

***Prognoza
Oddziaływania
na Środowisko***

**RDLP
w
Katowicach**

**Planu Urządzenia Lasu
dla Nadleśnictwa Jeleśnia
na okres 01.01.2025 r.– 31.12.2034 r.**

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KATOWICACH**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

**PLANU URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA JELEŚNIA**

**na okres gospodarczy
od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r.**

Kierownik
Pracowni UL

Kierownik Pracowni urządzania Lasu
mgr inż. Paweł Bednarczyk

Paweł Bednarczyk

Zastępca
Dyrektora Oddziału

Zastępca Dyrektora Oddziału
mgr inż. Jan Lach

Jan Lach

Dyrektor Oddziału

Dyrektor Oddziału
mgr inż. Zdzisław Spendel

Zdzisław Spendel

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Krakowie**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie ul. Senatorska 15, 30-106 Kraków
tel. 12 421 95 42, faks 12 421 66 94 sekretariat@krakow.buligl.pl www.buligl.pl NIP: 525-000-78-85

Wykonano na zlecenie
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach

Kraków wrzesień 2024

Wykonawca
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie
ul. Senatorska 15, 30-106 Kraków
tel. 12 421 95 72, faks 12 421 66 94
e-mail: sekretariat@krakow.buligl.pl

Autor prognozy
mgr inż. Marek Szeremeta

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	13
2. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	15
3. WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW I POJĘĆ	19
4. INFORMACJE OGÓLNE.....	23
4.1. Położenie Nadleśnictwa	23
4.1.1. Położenie administracyjne	23
4.1.2. Położenie przyrodnicze	24
4.1.3. Położenie fizjograficzne	25
4.1.4. Położenie geobotaniczne	26
4.2. Podstawa formalno-prawna	27
4.3. Zakres prognozy	28
4.4. Zawartość Planu urządzenia lasu	30
4.5. Główne cele Planu urządzenia lasu	30
4.6. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	31
4.7. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień PUL i częstotliwość jej przeprowadzania	31
4.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko PUL	32
4.9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia realizacji PUL	34
4.10. Powiązania PUL z innymi dokumentami, w tym z dokumentami, dla których zostały przeprowadzone SOOŚ	37
5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	39
5.1. Istniejący stan środowiska na obszarze Nadleśnictwa	39
5.1.1. Lesistość.....	39
5.1.2. Dominujące funkcje lasu	40
5.1.3. Walory przyrodniczo-leśne obszaru Nadleśnictwa	41
5.1.3.1. Rzeźba terenu	41
5.1.3.2. Budowa geologiczna	43
5.1.3.3. Typy gleb	43
5.1.3.4. Wody powierzchniowe i podziemne	43
5.1.3.5. Zanieczyszczenie powietrza.....	48
5.1.3.6. Klimat.....	48
5.1.3.7. Drzewostany	49
5.1.3.8. Typy siedliskowe lasu	52
5.1.3.9. Typy drzewostanu	52
5.1.3.10. Formy stanu siedlisk	54
5.1.3.11. Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z TD	54
5.1.3.12. Formy degradacji ekosystemu leśnego	55
5.1.3.13. Bagna, moczary, torfowiska	57
5.1.3.14. Drzewostany 100-letnie i starsze.....	58
5.1.3.15. Przestoje.....	59
5.1.4. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa	60
5.1.4.1. Parki Narodowe	61
5.1.4.2. Rezerваты przyrody	63
5.1.4.3. Obszary Natura 2000	72
5.1.4.3.1. Obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006	75
5.1.4.3.2. Obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023	92

5.1.4.3.3. Obszar Specjalnej Ochrony Beskid Żywiecki PLB240002 (ptasi)	105
5.1.4.4. Siedliska przyrodnicze	109
5.1.4.5. Parki krajobrazowe.....	114
5.1.4.6. Pomniki przyrody	117
5.1.4.7. Flora, gatunki prawnie chronione	120
5.1.4.8. Fauna, gatunki prawnie chronione	131
5.1.4.9. Gatunki specjalnej troski	158
5.1.4.10. Ostoje zwierząt chronionych	158
5.1.5. Ochrona lasu	160
5.1.5.1. Zagrożenia biotyczne	161
5.1.5.2. Zagrożenia abiotyczne	162
5.1.5.3. Stan zdrowotny	162
5.1.5.4. Stan sanitarny	162
5.1.6. Zagospodarowanie turystyczne.....	163
5.1.7. Zalesienia	166
5.2. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji PUL	166
5.2.1. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną	166
5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji PUL	168
5.4. Istniejący stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	168
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PUL NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000	169
6.1. Wpływ zapisów PUL wyznaczających ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.....	169
6.2. Przewidywane oddziaływanie PUL na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.....	169
6.3. Przewidywane oddziaływanie PUL na obszary Natura 2000	170
6.3.1. Wpływ ustaleń PUL na przedmioty ochrony w zasięgu Obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006.....	171
6.3.1.1. Ocena wpływu ustaleń Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006	172
6.3.2. Wpływ ustaleń PUL na przedmioty ochrony w zasięgu Obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023	206
6.3.2.1. Ocena wpływu ustaleń Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023	207
6.3.3. Wpływ ustaleń PUL na przedmioty ochrony w zasięgu Obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002	233
6.3.3.1. Ocena wpływu ustaleń Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002	233
6.4. Wpływ ustaleń PUL na inne formy ochrony przyrody	250
6.5. Przewidywane oddziaływanie PUL na środowisko	251
6.5.1. Oddziaływanie PUL na różnorodność biologiczną.....	253
6.5.2. Oddziaływanie PUL na ludzi.....	254
6.5.3. Oddziaływanie PUL na znane stanowiska chronionych gatunków zwierząt i roślin..	255
6.5.3.1. Oddziaływanie PUL na chronione i rzadkie gatunki zwierząt	255
6.5.3.2. Oddziaływanie PUL na chronione i rzadkie gatunki roślin	264

6.5.4. Oddziaływanie PUL na siedliska chronionych gatunków roślin i zwierząt	267
6.5.5. Oddziaływanie PUL na wodę	269
6.5.6. Oddziaływanie PUL na powietrze.....	269
6.5.7. Oddziaływanie PUL na powierzchnię ziemi	269
6.5.8. Oddziaływanie PUL na krajobraz	270
6.5.9. Oddziaływanie PUL na klimat.....	270
6.5.10. Oddziaływanie PUL na zasoby naturalne	275
6.5.11. Oddziaływanie PUL na zabytki.....	276
6.5.12. Oddziaływanie PUL na dobra materialne	276
6.5.13. Zbiorcza ocena oddziaływania PUL na środowisko	276
7. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PUL	279
7.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań PUL na środowisko	279
7.2. Ogólne wytyczne i zalecenia prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej	280
7.3. Ocena inwentaryzacji drzew martwych	281
7.4. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w PUL	282
7.5. Trudności napotkane podczas sporządzania Prognozy	283
7.6. Wnioski końcowe	284
8. MAPY SPORZĄDZONE NA POTRZEBY PROGNOZY.....	284
9. ZAŁĄCZNIKI	285
9.1. Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach.....	285
9.2. Uzgodnienie PUL na lata 2025-2034 dla Nadleśnictwa Jeleśnia w części dotyczącej otuliny Babiogórskiego Parku Narodowego.....	291
10. LITERATURA.....	293
11. Oświadczenie autora prognozy	297

SPIS TABEL

Tabela I. Tereny źródłiskowe na gruntach N-ctwa Jeleśnia.....	44
Tabela II. Zestawienie TSL w Nadleśnictwie Jeleśnia wg stanu na 01.01.2025 r.	52
Tabela III. TD przyjęte w PUL	53
Tabela IV. Borowacenie ekosystemu leśnego wg udziału sosny i świerka	55
Tabela V. Zestawienie powierzchni wg form degradacji ekosystemu leśnego - borowacenie.	55
Tabela VI. Zestawienie powierzchni wg form degradacji ekosystemu leśnego - neofityzacja.	56
Tabela VII. Bagna jako powierzchnie Nieliterowane w wydzieleniach (pow. leśna).....	57
Tabela VIII. Zestawienie informacji dotyczących rezerwatów	64
Tabela IX. Zestawienie informacji o obszarach Natura 2000.....	73
Tabela X. Siedliska przyrodnicze z I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006.....	76
Tabela XI. Gatunki zwierząt i roślin wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG zamieszczone w SDF SOO Beskid Żywiecki PLH240006.....	83
Tabela XII. Zestawienie TSL w Nadleśnictwie Jeleśnia występujących w granicach SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.	86
Tabela XIII. Zestawienie podtypów gleb w Nadleśnictwie Jeleśnia występujących w granicach SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.	86
Tabela XIV. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.	87
Tabela XV. Zestawienie gatunków panujących występujących w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.	88
Tabela XVI. Zestawienie gatunków rzeczywistych występujących w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.	88
Tabela XVII. Zestawienie wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem dla podstawowych TSL w zasięgu obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.	89
Tabela XVIII. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury pionowej w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.	90
Tabela XIX. Rozkład powierzchni drzewostanów w podklasach wieku w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.	90
Tabela XX. Wskazówki gospodarcze zaprojektowane w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006.....	91
Tabela XXI. Siedliska przyrodnicze z I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu SOO Beskid Mały PLH240023.....	93
Tabela XXII. Gatunki zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG zamieszczone w SDF SOO Beskid Mały PLH240023.....	97
Tabela XXIII. Zestawienie TSL w Nadleśnictwie Jeleśnia występujących w granicach SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.	99
Tabela XXIV. Zestawienie podtypów gleb w Nadleśnictwie Jeleśnia występujących w granicach SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.	99
Tabela XXV. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.	100
Tabela XXVI. Zestawienie gatunków panujących występujących w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.	101
Tabela XXVII. Zestawienie gatunków rzeczywistych występujących w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.	101

Tabela XXVIII. Zestawienie wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem dla podstawowych TSL w zasięgu obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.....	102
Tabela XXIX. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury pionowej w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.	102
Tabela XXX. Rozkład powierzchni drzewostanów w podklasach wieku w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.....	103
Tabela XXXI. Wskazówki gospodarcze zaprojektowane w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023	104
Tabela XXXII. Gatunki ptaków wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG zamieszczone w SDF Beskid Żywiecki PLB240002.....	106
Tabela XXXIII. Zestawienie siedlisk przyrodniczych i reprezentujących je zespołów roślinnych na obszarach Natura 2000	110
Tabela XXXIV. Istniejące pomniki przyrody w Nadleśnictwie Jeleśnia znajdujące się na gruntach w zarządzie LP	117
Tabela XXXV. Gatunki roślin (w tym objęte ochroną) stwierdzone na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia	121
Tabela XXXVI. Gatunki grzybów na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia ..	130
Tabela XXXVII. Gatunki wymienione w „Polskiej Czerwonej Księdze Roślin”	130
Tabela XXXVIII. Wykaz zwierząt w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia (w tym na gruntach LP).....	132
Tabela XXXIX. Zestawienie zinwentaryzowanych uszkodzeń drzewostanów w Nadleśnictwie Jeleśnia	161
Tabela XL. Obszary potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną.....	166
Tabela XLI. Zestawienie zabiegów projektowanych w zasięgu obszaru Beskid Żywiecki PLH240006 na siedliskach przyrodniczych zidentyfikowanych na terenie Nadleśnictwa.....	172
Tabela XLII. Zestawienie typów drzewostanu i składów upraw na obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 ze składami dla naturalnych typów lasów	176
Tabela XLIII. Macierz przewidywanego wpływu ustaleń Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 - SOO Beskid Żywiecki PLH240006.....	177
Tabela XLIV. Macierz przewidywanego wpływu Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków), dla których wyznaczono obszar Natura 2000 - SOO Beskid Żywiecki PLH240006	179
Tabela XLV. Gatunki nietoperzy będące przedmiotem ochrony w SOO Beskid Żywiecki PLH240006, wymagania i propozycje działań w celu ochrony	181
Tabela XLVI. Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych i obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL	182
Tabela XLVII. Ocena zgodności zapisów Planu urządzenia lasu z zapisami Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006	184
Tabela XLVIII. Zestawienie zabiegów projektowanych w zasięgu obszaru Beskid Mały PLH240023 na siedliskach przyrodniczych zidentyfikowanych na terenie Nadleśnictwa.....	207
Tabela XLIX. Zestawienie typów drzewostanu i składów upraw na obszarze Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 ze składami dla naturalnych typów lasów	210
Tabela L. Macierz przewidywanego wpływu ustaleń Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023.....	217

Tabela LI. Macierz przewidywanego wpływu Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków), dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023	219
Tabela LII. Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych i obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL.....	220
Tabela LIII. Ocena zgodności zapisów Planu urządzenia lasu z zapisami Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023	222
Tabela LIV. Ocena zgodności zapisów Planu urządzenia lasu z zapisami Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002	234
Tabela LV. Tabela zbiorcza obszarów Natura 2000 wg przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych	243
Tabela LVI. Elementy Planu oddziałujące na środowisko lub obszary Natura 2000.....	252
Tabela LVII. Przewidywane oddziaływanie PUL na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa	277
Tabela LVIII. Zestawienie miąższości drzew martwych.....	281

1. WSTĘP

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia na okres 01.01.2025 – 31.12.2034 r., wykonana przez BULiGL Oddział w Krakowie na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach. Prognoza opracowana została w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko dla Planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa określa Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Prognozę sporządzono zgodnie z ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu, opracowanymi w roku 2011 (aktualizacja 2013 r.) przez zespół powołany przez Ministra Środowiska, złożony z przedstawicieli Ministerstwa Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, regionalnych dyrekcji ochrony środowiska oraz regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych.

Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy, wynikające z ustawy, zostało dokonane z:

- Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach w piśmie z dnia 31 sierpnia 2022 r., znak: WPN.410.6.2022.MM.

Zawarte w Prognozie informacje są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia.

2. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono do Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia na okres od 01.01.2025 do 31.12.2034 r.

Podstawą do sporządzenia planu były założenia do opracowania Planu urządzenia Lasu i zasady zagospodarowania lasu przyjęte podczas Komisji Założeń Planu. Założenia do sporządzenia PUL zostały poddane konsultacjom społecznym poprzez wyłożenie do publicznego wglądu. Procedura sporządzania Planu urządzenia lasu była przedstawiona do konsultacji społecznych poprzez zaproszenie do uczestnictwa w Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG) przedstawicieli miejscowych samorządów i organizacji społecznych oraz do wniesienia uwag w czasie wyłożenia PUL w siedzibie Nadleśnictwa.

Przedmiotem niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest analiza poszczególnych zadań gospodarczych określonych w Planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia, których realizacja może mieć wpływ na podstawowe elementy środowiska lub na przedmioty ochrony (siedliska przyrodnicze, gatunki roślin, gatunki zwierząt) obszarów Natura 2000.

Na gruntach Nadleśnictwa lub w zasięgu terytorialnym położone są następujące obszary Natura 2000:

a) (SOO) Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk – PLH:

- Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) Beskid Żywiecki PLH240006 na powierzchni 35 276,05 ha (w tym na gruntach nadleśnictwa 4526,02 ha);
- Specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) Beskid Mały PLH240023 na powierzchni 7 186,16 ha (w tym na gruntach N-ctwa 2 827,72 ha);

b) (OSO) - Obszary Specjalnej Ochrony (ptasie) – PLB:

- (OSO) - Obszar Specjalnej Ochrony (ptasi) – Beskid Żywiecki PLB240002 o pow. 34 988,82 ha w tym na gruntach N-ctwa 4 508,61 ha.

W celu zwiększenia przejrzystości opracowania poszczególne zaprojektowane zabiegi gospodarcze zestawiono w odpowiednie grupy. Do poszczególnych grup zakwalifikowano zabiegi, które w podobny sposób mogą oddziaływać na elementy środowiska. W analizie wyróżniono następujące grupy zabiegów:

➤ W pierwszej części prognozy (rozdział 4) przedstawiono informacje ogólne, w tym zakres i podstawę formalno-prawną sporządzenia prognozy, ogólny opis zawartości i celów Planu urządzenia lasu. Odniesiono się tutaj również do istotnych z punktu widzenia Planu, powiązań prognozy z dokumentami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym wykazując brak konfliktów tworzonego dokumentu na poziomie założeń i celów związanych z ochroną przyrody. Obok podstaw prawnych sporządzania prognozy, zaprezentowano również metody zastosowane przy jej tworzeniu.

W pierwszej części dokumentu, ocenie poddano także transgraniczny charakter oddziaływania zapisów Planu. Położenie Nadleśnictwa Jeleśnia w południowej części Polski sąsiedztwo z Republiką Słowacji, rodzi wzajemne relacje społeczno-gospodarcze, oraz generuje określone ponadregionalne oddziaływania wpływające na stan środowiska przyrodniczego sąsiednich obszarów. Biorąc pod uwagę, że przedmiotowy Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia dotyczy między innymi terenów leśnych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie granicy państwa, przeanalizowano również zaprojektowane zabiegi gospodarcze pod kątem oddziaływań transgranicznych. W wyniku przeprowadzonych analiz należy jednoznacznie stwierdzić, że realizacja Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia nie spowoduje negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

➤ Kolejna część prognozy (rozdział 5) zawiera podstawowe dane o Nadleśnictwie w tym: lesistość, dominujące funkcje lasu, informacje o formach ochrony przyrody, walorach przyrodniczo-leśnych oraz o zaobserwowanych formach degradacji ekosystemów leśnych. Przedstawiono potencjalne skutki, jakie niesłoby ze sobą wstrzymanie realizacji PUL na obszarze Nadleśnictwa. Wykazano przede wszystkim, że byłoby to niezgodne z obowiązującym w Polsce prawem (Ustawa o Lasach z dn. 28.09.1991 r.), ponadto brak realizacji zapisów tego podstawowego dokumentu mógłby stanowić duże zagrożenie dla trwałości lasu i nieść ze sobą poważne skutki społeczne.

➤ Kluczową część prognozy stanowi rozdział 6. Obejmuje on wyniki prowadzonych analiz w formie tabel i wykresów, uzupełnionych wskazówkami, wyjaśnieniami i propozycjami alternatywnych rozwiązań dla bezpośrednich wykonawców Planu urządzenia lasu, mającymi na celu eliminację potencjalnie negatywnego oddziaływania jego zapisów na przedmioty ochrony. Ponadto przedstawiono kryteria oceny oddziaływania zapisów Planu na cele, przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na środowisko i poszczególne jego elementy (bioróżnorodność, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne). Ocenę oddziaływania wskazań gospodarczych na środowisko oparto na określeniu rodzaju wpływu planowanego zabiegu na przedmiot ochrony oraz czasu jego oddziaływania. W ten sposób wyróżniono sytuacje, w których wskazówki gospodarcze mogły mieć wpływ pozytywny, negatywny bądź neutralny oraz oddziaływać krótko-, średnio- lub długoterminowo. Zamieszczone w tej części oceny i wskazania oparto na wiedzy teoretycznej oraz na doświadczeniu praktycznym zespołu ekspertów uwzględniających uwarunkowania środowiskowe obszaru, na którym mają być realizowane planowane zadania oraz występujące na nim problemy ochrony środowiska.

Szczegółowa analiza wpływu zapisów Planu na przedmioty ochrony sieci Natura 2000 występujące na terenie omawianego Nadleśnictwa pozwoliła stwierdzić, że projektowane zabiegi gospodarcze zapewniają odpowiednie warunki ekologiczne do zachowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i mogą być ocenione w większości, jako neutralne, a w niektórych przypadkach, jako pozytywne. W celu zwiększenia przejrzystości opracowania poszczególne zaprojektowane zabiegi gospodarcze zestawiono w odpowiednie grupy. Do poszczególnych grup zakwalifikowano zabiegi, które w podobny sposób mogą oddziaływać na elementy środowiska lub na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

W prognozie wyróżniono niżej wymienione grupy zabiegów:

– **Zalesienia** - zakładanie upraw leśnych na gruntach nieleśnych, dotychczas użytkowanych rolniczo (role, łąki, pastwiska) lub stanowiących nieużytki czasowe. Nadleśnictwo nie posiada gruntów przeznaczonych do zalesienia.

– **Odnowienia** - zastępowanie starzejącego się drzewostanu nowym, młodym pokoleniem drzew. Obejmują one: oczyszczenie powierzchni pozrębowej (tzw. melioracje agrotechniczne) i przygotowanie gleby pod sadzenie lub obsiew naturalny, sadzenie drzew na powierzchni otwartej i pod osłoną drzewostanu, podsadzenia, dolesienia luk i przerzedzeń, a w istniejących już uprawach i młodnikach poprawki i uzupełnienia. Należy tutaj podkreślić, że znaczna część odnowień będzie polegała na inicjowaniu i wykorzystaniu odnowienia naturalnego, czyli młodego pokolenia drzew, które wyrosnie z nasion wydanych przez dojrzałe drzewostany. Przyjęte w PUL składy gatunkowe odnowień są zgodne z typami siedliskowymi lasu i uwzględniają również składy gatunkowe właściwe dla siedlisk przyrodniczych.

– **Pielęgnowanie drzewostanów** - w zależności od fazy rozwojowej drzewostanu obejmuje zabiegi: pielęgnacji gleby, tj. wycinanie chwastów w uprawach do kilku lat; czyszczenia wczesne i czyszczenia późne, tj. wycinanie pojedynczych (najgorszych jakościowo) drzewek w przegęszczonych młodnikach; trzebieże wczesne i trzebieże późne, tj. wycinanie pojedynczych drzew przeszkadzających w rozwoju osobnikom najdorodniejszym. Zabiegi pielęgnowania drzewostanów mają na celu osiągnięcie jakościowo lepszej produkcji drewna, zwiększenie odporności lasów na szkodliwe czynniki abiotyczne i biotyczne oraz regulowanie składu gatunkowego pod kątem dostosowania do siedlisk. Wykonanie zabiegów pielęgnacji na siedliskach chronionych programem Natura 2000 jest dostosowane do wymogów ochrony siedlisk i związanych z nimi gatunków roślin i zwierząt.

– **Rębnie** – określają zasady wykonywania zespołu czynności, które mają na celu: stopniową przemianę pokoleń w lesie, w sposób zapewniający równoczesne usuwanie drzew i drzewostanów; tworzenie najkorzystniejszych warunków dla powstania i rozwoju nowego pokolenia drzew pożądanych gatunków; kształtowanie odpowiedniej budowy drzewostanu; zapewnienie naturalnej różnorodności biologicznej i trwałości lasu w zmieniających się warunkach siedliska.

– **Rębnia stopniowe (IV)** - nierównomierne przerzedzanie dojrzałego drzewostanu (w formie poszerzanych stopniowo luk i gniazd) celem zainicjowania i odślaniania młodego pokolenia. Daje to możliwość wyhodowania drzewostanów wielogatunkowych, różnowiekowych o grupowej formie zmieszania drzew. Wykorzystuje się w niej wiele lat nasiennych, a proces odnowienia rozciąga się na przestrzeni 30 do 50 lat. W PUL zaprojektowano:

✓ **Rębnię stopniową gniazdową udoskonaloną (Rb IVd)** o powierzchni manipulacyjnej obejmującej całe pododdziały, z okresem odnowienia 40 lat.

– **Rębnia przerębowa (V)** - cięcia jednostkowe prowadzone są w całym drzewostanie i łączą się z równoległym procesem odnawiania drzewostanu. Stosowane są w drzewostanach o strukturze przerębowej lub zbliżonych do takiej struktury. Rębnię przerębową, nazywaną również ciągłą, zaleca się stosować przede wszystkim w litych drzewostanach jodłowych, a ponadto w drzewostanach mieszanych gatunków cieniażośnych o budowie wielopiętrowej (złożonych z jodły, buka i świerka) z dużą przewagą jodły. Budowa przerębowa w najwyższym stopniu zabezpiecza trwałość lasu.

Opisane zabiegi wykonywane w ramach gospodarki leśnej polegają na naśladowaniu naturalnych procesów, które zachodzą w lasach pierwotnych tj. wzrastających bez udziału człowieka.

Analiza charakteru zaprojektowanych zabiegów gospodarczych oraz ich rozmiaru dla całego Nadleśnictwa pozwoliła ocenić, w jaki sposób mogą one wpływać na poszczególne elementy środowiska: różnorodność biologiczną, ludzi, chronione i rzadkie gatunki roślin i zwierząt, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra kultury materialnej. Przy ocenie zabiegów gospodarczych brano pod uwagę ich oddziaływanie krótkoterminowe (1-5 lat), średnioterminowe (okres obowiązywania planu - 10 lat) oraz długoterminowe (jedno pokolenie drzewostanu – ok. 100 lat). W żadnym przypadku nie stwierdzono długoterminowego, ujemnego oddziaływania, które jest równoznaczne z oddziaływaniem znacząco negatywnym. W sporadycznych przypadkach wykazano ujemne oddziaływanie niektórych zabiegów na pewne elementy środowiska, np. odnowienia czy rębnie mogą krótkoterminowo ujemnie oddziaływać na powierzchnię ziemi lub zwierzęta, jednak w dalszej perspektywie czasowej oddziaływanie tych zabiegów staje się obojętne lub pozytywne. Ocenę oddziaływania PUL na poszczególne elementy środowiska przedstawiono w sposób opisowy i zestawiono w syntetycznej tabeli.

Biorąc pod uwagę zdecydowaną przewagę ocen pozytywnych należy stwierdzić, że Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia pozytywnie oddziałuje na środowisko.

Podstawą do przeprowadzenia oceny oddziaływania Planu na przedmioty ochrony (siedliska przyrodnicze, gatunki roślin, gatunki zwierząt) obszarów Natura 2000 było zebranie informacji o występujących na tych obszarach przedmiotach ochrony i analiza oddziaływania zaprojektowanych zabiegów w miejscach ich występowania. Do przeprowadzenia takiej analizy niezbędne jest dokładne określenie miejsca występowania poszczególnych siedlisk lub gatunków. Jako dostępne źródła danych wykorzystano przede wszystkim: wykazy i zestawienia przygotowane przez Nadleśnictwo Jeleśnia i RDOŚ w Katowicach, dane pozyskane w trakcie prac terenowych przez wykonawcę planu, standardowe formularze danych (SDF), Program ochrony przyrody oraz wyniki inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej przez Lasy Państwowe w latach 2006-2007. Informacje te zostały umieszczone w odpowiednich elementach Planu i uwzględnione przy planowaniu zabiegów gospodarczych. W przypadkach, kiedy możliwe było zlokalizowanie poszczególnych siedlisk lub gatunków zestawiano wszystkie wydzielienia, w których one występowały i przeanalizowano zaprojektowane w nich zadania gospodarcze pod kątem wymagań danego gatunku lub siedliska. Ocena wpływu projektowanych w Planie urządzenia lasu zabiegów gospodarczych na poszczególne gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska przyrodnicze była najczęściej neutralna lub pozytywna.

W przypadku występowania podlegających ochronie gatunków roślin i zwierząt, których lokalizacje są znane, we wskazaniach ogólnych i szczegółowych sformułowano zasady ich ochrony np.: prowadzenie prac w okresie najmniejszego zagrożenia wystąpienia niekorzystnych zmian w biotopach poszczególnych gatunków oraz strat w liczebności populacji, zalecenia dotyczące pozostawiania martwego drewna i pozostawiania drzew obumierających.

W przypadku gatunków, których areal występowania jest duży np. liczne gatunki ptaków lub gatunków, dla których nie można było określić precyzyjnie miejsc występowania, przeprowadzona analiza spodziewanych zmian struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów pozwala przyjąć, że skutek realizacji Planu urządzenia lasu nie zostaną uszczuplone powierzchnie biotopów dla gatunków obecnie występujących na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia.

Przeprowadzona w Prognozie dokładna analiza zabiegów planowanych do realizacji w PUL pozwala przyjąć założenie, że zabiegi te nie będą negatywnie oddziaływały na obszary Natura 2000 jak również pozostałe ustawowe formy ochrony przyrody i środowisko naturalne na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia. Biorąc pod uwagę zdecydowaną przewagę ocen pozytywnych należy stwierdzić, że PUL dla Nadleśnictwa Jeleśnia **pozytywnie oddziałuje na środowisko i obszary Natura 2000**.

3. WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW I POJĘĆ

Skróty nazw instytucji:

BULiGL	– Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
DGLP	– Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
RDLP	– Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
GDOŚ	– Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDOŚ	– Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
PGL LP	– Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PUL	– Plan Urządzenia Lasu
UE	– Unia Europejska

Skróty z zakresu programu NATURA 2000:

OSO	– obszar specjalnej ochrony ptaków
SOO	– specjalny obszar ochrony siedlisk
OZW	– obszary o znaczeniu wspólnotowym
PCzK	– Polska Czerwona Księga (roślin lub zwierząt)
SDF	– standardowy formularz danych
DS	– Dyrektywa Siedliskowa
DP	– Dyrektywa Ptasia

Skróty z zakresu leśnictwa:

TD	– typ drzewostanu
TSL	– typ siedliskowy lasu
KO	– drzewostany w klasie odnowienia
KDO	– drzewostany w klasie do odnowienia
KZP	– Komisja Założeń Planu
POP	– Program Ochrony Przyrody
CW	– czyszczenie wczesne
CP	– czyszczenie późne
TW	– trzebież wczesna
TP	– trzebież późna
Rb IVd	– rębnia stopniowa gniazdowa udoskonalona
Rb IVdU	– rębnia stopniowa gniazdowa udoskonalona – cięcie uprzątające
Rb V	– rębnia przerębowa
WZS	– Wojewódzki Zespół Specjalistyczny
ZHL	– Zasady Hodowli Lasu
ILP	– Inspekcja Lasów Państwowych
Inwentaryzacja LP	– inwentaryzacja siedlisk i gatunków wykonana przez Lasy Państwowe na gruntach w zarządzie LP

Skróty nazw gatunków drzew:

Ak	– grochodrzew (robinia akacjowa) <i>Robinia pseudobadiana</i> L.
Bk	– buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> L.
Brz	– brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i> Rot
Bst	– wiąz górski (brzost) <i>Ulmus glabra</i> Huds.
Czr	– czereśnia ptasia <i>Cerasus avium</i> (L.) Moench.
Czm	– czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> Mill.
Db	– dąb <i>Quercus</i> sp.,
Db.s	– dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.
Db.c	– dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> L.,
Dg	– daglezja zielona <i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco <i>subsp. menziesii</i> ,
Gb	– grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> L.
Gr	– grusza pospolita (grusza dzika) <i>Pyrus communis</i> L.
Iwa	– wierzba iwa <i>Salix caprea</i> L.
Jd	– jodła pospolita <i>Abies alba</i> Mill.
Jb	– jabłoń dzika <i>Malus sylvestris</i> (L.) Mill.

Js	– jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> L.
Jrz	– jarząb pospolity <i>Sorbus aucuparia</i> L.
Jw	– klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> L.
Kl	– klon zwyczajny <i>Acer platanooides</i> L.
Ksz	– kasztanowiec biały (zwyczajny) <i>Aesculus hippocastanum</i> L.
Lp	– lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> Mill.
Md	– modrzew europejski <i>Larix decidua</i> Mill.
Ol	– olcha czarna <i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.
Ol.s	– olcha szara <i>Alnus incana</i> (L.) Moench
Os	– topola osika <i>Populus tremula</i> L.
So	– sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i> L.
So.l	– sosna limba <i>Pinus cembra</i> L.
So.c	– sosna czarna <i>Pinus nigra</i> Arn.
So.we	– sosna wejmutka <i>Pinus strobus</i> L.
Św	– świerk pospolity <i>Picea abies</i> (L.) H. Karst
Tp	– topola <i>Populus</i> sp.
Wb	– wierzba <i>Salix</i> sp.
Wiś	– wiśnia pospolita <i>Prunus cerasus</i> L.
Wz	– wiąz pospolity (wiąz polny) <i>Ulmus minor</i> Mill.

Skróty nazw typów siedliskowych lasów:

BWG	– Bór wysokogórski
BMGśw	– Bór mieszany górski świeży
BMGw	– Bór mieszany wilgotny
LMGśw	– Las mieszany górski świeży
LMGw	– Las mieszany górski wilgotny
LGśw	– Las górski świeży
LGw	– Las górski wilgotny
LŁG	– Las łęgowy górski
OIJG	– Ols jesionowy górski
Lwyżśw	– Las wyżynny świeży
LŁwyż	– Las łęgowy wyżynny
OIJwyż	– Ols jesionowy wyżynny

Skróty typów i podtypów gleb leśnych:

IR	– Gleby inicjalne rumoszone
RNb	– Rankery bielcowe
RNbr	– Rankery brunatne
R	– Rankery
BRk	– Gleby brunatne kwaśne
BRw	– Gleby brunatne właściwe
BRwy	– Gleby brunatne wylugowane
BR	– Gleby brunatne
Pog	– Gleby płowe opadowoglejowe
P	– Gleby płowe
RDb	– Gleby rdzawe bielcowe
RDbr	– Gleby rdzawe brunatne
RDw	– Gleby rdzawe właściwe
RD	– Gleby rdzawe
Bw	– Gleby bielcowe właściwe
B	– Gleby bielcowe
Gmł	– Gleby gruntowoglejowe mułowe
Gw	– Gleby gruntowoglejowe właściwe
G	– Gleby gruntowoglejowe
OGw	– Gleby opadowoglejowe właściwe
OG	– Gleby opadowoglejowe
MŁw	– Gleby mułowe właściwe
MŁ	– Gleby mułowe
Mmł	– Gleby mułowo-murszowe

M	– Gleby murszowe
MRm	– Gleby mineralno-murszowe
MR	– Gleby murszowate
MDw	– Mady rzeczne właściwe
MDbr	– Mady rzeczne brunatne
MD	– Mady rzeczne
Dbr	– Gleby deluwialne brunatne
D	– Gleby deluwialne

4. INFORMACJE OGÓLNE

4.1. Położenie Nadleśnictwa

Ryc. 1. Mapa zasięgu Nadleśnictwa Jeleśnia w RDLP Katowice

Obecna siedziba Nadleśnictwa Jeleśnia usytuowana jest w Jeleśni przy ul. Suskiej 5, na terenie miejscowości Jeleśnia, w oddziale 80m, n (Leśnictwo Romanka Dolna).

Adres siedziby Nadleśnictwa: 34-340 Jeleśnia, ul. Suska 5

Telefon: (33) 863-61-31

Fax: (33) 863-61-38

Adres elektroniczny e-mail: jelesnia@katowice.lasy.gov.pl

Strona internetowa: <http://www.jelesnia.katowice.lasy.gov.pl/>

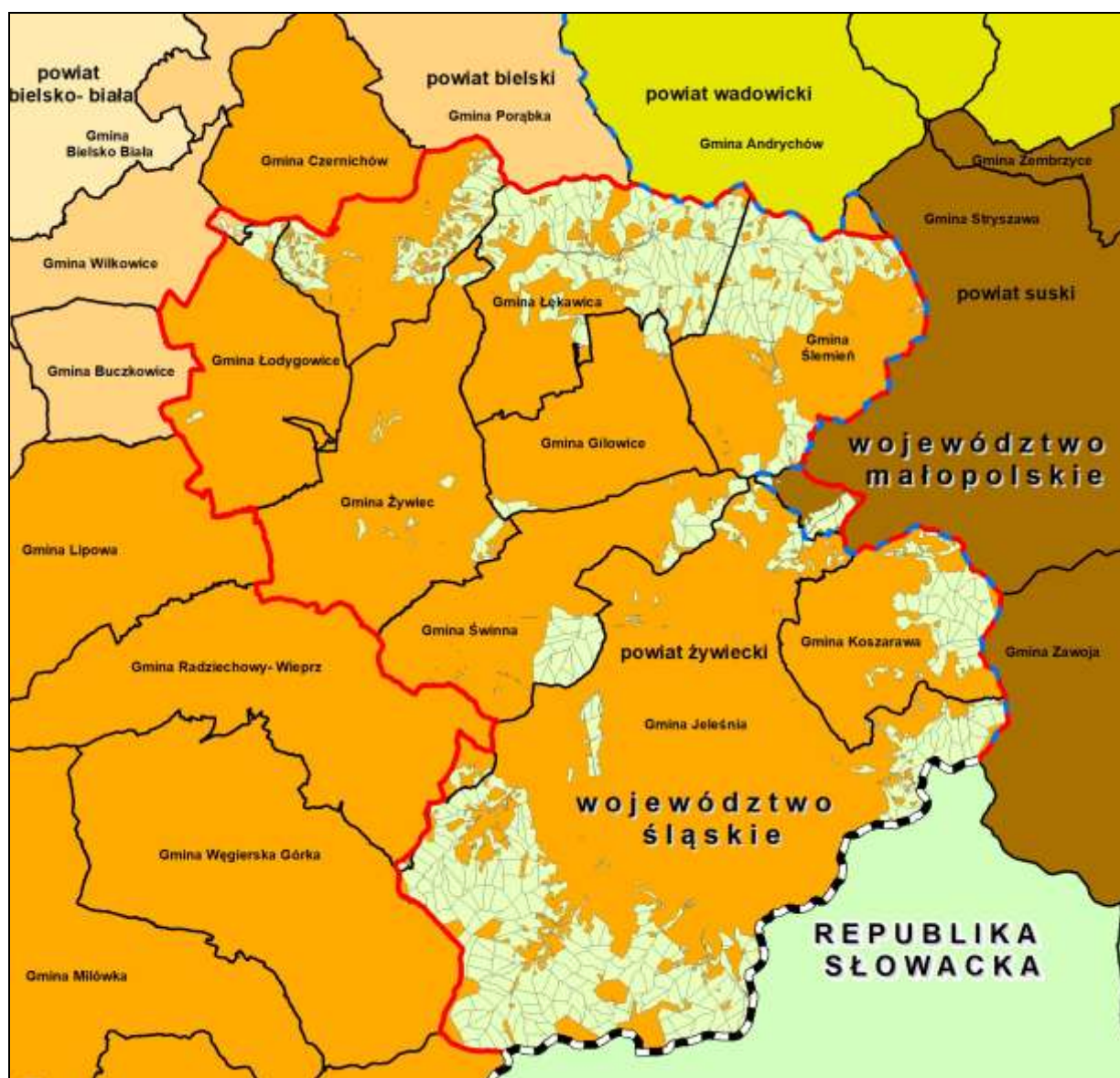
4.1.1. Położenie administracyjne

Nadleśnictwo Jeleśnia jest nadzorowane przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Katowicach i składa się z jednego obrębu Jeleśnia.

Obszar Nadleśnictwa położony jest w województwie śląskim, w zasięgu powiatu żywieckiego w gminach: Czernichów, Gilowice, Jeleśnia, Koszarawa, Łękawica, Łodygowice, Radziechowy - Wieprz, Ślemień, Swinna, Miasto Żywiec, powiatu bielskiego w gminie Wilkowice oraz w województwie małopolskim w powiecie suskim w gminie Stryszawa.

Powierzchnia ogólna gruntów Nadleśnictwa (według opisów taksacyjnych) wynosi 11 702,54 ha (bez gruntów we współwłasności), w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 11 308,82 ha
- grunty zw. z gosp. leśną – 306,01 ha
- grunty nieleśne – 87,71 ha

Ryc. 2. Mapa podziału administracyjnego Nadleśnictwa Jeleśnia

Powierzchnia zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 473,39 km².

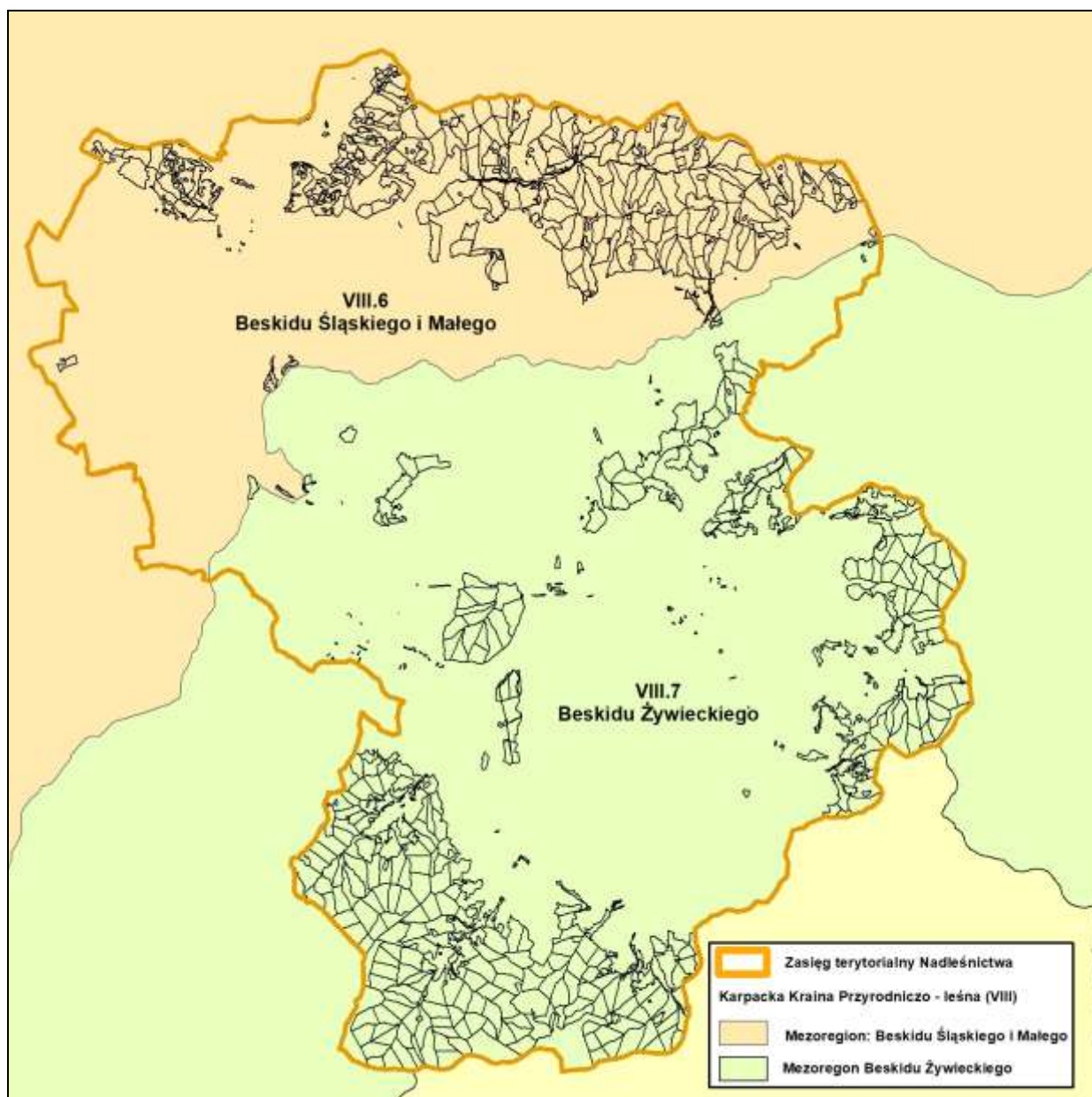
Zgodnie ze stanem na 01.01.2025 roku Nadleśnictwo Jeleśnia posiada ujawnione grunty będące we współwłasności o pow. 80,0297 ha. Nadleśnictwo Jeleśnia posiada również grunty sporne o pow. 1,4100 ha.

4.1.2. Położenie przyrodnicze

Według regionalizacji przyrodniczo leśnej (Zielony R., Kliczkowska A., 2010), lasy Nadleśnictwa Jeleśnia są położone w:

➤ Krainie VIII – Karpackiej:

- Mezoregionie VIII.6 – Beskidu Śląskiego i Małego
- Mezoregionie VIII.7 – Beskidu Żywieckiego

Ryc. 3. Położenie przyrodniczo-leśne Nadleśnictwa Jeleśnia

4.1.3. Położenie fizjograficzne

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski (Kondracki 2018), grunty Nadleśnictwa Jeleśnia położone są w:

- Obszarze: Europy Zachodniej
- Podobszarze: Karpaty, Podkarpacie i Nizina Panońska (5)
- Prowincji: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem (51)
- Podprowincji: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513)
- Makroregionie: Beskidy Zachodnie (513.4-5)
 - Mezoregionie: Kotliny Żywieckiej (513.46)
 - Mezoregionie: Beskidu Małego (513.47)
 - Mezoregionie: Beskid Żywiecko-Orawski (513.51)
 - Mezoregionie: Pasma Pewelsko-Krzeczowskie (513.57)

Ryc. 4. Położenie według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego

4.1.4. Położenie geobotaniczne

Według regionalizacji geobotanicznej Polski Matuszkiewicza (Matuszkiewicz J.M., Regiony geobotaniczne Polski - mapa numeryczna, IGiPZ PAN, Warszawa 2008) obszar Nadleśnictwa Jeleśnia leży w zasięgu następujących jednostek geobotanicznych:

Państwo: Holarktyka

Obszar: Europejskich Lasów Liściastych i Mieszanych

Prowincja: Karpacka

H. Dział: Zachodniokarpacki

H.1. Kraina Karpat Zachodnich

H.1a. Podkraina Zachodniobeskidzka

H.1a.5. Okręg Beskidzki Żywiecki

H.1a.5.b. Podokręg Zachodniej Części Beskidu Żywieckiego

H.1a.5.c. Podokręg Kotliny Żywieckiej

H.1a.5.d. Podokręg Beskidu Małego

H.1a.5.e. Podokręg Babiogórski Dolnoeregłowy

H.1a.5.h. Podokręg Makowskopodhalański

4.2. Podstawa formalno-prawna

Podstawę prawną opracowania stanowią akty prawa krajowego i unijnego oraz porozumienia międzynarodowe.

Prawo krajowe:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021 poz. 247);
- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.;
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.;
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r.;
- Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r.;
- Ustawa Prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 r.;
- Ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne z dnia 17 maja 1989 r.;
- Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r.;
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie określenia rodzaju przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny występowania szkody w środowisku;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

Uwzględniono również następujące akty prawa krajowego:

- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016;
- Polityka Leśna Państwa z dnia 22 kwietnia 1997 r.

Prawo wspólnotowe:

- Dyrektywa Rady 79/409/EEG z dnia 2 kwietnia 1979 r. o ochronie dziko żyjących ptaków (wraz z późniejszymi zmianami);
- Dyrektywa Rady 92/43/EEG z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory (zmieniona Dyrektywą 97/62/EEG);
- Dyrektywa Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska,

a także:

- Dyrektywa Rady 85/337/EEG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, znowelizowana Dyrektywą Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 r.;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Dyrektywa ramowa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Ramowa Dyrektywa Wodna) z dnia 23 października 2000 r.;

- Dyrektywa Rady 2003/35/WE ustanawiająca udział społeczeństwa w przygotowaniu niektórych planów i programów dotyczących środowiska oraz zmieniająca Dyrektywy Rady: 85/337/EWG i 96/61/WE w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do sprawiedliwości.

Porozumienia międzynarodowe:

- Konwencja o różnorodności biologicznej - przyjęta 5 czerwca 1992 r. w Rio de Janeiro - ratyfikowana przez Polskę 18 stycznia 1996 r.;
- Konwencja Berneńska- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk - sporządzona 19 września 1979 r. w Bernie;
- Konwencja Bońska - Konwencja o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt z dnia 23 czerwca 1979 r. w Bonn - w Polsce weszła w życie w 1995 r.;
- Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego- sporządzona 16 listopada 1972 r. w Paryżu, podpisana przez Polskę 29 lutego 1976 r.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono na podstawie umowy zawartej między Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Katowicach, a Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

4.3. Zakres prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko opiera się na wytycznych wyszczególnionych w art. 51 i 52 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jak również na uzgodnieniach zakresu prognozy dokonanych przez RDOŚ i PWIS.

Prognozą objęto grunty Nadleśnictwa, w tym szczególnie:

- grunty Nadleśnictwa położone w zasięgu obszarów Natura 2000, odnośnie wpływu zaprojektowanych w PUL zabiegów gospodarczych na przedmioty ochrony poszczególnych obszarów;
- rośliny i zwierzęta chronione występujące na gruntach Lasów Państwowych oraz pozostałe formy ochrony występujące na obszarze Nadleśnictwa, odnośnie wpływu na nie zaprojektowanych w PUL zabiegów gospodarczych.

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest również analiza poszczególnych zadań gospodarczych określonych w Planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia, których realizacja może mieć wpływ na podstawowe elementy środowiska.

Celem sporządzenia Prognozy oddziaływania Planu urządzenia lasu na środowisko było:

- określenie wpływu zaprojektowanych w Planie działań na cele i przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000;
- ocena stopnia i sposobu uwzględnienia potrzeb ochrony przyrody w Planie urządzenia lasu;
- ocena skutków środowiskowych realizacji Planu urządzenia lasu.

Cytowana powyżej ustawa ustala, że organ sporządzający projekt Planu urządzenia lasu wykonuje Prognozę zawierającą następujące elementy: informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami, informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy, propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko, streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;

- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne, oddziałujące na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia również rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów – prezentuje rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Uzasadnia ich wybór oraz opisuje metody dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnia brak rozwiązań alternatywnych, w tym wskazuje napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk w stanie współczesnej wiedzy.

Kolejny artykuł ustawy OOS (art. 53) nakłada obowiązek uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie. Takie uzgodnienie zostało przeprowadzone z:

- Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach w piśmie z dnia 31 sierpnia 2022 r., znak: WPN.410.6.2022.MM.

Powyższe pisma zostały zamieszczone w załącznikach do niniejszego opracowania.

Prognozę sporządzono dla projektu planu, który zgodnie z ustawą o udziale społeczeństwa wymaga przyjęcia pełnej procedury konsultacji społecznych, która w tym przypadku przedstawia się następująco:

- po uzyskaniu uzgodnień z RDOŚ i PWIS, dyrektor RDLP zwołuje Komisję Założeń projektu Planu, której wnioski wraz z ogłoszeniem o wyborze wykonawcy podaje do publicznej wiadomości;
- po przeprowadzeniu przez wykonawcę: prac terenowych i kameralnych, wykonaniu: zestawień zbiorczych danych inwentaryzacyjnych wraz z ich zobrazowaniem na mapach przeglądowych oraz dokumentacji w postaci Prognozy i aktualizacji Programu ochrony przyrody, Dyrektor RDLP zwołuje Nadzwyczajną Radę Techniczno-Gospodarczą (NTG). Z ustaleń NTG, której uczestnikami są: przedstawiciele RDLP, DGLP, ZOL, Nadleśnictwa oraz zainteresowana strona społeczna, wykonawca projektu PUL sporządza protokół, który podlega zatwierdzeniu przez przewodniczącego rady;
- w kolejnym etapie projekt Planu urządzenia lasu, wraz z Prognozą zostaje przekazany do regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego z wnioskiem o wydanie opinii;
- wymienione organy wydają opinię zaś dyrektor RDLP podaje do publicznej wiadomości informację o możliwościach zapoznania się z projektem Planu urządzenia lasu wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko;
- po uzyskaniu opinii oraz uwag i wniosków, Dyrektor RDLP zwołuje – poprzez ogłoszenie w prasie lokalnej i w BIP - Komisję Projektu Planu (KPP), której zadaniem jest omówienie opinii, uwag i zgłoszonych wniosków oraz wstępne sformułowanie uzasadnienia;
- przed skierowaniem projektu Planu urządzenia lasu do zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw środowiska, Dyrektor RDLP sporządza pisemne podsumowanie, zawierające uzasadnienie wyboru właściwego wariantu przyjmowanego Planu urządzenia lasu, uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa, a także informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i opinie.

4.4. Zawartość Planu urządzenia lasu

Zawartość PUL, układ oraz formę poszczególnych składników określa Instrukcja Urządzania Lasu (IUL). Ogólne wytyczne zamieszczone w IUL mogą być następnie uszczegółowione w zawieranych umowach na wykonanie Planu urządzenia lasu i ustaleniach KZP i NTG. W skład Planu wchodzi:

- opis ogólny lasów Nadleśnictwa – elaborat, który zawiera: dane ogólne nadleśnictwa, charakterystyki: ekonomiczną, przyrodniczo-geograficzną, stanu lasu i zasobów drzewnych, opis bazy nasiennej, form ochrony przyrody oraz przyjęte podstawy gospodarki planowanego okresu gospodarczego takie jak: funkcje lasu i podział na kategorie ochronności, podział na gospodarstwa i przyjęte wieki rębności. Istotną częścią elaboratu jest część planistyczna, zawierająca opisanie i zestawienie zadań z zakresu użytkowania głównego, hodowli lasu oraz kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej. Opisanie zawiera także analizę gospodarki leśnej w minionym okresie, a także ogólne określenie potrzeb z zakresu budownictwa ogólnego, drogowego i wodnego, wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego i edukacji ekologicznej oraz prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego;
- opis taksacyjny lasu, który składa się ze szczegółowych opisów drzewostanów, ich siedlisk, funkcji jakie pełnią oraz planowanych zadań gospodarczych, tzw. wskazówek gospodarczych;
- wykaz projektowanych zadań z zakresu użytkowania głównego i hodowli lasu,
- mapy obrazujące wyniki inwentaryzacji: mapa gospodarcza, mapy tematyczne, przeglądowe i sytuacyjne;
- Program Ochrony Przyrody (POP) - zawierający opis walorów przyrodniczych nadleśnictwa, opisanie stanu środowiska i występujących zagrożeń abiotycznych, biotycznych i antropogenicznych, inwentaryzację siedlisk leśnych (typów siedliskowych lasu), chronionych roślin, grzybów i zwierząt oraz mapy tematyczne. Program Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie jest dokumentem planistycznym, kreującym ochronę przyrody w ujęciu kompleksowym.

Najbardziej istotnym elementem projektu PUL, podlegającym ocenie wpływu na środowisko są zaprojektowane zadania i wskazania gospodarcze, które są wynikiem podsumowania wszystkich prac w Nadleśnictwie, a ich zestawienie jest elementem wyszczególnionym w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu projektu PUL.

4.5. Główne cele Planu urządzenia lasu

Głównym celem opracowania Planu urządzenia lasu jest umożliwienie prowadzenia trwale zrównoważonej wielofunkcyjnej gospodarki leśnej zgodnie z polskim prawodawstwem. Pod względem prawnym oznacza to, że gospodarowanie lasem i jego zasobami może odbywać się tylko według ważnego Planu urządzenia lasu. Urządzanie lasu oparte jest na Instrukcji Urządzania Lasu (IUL), opracowanej zgodnie z wymogami ustawy o lasach. Cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych określone zostały w „Polityce ekologicznej Państwa” uchwalonej przez Sejm RP w 1991 r. (MP nr 18, poz. 118), „II Polityce ekologicznej Państwa” uchwalonej przez Sejm RP w 2001 r. oraz „Polityce leśnej Państwa” przyjętej przez Radę Ministrów dnia 22 kwietnia 1997 r.

Cele, dla których sporządzono Planu urządzenia lasu przedstawiają się następująco:

- inwentaryzacja zasobów przyrodniczo-leśnych;
- ocena stanu lasu;
- ocena zagrożeń lasu;
- rozpoznanie funkcji lasu oraz dokonanie podziału wg pełnionych funkcji i przyjętych celów gospodarowania;
- projektowanie pożądanej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej lasu oraz budowy piętrowej drzewostanów;
- kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego drzewostanów;
- sporządzenie projektów planów szczegółowych (plan cięć, plan hodowli);
- ustalenie zadań ramowych z zakresu ochrony przyrody oraz ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej, gospodarki łowieckiej);
- opracowanie map gospodarczych i tematycznych;

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia stanowić będzie podstawę prowadzenia gospodarki leśnej w Nadleśnictwie w latach 2025 – 2034.

4.6. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Wykonanie prognozy oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu zgodnie z Art. 51. ust. 1 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, wymaga zastosowania wielu analiz i ocen. „Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu”. Do analiz wykorzystano zestawienia danych uzyskanych z bazy programu „Taksator” zawierających rodzaj planowanych zabiegów w drzewostanach, w których zlokalizowano siedliska przyrodnicze, stanowiska roślin lub miejsca bytowania zwierząt oraz materiały kartograficzne. Ponadto wykorzystano zestawienia, analizy i wnioski zawarte w Elaboracie oraz Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Jeleśnia. Zestawienia danych wykonano w formie macierzy, które przy wykorzystaniu narzędzi GIS umożliwiły dokonanie interpretacji danych. Dla scharakteryzowania stanu środowiska sporządzono odpowiednie tabele i zestawienia porównawcze a także stosowne analizy dotyczące lasów całego Nadleśnictwa oraz odrębnie gruntów w zasięgu każdego z obszarów Natura 2000. W zapisach Planu urządzenia lasu dla poszczególnych wydzieleń często ujęte jest kilka wskazań. Na potrzeby niniejszej analizy przyjęto założenie, że można wyróżnić w każdym wydzieleniu jedną, najważniejszą z punktu widzenia wpływu na środowisko, wskazówkę. W związku z tym w zestawieniach zgrupowano główne wskazania gospodarcze zaprojektowane dla wydzieleń w PUL.

Źródła informacji na temat chronionych lub rzadkich („cennych” z punktu widzenia ochrony przyrody) gatunków roślin i zwierząt

Informacje dotyczące lokalizacji stanowisk roślin chronionych oraz chronionych gatunków zwierząt zebrane zostały z następujących źródeł:

- inwentaryzacji przeprowadzonej przez PGL LP w latach 2006-2007;
- danych z tzw. „ciągłej waloryzacji przyrodniczej” prowadzonej przez N-ctwo Jeleśnia według stanu z 2024 roku;
- dokumentacji dotyczącej rezerwatów przyrody;
- materiałów przekazanych wykonawcy przez RDOŚ;
- inwentaryzacji wybranych elementów, wykonanej podczas taksacji lasu.

Źródła informacji na temat granic obszarów Natura 2000

Granice obszarów Natura 2000 przyjęto wg stanu przekazanego do Komisji Europejskiej dnia 30 października 2009 r. Zaczerpnięto je ze stron internetowych Generalnej Dyrekcji ochrony Środowiska i materiałów przekazanych przez RDOŚ.

4.7. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień PUL i częstotliwość jej przeprowadzania

Zgodnie z zapisami art. 22 pkt. 4 Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, Minister właściwy w sprawach środowiska nadzoruje wykonanie planów urządzenia lasów dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, natomiast Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych inicjuje, koordynuje oraz nadzoruje działalność nadleśniczych i kierowników jednostek organizacyjnych o zasięgu regionalnym - art. 34 pkt 2c.

Do monitorowania realizacji zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia Planu urządzenia lasu proponuje się wykorzystanie systemu kontroli istniejącej w Lasach Państwowych:

- Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP - przeprowadza kontrole okresowe oraz kompleksowe;
- Wydziały merytoryczne RDLP – przeprowadzają kontrole bieżące i merytoryczne w zakresie kompetencji;
- Nadleśnictwo – w leśnictwach przeprowadza się bieżące kontrole sposobu, terminowości i zgodności wykonania planowanych czynności zapisanych w PUL;

- ocenę zawiera również analiza gospodarki leśnej w minionym okresie, dokonywana w czasie Narady Techniczno-Gospodarczej na etapie opracowania projektu Planu urządzenia lasu na kolejny okres;
- śledzenie skutków realizacji postanowień planu można oprzeć na monitoringu następujących wskaźników:
 - ✓ wykonaniu zadań określonych pismem Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu w wymiarze powierzchniowym i miąższościowym;
 - ✓ wykonaniu zadań z zakresu ochrony przyrody w okresie realizacji Planu urządzenia lasu.

Skutki realizacji zadań z zakresu ochrony przyrody będą monitorowane w cyklu 10-letnim.

4.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko PUL

Nadleśnictwo Jeleśnia na długości około 22 km swojego zasięgu terytorialnego graniczy z Republiką Słowacką. Bezpośrednia długość granic gruntów w zarządzie Nadleśnictwa z Republiką Słowacką wynosi około 12 km.

Położenie Nadleśnictwa w stosunku do granicy państwa oraz charakter projektowanych zabiegów gospodarczych decyduje o transgranicznym oddziaływaniu dotyczącym następujących struktur środowiska i układów infrastrukturalnych:

- a) **układu hydrograficznego**, w tym: rzek i potoków przygranicznych m. in.: Soły, Sopotni, Koszarawy i potoków tworzących ich zlewnie,
- b) **ekosystemów leśnych**, w tym transgranicznych kompleksów leśnych Beskidu Żywieckiego obejmującego również część Republiki Słowackiej,
- c) **systemu obszarów chronionych**, a w szczególności wdrożenia projektu - Rewitalizacji beskidzkich lasów na polsko-słowackim pograniczu w celu poprawy ich funkcji społecznych, ekologicznych i przeciwpowodziowych (Rew-Be-Las), współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach unijnego „Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska - Republika Słowacka”.

Najbliższe formy ochrony przyrody na Słowacji:

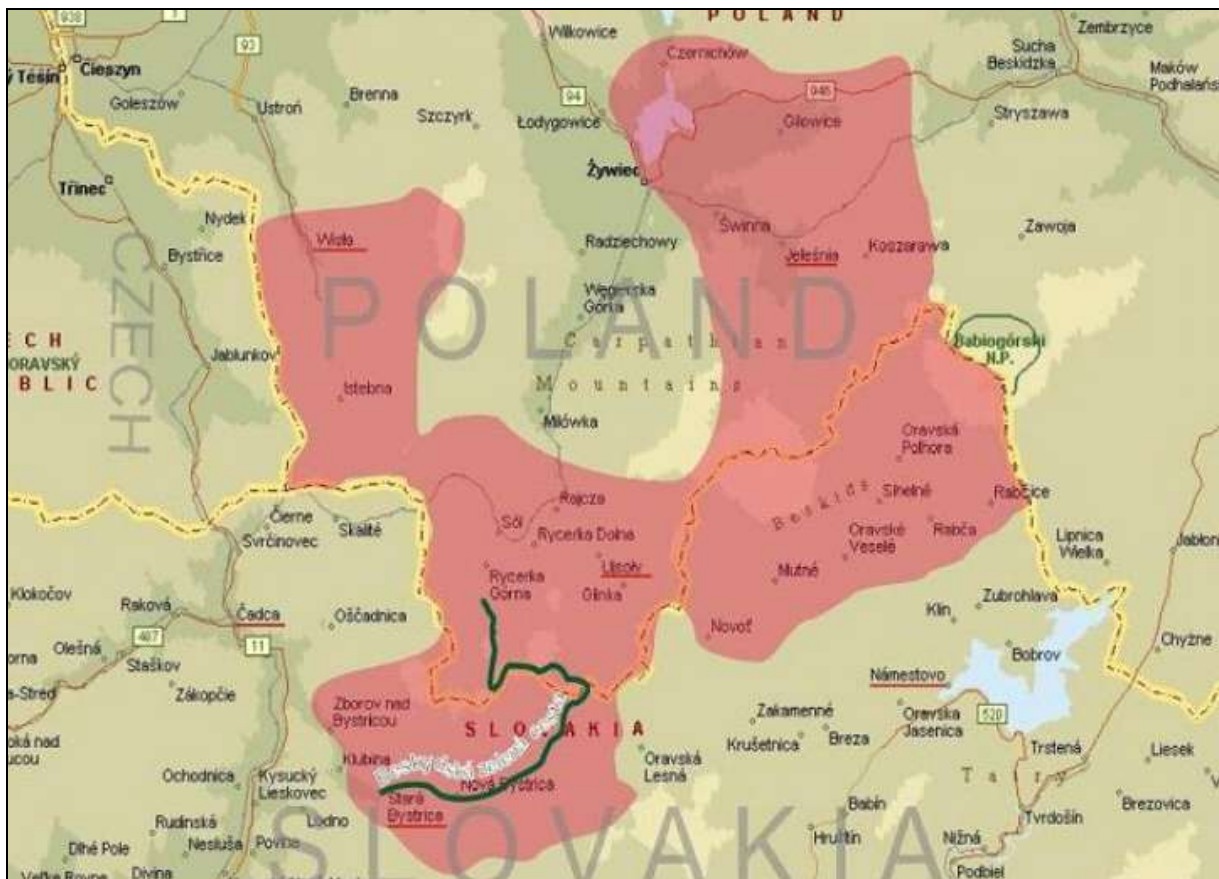
Obszar objętym PUL dla Nadleśnictwa Jeleśnia znajduje się sąsiedztwie następujących form ochrony przyrody zlokalizowanych na Słowacji, na które może on mieć potencjalnie negatywny wpływ:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Pilsko SKUEV0188,
- Specjalny Obszar Ochrony Ptaków Horna Orava SKCHVU008,
- Park krajobrazowy Górna Orava (Chránená krajinná oblasť Horná Orava),
- Obszar chronionego krajobrazu Chránená krajinná oblasť Horná Orava (CHKO Horná Orava).

Wskazany powyżej obszar specjalnej ochrony ptaków Horna Orava SKCHVU008 jest miejscem występowania kilkunastu gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony m.in.: cietrzewia, głuszca, puchacza, orła przedniego, orlika krzykliwego, sóweczki włochatki, bociana czarnego, derkacza, bociana białego i błotniaka łąkowego. Natomiast specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) Pilsko SKUEV0188 wyznaczono w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych oraz populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt, w tym dużych drapieżników (ryś, wilk i niedźwiedź).

- d) **systemu transportowego**, w tym drogi wojewódzkiej nr 945 (DW945) - granica państwa (Słowacja) – Żywiec, połączonej ze słowackim systemem transportowym,

- e) **przejścia granicznego**: w Korbielowie – Oravská Polhora (na Słowację).

Ryc. 5. Lokalizacja projektu

Zgodnie z ustaleniami Strategii województwa śląskiego wspólne przedsięwzięcia transgraniczne na rzecz ochrony środowiska wodnego obejmować będą między innymi:

- ochronę wód przed zanieczyszczeniem poprzez skoordynowaną gospodarkę wodno-ściekową w poszczególnych zlewniach,
- stały monitoring stanu czystości wód rzek i potoków, w tym badania osłonowe zlewni rz. Soły,
- opracowanie i realizację zintegrowanego programu Natura 2000 we współpracy z Republiką Słowacji.

Transgraniczne oddziaływanie systemu transportowego na środowisko przyrodnicze dotyczy głównie zanieczyszczeń powietrza (emisje spalin i pyłów) i pokrywy glebowej (zanieczyszczenia metalami ciężkimi) oraz hałasu drogowego generowanych przez międzynarodowy i międzyregionalny transport samochodowy na drogach lokalnych i krajowych. Wspólna polityka w zakresie realizacji transgranicznego systemu transportowego obejmować powinna między innymi:

- eliminowanie z obszarów zamieszkałych tranzytowego ruchu samochodowego poprzez budowę obwodnic miejscowości położonych wzdłuż dróg oraz minimalizowanie uciążliwości ruchu w stosunku do środowiska przyrodniczego,
- dostosowanie standardów technicznych dróg krajowych i wojewódzkich do ich klas funkcjonalnych i potrzeb ruchu krajowego i międzynarodowego,
- monitorowanie zagrożeń związanych z międzynarodowym transportem toksycznych środków przemysłowych,
- zapobieganie i usuwanie skutków awarii i katastrof komunikacyjnych,
- wymianę informacji o potencjalnych punktowych, liniowych i transportowych, nadzwyczajnych zagrożeniach środowiska obszaru przygranicznego.

Południowe i południowo-wschodnie rejony Nadleśnictwa Jeleśnia graniczą z Republiką Słowacji. Na całej długości granica Państwa biegnie grzbietami i prawie w całości pokrywa się z granicami zlewni. Z uwagi na ukształtowanie terenu nie zachodzi obawa, że jakiegokolwiek zanieczyszczenia gleby lub wody, które potencjalnie mogą zaistnieć w toku prac związanych z gospodarką leśną w Nadleśnictwie Jeleśnia mogłyby wpłynąć negatywnie na tereny poza granicami Państwa.

Z uwagi na pozostawienie znacznych powierzchni drzewostanów przylegających do granicy państwa bez zabiegów, stosowanie głównie cięć przedrębnych, sporadyczne zaprojektowanie rębni stopniowej IVd i prowadzenie zgodnie z wytycznymi zawartymi w PZO przebudowy drzewostanów świerkowych nie istnieje zagrożenie trwałości lasu na terenach przygranicznych i wywołanie niekorzystnych zmian środowiskowych jak: erozje, osuwiska, itp. na większych powierzchniach. Brak negatywnego oddziaływania wynika również z faktu, że zdecydowana większość zaplanowanych zabiegów w drzewostanach Nadleśnictwa Jeleśnia w sąsiedztwie granicy państwowej oddziałuje jednocześnie pozytywnie poprzez czynną działania ochronne związane z kształtowaniem ekosystemów odpowiednich dla stref ochronnych zwierząt, a w szczególności głuszca, orla i wilka). Należy podkreślić, że w sąsiedztwie granicy państwa znajduje się również rezerwat przyrody "Piłsko".

Ponadto Nadleśnictwo Jeleśnia nie prowadzi zalesienia polan śródleśnych, oraz nie planuje również na terenie przygranicznym żadnych inwestycji powodujących rozdrobnienie kompleksów. Należy również stwierdzić, iż pozostają nienaruszone ostoje dużych zwierząt kopytnych i drapieżników, a kontakt pomiędzy subpopulacjami jest w pełni zapewniony.

Położenie Nadleśnictwa Jeleśnia w stosunku do granicy państwa oraz lokalny charakter projektowanych zabiegów gospodarczych, których skutki mogą oddziaływać na bardzo ograniczonym obszarze (w miejscu wykonywania lub w bezpośrednim sąsiedztwie), pozwala twierdzić, że PUL nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych na środowisko.

Analiza zaprojektowanych zadań w rejonach przygranicznych oraz analiza ukształtowania terenu wyklucza potencjalną możliwość znaczącego transgranicznego oddziaływania zapisów projektu Planu urządzenia lasu.

4.9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnym i krajowym istotne z punktu widzenia realizacji PUL

Dokumentami międzynarodowymi, istotnymi z punktu widzenia realizacji Planu są:

- **Konwencja Ramsarska** - konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego; sporządzona w Ramsarze, dnia 2 lutego 1971 r.

Sposób uwzględnienia w PUL - skuteczna ochrona i umiarkowane użytkowanie ekosystemów wodno-błotnych w lasach poprzez wskazanie (w Programie ochrony przyrody) bagien, moczarów i torfowisk wyłączonych z zabiegów gospodarczych lub zasługujących na wyłączenie z użytkowania.

- **Konwencja Bońska** – z dnia 23 czerwca 1979 r. Celem konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego. Określa ona listę oraz sposoby ochrony wędrownych gatunków zwierząt. Za "migrujące" uważa się te gatunki (lub niższe grupy taksonomiczne), z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice jurysdykcji państwowej w różnych cyklach życiowych.

Sposób uwzględnienia w PUL - ochrona dzikich zwierząt migrujących zapewniona jest przez stosowne zapisy dotyczące zwierząt objętych ochroną gatunkową, w tym zwierząt migrujących.

- **Konwencja Berneńska** – celem niniejszej konwencji uchwalonej 19 września 1979 r. jest ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw oraz wspieranie współdziałania w tym zakresie. Szczególny nacisk położono na ochronę europejskich gatunków zagrożonych i ginących, włączając w to gatunki wędrowne zagrożone i ginące.

Sposób uwzględnienia w PUL - ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych zapewniona jest przez stosowne zapisy w Programie ochrony przyrody.

- **Konwencja z Rio de Janeiro** – konwencja o ochronie różnorodności biologicznej przyjęta w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. Jej celem jest ochrona światowych zasobów różnorodności biologicznej na wszystkich trzech poziomach, tzn. w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz pomiędzy ekosystemami. Konwencja uznaje też, że ochrona różnorodności biologicznej jest wspólną troską ludzkości i integralną częścią procesu rozwoju świata. W aspekcie praktycznym wyraża się to m. in. jednakowym traktowaniem wszelkich ekotypów gatunków, ochroną siedlisk ubogich, o niewielkiej liczbie gatunków, które wcześniej nie były traktowane jako równorzędne z siedliskami bogatymi w gatunki.

Sposób uwzględnienia w PUL - ochrona zasobów różnorodności biologicznej na poziomach: genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym zapisana została w Programie ochrony przyrody, jak również uwzględniona została w procedurach urządzania, zagospodarowania i ochrony lasu.

Na poziomie Wspólnoty Europejskiej brak jest szczegółowych wytycznych dotyczących prowadzenia gospodarki leśnej w poszczególnych krajach członkowskich. Unia Europejska określa natomiast ogólne zasady postępowania w dziedzinie ochrony przyrody. Podstawowym aktem prawnym, w którym przywołano konieczność „wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego” jest Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską. W art. 6 tego dokumentu jest mowa o tym, że: „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Wspólnoty, o których mowa w artykule 3, w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska naturalnego”. Aktami prawnymi wprowadzającymi w życie ustalenia Traktatu są dyrektywy.

W zakresie ochrony przyrody, na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia mają zastosowanie głównie trzy dyrektywy:

- **Dyrektywa Ptasia (DP) 79/409/EWG** z dnia 2 kwietnia 1979 r., której celem jest zapewnienie ochrony gatunków ptaków lęgowych oraz migrujących na terenie Wspólnoty Europejskiej. Na jej mocy tworzy się obszary specjalnej ochrony ptaków w ramach sieci Natura 2000.

Sposób uwzględnienia w PUL – uwzględnienie obszarów specjalnej ochrony ptaków: Beskid Żywiecki PLB240002, w planowaniu czynności gospodarczych.

- **Dyrektywa Siedliskowa (DS) 92/43/EWG** z dnia 21 maja 1992 r., która wskazuje i obejmuje ochroną ważne w skali europejskiej gatunki flory i fauny oraz typy siedlisk przyrodniczych. Na jej mocy tworzy się specjalne obszary ochrony siedlisk w ramach sieci Natura 2000.

Sposób uwzględnienia w PUL – uwzględnienie obszarów Natura 2000: Beskid Żywiecki PLH240006, Beskid Mały PLH240023, w planowaniu czynności gospodarczych.

- **Dyrektywa 2004/35WE zwana „szkodową”** z dnia 21 kwietnia 2004 r. (DSZ), która określa sposoby postępowania oraz zapobiegania skutkom szkody w środowisku. W zakresie ujętym w planie, dyrektywa odnosi się do szkody jako „mierzalnej, negatywnej zmiany w zasobach naturalnych lub mierzalnego osłabienia użyteczności zasobów naturalnych”. Szkoła oznacza również „szkodę wyrządzoną gatunkom chronionym i w siedliskach przyrodniczych, które stanowią dowolną szkodę mającą znaczący negatywny wpływ na osiągnięcie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony takich siedlisk lub gatunków”. Sporządzanie prognozy jako elementu procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest dążeniem do ustalenia, czy i w jaki sposób zapisy planu mogą naruszać wymogi DSZ.

Sposób uwzględnienia w PUL – „Dyrektywa szkodowa” jest uwzględniona poprzez poddanie projektu Planu strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności

Unijna Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 r. pod nazwą „Przywracanie przyrody do naszego życia” została opublikowana przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r.

Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 jest planem mającym na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów. Głównym celem strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. poprzez zastosowanie konkretnych działań i wypełnienie zobowiązań. Ma ona zapewnić dobry stan i odporność ekosystemów.

Za jej sprawą ma powstać sieć obszarów chronionych obejmująca całą Unię Europejską i zapewniająca ochronę 30% terenów lądowych UE i 30% mórz UE. Ponadto obszary o bardzo dużej różnorodności biologicznej i wartości klimatycznej mają być objęte szczególnie ścisłą ochroną. W ramach strategii opracowano plan odnowy środowiska naturalnego UE uwzględniający konkretne zobowiązania i działania na rzecz regeneracji zniszczonych ekosystemów, m.in. ograniczenie wykorzystania pestycydów oraz zasadzenie 3 miliardów drzew.

W oparciu o tę strategię m.in. opracowano rozporządzenie (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869 (Tekst mający znaczenie dla EOG), a także Wytyczne Komisji dotyczące definicji, tworzenia map, monitorowania i ścisłej ochrony lasów pierwotnych i starodrzewów w UE, Wytyczne dotyczące gospodarki bliższej naturze i Wytyczne dotyczące zalesiania, ponownego zalesiania oraz sadzenia drzew sprzyjających bioróżnorodności.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2022 r. w sprawie nowej strategii leśnej UE 2030 – zrównoważona gospodarka leśna w Europie (2022/2016(INI)).

Rezolucja dotyczy roli lasów i zrównoważonej gospodarki leśnej w realizacji celów klimatycznych, środowiskowych i społeczno-gospodarczych UE. Podkreśla znaczenie lasów w pochłanianiu CO₂, ochronie bioróżnorodności i dostarczaniu usług ekosystemowych. Zwraca uwagę na potrzebę dostosowania polityki leśnej do warunków krajowych przy zachowaniu koordynacji na poziomie UE. Wskazuje na konieczność wspierania właścicieli lasów, prowadzenia badań i gromadzenia danych, by skuteczniej reagować na zmiany klimatu. Celem rezolucji jest promowanie zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej jako kluczowego elementu Europejskiego Zielonego Ładu.

Rozporządzenia 2023/1115 w sprawie udostępniania na rynku unijnymi i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010.

Niniejsze rozporządzenie określa zasady dotyczące wprowadzania na rynek unijny, udostępniania i eksportu produktów zawierających lub powstałych z wykorzystaniem bydła, kakao, kawy, palmy olejowej, kauczuku, soi i drewna, wskazanych w załączniku I. Celem tych przepisów jest ograniczenie wpływu Unii Europejskiej na globalne wylesianie i degradację lasów oraz zmniejszenie jej udziału w emisjach gazów cieplarnianych i utracie bioróżnorodności.

Rozporządzenie (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869.

Dokument wprowadza ramy prawne dotyczące strategii odbudowy ekosystemów i bioróżnorodności, mającej na celu poprawę stanu środowiska, zapewnienie zrównoważonego korzystania z zasobów naturalnych oraz przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych. W szczególności, określa obowiązki państw członkowskich w zakresie planowania i wdrażania działań odbudowy, wyznacza priorytety ekologiczne oraz ustanawia mechanizmy monitorowania i raportowania postępów.

W kwestii obszarów leśnych rozporządzenie wskazuje środki odbudowy konieczne do zwiększenia różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych, uwzględniały ryzyko wystąpienia pożarów lasu. Rozporządzenie wskazuje, iż na poziomie państwa należy osiągnąć trend wzrostowy wskaźnika liczebności pospolitych ptaków leśnych oraz 6 z następujących wskaźników: drzewa martwe stojące, drzewa martwe leżące, udział lasów o strukturze różnowiekowej, łączność obszarów leśnych, zasoby węgla organicznego, odsetek lasów, w których dominują rodzime gatunki drzew, różnorodność gatunków drzew.

Dokumentami krajowymi, w których określono cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planu są:

- **Polityka ekologiczna państwa 2030** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Należy zaznaczyć, że 14 lutego 2017 roku Rada Ministrów przyjęła nową średniookresową strategię rozwoju kraju - Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) - SOR. Wskazane w SOR cele, kierunki interwencji, działania i projekty strategiczne powinny znaleźć odzwierciedlenie we wszystkich dokumentach strategicznych. W tym sensie SOR stanowi podstawę do przygotowywania nowych strategii sektorowych, w tym strategii środowiskowej. Komitet Koordynacyjny ds. Polityki Rozwoju (KKPR) rekomendował zastąpienie dotychczas obowiązującej Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r.” (BEiŚ) dwoma osobnymi dokumentami. Prace nad strategią środowiskową będą koordynowane przez Ministerstwo Środowiska ze wsparciem członków międzyresortowego zespołu. Dokument otrzymał nazwę Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP). PEP stanowić będzie strategię w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Będzie jedną z podstaw prowadzenia polityki ochrony środowiska w Polsce. W systemie dokumentów strategicznych PEP stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów SOR.

Sposób uwzględnienia w PUL – opracowanie Planu z uwzględnieniem:

- ✓ utrzymania lub przywracania zdolności retencyjnych lasów;
- ✓ dostosowania składów gatunkowych drzewostanów do siedliska;
- ✓ zwiększania różnorodności genetycznej i gatunkowej biocenoz leśnych.

- **Polityka leśna państwa z 1997 r.** Dokument wyznaczający ogólne ramy prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Sposób uwzględnienia w PUL – opracowanie Planu z uwzględnieniem:

- ✓ zapewnienia w oparciu o Ustawę o ochronie przyrody, Ustawę o lasach oraz Ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ochrony wszystkim lasom, a szczególnie najcenniejszym ekosystemom oraz kluczowym i rzadkim elementom biocenoz leśnych;
- ✓ planowania gospodarki leśnej na podstawach przyrodniczych;
- ✓ zachowania lasów i ich różnorodnych funkcji;
- ✓ zwiększania zasobów drzewnych;
- ✓ zachowania różnorodności gatunkowej i genetycznej biocenoz leśnych oraz różnorodności ekosystemów w kompleksach leśnych.

- **Krajowy program zwiększania lesistości.** Aktualizacja 2003 r. Dokument planistyczny określający cele, zasięg i sposób powiększania powierzchni leśnej kraju, w początkowych założeniach do ok. 30% w 2020 r. i 33% w 2050 r. Program operuje gminą jako podstawową jednostką, dla której określone są wskaźniki preferencji zalesienia.

W obecnym PUL nie przewiduje się zalesiania gruntów nieleśnych.

4.10. Powiązania PUL z innymi dokumentami, w tym z dokumentami, dla których zostały przeprowadzone SOOŚ

Jednymi z podstawowych dokumentów regulujących cele i kierunki działania państwa podejmowane na szczeblu regionalnym w zakresie ochrony środowiska są programy ochrony środowiska oraz strategie rozwoju.

Jednymi z podstawowych dokumentów regulujących cele i kierunki działania państwa podejmowane na szczeblu regionalnym w zakresie ochrony środowiska są programy ochrony środowiska oraz strategie rozwoju. W odniesieniu do Województwa Śląskiego istnieją takie dokumenty i są to odpowiednio:

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” przyjęta uchwałą nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 października 2020 r.

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024, przyjęty uchwałą nr V/11/8/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 31 sierpnia 2015 r.

Programu ochrony środowiska dla Powiatu Żywieckiego na lata 2023-2030.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Suskiego na lata 2017-2022, z perspektywą na lata 2021-2024.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Bielskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030.

Dokument o nazwie Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, który wyznacza kierunki działań inwestycyjnych, posiada opracowaną Prognozę oddziaływania na środowisko.

Nadrzędnym celem polityki ekologicznej państwa jest tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Dla realizacji tego nadrzędnego celu na poziomie województwa śląskiego przyjęto cele długoterminowe i krótkoterminowe.

Cele długoterminowe przyjęte w ww. Programach Ochrony Środowiska dotyczące zapisów Planu Urządzenia Lasu to:

1. zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem bio i georóżnorodności oraz zachowanie krajobrazu;
2. ochrona ekosystemów leśnych.

Do zadań kierunkowych związanych z ochroną ekosystemów leśnych zaliczono:

- poprawę stanu zdrowotnego i żywotności lasów;
- zwiększenie lesistości województwa, szczególnie przez zalesianie nieużytków i słabych gruntów rolnych (zgodnie z Krajowym Programem Zwiększania Lesistości z 1995 r. z późn. zm.), zalesianie ciągów i korytarzy ekologicznych;
- aktywizacja lokalnych społeczności, szczególnie wiejskich do wykorzystywania możliwości zalesiania gruntów rolnych i innych niż rolne ze środków PROW;
- wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Polityki Leśnej Państwa w zakresie ochronnych, gospodarczych i społecznych funkcji lasu;
- doskonalenie regionalnego systemu obszarów chronionych poprzez ochronę najcenniejszych przyrodniczo ekosystemów leśnych;
- dążenie do równowagi między turystycznym wykorzystaniem obszarów cennych przyrodniczo a koniecznością ich ochrony;
- prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej w ramach gospodarki leśnej;
- działania zmierzające do ograniczenia szkód w lesie powodowanych, m. in. przez zaśmiecanie lasów i inne formy bezprawnego korzystania z lasów;
- objęcie ochroną siedlisk wilgotnych, zalewowych i bagiennych;
- działania w zakresie budowy i odtwarzania obiektów małej retencji wodnej na obszarach leśnych;
- ograniczenie erozji poprzez właściwe działania gospodarcze, infrastrukturalne i zalesienia.

Gminy w zasięgu, których położone są grunty Nadleśnictwa Jeleśnia posiadają opracowania dotyczące planowania przestrzennego (również w odniesieniu do mniejszych jednostek podziału ewidencyjnego), w których określono politykę przestrzenną gminy, ogólny planowany sposób zagospodarowania całego terytorium gminy, a także zawarto informacje o położeniu lasów, obszarów przeznaczonych pod zabudowę lub do zalesień, o przebiegu głównych szlaków komunikacyjnych, terenów chronionych itp.

Dokumentami powiązanymi z Planem urządzenia lasu na szczeblu gmin w zasięgu działania Nadleśnictwa Jeleśnia są również lokalne Programy ochrony środowiska.

Innego typu dokumentami planistycznymi powiązanymi z PUL są plany ochrony i plany zadań ochronnych dla form ochrony przyrody określonych w Ustawie o ochronie przyrody.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia występują następujące formy ochrony przyrody: rezerваты przyrody, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, parki krajobrazowe. Niektóre obiekty chronione nie posiadają aktualnych dokumentów planistycznych.

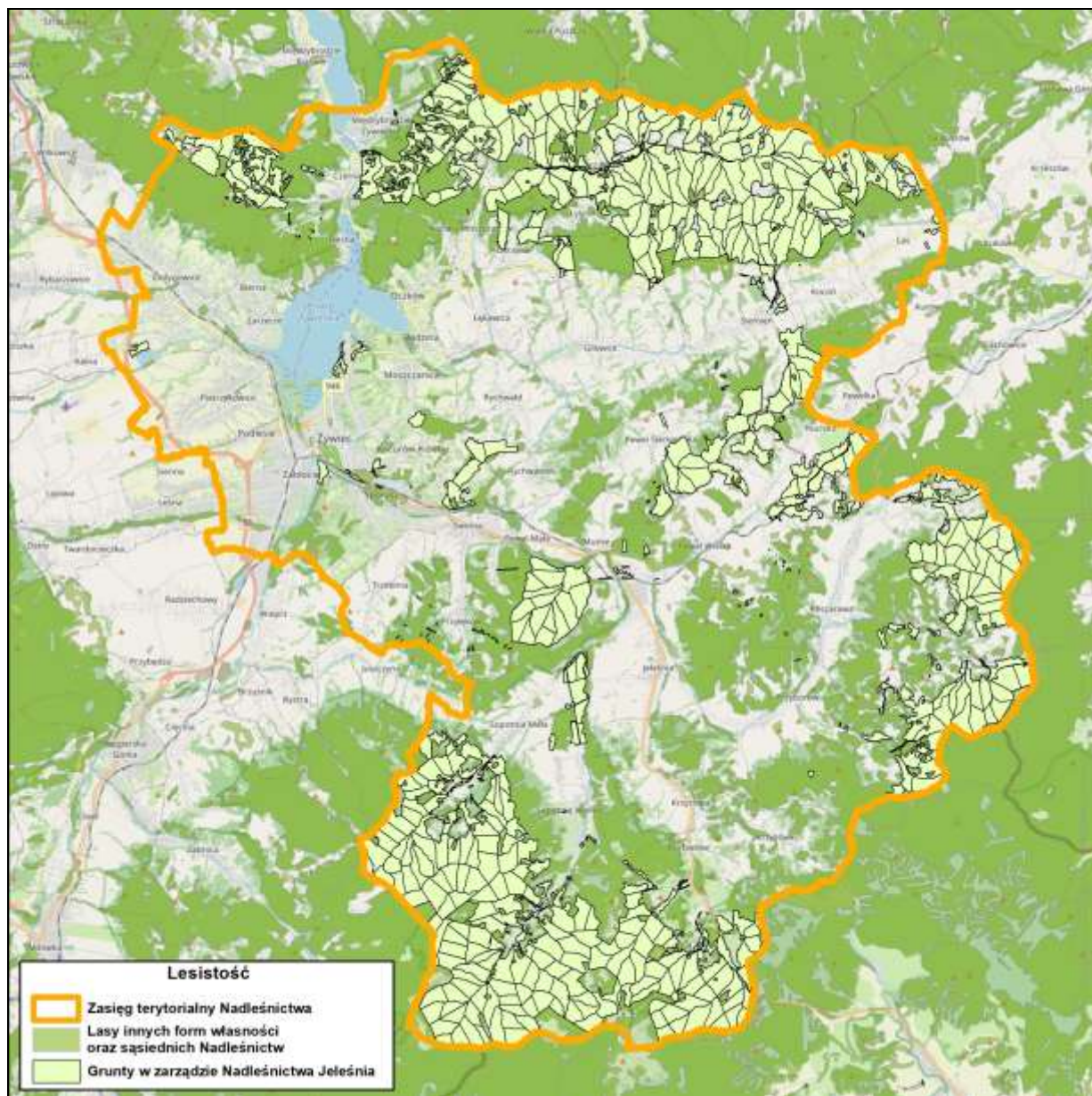
5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA

5.1. Istniejący stan środowiska na obszarze Nadleśnictwa

Szczegółowe dane dotyczące stanu środowiska w zasięgu Nadleśnictwa Jeleśnia zostały zamieszczone w Programie ochrony przyrody oraz w opisie ogólnym Planu urządzenia lasu.

5.1.1. Lesistość

Liczba i wielkość kompleksów należą do podstawowych czynników ekonomicznych, które kształtują warunki produkcji leśnej. Skala rozdrobnienia powierzchni leśnej jest jednym z podstawowych czynników warunkujących prawidłową i racjonalną gospodarkę.

Ryc. 6. Rozmieszczenie lasów różnych form własności w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia

Nadleśnictwo Jeleśnia składa się z 157 kompleksów leśnych, w tym dwóch bardzo dużych (powyżej 2000 ha), dwóch dużych (od 500 do 2000 ha), 7 średnich (od 100 do 500 ha), 146 małych i bardzo małych (poniżej 100 ha). Przeważającą część gruntów Nadleśnictwa Jeleśnia stanowią dość zwarte i dobrze rozgraniczone w terenie kompleksy. Dwa największe kompleksy zlokalizowane są w części południowo-zachodniej nadleśnictwa (pasmo Pilska) oraz północnej (Beskid Mały), zajmując łącznie 70,56% ogólnej powierzchni obiektu. Tak duże kompleksy zapewniają odpowiednie warunki przestrzenne dla rozwoju wielu gatunków, w tym ptaków drapieżnych i dużych gatunków ssaków. Ponadto odpowiednio rozległa powierzchnia

zapewnia również dostępność miejsc rozrodu i żerowisk. Rozmieszczenie kompleksów leśnych w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Jeleśnia jest nierównomierne. Część środkowa nadleśnictwa, składa się z kilkudziesięciu kompleksów średniej wielkości kompleksów oraz małych kompleksów złożonych z kilku oddziałów. Małe i średnie kompleksy są cenne ze względu na swoje walory przyrodnicze, czyli wzbogacanie różnorodności biologicznej, a także ze względów krajobrazowych. Jednak ich rozproszenie powoduje konieczność uwzględniania korytarzy ekologicznych, które są niezbędne dla uniknięcia izolacji gatunków.

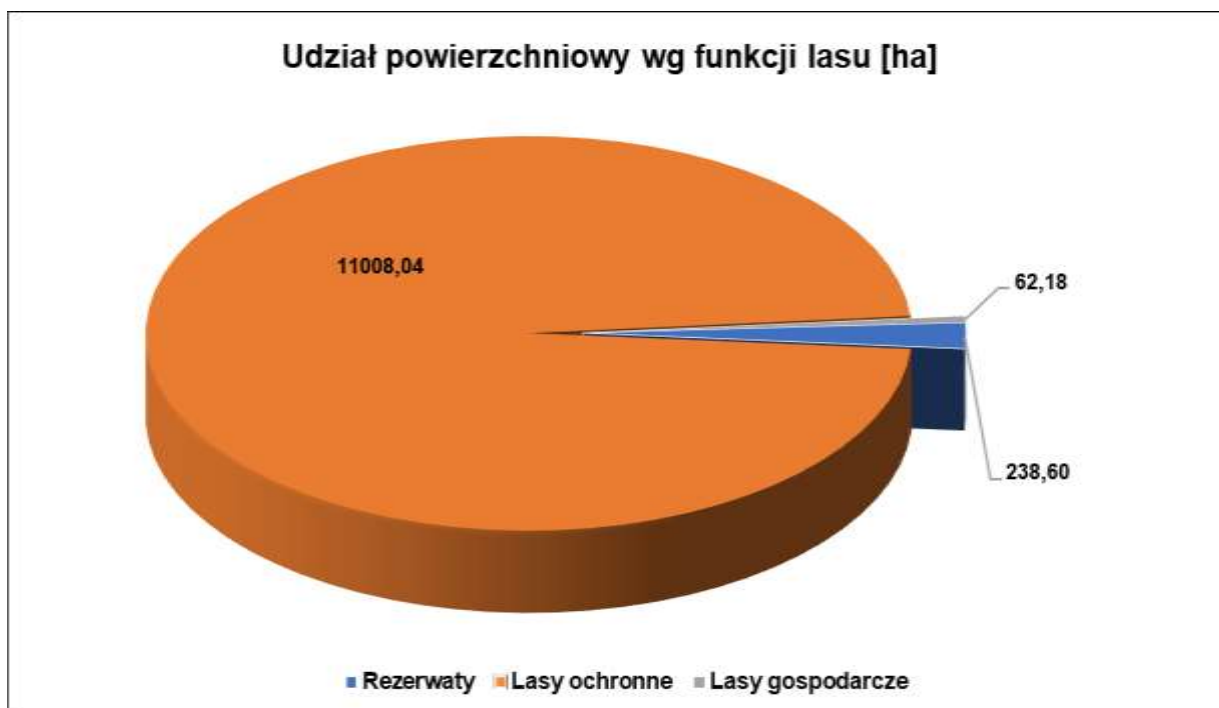
Wielkość kompleksów [ha]	Liczba kompleksów [szt.]	Łączna powierzchnia [ha] Wg EGiB	Średnia powierzchnia kompleksu [ha]
1	2	3	4
poniżej 1	104	28,7062	0,28
1 - 5	23	52,4157	2,28
5 - 20	16	141,8629	8,87
20 - 100	3	164,8620	54,95
100 - 200	2	224,1411	112,07
200 - 500	5	1 509,1160	301,82
500 - 2000	2	1 347,5314	673,77
powyżej 2000	2	8 313,8598	4 156,93
Razem	157	11 782,4951*	-

* Razem z gruntami we współwłasności.

5.1.2. Dominujące funkcje lasu

Instrukcja Urządzania lasu z 2012 r. wyróżnia w zależności od funkcji lasu trzy główne grupy lasów: rezerwatowe, ochronne i gospodarcze. Lasy Nadleśnictwa Jeleśnia są lasami wielofunkcyjnymi. Rezerваты zajmują 238,60 ha, lasy ochronne (11008,04 ha), zaś lasy gospodarcze 62,18 ha.

Wielofunkcyjność lasów Nadleśnictwa jest uwzględniona w przyjętych kategoriach ochronności. Podział lasów Nadleśnictwa Jeleśnia na grupy lasu i kategorie ochronności został opracowany zgodnie z postanowieniami KZP na mocy Zarządzenia MOŚZNiL nr 271 z dnia 28 grudnia 1995 r. Do lasów gospodarczych zostały zaliczone lasy nie objęte ww. zarządzeniem.

Wykres 1. Udział powierzchniowy wg funkcji lasu w Nadleśnictwie Jeleśnia

5.1.3. Walory przyrodniczo-leśne obszaru Nadleśnictwa

5.1.3.1. Rzeźba terenu

Ukształtowanie terenu stanowi bardzo ważny czynnik glebotwórczy, a także warunkuje różny rozkład opadów atmosferycznych, energii cieplnej słonecznej na powierzchni ziemi (wytworzenie się rozmaitych wystaw i mikroklimatów) oraz zróżnicowanie właściwości fizycznych, chemicznych, bioekologicznych i produkcyjnych gleb. Jako ważna wskaźnikowa cecha środowiska, ukształtowanie terenu stanowi kryterium przy wydzielaniu typów obszarów o różnej rzeźbie oraz przy przeprowadzaniu klasyfikacji jednostek siedliskowych.

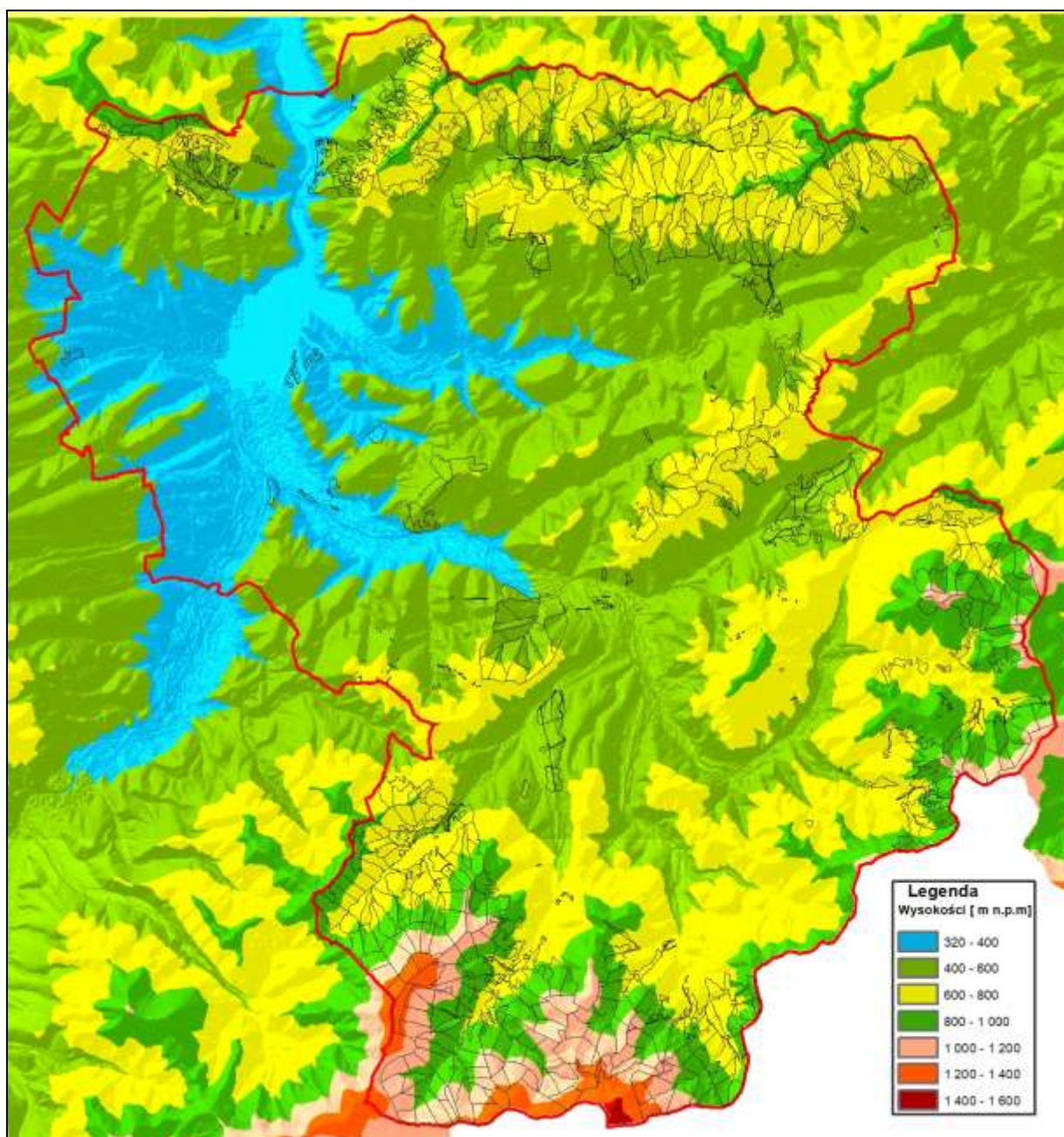
Obszar Nadleśnictwa Jeleśnia ma charakter górski. Południowa część analizowanego obiektu obejmuje swym zasięgiem najwyższe partie Beskidu Żywieckiego o stromych zboczach oddzielonych wąskimi obniżeniami dolinowymi. Teren wznosi się od około 450 m n.p.m. w dolinie potoku Sopotnia do około 1350 m n.p.m. pod szczytem Romanki. Pasma Pilska odcina się wyraźnie na tle całego obszaru ze względu na swą wysokość. Od najwyższego szczytu grupy Pilska, na wszystkie strony ciągną się grzbiety boczne, na których znajdują się wysokie kulminacje. Od tych kulminacji także rozchodzą się grzbiety boczne. Do najbardziej charakterystycznych po polskiej stronie należą rozrogi: Rysianki – Lipowskiej (1324 m n.p.m), Boraczego Wierchu (1144 m n.p.m) i Romanki. Do najwyższych wzniesień z obszaru Beskidu Żywieckiego, leżących w zasięgu Nadleśnictwa należą: Góra Pięć Kopców - 1534 m n.p.m., Romanka - 1366 m n.p.m, Trzy Kopce – 1216 m n.p.m, Palenica – 1343 m n.p.m, Munczolik – 1356 m n.p.m, Majcherkowa – 1255 m n.p.m, Kotarnica – 1156 m n.p.m, Buczynka – 1205 m, Mędralowa - 1169 m, Jałowiec – 1111 m n.p.m, Bąków – 766 m n.p.m, Kiczora – 761 m n.p.m oraz Grojec – 612 m n.p.m. Doliny są wcięte od 400 do 660 m głębokości i mają dobrze, palczasto rozwinięte leje źródłowe. Do największych dolin rozcinających grupę Pilska należą Złatna, Żabnica, Sopotnia Mała, Sopotnia Wielka, Krzyżówka z Glinnym.

Północna część Nadleśnictwa Jeleśnia obejmuje swym zasięgiem części dwu pasm górskich: Beskidu Małego i Beskidu Makowskiego. Teren ten wznosi się od 360 m n.p.m. w dolinie Soły do 933 m n.p.m. na szczycie Czupla.

Obszar Beskidu Małego ma charakter zwartej górskiej wyspy, rozdzielonej przełomową doliną Soły na dwie nierówne części: od wschodu - większą grupę Łamanej Skały (929 m), od zachodu pasmo Magurki Wilkowickiej z najwyższym szczytem Beskidu Małego – Czuplem (933 m n.p.m). Część zachodnią Beskidu Małego tworzą dwa wały górskie złączone ze sobą przełęczą Przegibek (633 m n.p.m). Do najwyższych wzniesień z obszaru Beskidu Małego, leżących w zasięgu Nadleśnictwa Jeleśnia należą: Czupiel - 934 m, Jaworzyna – 864 m n.p.m, Żar – 761 m n.p.m, Madohora (Łamana Skała) – 929 m n.p.m, Potrójna – 888 m n.p.m, Kocierz – 879 m n.p.m, Gibasów Groń – 898 m n.p.m.

Beskid Makowski ciągnie się na wschód od Kotliny Żywieckiej. W granicach analizowanego obiektu znajdują się pasma Łyski – Barutki (622 m), Pewelskie (766 m) i Lasku (871 m) oraz wzniesienie Kiczory (762 m). Zachodnia część Beskidu Makowskiego charakteryzuje się krótkimi, głęboko rozciętymi pasmami, rozdzielonymi od siebie szerokimi dolinami: Koszarawy, Sopotni, Pewli, Trzebinki, Kurówki i Lachówki.

Kotlina Żywiecka ma charakter podgórski, otoczona jest ze wszystkich stron pasmami góorskimi, które wznoszą się około 500-900 m ponad jej płaskie dno.

Ryc. 7. Ukształtowanie terenu obszaru Nadleśnictwa

5.1.3.2. Budowa geologiczna

Na ukształtowanie współczesnej rzeźby terenu Nadleśnictwa miały wpływ różne procesy geologiczne zmieniające się w czasie na przestrzeni dziejów.

Nadleśnictwo Jeleśnia położone jest w obrębie Beskidów Zachodnich, które zbudowane są z odmiennych typów osadów: płaszczowiny śląskiej i płaszczowiny magurskiej. Duża część lasów obrębu Jeleśnia położona jest na stosunkowo wysokich grzbietach górskich Beskidu Żywieckiego, zbudowanych z reguły z odpornych ławic górnokredowych piaskowców godulskich (w obrębie płaszczowin śląskich) czy eoceńsko-oligocieńskich piaskowców magurskich. Niektóre z najwyższych szczytów zbudowane są z holocieńskich koluwii osuwiskowych. Lasy położone na dnie dolin górskich, w pobliżu potoków, czy na wypłaszczeniach aluwialnych, rosną na gruntach z czwartorzędowych żwirów i glin rzecznych tarasów akumulacyjnych (wypłaszczenie przy wsi Sopotnia Mała).

Północna część analizowanego obiektu, położona jest w południowej części Beskidu Małego zbudowanego zasadniczo z górnokredowych, gruboławicowych piaskowców godulskich, ale także piaskowców, łupków i zlepieńców malinowskich oraz piaskowców i łupków istebniańskich. W wyżej omawianym obszarze mogą pojawiać się również utwory eoceńskie w postaci łupków pstrych i łupków z piaskowcami krośnieńskimi.

Część leśnictw Ślemień i Koszarawa-Cicha leży w granicach Beskidu Makowskiego zbudowanego tutaj z piaskowców godulskich z przewarstwieniami łupków.

Zróznicowana budowa geologiczna przy dużej różnorodności form rzeźby terenu, a także ściśle z tym związana zmienność warunków hydrologicznych, znalazły swoje odzwierciedlenie w zróznicowaniu warunków glebowych nadleśnictwa.

5.1.3.3. Typy gleb

Znaczne zróznicowanie podłoża geologicznego, różnorodność form rzeźby terenu i zmienność warunków hydrologicznych to główne przyczyny wytworzenia się wielu podtypów gleb, a w konsekwencji znacznego zróznicowania siedlisk.

Nazewnictwo gleb na potrzeby VI rewizji UL przyjęto zgodnie z „Klasyfikacją gleb leśnych Polski” (CILP 2000).

W trakcie prac VI rewizji w Nadleśnictwie Jeleśnia stwierdzono występowanie 13 typów gleb leśnych w 21 podtypach.

Na obszarze Nadleśnictwa Jeleśnia dominują 3 typy gleb:

- gleby brunatne (RD) – 91,37%
- gleby bielcowe (B) – 3,34%
- gleby rdzawe (RD) – 2,29%

Szczegółowe omówienie budowy geologicznej i gleb zawarte jest w „Opracowaniu siedliskowym z dodatkowym wykorzystaniem metodyki określania wartości siedliskowego indeksu glebowego (SIG) dla Nadleśnictwa Jeleśnia dla Nadleśnictwa Jeleśnia”, wykonanym wg stanu na 01.01.2023 roku w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie. Opracowanie te służy planowaniu gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych.

5.1.3.4. Wody powierzchniowe i podziemne

❖ Wody powierzchniowe

Nadleśnictwa Jeleśnia leży na obszarze dorzecza Wisły (2), zlewni głównej Górnej Wisły (21), zlewniach niższego rzędu (elementarnych) Soły i zlewni Skawy (część leśnictwa Ślemień i Koszarawa Cicha). Zlewnię Soły tworzą na obszarze Nadleśnictwa zlewnie elementarne Koszarawy, Łękawki, Żylicy i Juszczyńki. Zlewnię Skawy zaś Stryszawka, z dopływem Lachówką i Kocońką.

Do najważniejszych, z gospodarczego punktu widzenia, rzek na obszarze Nadleśnictwa należą:

- Soła, z niewielkim lewobrzeżnym dopływem Roztoką.
- Koszarawa, z dopływami: Sopotnia Wielka, Glinne, Pewlica, Bystra
- Łękawka, wraz z dopływem: Kocierką.

Na obszarze Nadleśnictwa Jeleśnia występują trzy zbiorniki wodne; jezioro Żywieckie i jezioro Międzybrodzkie oraz zbiornik wodny na górze Żar.

Najważniejsze rzeki z omawianego obszaru zostały częściowo uregulowane, zwłaszcza w swoim dolnym biegu. Główne potoki z terenu nadleśnictwa, zostały częściowo uregulowane poprzez budowę systemu stopni i progów wodnych, czy też murów oporowych w newralgicznych miejscach. Infrastruktura techniczna, znajdująca się na terenie lasów państwowych, w pobliżu lub na szeregu małych potoków, nie jest wystarczająco zabezpieczona, zwłaszcza przed występującymi okresowo wezbraniami wód.

Odływ wód na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia ma generalnie kierunek północny i północno-wschodni. Wszystkie rzeki przepływające przez teren Nadleśnictwa Jeleśnia są rzekami góorskimi o śnieżno-deszczowym reżimie zasilania, który charakteryzuje się wyraźnym wysokim stanem wody po roztopach wiosennych i mniej regularnym wysokim stanem wody po opadach letnich oraz długim okresem zniżkowym (VIII-X), przedłużającym się nieraz na ostatnie miesiące jesienne i wczesno-zimowe. Sporadycznie występujące na tym obszarze wezbrania opadowe mogą mieć niekiedy gwałtowny charakter.

Obszary źródliskowe

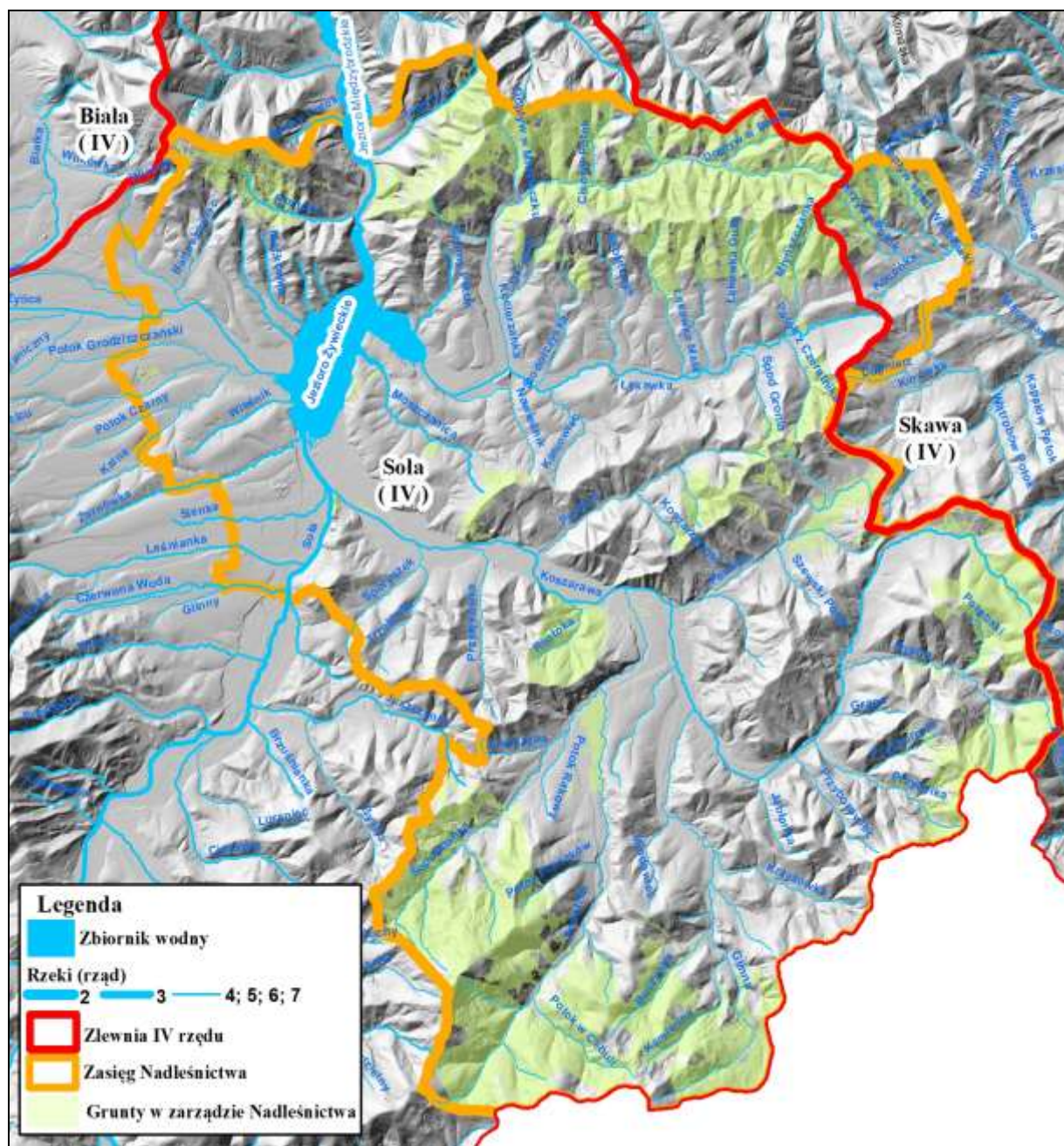
Źródłiska to obiekty wyjątkowe w krajobrazie leśnym. Są ważnym elementem sieci wodnej, odgrywającym istotną rolę w krążeniu wód i bilansie wodnym. Mają wpływ na kształtowanie stosunków wodnych i siedlisk na obszarach niekiedy znacznie oddalonych od samych źródeł. Tworzą środowisko charakteryzujące się znaczną różnorodnością fitocenotyczną, florystyczną i faunistyczną. Śródleśne źródłiska są także ostoją chronionych i zagrożonych składników flory. To również ważne miejsce występowania wielu specyficznych gatunków zwierząt, zwłaszcza bezkręgowców, np. wypławków, chruścików, kielży, ślimaków, skoczogonków i innych. Stosunki wodne obok budowy geologicznej wywierają znaczący wpływ na procesy glebotwórcze i siedliskotwórcze.

Na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia znajduje się duża liczba źródeł, część z nich posiada nazwy. Są to m.in. źródła następujących rzek i większych cieków wodnych (potoków): Dopływ w Hucisku, Koszarawa, Dopływ spod góry Beskidek, Przybyłka, Dopływ spod góry Gawory, Dopływ spod góry Polanica, Potok Pierlaków, Potok w Ciemnym, Dopływ spod góry Kotarnica, Juszczyńska, Dopływ spod Słowianki, Kocierzanka, Dopływ spod Karczówki, Dopływ w Miasteczku, Potok w Słupnem, Młyńszczanka, Potok z Czeretnika, Spod Gronia, Dopływ spod Wróblówki, Dopływ spod góry Przysłopiek, Krzywy Potok, Łękawka Duża, Dopływ ze Starego Dworu, Łękawka Mała, Okrajnik, Pewlica, Koszarzyczne i Rostoka.

Tabela I. Tereny źródliskowe na gruntach N-ctwa Jeleśnia

Lp.	Adres leśny	Nazwa potoku (rzeki)/ uwagi
1	2	3
1.	02-08-1-01-1 -b -00	Dopływ w Hucisku
2.	02-08-1-01-28 -b -00	Koszarawa
3.	02-08-1-02-74 -f -00	Liczne wysięki wodne
4.	02-08-1-02-63 -c -00	Dopływ spod góry Beskidek
5.	02-08-1-02-76 -c -00	Przybyłka
6.	02-08-1-04-145 -i -00	Dopływ spod góry Gawory
7.	02-08-1-05-171 -g -00	Dopływ spod góry Polanica
8.	02-08-1-06-185 -c -00	Potok Pierlaków
9.	02-08-1-06-204 -a -00	Potok w Ciemnym
10.	02-08-1-07-231 -f -00	Dopływ spod góry Kotarnica
11.	02-08-1-07-266 -a -00	Juszczyńska
12.	02-08-1-08-248 -a -00	Dopływ spod Słowianki
13.	02-08-1-09-301 -a -00	Kocierzanka
14.	02-08-1-09-321 -a -00	Dopływ spod Karczówki
15.	02-08-1-09-352 -b -00	Liczne wysięki wodne
16.	02-08-1-09-359 -d -00	Źródłisko bez nazwy

Lp.	Adres leśny	Nazwa potoku (rzeki)/ uwagi
1	2	3
17.	02-08-1-10-342 -b -00	Dopływ w Miasteczku
18.	02-08-1-11-398 -b -00	Potok Głęboki
19.	02-08-1-11-400 -a -00	Potok w Słupnem
20.	02-08-1-11-406 -c -00	Roztoka
21.	02-08-1-12-424 -b -00	Młynszczanka
22.	02-08-1-12-425 -i -00	Źródliko bez nazwy
23.	02-08-1-12-470 -a -00	Potok z Czeretnika
24.	02-08-1-12-471 -b -00	Spod Gronia
25.	02-08-1-12-501 -d -00	Źródliko bez nazwy
26.	02-08-1-12-504 -b -00	Dopływ spod Wróblówki
27.	02-08-1-12-506 -b -00	Dopływ spod góry Przysłopek
28.	02-08-1-12-510 -a -00	Krzywy Potok
29.	02-08-1-13-438 -b -00	Łękawka Duża
30.	02-08-1-13-445 -c -00	Źródliko bez nazwy
31.	02-08-1-13-447 -a -00	Dopływ ze Starego Dworu
32.	02-08-1-13-457 -b -00	Łękawka Mała
33.	02-08-1-13-462 -a -00	Okrajnik
34.	02-08-1-14-472 -a -00	Pewlica
35.	02-08-1-14-479 -b -00	Koszarzyczne
36.	02-08-1-14-494 -b -00	Roztoka

Ryc. 8. Położenie hydrograficzne i sieć rzeczna nadleśnictwa Jeleśnia

❖ Wody podziemne

Wody podziemne na terenie nadleśnictwa występują w utworach trzeciorzędowym oraz w osadach czwartorzędowych. Charakter wód gruntowych na omawianym terenie zależy od położenia hydrogeologicznego. Występują tu dwa poziomy wodonośne.

- **triasowo-kredowy** o charakterze szczelinowo - krasowym,
- **czwartorzędowy** w utworach piaszczysto-żwirowych, o charakterze porowym.

Spośród poziomów wodonośnych charakteryzujących się bardzo dobrymi parametrami hydrogeologicznymi i dobrą jakością wód, wydzielono główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP). Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) to naturalny zbiornik wodny znajdujący się pod powierzchnią ziemi, gromadzący wody podziemne i spełniający szczególne kryteria ilościowe i jakościowe.

Teren Nadleśnictwa Jeleśnia leży w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 446 „Dolina rzeki Soły”, który jest pochodzenia czwartorzędowego oraz w obrębie GZWP nr 447 „Zbiornik warstw Godula (Beskid Mały)” i nr 445 „Zbiornik warstw Magura (Babia Góra)”, które są pochodzenia trzeciorzędowego.

Wody podziemne są narażone na zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego.

❖ Retencja

Pojęcie retencja wodna, określane również, jako retencyjność wodna terenu, jest to zdolność do gromadzenia i przetrzymywania wody w określonym miejscu i czasie, na powierzchni terenu, w ciekach i zbiornikach różnego typu, w glebie, gruncie, niższych warstwach wodonośnych, w roślinności lub ściółce. Woda zatrzymywana jest głównie w glebie, ale duże znaczenie ma również zatrzymywanie opadów w koronach drzew, w tym opadów poziomych, czyli mgły. Las ze swej natury pełni funkcje retencyjne wynikające z właściwości gleb oraz złożonej budowy zespołów leśnych. Lasy Nadleśnictwa zachowały w dużym stopniu naturalny charakter, a w związku z tym duże zdolności retencjonowania wody. Wzrost zasobów oraz złożona budowa drzewostanów wzmacniają tę funkcję. Jednocześnie, szczególnie w przypadku realizacji nietechnicznych działań zwiększających retencję w zlewni, spowolnienie odpływu może ograniczyć erozję glebową oraz przyczynić się do ograniczenia ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych z obszaru zlewni. Realizacja każdego obiektu, szczególnie na obszarach cennych przyrodniczo, powinna być poprzedzona analizą uwarunkowań przyrodniczych, potrzeb środowiskowo-glebowych i warunków ochrony siedlisk i gatunków.

Istotną częścią problematyki związanej z retencją wodną jest tzw. mała retencja wodna. Mała retencja wodna to wszelkie działania na rzecz magazynowania wody w zbiornikach, ciekach, glebie, oddziałujące na środowisko lokalne. To także działania w zakresie zwiększenia retencji gleby przez zabiegi agromelioracyjne i fitomelioracyjne, a ponadto zwiększanie intercepcji przez zalesianie i zadrzewianie. Znaczącą cechą małej retencji jest upowszechnienie działań oraz stosunkowo niewielki zakres robót. Zarówno retencja jak i mała retencja zależą przede wszystkim od ukształtowania terenu, przepuszczalności gruntów oraz wielkości opadów.

Mała retencja wodna stanowi istotną część zarówno środowiska, jak i racjonalnej gospodarki człowieka. Duża liczba małych zbiorników wodnych wzdłuż wododziałów w odpowiedniej oprawie roślinnej stanowi skuteczny czynnik zachowania równowagi ekosystemów i utrzymania w środowisku odpowiednich warunków dla normalnego rozwoju flory, fauny i człowieka. Bardzo ważne jest wykorzystanie naturalnych już istniejących obiektów małej retencji, takich jak:

- tereny moczarowe, młaki i bagna, które zbierają wodę okresowo i w małej ilości, mogą jednak stanowić głównie uzupełnienie innych urządzeń służących do redukcji spływu powierzchniowego,
- naturalne i sztuczne zbiorniki wodne magazynujące wody opadowe i opóźniające spływ powierzchniowy i gruntowy, często stanowią także obiekty rekreacji i wypoczynku.

Obiekty małej retencji wytworzone przez samą przyrodę stanowią naturalne przystosowanie terenu do zwiększania retencji i tym samym są istotnym walorem przyrodniczym i gospodarczym. Do zagadnień kształtowania stosunków wodnych można wliczyć również ochronę śródleśnych bagien, mszar, torfowisk, źródeł, młak itp. wraz z ich florą i fauną.

❖ Wezbrania rzek

Rzeki są zasilane z opadów, z topnienia pokrywy śnieżnej oraz drenażu wód podziemnych. Ilość odpływającej wody ściśle wiąże się z wielkością opadów. Wezbrania występują najczęściej w dwóch porach roku: na wiosnę z topniejącego śniegu oraz latem z opadów. Szczególnie gwałtowne są wezbrania opadowe w drugiej połowie czerwca i w lipcu i mogą powodować okresowe, krótkotrwałe zalewanie pobliskich gruntów oraz szkody w infrastrukturze drogowej. Ze względu na ww. wezbrania rzek w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa powstały dwa zbiorniki retencyjne (na rzece Sole): jezioro Żywieckie i jezioro Międzybrodzkie. Zbiorniki te pełnią funkcje przeciwpowodziowe, regulacyjne, energetyczne, zaopatrzenia w wodę oraz rekreacyjne.

5.1.3.5. Zanieczyszczenie powietrza

Ochrona powietrza atmosferycznego stanowi w całokształcie zagadnienia ochrony środowiska jeden z najistotniejszych problemów. Otaczające nas powietrze jest nie tylko niezbędnym do życia zasobnikiem tlenu, lecz także stanowi część środowiska o decydującym wpływie na zdrowie. Ilość rodzajów zanieczyszczeń obecnych w powietrzu atmosferycznym może być bardzo duża.

Całość Nadleśnictwa Jeleśnia znajduje się pod ujemnym wpływem emisji przemysłowych w I strefie słabych uszkodzeń.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia nie ma regionów o charakterze wybitnie przemysłowym. Lasy Nadleśnictwa znajdują się pod wpływem emisji przemysłowych pochodzących ze źródeł zanieczyszczeń zlokalizowanych w rejonie Żywca oraz z odległych aglomeracji przemysłowych województwa śląskiego. Jakość powietrza atmosferycznego obszaru Nadleśnictwa jest obecnie dość dobra, a normy zanieczyszczeń nie są przekraczane.

5.1.3.6. Klimat

Nadleśnictwo Jeleśnia położone jest w strefie klimatu umiarkowanie ciepłego, przejściowego. Według Okołowicza (1978) obszar Nadleśnictwa znajduje się w Krainie Karpackiej nr 67 w klimacie kształtowanym pod silnym wpływem gór. Według regionalizacji klimatycznej E. Romera (1949) obszar Nadleśnictwa Jeleśnia znajduje się w regionie klimatów górskich i podgórskich, oraz podgórskich nizin i kotlin.

Na obszarze Nadleśnictwa Jeleśnia można mówić o typie klimatu ukształtowanego na obszarach górskich, który jest wynikiem współoddziaływania czynnika wysokości m.n.p.m i czynnika orograficznego. Uwarunkowania klimatu doprowadziły do wyróżnienia stref pięter klimatycznych (Hess 1965).

Poniższe dane klimatyczne Nadleśnictwa Jeleśnia oparto o wielkości wieloletnich pomiarów meteorologicznych ze stacji meteorologicznej w Korbielowie (okres 1999-2021).

❖ Stosunki anemologiczne

Nadleśnictwo Jeleśnia znajduje się na trasie wędrówek i transformacji mas powietrza o bardzo różnych właściwościach. Udział poszczególnych kierunków wiatru w ciągu roku jest zmienny. Przeważają wiatry wiejące z zachodnie i północno-zachodnie, związane są z cyrkulacją polarno-morską, ale w dolinach o kierunku decyduje rzeźba terenu: w przebiegającej południkowo dolinie Soły przeważają wiatry południowe i północne. Przez większość roku przeciętna szybkość wiatru wynosi około 5 m/s, ale epizodycznie może osiągać znacznie większe wartości nawet do 35 m/s (ponad 120 km/h). Kierunek wiatru jest w znacznym stopniu uzależniony od ukształtowania terenu. W konkretnych warunkach terenowych przeważają wiatry wiejące z biegiem dolin, kotlin czy przełęczy. Czasami występują tu także wiatry fenowe. Wiatry fenowe powodują znaczne straty w gospodarce leśnej. Jedną z najważniejszych cech klimatu Kotliny Żywieckiej jest słaba wentylacja, co powoduje częste występowanie zastojów chłodnego powietrza i wychłodzenie obszaru kotliny.

❖ Termika

Temperatura to jeden z ważniejszych czynników klimatycznych. Zróznicowanie przestrzenne rozkładu i przebiegu średniej dobowej temperatury decyduje o pojawieniu się i trwaniu termicznych pór roku. Dla scharakteryzowania stosunków cieplnych konkretnego miejsca terenu posługujemy się przeważnie kilkoma wzajemnie uzupełniającymi się liczbami.

Dla obszaru Nadleśnictwa Jeleśnia wynoszą one:

- średnia temperatura roku od 2,5 do 8,7°C
- średnia temperatura lipca 16,5°C
- średnia temperatura stycznia -4,3°C
- liczba dni z pokrywą śnieżną od 60 do 200 dni

• Okres wegetacyjny

Z chwilą podniesienia się średniej dobowej temperatury powietrza powyżej 5,0°C, rozpoczyna się okres wegetacyjny, stanowiący bardzo istotny czynnik z punktu widzenia gospodarki leśnej. Na całym obszarze Nadleśnictwa długość tego okresu jest bardzo zróżnicowana i waha się od 150 dni na wysokości 1100 m n.p.m. do około 225 dni na terenach najniżej położonych.

❖ Opady

Opady atmosferyczne obok temperatury są jednym z istotniejszych czynników klimatycznych, w znacznym stopniu decydującym o bilansie wodnym. Roczna suma opadów atmosferycznych dla stacji meteorologicznej w Korbielowie wynosiła średnio 1226 mm. Roczne sumy opadów zwiększają się od podnóży ku szczytom gór. Są to wartości wystarczające dla prawidłowego wzrostu praktycznie wszystkich lasotwórczych gatunków drzew. Największe średnie sumy opadów przypadają na lipiec.

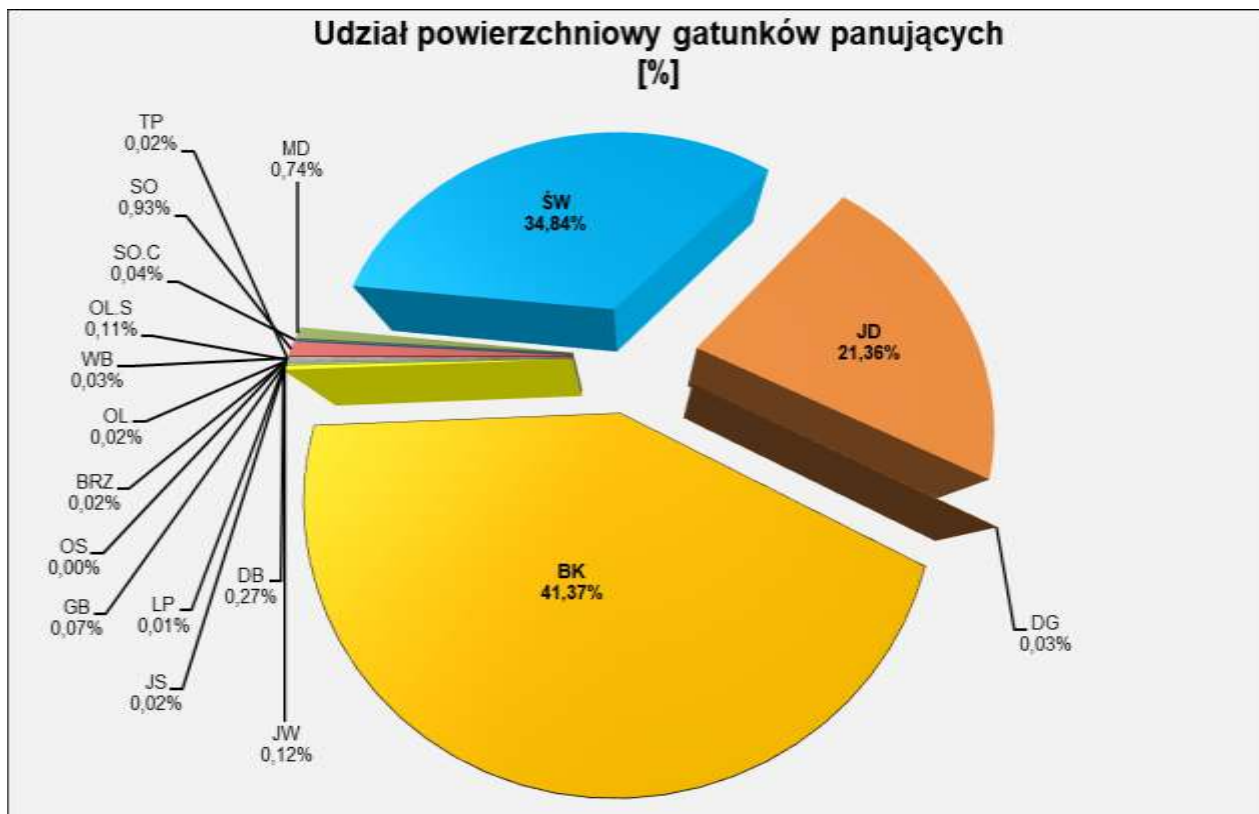
Szczegółowe omówienie warunków klimatycznych zawarte jest w Programie Ochrony Przyrody.

5.1.3.7. Drzewostany

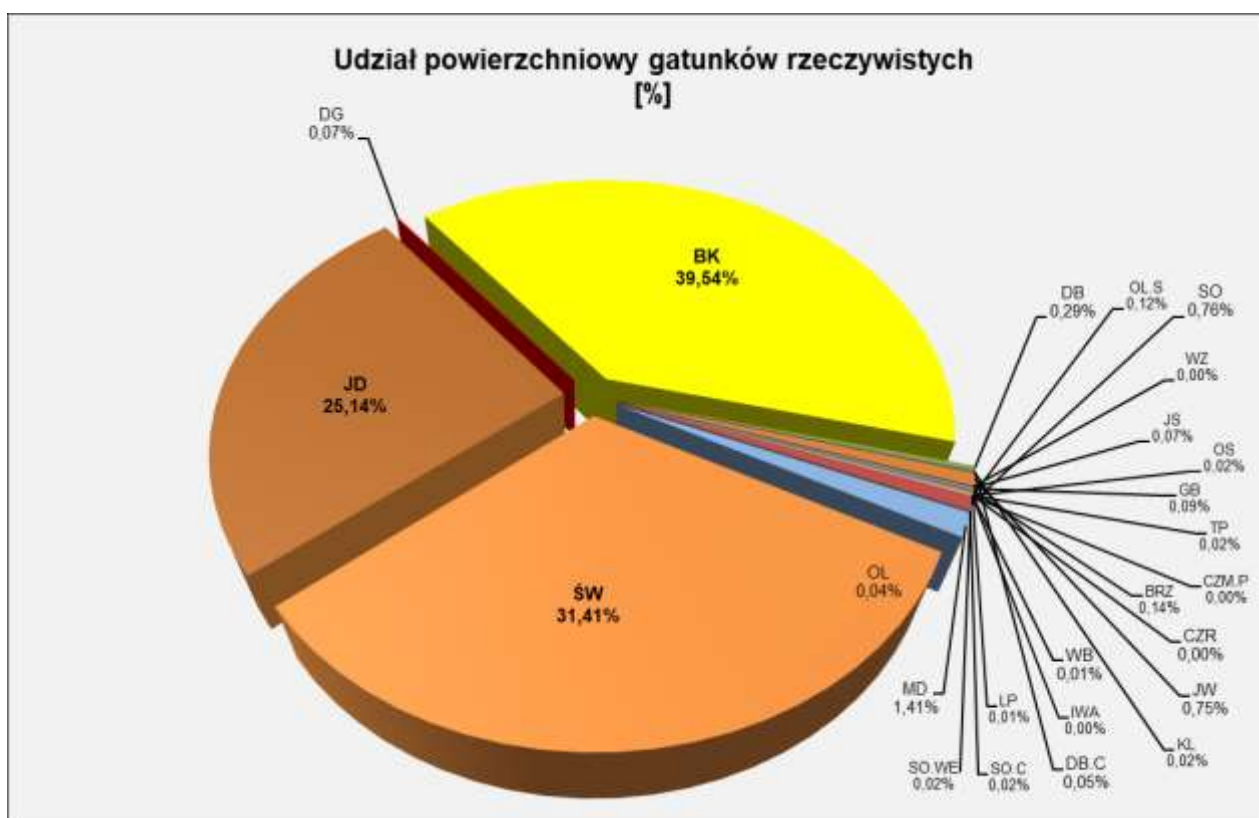
Drzewostany stanowiące główny składnik ekosystemu leśnego, są ważnym przedmiotem PUL, dlatego też w Prognozie poświęcono im stosunkowo dużo uwagi.

❖ Gatunki panujące i rzeczywiste

Podstawowym gatunkiem lasotwórczym na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia jest buk zajmujący 41,37%, następnie świerk 34,84% oraz jodła stwierdzona na 21,36% powierzchni leśnej zalesionej. W tym miejscu należy podkreślić, że skład gatunkowy drzewostanów Nadleśnictwa Jeleśnia jest dość bogaty (18 gatunków panujących, w tym takie ważne drzewostanowo, jak: dąb, sosna, modrzew, jawor). Na terenie Nadleśnictwa występują prawie wszystkie lasotwórcze gatunki rodzimych drzew. Z porównania udziału powierzchniowego gatunków drzew panujących i udziału powierzchniowego rzeczywistych gatunków drzew w drzewostanach wynika, że skład gatunkowy drzewostanów jest bardziej zróżnicowany i mają w nim dodatkowo udział takie m. in. gatunki, jak jesion, osika, topola, grab, czereśnia, klon, sosna wejmutka, dąb czerwony, lipa.

Wykres 2. Udział powierzchniowy gatunków panujących drzew w Nadleśnictwie Jeleśnia

Wykres 3. Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych drzew w Nadleśnictwie Jeleśnia

Wykres 4. Struktura powierzchniowa klas wieku w Nadleśnictwie Jelesnia

5.1.3.8. Typy siedliskowe lasu

W Nadleśnictwie Jeleśnia stwierdzono występowanie 12 typów siedliskowych lasu, zróżnicowanych pod względem wilgotnościowym i żyznościowym. Zdecydowanie dominuje siedlisko lasu górskiego świeżego (LGśw) – 43,97%. Drugim pod względem udziału powierzchniowego jest siedlisko lasu mieszanego górskiego świeżego (LMGśw) – 43,77%.

Siedliska świeże stanowią 97,81% powierzchni leśnej Nadleśnictwa, siedliska wilgotne 1,83%, zaś łęgowe i bagienne 0,36%.

W Nadleśnictwie Jeleśnia stwierdzono występowanie 12 typów siedliskowych lasu, w tym 9 górskich i 3 wyżynnych.

Tabela II. Zestawienie TSL w Nadleśnictwie Jeleśnia wg stanu na 01.01.2025 r.

Lp.	Typy Siedliskowe Lasu (TSL)	Nadleśnictwo Jeleśnia	
		Powierzchnia leśna (zalesiona i niezalesiona)	
		Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3	4
1.	LWYŻŚW	60,65	0,54
2.	OLJWYŻ	4,37	0,04
3.	LŁWYŻ	2,51	0,02
4.	BWG	241,79	2,14
5.	BMGŚW	836,70	7,40
6.	BMGW	1,78	0,01
7.	LMGŚW	4950,17	43,77
8.	LMGW	28,19	0,25
9.	LGŚW	4972,1	43,97
10.	LGW	176,72	1,56
11.	LŁG	21,51	0,19
12.	OLJG	12,33	0,11
Razem		11 308,82*	100,00

* Tabela nie zawiera gruntów we współwłasności.

❖ Lasy na siedliskach wilgotnych i podmokłych

Lasy na siedliskach wilgotnych i podmokłych zajmują powierzchnię 247,41 ha (tj. 2,19%) powierzchni Nadleśnictwa. Są to siedliska: LGw, LMGw, LŁG, OLJG, LŁwyż, OLJwyż. Siedliska łęgowe i bagienne (40,72 ha) włączono do gospodarstwa specjalnego, w celu ich zachowania i właściwego zagospodarowania.

5.1.3.9. Typy drzewostanu

Dla osiągnięcia celów hodowlanych określonych przez typy drzewostanów dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju odnowień zastosowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o ustalenia KZP oraz „Zasady Hodowli Lasu”.

Przyjęto następujące typy drzewostanów (TD) oraz ramowe składy gatunkowe odnowień w zależności od typu siedliskowego lasu (TSL).

Tabela III. TD przyjęte w PUL

Typ Siedliskowy Lasu (TSL)	Proponowany Typ D-stanu (TD)	*Proponowany ramowy skład gatunkowy odnowień [%]		Sposób odnowienia	
		Gatunki główne	Gatunki domieszkowe	(rębnia zasadnicza)	(rębnia zastępcza)
1	2	3	4	5	6
BWG	Św	Św 90%	Jrz i inne 10%	bez użytkowania	bez użytkowania
BMGśw (Ś)	Bk-Św	Św 60%, Bk 30%	inne 10%	IVd	IVc
BMGśw (SŚ)	Bk-Św	Św 60%, Bk 30%	inne 10%	IVd	IVc
LMGśw (Ś)	Św-Bk	Bk 40%, Św 40%	Jw i inne 20%	IVd	Ila
LMGśw (SŚ)	Bk-Św	Św 40%, Bk 40%	Jw i inne 20%	IVd	Ila
LMGw (WO)	Św-Jd	Jd 50%, Św 30%	Jw i inne 20%	V	IVd
LMGw (WW)	Św-Jd	Jd 50%, Św 30%	Jw i inne 20%	V	IVd
LMGw (WSW)	Św-Jd	Jd 50%, Św 30%	Jw i inne 20%	V	IVd
LGśw (Ś)	Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%	Jw i inne 20%	IVd	V
LGśw (SŚ)	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%	Jw i inne 20%	IVd	V
LGw (WO)	Jd	Jd 60%, Bk 20%	Św i inne 20%	V	IVd
LGw (WW)	Jd	Jd 60%, Bk 20%	Św i inne 20%	V	IVd
LGw (WSW)	Jd	Jd 60%, Bk 20%	Św i inne 20%	V	IVd
OIJG (BSO)	OI-Js	Js 50%, Ols 30%	Św i inne 20%	bez użytkowania	bez użytkowania
OIJG (BO)	OI-Js	Js 50%, Ols 30%	Św i inne 20%	bez użytkowania	bez użytkowania
OIJG (BM)	Js-OI	Ols 50%, Js 30%*	Św i inne 20%	bez użytkowania	bez użytkowania
LŁG (ŁN)	Ols-Js	Js 50%, Ols 30%	Św i inne 20%	bez użytkowania	bez użytkowania
LŁG (ŁZ)	Js-Ols	Ols 50%, Js 30%*	Św i inne 20%	bez użytkowania	bez użytkowania
LŁG (ŁP)	Ols	Ols 70%	Js i inne 20%	bez użytkowania	bez użytkowania
TD dodane w ramach uzgodnień BULiGL i Nadleśnictwa, stanowiące uzupełnienie ustaleń KZP **					
BMGw (WW)	Jd-Św	Św 60%, Jd 20%	Bk 10%, Jw 10%	IVd	-
BMGb (BM)	Św	Św 90%	Jd 10%	bez użytkowania	bez użytkowania
Lwyżśw (Ś)	Db	Db 70%	Bk 10%, Jd 10%, Jw 10%	IVd	-
Lwyżśw (SŚ)	Db	Db 70%	Bk 10%, Jd 10%, Jw 10%	IVd	-
Lwyżśw (SŚ)	Gb-Db	Db 60%, Gb 20%	Jd 10%, Jw 10%	IVd	-
Lwyżśw (SŚ)	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%	Jd 10%, Jw 10%	IVd	-
OIJwyż (BO)	Js-OL	OI 50%, Js 30%*	Jd 10%, Jw 10%	bez użytkowania	bez użytkowania
Lłwyż (ŁZ)	Js-Db	Db 50%, Js 20%*	Bk 10%, Jd 10%, Jw 10%	bez użytkowania	bez użytkowania
Lłwyż (ŁP)	Js-Db	Db 50%, Js 20%*	Bk 10%, Jd 10%, Jw 10%	bez użytkowania	bez użytkowania
Lłwyż (ŁP)	Ols	Ols 70%	Js 20%, Wb 10%	bez użytkowania	bez użytkowania

* Dopuszczalne zamienne stosowanie gatunków: OI, Dbs, Św, Wz, Brz, Jw, Lp.

Powyższe składy gatunkowe mają charakter ramowy, a przy odnowieniach będą uwzględnione warunki mikrosiedliskowe (§24 IUL).

Przyjęte typy drzewostanów należy traktować jako ramowe dla realizacji hodowlanych i ochronnych celów gospodarowania. Mogą być one modyfikowane w konkretnym drzewostanie z uwzględnieniem występujących mikrosiedlisk, stopnia uwilgotnienia i stanu siedliska. Nadleśniczy w trakcie realizacji PUL może zmienić docelowy skład gatunkowy upraw do 30% udziału łącznie dla gatunków głównych.

Mając na względzie ujawniającą się w coraz większym stopniu wrażliwość drzewostanów na stan zasobów wodnych w glebie planuje się postępowanie uwzględniające warianty uwilgotnienia siedlisk. Wymienne stosowanie TD pomiędzy danymi wariantami jest możliwe w przypadkach uzasadnionych aktualnym stanem siedliska.

Wobec trwającego procesu zamierania jesionu przy odnowieniach, gdzie składnikiem drzewostanu powinien być Js, dopuszcza się zamienne stosowanie gatunków o zbliżonych wymaganiach siedliskowych, tj.: OI, Dbs (niższe położenia), Św, Wz, Brz, Jw, Lp, itp. Poza granicami obszarów Natura 2000 można stosować jako domieszkę uszlachetniającą oraz pomocniczą - Dg. W granicach obszarów Natura 2000 można stosować Md tylko jako przedplon jeżeli nie jest to sprzeczne z zapisami PZO dla danego obszaru. Zaprojektowane powyższe sposoby zagospodarowania lasu powinny przyczynić się do zachowania naturalnego charakteru lasów.

5.1.3.10. Formy stanu siedlisk

Stan siedliska leśnego wyraża zgodność lub charakter niezgodności siedliska z jego naturalną postacią w lasach pozostających w stanie ekologicznej równowagi elementów siedliskowych i zbiorowisk roślinnych, niepoddanych presji szkodliwych działań człowieka i przemysłu. W klasyfikacji określającej stan siedlisk leśnych wyróżnia się następujące stopnie:

- dla siedlisk naturalnych: stan naturalny (N1), stan zbliżonym do naturalnego (N2);
- dla siedlisk zniekształconych: stan zniekształcony (Z1), silnie zniekształcony (Z2), przekształcony (Z3);
- dla siedlisk zdegradowanych: stan zdegradowany (D1), silnie zdegradowany (D2), dewastowany (D3).

Określenie aktualnego stanu siedlisk ma na celu ustalenie aktualnej żyzności i produktywności siedlisk.

W nadleśnictwie według operatu glebowo-siedliskowego, zdecydowanie dominują siedliska naturalne i w stanie zbliżonym do naturalnego (75,1%), znacznie mniej jest siedlisk w stanie zniekształconym (24,9%). Nie stwierdzono natomiast siedlisk zdegradowanych.

5.1.3.11. Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z TD

Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typem drzewostanu jest jednym z ważniejszych wskaźników naturalnego charakteru lasów oraz wykorzystania zdolności produkcyjnych siedlisk leśnych.

W Nadleśnictwie zgodność (zgodnych i częściowo zgodnych) zinwentaryzowanych drzewostanów z gospodarczymi typami drzewostanu jest bardzo wysoka i wynosi 99,96%. Drzewostany niezgodne z typem drzewostanu zinwentaryzowano jedynie na powierzchni 4,43 ha (0,04%).

Wykres 5. Zgodność składów gatunkowych drzewostanów z typami drzewostanów w Nadleśnictwie Jeleśnia

5.1.3.12. Formy degradacji ekosystemu leśnego

❖ Borowacenie

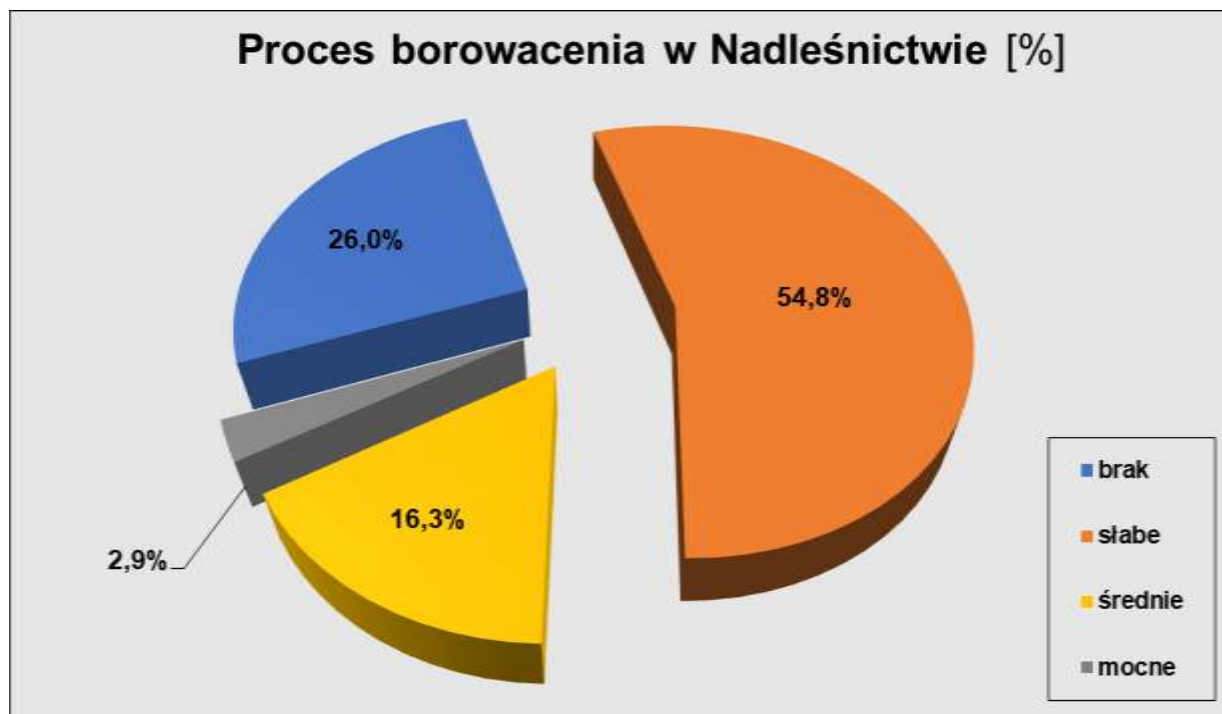
Borowacenie (pinetyzacja) jest formą degradacji ekosystemu leśnego, wynikającą ze zbyt dużego udziału sosny i świerka w składach gatunkowych drzewostanów na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. W zależności od wielkości udziału sosny i świerka można określić stopień borowacenia.

Tabela IV. Borowacenie ekosystemu leśnego wg udziału sosny i świerka

Borowacenie	Bory mieszane	Lasy mieszane	Lasy
1	2	3	4
słabe	Udział ponad 80%	50 - 80%	10 - 30%
średnie	-	Udział ponad 80%	31 - 60%
mocne	-	-	Udział ponad 60%

Tabela V. Zestawienie powierzchni wg form degradacji ekosystemu leśnego – borowacenie

Nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		≤ 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Jeleśnia	brak	827,52	953,84	1 155,10	2 936,46	26,0
	słabe	2 036,76	2 094,67	2 056,51	6 187,94	54,8
	średnie	676,47	629,23	533,73	1 839,43	16,3
	mocne	191,60	70,92	68,79	331,31	2,9
	Razem	3 732,35	3748,66	3814,13	11295,14	100,0

Wykres 6. Proces borowacenia w Nadleśnictwie Jeleśnia

Borowacenie widoczne jest na siedliskach lasowych i jest następstwem zalesień gruntów użytkowanych rolniczo, świerkiem lub sosną. W Nadleśnictwie Jeleśnia zbyt duży udział świerka i sosny (borowacenie w stopniu mocnym), dotyczy 331,31 ha (tj. 2,9%) powierzchni leśnej zalesionej. W wyniku prowadzonej przebudowy udział tych gatunków stopniowo maleje.

Zjawisko borowacenia najslabiej występuje w drzewostanach do 40 lat, taki rozkład zjawiska wynika ze sposobu prowadzenia gospodarki leśnej kiedyś i obecnie – odchodzenie od monokultur iglastych w kierunku drzewostanów wielogatunkowych z dużym udziałem gatunków liściastych powoduje osłabienie borowacenia.

Większość drzewostanów Nadleśnictwa nie wykazuje cech borowacenia lub słabe borowacenie (80,8%). Pinetyzacja stwierdzona w Nadleśnictwie Jeleśnia nie stanowi poważnego zagrożenia dla ekosystemów leśnych.

❖ Monotypizacja

Monotypizacja to ujednolicenie gatunkowe lub wiekowe drzewostanów. Wyróżnia się ją dla sosny i świerka w przypadku występowania lasów jednogatunkowych i jednowiekowych na zwartych powierzchniach (około 100 ha), w kompleksach mających ponad 200 hektarów. Jest to zjawisko niekorzystne, zagrażające trwałości lasów na dużych obszarach poprzez zwiększenie zagrożenia pożarowego i podatności na wielkopowierzchniowe uszkodzenia ze strony szkodotwórczych czynników biotycznych (szkodniki pierwotne).

Na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia nie stwierdzono występowania tej formy degradacji ekosystemów leśnych.

❖ Neofityzacja

Neofityzacja to forma degeneracji ekosystemu leśnego wynikająca ze sztucznej uprawy lub samoistnego wnikania gatunków obcych drzew i krzewów. Pojawiają się one w wyniku celowej działalności człowieka, na etapie zakładania upraw, wprowadzania podszytów. Następnie gatunki te odnawiają się przez samosiew. Niektóre z nich są ekspansywne i mogą stać się uciążliwe, utrudniając odnowienie lasu. Neofityzację stwierdza się w drzewostanach mających w swoim składzie gatunkowym gatunki obcego pochodzenia (m. in.: sosny: banksa, czarna, wejmutka, daglezję, dęba czerwonego, topole obce, czeremchę amerykańską, klon jesionolistny, robinie akacjową) lub gdy gatunki te występują w podroście, podsadzeniach, nalocie lub podszycie.

Tabela VI. Zestawienie powierzchni wg form degradacji ekosystemu leśnego – neofityzacja

Nadleśnictwo	Gatunek obcy	Powierzchnia [ha]				Ogółem (udział w pow. leśnej) [%]	Rzeczywisty udział gatunku wg tab. Va [ha]
		Wiek			Ogółem		
		≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat			
1	2	3	4	5	6	7	8
Nadleśnictwo Jeleśnia	CZM.P	-	0,85	-	0,85	0,01	0,17
	DB.C	-	27,79	6,13	33,92	0,29	5,33
	DG	22,68	12,36	27,85	62,89	0,56	7,54
	SO.C	-	-	4,87	4,87	0,04	2,43
	SO.WE	-	0,47	10,72	11,19	0,10	2,34
	Razem	22,68	41,47	49,57	113,72	1,00	17,80

Ogólna powierzchnia zajmowana przez gatunki obce wynosi 113,72 ha, co stanowi 1,0% powierzchni leśnej Nadleśnictwa Jeleśnia. Wszystkie gatunki neofitów występują jako domieszki miejscami lub pojedynczo i nie zostały uwzględnione w powyższym zestawieniu ze względu na niewielkie znaczenie. Z gatunków obcych najliczniej występuje daglezja (62,89 ha), dąb czerwony (33,92 ha) oraz sosna wejmutka (11,19 ha). Najmniej liczne są sosna czarna i czeremcha amerykańska. Z uwagi na niekorzystne zjawiska, jakie są następstwem procesu neofityzacji należy dążyć do eliminowania obcych gatunków ze środowiska leśnego.

Na terenie Nadleśnictwa nie występuje problem wypierania gatunków rodzimych przez gatunki obce. Żaden bowiem z gatunków obcych nie zajmuje istotnej powierzchni, która prowadziłaby do wypierania gatunków rodzimych.

Podsumowując należy stwierdzić, że udział i ilość gatunków obcych w drzewostanach Nadleśnictwa Jeleśnia wynika z zaszłości historycznych, przebudowy drzewostanów, eksperymentów hodowlanych i samoistnej sukcesji.

5.1.3.13. Bagna, moczary, torfowiska

Ekosystemy wodno-błotne na terenach leśnych mają kluczowe znaczenie dla utrzymania zasobów wodnych (Europejska Karta Wody uchwalona przez Radę Europy). Do ekosystemów wodno-błotnych zaliczamy wszelkie środowiska związane w swoim funkcjonowaniu z wodą. Są to zarówno otwarte zbiorniki wodne, naturalnego i sztucznego pochodzenia, ciekły, bagna, torfowiska, oczka wodne, siedliska wilgotne i bagienne, mokre łąki i pastwiska. Wszystkie tego typu środowiska mają istotne znaczenie przyrodnicze. Do ich podstawowych funkcji zaliczamy:

- retencjonowanie wód;
- zdolność do oczyszczania wód;
- magazynowanie znacznych ilości węgla i azotu (szczególnie bagna i torfowiska);
- stwarzanie istotnych nisz życia dla wielu zagrożonych i ginących gatunków roślin i zwierząt.

Na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia na powierzchni nieleśnej nie stwierdzono wydzieleń literowanych o charakterze bagiennym.

Ze względu na górski charakter Nadleśnictwa Jeleśnia a co za tym idzie szybki odpływ wód opadowych niewiele jest nieliterowanych obiektów „bagno” w bazie opisów taksacyjnych.

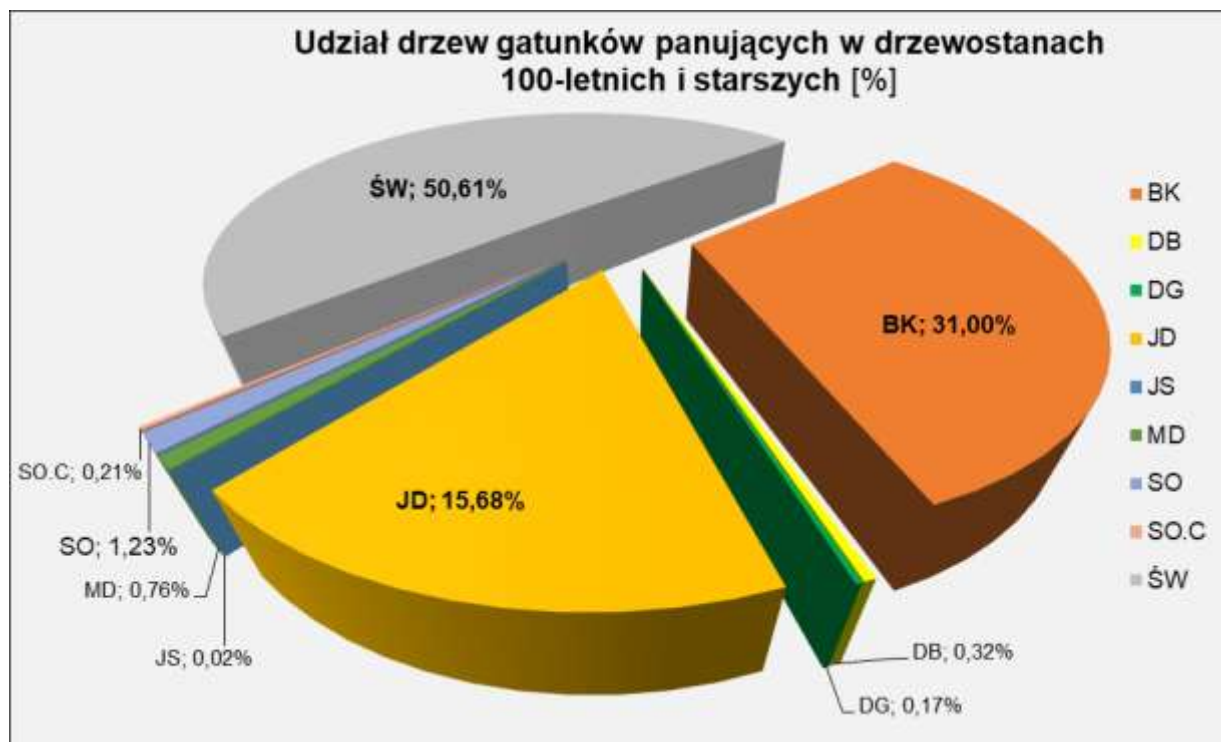
Poniżej zestawiono zainwentaryzowane w trakcie prac urządzeniowych ekosystemy wodno-błotne.

Tabela VII. Bagna jako powierzchnie nieliterowane w wydzieleniach (pow. leśna)

Lp.	Lokalizacja	Powierzchnia (w ha)
1	2	3
Bagna (jako powierzchnie nieliterowane)		
1.	02-08-1-01-4 -t -00	0,08
2.	02-08-1-08-235 -a -00	0,08
3.	02-08-1-08-241 -c -00	0,05
4.	02-08-1-08-241 -c -00	0,05
5.	02-08-1-08-241 -c -00	0,05
6.	02-08-1-08-242 -d -00	0,05
7.	02-08-1-08-242 -d -00	0,05
8.	02-08-1-08-242 -f -00	0,05
9.	02-08-1-08-242 -f -00	0,05
10.	02-08-1-08-243 -d -00	0,05
11.	02-08-1-08-243 -d -00	0,05
12.	02-08-1-08-256 -d -00	0,07
13.	02-08-1-08-263 -b -00	0,05
14.	02-08-1-09-306 -f -00	0,19
15.	02-08-1-09-312 -c -00	1,10
16.	02-08-1-09-357 -k -00	0,17
17.	02-08-1-09-365 -a -00	0,26
18.	02-08-1-09-365 -b -00	0,38
19.	02-08-1-09-365 -b -00	0,14
20.	02-08-1-09-369 -c -00	0,14
21.	02-08-1-10-326 -a -00	0,11
22.	02-08-1-10-374 -c -00	0,33
23.	02-08-1-12-501 -b -00	0,11
Razem - bagna w ramach PNSW (jako powierzchnie nieliterowane)		3,66

5.1.3.14. Drzewostany 100-letnie i starsze

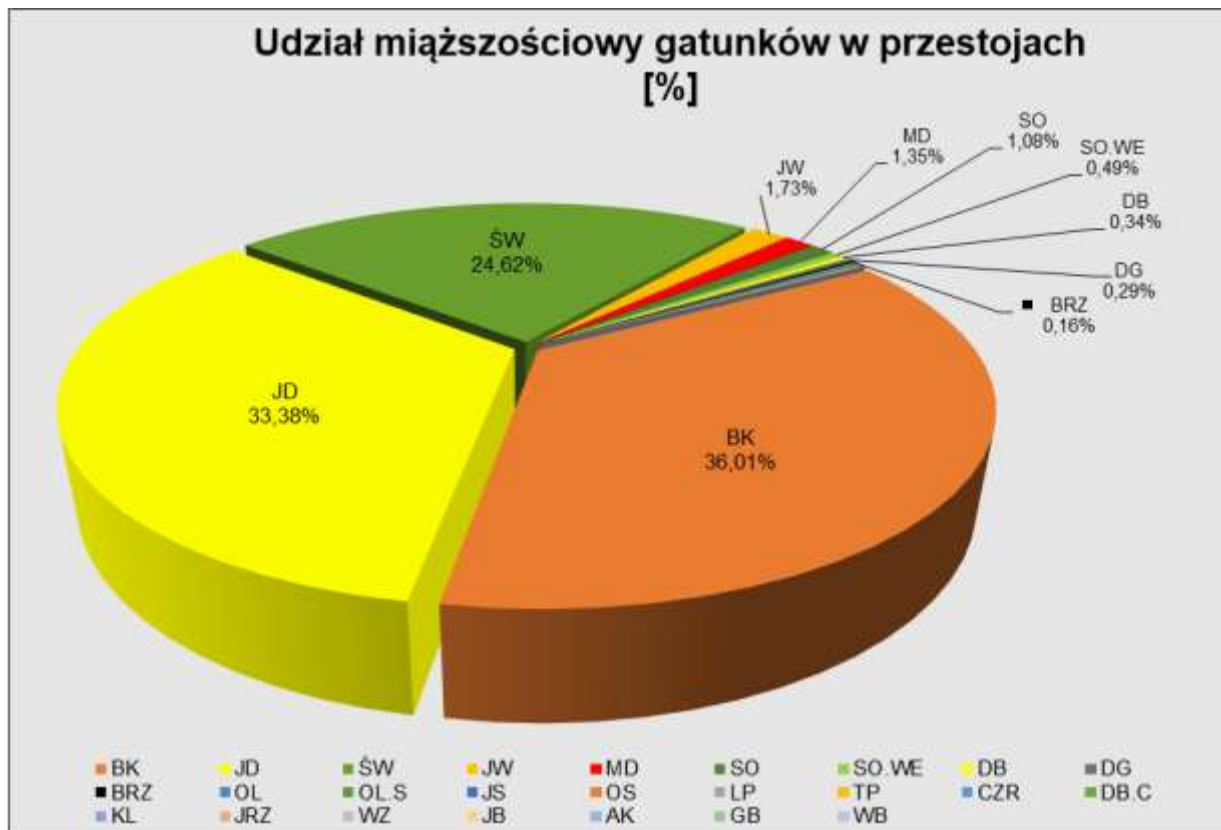
W Nadleśnictwie Jeleśnia 2287,91 ha powierzchni leśnej zalesionej zajmują drzewostany od 100 do 265 lat. Przeważają wśród nich drzewostany świerkowe, bukowe, zajmujące odpowiednio 50,61% i 31,00%, dość duży udział mają również drzewostany jodłowe i sosnowe 15,68% i 1,23% pow., zaś udział pozostałych gatunków nie przekracza 1% powierzchni. Drzewostany 100-letnie w klasach odnowienia zajmują powierzchnię 1274,45 ha.

Wykres 7. Udział drzewostanów 100-letnich i starszych według gatunków panujących w Nadleśnictwie Jeleśnia

5.1.3.15. Przestoje

W drzewostanach oraz na gruntach leśnych niezalesionych pozostawiane są pojedynczo i grupowo przestoje. Sumaryczna masa pozostawionych przestojów w Nadleśnictwie wynosi 63 292 m³, co stanowi 2,26% mąszności na powierzchni leśnej. W rozbiu na gatunki dominują buki, jodły, świerki, jawory, modrzewie, sosny, pozostawiane są również inne gatunki, w tym m. in.: sosny wejmutki, dęby, daglezie, brzozy, olsze, olsze szare, jesiony, osiki, lipy, topole, czereśnie, dęby czerwone, klony, jarzębiny, wiązy, jabłonie, akacje, graby i wierzby.

Wykres 8. Udział mąsznościowy przestojów wg gatunków w Nadleśnictwie Jeleśnia

5.1.4. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa

Tabela VIII. Zestawienie form ochrony przyrody na gruntach Nadleśnictwa

Rodzaj formy ochrony przyrody	Liczba [szt.] w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	*Pow. na gruntach zarządzanych przez N-ctwo Jeleśnia [ha]	Pow. ogólna form ochrony [ha]
1	2	3	4
Obszary Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa:			
SOO	2	7 353,71	42 462,21
OSO (ptasie)	1	4 508,60	34 988,82
Rezerваты	7	241,54 (wg. PUL)	** 424,97 (wg. rejestru RDOŚ)
Parki krajobrazowe	2	9 163,59	61 640,00 (wg rejestru RDOŚ)
Otulina BgPN	1	370,32	8 437,00
Pomniki przyrody	9	-	-

* Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia

** Duża różnica (183,43 ha) pomiędzy pow. rezerwatów na gruntach zarządzanych przez N-ctwo Jeleśnia (241,54 ha), a pow. ogólną (424,97 ha), wynika z faktu, że część rezerwatów znajduje się zarówno na gruntach zarządzanych przez LP jak też na terenach zarządzanych przez innych właścicieli.

Warto podkreślić dość duży udział wielkoobszarowych form ochrony w Nadleśnictwie Jeleśnia. Rezerваты stanowią 2,06% powierzchni ogólnej gruntów Nadleśnictwa Jeleśnia, zaś parki krajobrazowe 78,36%.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia brak jest użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, stanowisk dokumentacyjnych i obszarów chronionego krajobrazu.

W praktyce ochrony przyrody, ochronę wielkoobszarową uznaje się za szczególnie efektywną, ponieważ przeciwdziała ona fragmentacji środowiska przyrodniczego. Stworzono więc, koncepcję łączenia dobrze zachowanych ekosystemów, co przyczyniło się do opracowania dla kontynentu europejskiego spójnej przestrzennej sieci ekologicznej ECONET. Pomimo że sieć ta nie posiada umocowania prawnego, jest pewną wytyczną polityki przestrzennej. Na jej podstawie w połowie lat 90-tych XX w. wykorzystując kryteria środowiskowe powstała Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET - POLSKA, którą tworzą obszary węzłowe oraz korytarze ekologiczne. Jest ona „wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu.” (Liro, 1995).

Zgodnie z tą koncepcją w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia przebiegają 3 korytarze ekologiczne regionalne (wg. Jędrzejewskiego): Beskid Mały (KPd-13C), Beskid Średni (KPd-13B), Babia Góra (GKK-8) oraz jeden o znaczeniu międzynarodowym Beskidu Żywieckiego (GKK-9).

Należy podkreślić, że Obszary Natura 2000: „Beskid Żywiecki PLH240006”, „Beskid Mały PLH240023” oraz „Beskid Żywiecki PLB240002” (ptasi), wraz z Babiogórskim Parkiem Narodowym (wraz z jego otuliną) współtworzą istotny element południowego (karpackiego) korytarza ekologicznego przebiegającego równolegle do pasma Karpat. Południowy Korytarz Ekologiczny przebiega na wschodzie od doliny Skawy, następnie biegnie na południowy-zachód stokami pasma Polic, Jałowieckiego, Solniska, Mędralowej do przełęczy Glinne pod Pilskim oraz na zachodzie łączy „Beskid Żywiecki” z „Beskidem Śląskim” poprzez Bramę Koniakowską.

Korytarz ten posiada rangę krajowego i współtworzy istotny szlak migracji wilka, niedźwiedzia, rysia oraz licznych kopytnych. Równocześnie pasmo to jest elementem węzłowym sieci Econet na terenie Polski a także, jedną z ostoj Corine. Lokalnie istotną rolę korytarzy ekologicznych pełnią strumienie i inne ciek wodne.

Korytarz ekologiczny jako krajobrazowa struktura liniowa, odrębna od otoczenia, stała się ważnym narzędziem ochrony przyrody i powinna być traktowana jako element uzupełniający system obszarów chronionych.

Wśród form ochrony przyrody jedynie obszary chronionego krajobrazu mogą być od 2004 r. tworzone dla ochrony korytarzy ekologicznych, łączących strefowe i węzłowe obszary przestrzennych systemów ochrony przyrody. W warunkach województwa śląskiego, podobnie jak na terenie kraju, podstawowe połączenia przestrzenne w formie korytarzy ekologicznych tworzą doliny rzeczne. Ochrona tych obszarów ma wzmocnić strukturę ekologicznego systemu przestrzennego regionu, umożliwiając przemieszczanie się gatunków w ich obrębie i zasilenie lokalnych populacji.

5.1.4.1. Parki Narodowe

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia nie występują: parki narodowe.

Natomiast Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 1997 r. w sprawie Babiogórskiego Parku Narodowego (Dz. U. Nr 99, Poz. 608) na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia utworzono **otulinę Babiogórskiego Parku Narodowego**.

W skład otuliny wchodzi oddziały (54-66; 67a-g, ~a, ~b, ~c) Nadleśnictwa Jeleśnia (leśnictwo Koszarawa Bystra) o łącznej powierzchni 370,32 ha.

Podstawowym celem ochrony przyrody Babiogórskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „BgPN”, jest zachowanie unikatowych górskich ekosystemów z ich naturalną różnorodnością biologiczną, z kształtującymi je naturalnymi procesami przyrodniczymi oraz przywracanie właściwego stanu zniekształconym siedliskom przyrodniczym, siedliskom roślin, siedliskom zwierząt i siedliskom grzybów, zachowanie walorów krajobrazowych i kulturowych, a także kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody.

Analizowany obszar otuliny Babiogórskiego Parku Narodowego znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Babia Góra PLB120011 oraz jest oddalony o około 2 km na północny-zachód od obszaru Babiogórskiego Parku Narodowego i od Obszaru Natury 2000 PLH120001 Ostoja Babiogórska będącego obszarem chroniącym siedliska i gatunki dla tego pasma górskiego.

Poniżej zestawiono powierzchnię planowanych zabiegów na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia na obszarze otuliny Babiogórskiego parku Narodowego.

Tabela IX. Zestawienie zabiegów projektowanych w zasięgu otuliny BgPN

Rodzaj zabiegu	Powierzchnia w [ha]
1	2
BRAK WSKAZÓWKI	23,71
AGROT	4,45
ODN-ZŁOŻ	4,45
CP	131,44
TW	64,99
TP	113,95
Rb IVd	37,61
Razem	380,60

* Duża powierzchnia pielęgnacji drzewostanów wynika z zaprojektowania na tych samych powierzchniach różnego rodzaju zabiegów, np.: rębienia lub trzebież w drzewostanie głównym i czyszczenia w młodym pokoleniu pod okapem drzewostanu

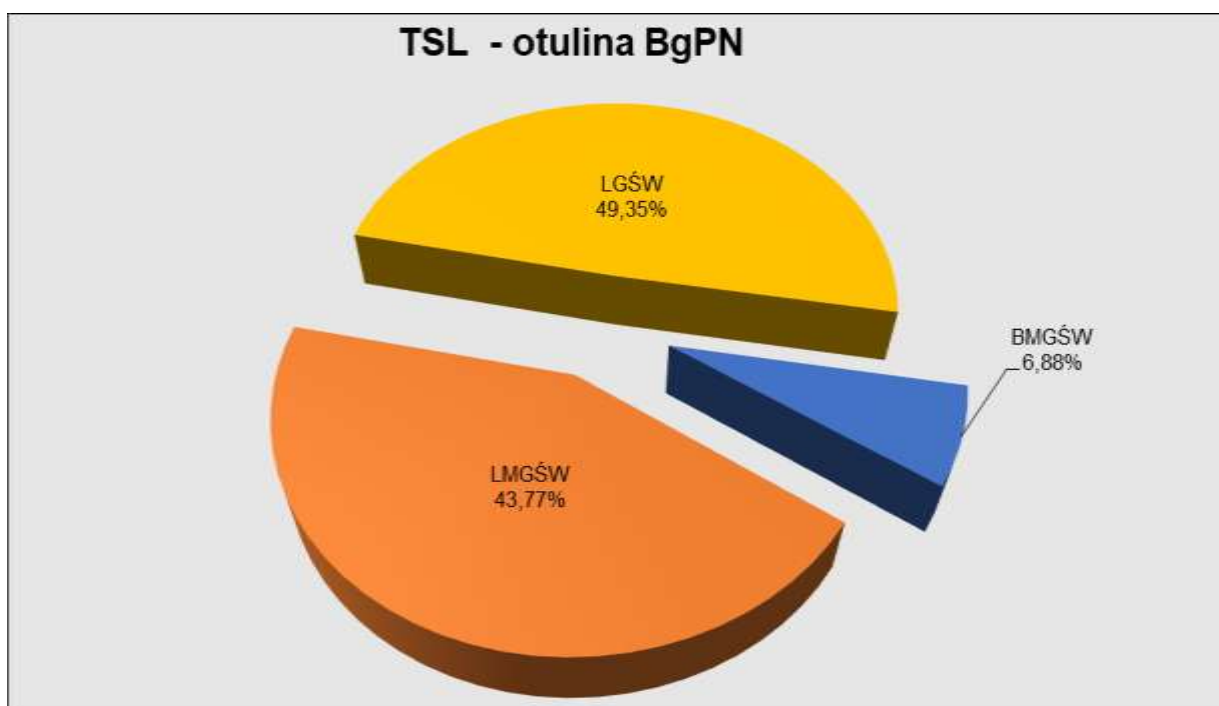
Jak wynika z powyższego zestawienia na terenie otuliny Babiogórskiego Parku Narodowego nie planuje się zabiegów powodujących odsłonięcia gleby i dużych zmian w ładzie przestrzennym wewnątrz drzewostanów. Planowane cięcia rębne są niezbędne dla zachowania ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych znajdujących się na terenie otuliny.

Skład gatunkowy (wg gatunków panujących) drzewostanów znajdujących się na terenie otuliny Parku przedstawiono poniżej.

Tabela X. Powierzchniowy udział gatunków panujących na terenie otuliny BgPN

Gatunek panujący	Powierzchnia w [ha]	Udział w [ha]
1	2	3
Św	188,83	23,71
Bk	154,97	7,54
Jd	14,69	7,54
Md	0,60	113,94
Razem	359,09	369,39

Stosunkowo duży udział drzewostanów świerkowych wskazuje na konieczność dążenia do ich przekształcenia w drzewostany o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskiem lasu górskiego (Bk-Jd, Jd-Bk). Realizowane to będzie za pomocą użytkowania rębnią stopniową udoskonaloną (IVd).

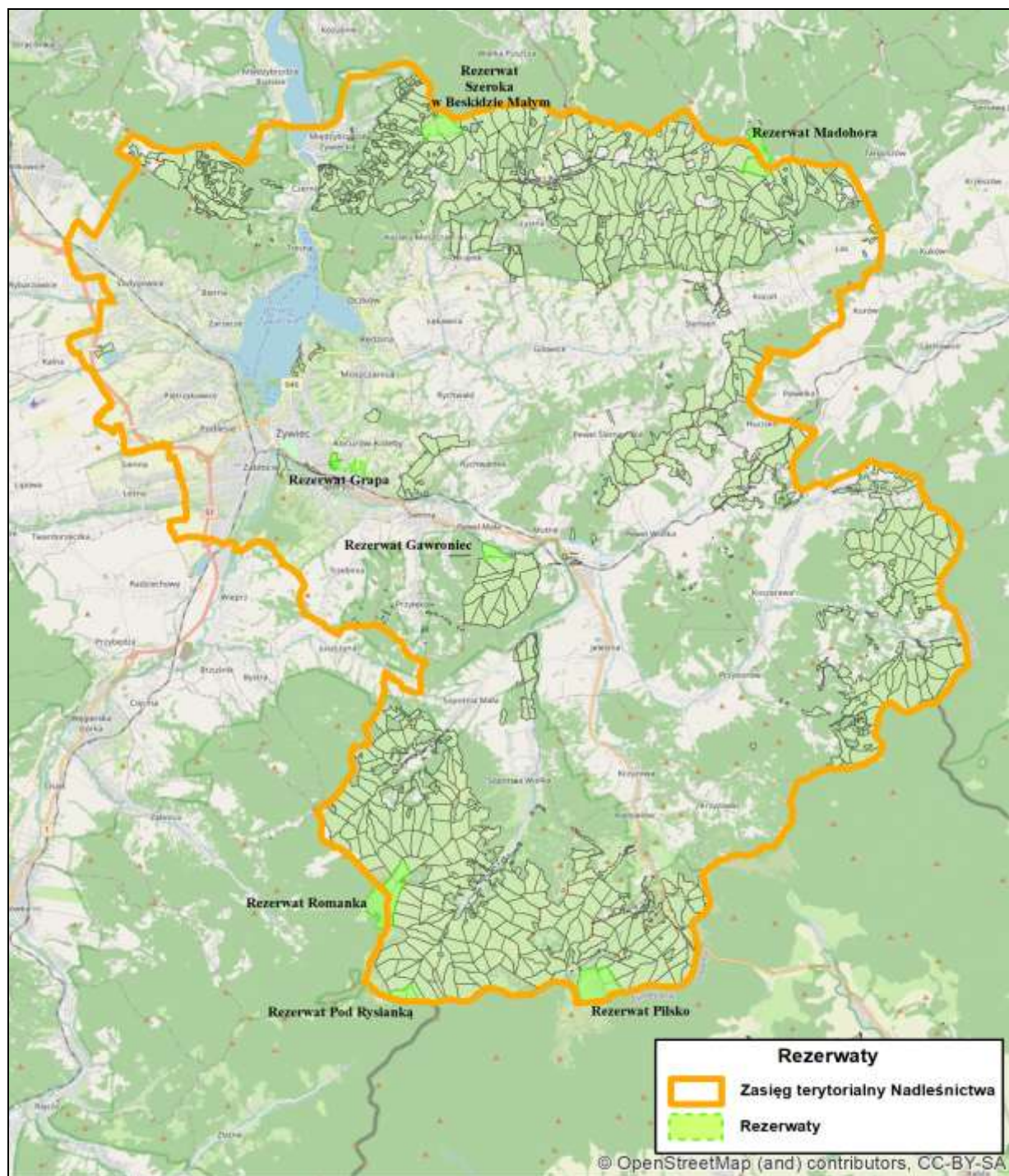
Wykres 2. Udział TSL na terenie otuliny Babiogórskiego Parku Narodowego

Mając na względzie powyższe dane, głównie fakt znacznego oddalenia otuliny Babiogórskiego Parku Narodowego, znajdującej się na terenach Nadleśnictwa Jeleśnia, od zasadniczych przedmiotów ochrony Parku (zawartych na obszarze Natury 2000 PLH120001 Ostoja Babiogórska) oraz konieczność kontynuowania przebudowy drzewostanów świerkowych wraz z zapewnieniem ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych za pomocą rębni stopniowych należy uznać zapisy PUL za niewpływające a w dłuższej perspektywie pozytywnie oddziałujące na analizowany obszar otuliny.

5.1.4.2. Rezerваты przyrody

Podstawowym celem istnienia rezerwatów przyrody jest stworzenie szans przetrwania aktualnego bogactwa gatunków roślin i zwierząt, poprzez ochronę różnorodności biocenoz oraz zawartego w organizmach tych gatunków materiału genetycznego. Rezerваты stwarzają szansę zachowania dziko występujących gatunków roślin i zwierząt, łącznie z ich biotopami i siedliskami, a jednocześnie zapewniają trwałe istnienie najszerszego wachlarza form geomorfologicznych i geologicznych, stanowiących o istocie naturalnego krajobrazu.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia znajduje się 7 rezerwatów: „Piłsko”, „Romanka”, „Pod Rysianką”, „Madohora”, „Szeroka w Beskidzie Małym”, „Gawroniec”, „Grapa”.

Ryc. 9. Lokalizacja rezerwatów przyrody w Nadleśnictwie Jeleśnia

Rezerваты znajdujące się na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia stanowią 2,06% jego ogólnej powierzchni. W poniższej tabeli zamieszczono wykaz rezerwatów wraz z ich ogólną charakterystyką oraz opisano cele ochrony.

Tabela VIII. Zestawienie informacji dotyczących rezerwatów

Nazwa rezerwatu	Położenie		Data utworzenia/ pow. ogólna wg aktów normatywnych/ wg PUL	Podstawa prawna	* Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu (opis formy ochrony)	Cel ochrony	Najważniejsze osobliwości	Uwagi
	Leśnictwo, Oddział/ pododdział	Województwo, powiat, gmina, obwód ewidencyjny						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Piłsko	Leśnictwo Korbielów; oddziały: 107, 111	powiat: żywiecki, gmina: Jeleśnia, miejscowość: Korbielów	17.XII.1971 r. Pow. wg aktów normatywnych: 105,21 ha. Pow. wg PUL: 34,70 ha. (N-ctwo Jeleśnia)	Powołanie rezerwatu: Rezerwat przyrody „Piłsko” został powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 13 października 1971 r. (M.P. z 1971 r. Nr 53, poz. 346), w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązujący akt prawny: Dane dotyczące rezerwatu zostały zaktualizowane Rozporządzeniem 2/05 Wojewody Śląskiego z dnia 5 stycznia 2005 roku (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 4, poz. 69 z dnia 11 stycznia 2005 roku) w sprawie rezerwatu przyrody „Piłsko”).	Nie określono w akcie prawnym.	Celem ochrony w rezerwacie "Piłsko" jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych, zbliżonych do naturalnych, fragmentów świerczyny górnoreglowej oraz ekosystemów nieleśnych, kosodrzewiny i muraw krzewinkowych wraz z ich całym bogactwem gatunkowym.	Naturalny fragment świerczyny górnoreglowej oraz ekosystemy nieleśne, kosodrzewina i murawy krzewinkowe.	Zidentyfikowanymi zagrożeniami dla przedmiotu ochrony rezerwatu są: zagrożenie trwałości drzewostanów pochodzenia sztucznego (IV i V klasy wieku) w wyniku czynników abiotycznych (wiatr, okiść), wystąpienie gradacji kornika drukarza, ograniczenie różnorodności flory i fauny związane ze zmniejszeniem ilości martwego drewna oraz degradacja chronionych zespołów roślinnych w wyniku niekontrolo- wanej penetracji wnętrza rezerwatu przez ludzi (turystyka piesza, rowerowa, konna, ruch kołowy). (źródło: Plan ochrony rezerwatu – RDOŚ w Katowicach - 2006).

Tabela VIII. Zestawienie informacji dotyczących rezerwatów

Nazwa rezerwatu	Położenie		Data utworzenia/ pow. ogólna wg aktów normatywnych/ wg PUL	Podstawa prawna	* Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu (opis formy ochrony)	Cel ochrony	Najważniejsze osobliwości	Uwagi
	Leśnictwo, Oddział/ pododdział	Województwo, powiat, gmina, obręb ewidencyjny						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Romanka	Leśnictwo Sopotnia Potok; oddziały: 204, Leśnictwo Romanka Górna; oddziały: 238; 239	powiat: żywiecki, gmina: Jeleśnia, miejscowość: Sopotnia Mała, Sopotnia Wielka	27.VIII.1963 r. Pow. wg aktów normatywnych: 124,50 ha. Pow. wg PUL: 64,45 ha. (N-ctwo Jeleśnia)	Powołanie rezerwatu: Rezerwat przyrody „Romanka” został powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 8 lipca 1963 r. (M.P. z 1963 r. Nr 57, poz. 293), w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązujący akt prawny: Dane dotyczące rezerwatu zostały zaktualizowane Rozporządzeniem 9/05 Wojewody Śląskiego z dnia 30 maja 2005 roku (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 71, poz. 1888 z dnia 06 czerwca 2005 roku) w sprawie rezerwatu przyrody „Romanka”.	Leśny (L): I – Nie określono w akcie prawnym II – ELbgp Leśny i borowy (EL), borów górskich i podgórskich (bgp)	Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i turystycznych pierwotnego fragmentu dawnej Puszczy Karpackiej, w postaci ekosystemów leśnych regła górnego i dolnego wraz z całym bogactwem gatunkowym fauny i flory.	Pierwotny fragment dawnej Puszczy Karpackiej w postaci ekosystemów leśnych regła dolnego i górnego.	Zidentyfikowanymi zagrożeniami dla przedmiotu ochrony rezerwatu są: wystąpienie gradacji kornika drukarza, ograniczenie różnorodności flory i fauny związane ze zmniejszeniem ilości martwego drewna, mała ilość odnowień naturalnych, degradacja chronionych zespółów roślinnych w wyniku niekontrolowanej penetracji wnętrza rezerwatu przez ludzi oraz ograniczenie możliwości bezpiecznego wykorzystania rezerwatu dla celów turystyki pieszej i edukacji. (źródło: Plan ochrony rezerwatu – RDOŚ w Katowicach - 2006).

Tabela VIII. Zestawienie informacji dotyczących rezerwatów

Nazwa rezerwatu	Położenie		Data utworzenia/ pow. ogólna wg aktów normatywnych/ wg PUL	Podstawa prawna	* Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu (opis formy ochrony)	Cel ochrony	Najważniejsze osobliwości	Uwagi
	Leśnictwo, Oddział/ pododdział	Województwo, powiat, gmina obręb ewidencyjny						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Pod Rysianką	Leśnictwo Sopotnia Górna; oddziały: 180b, f; 181	powiat: żywiecki, gmina: Jeleśnia, miejscowość: Sopotnia Wielka	16.V.1970 r. Pow. wg aktów normatywnych: 27,02 ha Pow. wg PUL: 27,02 ha	Powołanie rezerwatu: Rezerwat przyrody „Pod Rysianką” został powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 marca 1970 r. (M.P. z 1970 r. Nr 11, poz. 96). Obecnie obowiązujący akt prawny: Dane dotyczące rezerwatu zostały zaktualizowane Rozporządzeniem 25/08 Wojewody Śląskiego z dnia 04 czerwca 2008 roku (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 108, poz. 2239 z dnia 12 czerwca 2008 roku) w sprawie rezerwatu przyrody „Pod Rysianką”.	Leśny (L): I – PFizl Ficenotyczny (PFI) zbiorowisk leśnych (zl); II – ELImg Leśny i borowy (EL), lasów mieszanych górskich i podgórskich (lmg)	Celem ochrony rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych lasu jodłowo- świerkowo- bukowego, będącego fragmentem pierwotnej puszczy karpackiej regla dolnego w Beskidzie Żywieckim.	Las jodłowo – świerkowo-bukowy, będący fragmentem pierwotnej puszczy karpackiej regla dolnego.	Zidentyfikowanym zagrożeniem dla przedmiotu ochrony rezerwatu jest ograni- czenie przebiegu natu- ralnych procesów przy- rodniczych w wyniku niedrożności fragmentu szlaku turystycznego przebiegającego w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu, skutkującej niekontrolo- waną penetracją wnętrza rezerwatu (źródło: zadania ochronne – RDOŚ w Katowicach - 2022).

Tabela VIII. Zestawienie informacji dotyczących rezerwatów

Nazwa rezerwatu	Położenie		Data utworzenia/ pow. ogólna wg aktów normatywnych/ wg PUL	Podstawa prawna	* Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu (opis formy ochrony)	Cel ochrony	Najważniejsze osobliwości	Uwagi
	Leśnictwo, Oddział/ pododdział	Województwo, powiat, gmina obręb ewidencyjny						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Madohora	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki; oddziały: 301, Leśnictwo Ślemień; oddziały: 508a; 509a, ~d	powiat: żywiecki, gmina: Ślemień, miejscowość: Ślemień, Las	17.III.1960 r. Pow. wg aktów normatywnych: 71,81 ha. Pow. wg PUL: 33,12 ha. (N-ctwo Jeleśnia)	Powołanie rezerwatu: Rezerwat przyrody „Madohora” został powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 1 lutego 1960 r. (M.P. z 1960 r. Nr 24, poz. 117), w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązujący akt prawny: Dane dotyczące rezerwatu zostały zaktualizowane Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 7 października 1967 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1967 r. Nr 62, poz. 297)	Nie określono w akcie prawnym.	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych naturalnych zespołów leśnych występujących na różnorodnych siedliskach oraz w celu zachowania wschodni skalnych najwyższego wzniesienia Beskidu Małego - pod nazwą Madohora.	Zespoły leśne występujące na różnorodnych siedliskach oraz wschodnie skalne.	Zidentyfikowanymi zagrożeniami dla przedmiotu ochrony rezerwatu są: ograniczenie przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych w wyniku antropopresji związanej z ruchem turystycznym po szlakach wzdłuż wschodniej granicy i północnej granicy rezerwatu w województwie śląskim. (źródło: zadania ochronne – RDOŚ w Katowicach - 2022).

Tabela VIII. Zestawienie informacji dotyczących rezerwatów

Nazwa rezerwatu	Położenie		Data utworzenia/ pow. ogólna wg aktów normatywnych/ wg PUL	Podstawa prawna	* Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu (opis formy ochrony)	Cel ochrony	Najważniejsze osobliwości	Uwagi
	Leśnictwo, Oddział/ pododdział	Województwo, powiat, gmina obręb ewidencyjny						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Szeroka w Beskidzie Małym	Leśnictwo Kocierz Moszczanicki; oddziały: 342b, d, f, g, ~b; 344b, ~d	powiat: żywiecki, gmina: Łękawica, miejscowość: Kocierz Moszczanicki	14.III.1960 r. Pow. wg aktów normatywnych: 49,51 ha. Pow. wg PUL: 51,94 ha.	Powołanie rezerwatu: Rezerwat przyrody „Szeroka w Beskidzie Małym” został powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 1 lutego 1960 r. (M.P. z 1960 r. Nr 22, poz. 107), w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązujący akt prawny: Dane dotyczące rezerwatu zostały zaktualizowane Obwieszczeniem Wojewody Śląskiego z dnia 2 stycznia 2002 roku w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 1, poz. 1 z dnia 18 stycznia 2002 roku).	Nie określono w akcie prawnym.	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu karpackiego lasu bukowego regla dolnego, naturalnego pochodzenia w Beskidzie Żywieckim.	Fragment karpackiego lasu bukowego regla dolnego naturalnego pochodzenia.	Zidentyfikowanym zagrożeniem dla przedmiotu ochrony rezerwatu są: ograni- czenie przebiegu natu- ralnych procesów przy- rodniczych w wyniku antropopresji związanej z ruchem motorowym po drodze leśnej tzw. „Do- linkowej drodze”. Pro- wadzi to do rozjeżdżania ww. drogi, powstawania objazdów przewróco- nych samoczynnie na drogę drzew lub ich części, co powoduje uszkodzenie runa i wierzchniej warstwy gleby (źródło: zadania ochronne – RDOŚ w Katowicach - 2022).

Tabela VIII. Zestawienie informacji dotyczących rezerwatów

Nazwa rezerwatu	Położenie		Data utworzenia/ pow. ogólna wg aktów normatywnych/ wg PUL	Podstawa prawna	* Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu (opis formy ochrony)	Cel ochrony	Najważniejsze osobliwości	Uwagi
	Leśnictwo, Oddział/ pododdział	Województwo, powiat, gmina obwód ewidencyjny						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Gawroniec	Leśnictwo Kielbasów; oddziały: 498f, h, ~d; 500	powiat: żywiecki, gmina: Świnna, miejscowość: Świnna	25.I.1996 r. Pow. wg aktów normatywnych: 23,69 ha Pow. wg PUL: 24,14 ha	Powołanie rezerwatu: Rezerwat przyrody „Gawroniec” został powołany Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 grudnia 1995 r. (M.P. z 1996 r. Nr 2, poz. 28), w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązujący akt prawny: Dane dotyczące rezerwatu zostały zaktualizowane Obwieszczeniem Wojewody Śląskiego z dnia 2 stycznia 2002 roku w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 1, poz. 1 z dnia 18 stycznia 2002 roku).	Nie określono w akcie prawnym.	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych fragmentu buczyny karpackiej z dużym udziałem sosny.	Fragment buczyny karpackiej z dużym udziałem sosny.	Zidentyfikowanymi zagrożeniami dla przedmiotu ochrony rezerwatu są: ograniczenie przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych w wyniku kradzieży pojedynczych drzew, niszczenie roślin runa w wyniku zrywki drewna do rzeki, ograniczenie bioróżnorodności w wyniku wypierania jodły pospolitej przez buka zwyczajnego oraz brak czytelności granicy rezerwatu powodujący wydeptywanie tras przejścia i inne nieumyślne naruszanie obowiązujących w rezerwacie zakazów. (źródło: zadania ochronne – RDOŚ w Katowicach - 2022).

Tabela VIII. Zestawienie informacji dotyczących rezerwatów

Nazwa rezerwatu	Położenie		Data utworzenia/ pow. ogólna wg aktów normatywnych/ wg PUL	Podstawa prawna	* Rodzaj, typ i podtyp rezerwatu (opis formy ochrony)	Cel ochrony	Najważniejsze osobliwości	Uwagi
	Leśnictwo, Oddział/ pododdział	Województwo, powiat, gmina obręb ewidencyjny						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Grapa	Leśnictwo Kielbasów; oddziały: 485n, x	powiat: żywiecki, gmina: Żywiec, miejscowość: Miasto Żywiec	06.07.1996 r. Pow. wg aktów normatywnych: 23,23 ha. Pow. wg PUL: 6,17 ha. (N-ctwo Jeleśnia)	Powołanie rezerwatu: Rezerwat przyrody „Grapa” został powołany Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska. Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 czerwca 1996 r. (M.P. z 1996 r. Nr 37, poz. 372), w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązujący akt prawny: Dane dotyczące rezerwatu zostały zaktualizowane Obwieszczeniem Wojewody Śląskiego z dnia 2 stycznia 2002 roku w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody (Dz. Urz. Woj. Śl. nr 1, poz. 1 z dnia 18 stycznia 2002 roku).	Nie określono w akcie prawnym.	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych łęgu jesionowego oraz lasu grądowego z licznym udziałem chronionych gatunków flory i fauny.	Łęg jesionowy, grąd z licznym udziałem chronionych gatunków flory i fauny.	Zidentyfikowanymi zagrożeniami dla przedmiotu ochrony rezerwatu są: degrada- cja ekosystemu leśnego w wyniku działania czynników antropoge- nicznych, eutrofizacja i synantropizacja rezerwatu (usuwanie odpadów do rezerwatu z terenów zabudowanych oraz mechaniczne niszczenie roślinności (tworzenie „dzikich” tras rowero- wych i nowych tras przejścia przez teren obiektu). (źródło: zadania ochronne – RDOŚ w Katowicach - 2021).

* Typ i podtyp rezerwatu rozpisano ze względu na dominujący przedmiot ochrony (I) oraz główny typ ekosystemu (II)

Wszelkie ewentualne działania Nadleśnictwa w rezerwach podejmowane powinny być jedynie po uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Katowicach.

W odniesieniu do wszystkich rezerwatów znajdujących się w zasięgu Nadleśnictwa Jeleśnia obowiązują wymienione poniżej zadania ochronne i dwa plany ochrony (rezerваты: „Pilsko”, „Romanka”).

Rezerwat „Pilsko” posiada ustanowiony plan ochrony (obowiązujący do 21 sierpnia 2026 r.): Rozporządzenie Nr 38/06 Wojewody Śląskiego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Pilsko” opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2006 r, Nr 92 poz. 2535).

Rezerwat „Romanka” posiada ustanowiony plan ochrony (obowiązujący do 09 października 2026 r.): Rozporządzenie Nr 49/06 Wojewody Śląskiego z dnia 21 września 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Romanka” opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2006 r, Nr 114, poz. 3203).

Rezerwat „Pod Rysianką” posiada obowiązujące zadania ochronne (aktualne do dnia 26.01.2027 r.): Zarządzenie Nr 2/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Pod Rysianką”. Rezerwat nie posiada obowiązującego planu ochrony.

Rezerwat „Madohora” posiada obowiązujące zadania ochronne (aktualne do dnia 22.02.2027 r.): Zarządzenie Nr 6/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Madohora”. Rezerwat nie posiada obowiązującego planu ochrony.

Rezerwat „Szeroka w Beskidzie Małym” posiada obowiązujące zadania ochronne (aktualne do dnia 27.03.2027 r.): Zarządzenie Nr 12/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Szeroka w Beskidzie Małym”. Rezerwat nie posiada obowiązującego planu ochrony.

Rezerwat „Gawroniec” posiada obowiązujące zadania ochronne (aktualne do dnia 27.03.2027 r.): Zarządzenie Nr 13/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Gawroniec”. Rezerwat nie posiada obowiązującego planu ochrony.

Rezerwat „Grapa” posiada obowiązujące zadania ochronne (aktualne do dnia 30.12.2026 r.): Zarządzenie Nr 27/2021 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Grapa”. Rezerwat nie posiada obowiązującego planu ochrony.

Żaden rezerwat w Nadleśnictwie Jeleśnia nie posiada wyznaczonej otuliny.

Należy podkreślić, że zapisy Planu urządzenia lasu nie oddziałują bezpośrednio na obszar rezerwatów. Zabiegi gospodarcze wykonywane w sąsiadujących drzewostanach nie będą negatywnie oddziaływać na rezerваты, gdyż nie są zabiegami powodującymi wylesienia, przekształcającymi, lub zmieniającymi sposób wykorzystania terenu i nie powodują rozdrobnienia kompleksów.

❖ Rezerваты proponowane

Ponadto zgodnie z zaleceniami organizacji ekologicznych oraz na podstawie informacji zawartych w Shadow List Klub Przyrodników, proponowane jest utworzenie następujących rezerwatów przyrody: „Gajka”, „Janikowa Grapa”, „Sikórz”, jak również **poszerzenie rezerwatu „Madohora”**.

Aktualnie na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia proponuje się poszerzenie rezerwatu „Romanka” o dwa wydzielania leśne: 235d, 237b (pow.17,61 ha - PUL).

Jednocześnie celem zagwarantowania utrzymania walorów przyrodniczych ww. terenów, stosując zasadę przezorności oraz możliwość wykonania ujętych w Planie wskazówek gospodarczych przypisanych do wydzieleni obejmujących te propozycje, należy uzależnić od rozstrzygnięć względem ustanowienia wskazanych terenów jako rezerwat przyrody. Dodatkowo uzupełniono opisy taksacyjne o adnotację zapisaną w informacjach różnych: „zb. po wer. plan. rez.” (czyt. „Realizacja zabiegów wskazania po weryfikacji proponowanego rezerwatu”). Jednocześnie należy zaznaczyć, że na terenie wszystkich proponowanych rezerwatów przyrody możliwe będzie wykonywanie prac nieplanowanych związanych z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa, tj. usuwanie drzew niebezpiecznych, w tym zamierających w ramach cięć przygodnych i sanitarnych.

5.1.4.3. Obszary Natura 2000

„Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000”, jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, wdrażanym od 1992 r. w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też zachowanie typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych, charakterystycznych dla regionów biogeograficznych.

W Polsce występują 2 regiony: kontynentalny (96% powierzchni kraju) i alpejski (4%). Dla każdego kraju określa się listę referencyjną siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których należy utworzyć obszary Natura 2000 w podziale na regiony biogeograficzne. Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 jest dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, które zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Sieć Natura 2000 w Nadleśnictwie Jeleśnia:

a) Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO) – PLH:

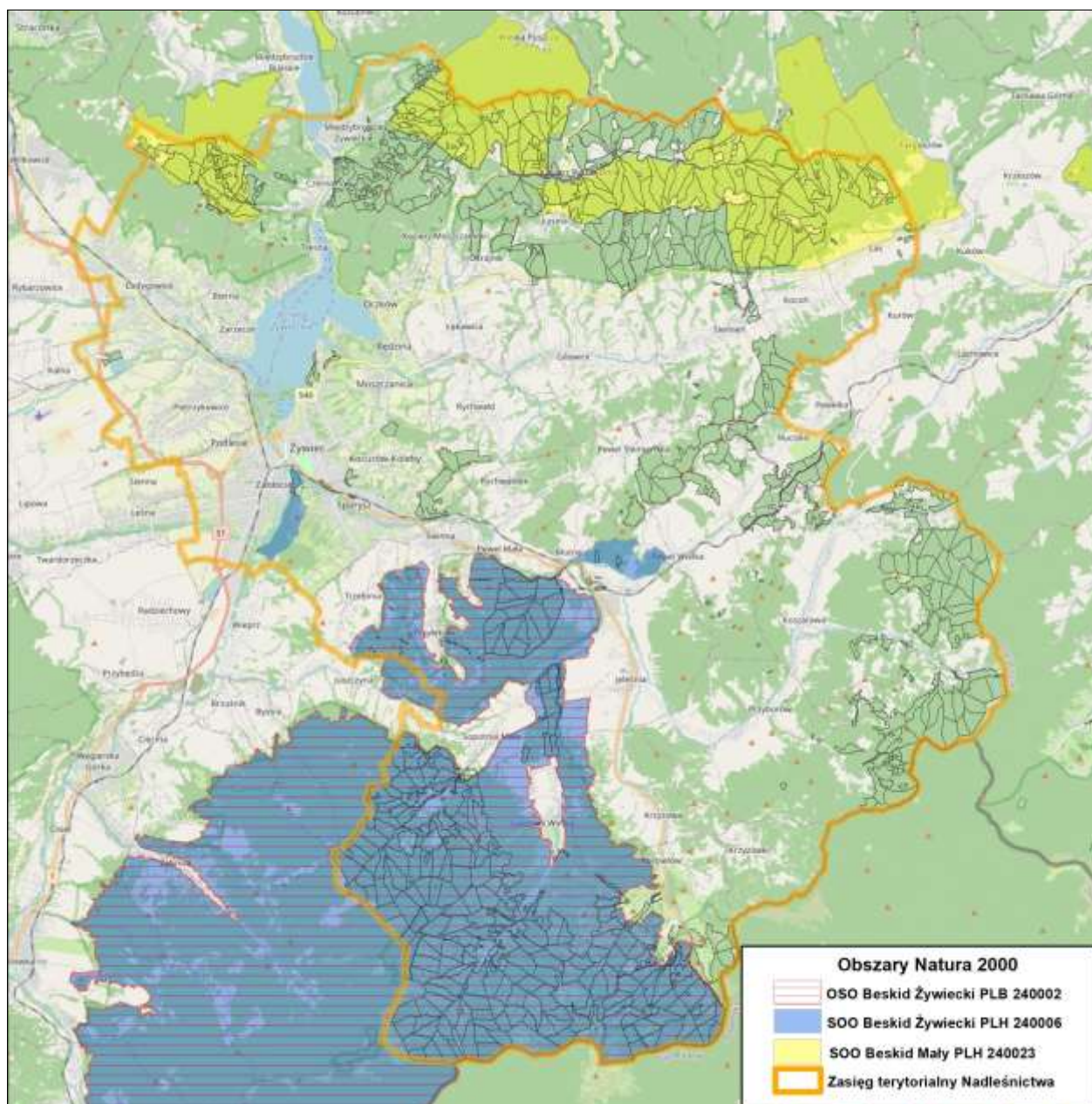
- Specjalny obszar ochrony siedlisk SOO Beskid Żywiecki PLH240006 na powierzchni 35 276,05 ha (w tym na gruntach nadleśnictwa 4 525,99 ha);
- Specjalny obszar ochrony siedlisk SOO Beskid Mały PLH240023 na powierzchni 7 186,16 ha (w tym na gruntach N-ctwa 2 827,72 ha);

b) (OSO) - Obszary Specjalnej Ochrony (ptasie) – PLB:

- (OSO) - Obszar Specjalnej Ochrony (ptasi) – Beskid Żywiecki PLB240002 o pow. 34 988,82 ha w tym na gruntach N-ctwa 4 508,60 ha.

Tabela IX. Zestawienie informacji o obszarach Natura 2000

Lp.	Nazwa obszaru	Lokalizacja (oddział, pododdział)	Powierzchnia [ha]	
			ogólna obszaru	na gruntach LP N-ctwa Jeleśnia
1	2	3	4	5
Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO)				
1.	Beskid Żywiecki PLH240006	Leśnictwo Korbielów: 95-101; 102h, k-m, ~a, ~b; 103-106; 107a, c, ~a, ~b; 108-124; 125y, z; 126-131; 132a, c, d, f, ~a; 133b, c, d, f, g ~a, ~b; 134-137, Leśnictwo Sopotnia Dolna: 141-142; 143a-l, ~a; 144-164, Leśnictwo Sopotnia Górna: 165-181; 205-214, Leśnictwo Sopotnia Potok: 182-183; 184a-b, d, ~a, ~b; 185-204, Leśnictwo Romanka Dolna: 80a, b, 80bx; 81-86; 215c, h, j-r, ~b, ~c; 216-221; 223-228; 231-232; 250a-d, h, k, ~a; 251-254; 265-267, Leśnictwo Romanka Górna: 222; 229-230; 233-249; 255-264, Leśnictwo Kielbasów: 485j-l; 486a-x, ax, ~a, ~b, ~c, ~d; 487-493; 494a-r, w, ~a, ~b, ~c; 495-498; 499a-j, ~a, ~b, ~c; 500	35 276,05	4 525,99
2.	Beskid Mały PLH240023	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: 301-305; 306a-h, ~b, ~c; 307a-h, ~a, ~b; 308; 309~c, ~d, 315h, ~c, ~d; 316d, ~c, ~d; 323~b; 351-356; 357a-i, k-l, ~a, ~b; 358-361; 362a, ~a; 363-364; 365a, c-g, ~a, ~b, ~c; 366-368; 369a-f, ~a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki: 326a-b, d, ~a, 327-331; 332a-f, ~a, ~b, ~c, ~d; 333a-c, ~a, ~b, ~c; 334a-c, ~a; 335-337; 338a-f, ~a, ~b, ~c; 339-344; 345a-j, ~a, ~b; 346~b; 370a-c, ~a, ~b; 371-372; 373a-f, ~a, ~b; 374b-h, ~a, 375a-f; 375~c; 376~b; 377c, ~a, ~c, ~f, Leśnictwo Czernichów: 384a, c, ~a, ~b; 385-392; 404-408; 409a-b; 410~a; 411-414; 415a, ~a, ~b; 416a, ~a; 417a-b, ~a, ~b, ~c, ~d, ~f; 418, Leśnictwo Ślemień: 420; 421a, ~a, ~b; 422-424; 425a-f, i, ~a, ~b; 426-428; 429a, ~a, ~b; 430a, ~a; 432; 501a-c, ~a, ~b; 502-512, Leśnictwo Gilowice: (440b*; 448b*; 450a* - fragmenty wydzieliń); 440~a; 450~a	7 186,16	2 827,72
Razem			42 462,21	7 353,71
Obszary Specjalnej Ochrony (ptasie)				
1.	Beskid Żywiecki PLB240002	Leśnictwo Korbielów: 95-101; 102h, k-m, ~a, ~b; 103-106; 107a, c, ~a, ~b; 108-124; 125y, z; 126-131; 132a, c, d, f, ~a; 133b, c, d, f, g ~a, ~b; 134-137, Leśnictwo Sopotnia Dolna: 141-142; 143a-l, ~a; 144-164, Leśnictwo Sopotnia Górna: 165-181; 205-214, Leśnictwo Sopotnia Potok: 182-183; 184a-b, d, ~a, ~b; 185-204; Leśnictwo Romanka Dolna: 80bx; 81-86; 215c, h, j-r, ~b, ~c; 216-221; 223-228; 231-232; 250a-d, h, k, ~a; 251-254; 265-267, Leśnictwo Romanka Górna: 222; 229-230; 233-249; 255-264, Leśnictwo Kielbasów: 485j-l; 486a-x, ax, ~a, ~b, ~c, ~d; 487-493; 494a-r, w, ~a, ~b, ~c; 495-498; 499a-j, ~a, ~b, ~c; 500	34 988,82	4 508,60

Ryc. 10. Obszary Natura 2000 w zasięgu Nadleśnictwa Jeleśnia

Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) – PLH:

5.1.4.3.1. Obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006

Obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 został zatwierdzony jako SOO we wrześniu 2018 roku Decyzją Komisji Europejskiej. Administracyjnie obszar obejmuje powierzchnię 35 276,05 ha (w tym na gruntach Nadleśnictwa 4 525,99 ha).

Obszar obejmuje fragment Beskidu Żywieckiego, który charakteryzuje się różnorodnością form geomorfologicznych - grzbietów, garbów, żeber, murów skalnych, gołoborzy na stokach i osuwisk skalnych. Zbudowany jest z fliszowych utworów serii magurskiej. Najciekawsze zespoły form skalnych znajdują się w szczytowych partiach Pilska, w obrębie grzbietowej części pasma Lipowskiej, Romanki, Boraczej i Prusowa. Wyróżniają się tu 3 zwarte grupy górskie: Wielkiej Raczy, Pilska i Lipowskiej - Romanki. Różnią się one od siebie charakterem i układem grzbietów. Grupa Wielkiej Raczy ma partie wierzchowinowe wykształcone jako ostre i wąskie grzbiety ułożone widlasto, oddzielone od siebie szeregiem dopływów górnej Soły. Grupę Pilska wyróżniają szerokie, zaokrąglone kopuły i łagodne stoki, porozcinane dużą ilością dolin. Cechuje się promienistym układem grzbietów odchodzących od jądra masywu - wyniosłej dwuwierzchołkowej kopuły (1557 m n.p.m.) z cechami wysokogórkimi. Natomiast cechą rejonu Pasma Lipowskiej - Romanki są wysokie, strome i zalesione pasma, z licznymi halami grzbietowymi. Sieć hydrograficzna ma tu charakter typowo górski, z dużą liczbą potoków o gwałtownych spadkach i malowniczych wodospadach. Osobliwością są nieliczne, drobne jeziora osuwiskowe. Szatę roślinną tworzą naturalne zespoły lasów iglastych i liściastych (około 75% powierzchni ostoi) oraz naturalne, półnaturalne i antropogeniczne zbiorowiska nieleśne. W skład ostoi wchodzi też interesujący ostaniec denudacyjny - Góra Grojec ze stanowiskiem roślinności kserotermicznej.

Status ochrony:

Obszary Natura 2000 mogą obejmować również część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody. W zasięgu Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 zlokalizowano również następujące formy ochrony przyrody: rezerваты: „Pilsko”, „Pod Rysianką”, „Gawroniec” (N-ctwo Jeleśnia); „Dziobaki”, „Oszast”, „Butorza”, „Muńcoł”, „Śrubita”, „Lipowska” (N-ctwo Ujsoły), „Romanka” (N-ctwo Jeleśnia i Węgierska Górka) oraz „Żywiecki Park Krajobrazowy”.

Tabela X. Siedliska przyrodnicze z I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006

Lp.	Kod siedliska	Siedlisko przyrodnicze	Powierzchnia [ha]	Ocena ogólna	Adres leśny (zasięg powierzchniowy)
1	2	3	4	5	6
1.	3220- B	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków	0,00	B	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006. (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
2.	4060- B	Wysokogórskie borówczyska bążynowe (<i>Empetro-Vaccinietum</i>)	0,00	B	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006. (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
3.	4070- C	Zarośla kosodrzewiny (<i>Pinetum mugo</i>)	0,00	C priorytetowe	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006. (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
4.	4080- C	Subalpejskie zarośla wierzbowe wierzby lapońskiej lub śląskiej (<i>Salicetum lapponum</i> , <i>Salicetum silesiacae</i>)	0,00	C	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006. (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
5.	6230- C	Murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	0,05	C priorytetowe	Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska w obrębie wydzielen leśnych: 174i; 177b; Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska w obrębie wydzielenia leśnego: 192d, Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska w obrębie wydzielenia leśnego: 223c, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).

Lp.	Kod siedliska	Siedlisko przyrodnicze	Powierzchnia [ha]	Ocena ogólna	Adres leśny (zasięg powierzchniowy)
1	2	3	4	5	6
6.	6430- A	Ziolorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziolorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	0,98	A	Leśnictwo Korbiewów: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 105b, 105d; 106a; 114a; 115a, 115c; 116a; 118b, 118c, Leśnictwo Sopotnia Dolna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 152b, 154g; 158d; 161a, 161b; 162b, Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 177a; 179c; 180a, 180b; 211a; 213a, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska w obrębie wydziału leśnego: 194i, (źródło danych: Plan zadań ochronnych (warstwy.shp) dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.). Ponadto w dokumentacji (POS i POP) uwzględniono również płaty siedliska przyrodniczego (bez potwierdzonej lokalizacji – brak warstwy.shp), wymienione w PZO dla ww. Obszaru Natura 2000, zlokalizowane w obrębie następujących wydziałów leśnych: Leśnictwo Korbiewów: 118d; 119b, 119c, Leśnictwo Sopotnia Dolna: 154b; 155b; 156a; 157a; 159a, Leśnictwo Sopotnia Górna: 165a, 165b, 165c, 165d; 166a, 166b, 166c, 166d; 166f; 167a, 167d, 167m; 168a, 168b, 168c; 169a, 169b; 170a, 170b, 170c, 170d, 170f; 171a, 171b, 171c, 171f, 171g; 172a, 172b, 172c, 172d, 172f, 172g; 173a, 173b, 173c, 173d, 173f, 173g, 173h; 174a, 174b, 174c, 174d, 174f, 174g, 174h, 174i, 174j; 175a, 175b, 175c, 175d, 175f; 176a, 176c; 177b; 178a, 178b, 178c; 179a, 179b, 179d, 179g; 205a, 205b, 205c; 206a, 206b, 206c, 206d, 206f, 206g; 207f, 207g, 207h; 208a, 208b, 208c, 208d, 208f, 208g; 209a, 209b, 209c, 209d, 209f, 210a, 210b, 210c, 210d, 210f; 211b, 211d, 211f; 212a, 212b, 212c, 213d; 214a, 214b, 214c, (źródło danych: PZO (dokumentacja) dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
7.	6510- A	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	2,99	A	Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 81b, 81c, 81d, 81f, 81j, 81p; 83g; 215k, 215m; 251g, 251i, Leśnictwo Kielbasów: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 486a, 486b, 486c, 486d, 486f, 486g, 486h; 494p, 494r; 496p, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).

Lp.	Kod siedliska	Siedlisko przyrodnicze	Powierzchnia [ha]	Ocena ogólna	Adres leśny (zasięg powierzchniowy)
1	2	3	4	5	6
8.	6520- B	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	11,74	B	Leśnictwo Korbielów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 95b; 99a, 99b, 99c, 99d, 99f, 99h, 99i; 100c; 101b; 102k, 102l; 113d, 113f, 113j; 121d; 132a; 134a, 134c, 135d, 135f, 135g; Leśnictwo Sopotnia Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 143d, 143f, 143h, 143i, 143k, 143l, 143t; 147bx, 147cx, 147dx, 147fx, 147gx, 147h, 147i, 147m, 147n, 147o, 147p, 147t, 147w, 147x, 147y, Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 167c, 167d, 167h, 167i, 167j, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 184c, 184d; 192a, 192g, 192h, 192j; 194b, Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 215m, 215p; 250a; 251f; 254a, 254c, 254d, 254g, 254h, Leśnictwo Romanka Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 238c; 256g; 258c, 258d; 258h; 261c; 263b, 263c, 263d, Leśnictwo Kielbasów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 494i, 494l, 494m, 494w, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
9.	7110- C	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	0,00	C	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006. (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
10.	7140- C	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)	0,38	C	Leśnictwo Korbielów: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 121c, Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 179g, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
11.	7230 - B	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	0,17	B	Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 179g, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).

Lp.	Kod siedliska	Siedlisko przyrodnicze	Powierzchnia [ha]	Ocena ogólna	Adres leśny (zasięg powierzchniowy)
1	2	3	4	5	6
12.	8220 – D	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	0,00	D	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006. (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
13.	8310 – B	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	10,57	B	Leśnictwo Korbielów: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 120b, 120d; 122d; 128b, 128d, 128f, Leśnictwo Sopotnia Dolna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 154a, 154b, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 183a, 183b; 184a; 204c, 204h, 204i, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
14.	9110 - 2 -A	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo Fagenion</i>) reprezentowane przez 9110-2 - A Kwaśną buczynę górską (<i>Luzulo luzuloidis-Fagetum</i>)	214,31	A	Leśnictwo Korbielów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 105a, 105b, 105d; 109b; 114a, 114c, 114d; 115a, 115c, 115d; 118a; 115d; 119c, 119f; 120a; 122d; 123a, 123b, 123c; 126a, 126b, 126c; 127a, 127b, 127c, 127d; 131a, 131f; 132a; 133c, 133d; 135a, 135d; 136a, 136b; 137a, 137b, Leśnictwo Sopotnia Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 141c; 142a; 143t, 143z; 145a, 145b; 148d; 149f; 150f, 150g, 150k, 150m; 152a, 152b, 152c; 153a, 153b; 159a, 159b; 162i, 162j, 162k, 162l, 162m, 162n, 162o, Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 167c, 167d, 167l, 167m; 174a; 175a, 175b, 175c, 175d; 176a, 176c, 176d; 177b; 206f, 206g; 207f, 207g; 213a, 213b, 213c, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 184a, 184b; 185a, 185b, 185c, 185d; 186a, 186b; 187a; 191c; 193g, 193h; 194c, 194g; 195a, 195b; 197a, 197b, 197c, 197d; 199a; 200a, Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 215i; 220a, 220b, 220c, 220d; 221a; 223a, 223b, 226a, 226b, 226g, 226h; 228a, 228b; 231a, 231b; 250c, 250k; 251f, 253c; 254a, 254b; 266c; 267b; 81d; 84a; 85b, 85c, Leśnictwo Romanka Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 222a, 222c; 240a, 257a, 257b; 258d, 258g; 259a, 259c; 260a; 261b; 262b; 264a, Leśnictwo Kielbasów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 494d, 496c, 496d, 496g, 496j, 496k, 496n, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).

Lp.	Kod siedliska	Siedlisko przyrodnicze	Powierzchnia [ha]	Ocena ogólna	Adres leśny (zasięg powierzchniowy)
1	2	3	4	5	6
15.	9130 - 3 - A	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>) reprezentowane przez 9130-3 – A - żyzną buczynę karpacką (<i>Dentario glandulosae- Fagetum</i>)	932,55	A	Leśnictwo Korbielów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 100c; 102m, 103a, 103b, 103c; 104a; 108a, 108c, 108f, 108g; 112a, 112b; 113d, 113i, 113j, 113k, 113l; 114a, 114c; 118b, 118c; 123a; 125z; 126a, 126b; 130a, 130b, 130d; 132c, 132d, 132f; 133a, 133b; 133f; 136a, 136c, Leśnictwo Sopotnia Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 141a, 141b; 142b; 143b; 144a, 144b, 144c, 144d, 144g, 144h; 147a, 147b, 147c, 147d, 147f; 153b, 153c, 153f, 153j, 153k; 162b, 162d, 162f, 162h, Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 167a, 167b; 179d, 180c, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 182a, 182b, 182c; 183b, 183c; 185a, 185b, 185f; 188a, 188c; 189a; 194a, 194c, 194f, 194g, 194h; 195h, 195i; 199a, Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 215i, 215n, 215o; 216c; 217a, 217b; 219a, 219b, 219c, 219d; 220a, 220b, 220c, 220d; 223a, 223b, 223c; 224a, 224d; 225b, 225c; 227a; 228a, 228b; 250b, 250c, 250d, 250h, 250k; 251a, 251b, 251c, 251d, 251g, 251i; 252a, 253a, 253b, 253c; 254a, 254b, 254j, 254k, 254l, 254m; 80b; 82a, 82b; 85a, Leśnictwo Romanka Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 222a, 222b, 222c; 229a; 230a, 230c, 230d; 240c, 240f; 241a, 241b, 241c, 241d; 242a, 242b, 242c, 242d, 242f; 243a, 243b, 243d; 244a; 245a; 246a; 247b; 249a, 249b, 249c; 255a; 256b, 256f; 257a, 257b; 258c, 258d, 258f, 258g; 259a, 259b, 259c; 260a, 260b, 260c; 261d, 261f, 261g; 262a, 262b, 262c, 262d; 263b, 263c; 264b, 264d, 264f, Leśnictwo Kielbasów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 486a, 486p, 486r, 486s, 486w, 486x; 487a, 487b, 487c, 487d, 487f, 487g, 487h; 488a, 488b, 488c, 488d, 488f; 489a; 490a, 490b; 491a; 492a, 492b, 492c; 493a, 493b, 493c; 494a, 494b, 494c; 495a, 495b; 496a, 496b, 497a, 497b, 497c; 497d; 498b, 498d; 498f, 498g, 498h; 499a, 499b, 499c; 499h, 500a, 500b, 500c; (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
16.	9140 - A	9140 – górskie jaworzyny ziołoroślowe	0,00	A	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006. (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).

Lp.	Kod siedliska	Siedlisko przyrodnicze	Powierzchnia [ha]	Ocena ogólna	Adres leśny (zasięg powierzchniowy)
1	2	3	4	5	6
17.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio sylvatici-Carpinetum betuli</i> i <i>Tilio cordatae-Carpinetum betuli</i>)	0,00	D	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006. (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
18.	9180 – C	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>) - (priorytetowe)	0,53	C	Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska w obrębie wydzielen leśnych: 216a, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
19.	91D0 – C	Bory i lasy bagienne - (priorytetowe)	0,00	C	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006. (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
20.	91E0 – A	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe) - (priorytetowe)	38,53	A	Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzielen leśnych: 81a, 81b, 81c, 81d, 81h, 81i, 81j, 81k, 81m; 82a; 82b; 83a, 83c, 83d, 83f; 86b, 86c, 86d; 215c; 216b, Leśnictwo Romanka Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzielen leśnych: 243a; 243b, Leśnictwo Kiełbasów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzielen leśnych: 485j, 485k, 485l; 486a, 486c, 486f, 486i, 486j, 486k, 486p, 486s, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).

Lp.	Kod siedliska	Siedlisko przyrodnicze	Powierzchnia [ha]	Ocena ogólna	Adres leśny (zasięg powierzchniowy)
1	2	3	4	5	6
21.	9410 – A	Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>) (regiel dolny i górny)	1143,51	A	Leśnictwo Korbielów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 105g, 105h, 105i; 106b, 106c; 109a, 109c, 109d, 109f, 109g, 109h; 110b, 110c; 112g; 114d, 114f; 115c, 115d, 115f, 115g, 115h, 115i; 116a, 116b, 116d; 117a, 117b; 119g; 120d; 121a, 121b, 121c, 121d; 122a, 122b, 122c, 122d; 128d, 128f; 129b, 129c, 129d; 131c; 131d; 131f; 137c, Leśnictwo Sopotnia Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 145h, 145i, 145j; 146a; 148d, 148g, 148h, 148i; 150a, 150b, 150c, 150d, 150i, 150l; 151h, 151i, 154a, 154b, 154c, 154d, 154f, 154g; 155a, 155b, 155c; 156a, 156b; 157a, 157b, 157c; 158a, 158b, 158d; 159a, 159b, 159c, 159d; 160a, 160b, 160c; 161b, 161c, 161d; 162f, 162i, 162k, 162l; 163a, 163b; 164a, 164b, 164c, 164d, Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 165a, 165b, 165c, 165d; 166a, 166b, 166c, 166d, 166f; 167a, 167h, 167k, 167l, 167m; 168a, 168b, 168c; 169a, 169b; 170a, 170b, 170c, 170d, 170f; 171a, 171b, 171c, 171d, 171f, 171g, 171h; 172a, 172b, 172c, 172d, 172f, 172g, 172h, 172i; 173a, 173b, 173c, 173f, 173g, 173h; 174b, 174c, 174d, 174f, 174g, 174h, 174i, 174j; 175a, 175c, 175d, 175f; 176a, 176c, 176d; 177a, 177b; 178a, 178b, 178c; 179a, 179b, 179c, 179d, 179f, 179g, 179h; 180a, 180b, 180c, 180d, 180g; 181a; 205a, 205b, 205c; 206a, 206b, 206c, 206d, 206f, 206g; 207a, 207b, 207c, 207d, 207f, 207g, 207h; 208a, 208b, 208c, 208d, 208f, 208g; 209a, 209b, 209c, 209d, 209f, 209g, 209h; 210a, 210b, 210c, 210d, 210f; 211a, 211b, 211c, 211d, 211f; 212a, 212b, 212c; 213a, 213b, 213c, 213d, 213f; 214a, 214b, 214c, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 183a; 184a; 185b, 185c, 185d, 185f, 185g; 187b; 189c; 190a, 190b, 190c; 191a, 191b; 193c, 193f, 193i; 195d; 197d, 197f; 198a, 198b; 199a; 201a, 201b; 202b; 203a, 203b, 203c, Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 225d; 226i, 226j; 231d, 231f, 231g; 232d; 86h, Leśnictwo Romanka Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 229a; 230d; 233a, 233b; 234a, 234b; 235a, 235b, 235c, 235d; 236b; 237a, 237b; 238a; 241c; 243d; 248a; 249c, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).

Tabela XI. Gatunki zwierząt i roślin wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG zamieszczone w SDF SOO Beskid Żywiecki PLH240006

Lp	Kod gatunku	Nazwa gatunku (Symbol ogólny znaczenia wg SDF)	Populacja na obszarze				Ocena obszaru				Lokalizacja
			* Typ	Wielkość (Min-MAX)	** Jedno- stka	*** Katego- ria	Popu- lacja	Stan Zach.	Izo- lacja	Ogó- lnie	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	1324	Nocek duży <i>Myotis myotis</i> Borkhausen - C	p	1-3	i	V	C	C	C	C	Obserwacje RDOŚ Katowice. Żerowiska. Leśnictwo Korbielów, 120d, Leśnictwo Sopotnia Potok, 183a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
2.	1354	Niedźwiedź brunatny <i>Ursus arctos</i> L. - C	p	3-5	i	R	B	C	B	C	Dane wrażliwe.
3.	1361	Ryś <i>Lynx lynx</i> L. - B	p	9-20	i	R	A	B	B	B	Dane wrażliwe.
4.	1352	Wilk <i>Canis lupus</i> L. - B	p	9-14	i	R	B	B	B	B	Dane wrażliwe.
5.	1355	Wydra <i>Lutra lutra</i> L. - C	p	8-12	i	P	C	C	C	C	Leśnictwo Romanka Dolna, 83a, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
6.	2612	Darniówka tatrzańska <i>Microtus tatricus</i> Kratochvil - B	p	1-100	i	-	C	C	A	B	Dane wrażliwe.
7.	1193	Kumak górski <i>Bombina variegata</i> L. - C	p	-	-	C	C	B	C	C	Dane wrażliwe.
8.	1166	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> Laurenti - C	p	-	-	R	C	B	C	C	Nie dotyczy (gatunek nie występuje w obszarze - brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006). (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
9.	2001	Traszka karpacka <i>Lissotriton montandoni</i> Boulenger - C	p	-	-	C	C	B	C	C	Dane wrażliwe.
10.	4024	Sichrawa karpacka <i>Pseudogaurotina excellens</i> Brancsi - C	p	-	V	-	C	B	A	C	Dane wrażliwe.
11.	4014	Biegacz gruzelkowaty, biegacz urozmaicony <i>Carabus variolosus</i> Fabricius - C	p	-	-	P	C	C	C	C	Dane wrażliwe.

Lp	Kod gatunku	Nazwa gatunku (Symbol ogólny znaczenia wg SDF)	Populacja na obszarze				Ocena obszaru				Lokalizacja
			* Typ	Wielkość (Min-MAX)	** Jednostka	*** Kategoria	Populacja	Stan Zach.	Izolacja	Ogólnie	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
12.	1060	Czerwończyk nieparek, czerwończyk większy <i>Lycaena dispar</i> Haworth - D	p	-	-	R	-	-	-	D	Nie dotyczy (gatunek nie występuje w obszarze - brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006). (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
13.	4021	Konarek tajgowy <i>Phryganophilus ruficollis</i> Fabricius - D	p	-	-	P	-	-	-	D	Nie dotyczy (gatunek nie występuje w obszarze - brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006). (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
14.	5264	Brzanka, brzana karpacka <i>Barbus meridionalis petenyi</i> Heckel - C	p	-	-	P	C	C	C	C	Nie dotyczy (gatunek nie występuje w obszarze - brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006). (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
15.	1163	Głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i> - C	p	-	-	R	C	C	C	C	Nie dotyczy (gatunek nie występuje w obszarze - brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006). (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
16.	1149	Koza pospolita, koza, <i>Cobitis taenia</i> L. - B	p	-	-	P	C	B	C	B	Nie dotyczy (gatunek nie występuje w obszarze - brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006). (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).

Lp	Kod gatunku	Nazwa gatunku (Symbol ogólny znaczenia wg SDF)	Populacja na obszarze				Ocena obszaru				Lokalizacja
			* Typ	Wielkość (Min-MAX)	** Jednostka	*** Kategoria	Populacja	Stan Zach.	Izolacja	Ogólnie	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
17.	1096	Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i> Bloch - B	p	-	-	R	C	B	C	B	Nie dotyczy (gatunek nie występuje w obszarze - brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006). (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
18.	4109	Tojad morawski <i>Aconitum firmum subsp. moravicum</i> Skalický - A	p	-	-	P	A	B	C	A	Dane wrażliwe.
19.	4116	Tocja alpejska, tocja karpacza <i>Tozzia carpathica</i> Wołoszack - A	p	-	-	P	C	A	C	A	Dane wrażliwe.
20.	4070	Dzwonek piłkowany <i>Campanula serrata</i> Hendrych - C	p	300-500	i	-	B	C	B	C	Nie dotyczy (gatunek nie występuje w obszarze - brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006). (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
21.	1902	Obuwik pospolity <i>Cypripedium calceolus</i> L. - D	p	-	-	P	-	-	-	D	Nie dotyczy (gatunek nie występuje w obszarze - brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006). (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).
22.	1381	Widłoząb zielony <i>Dicranum viride</i> Lindb. - C	p	-	-	P	C	B	C	C	Dane wrażliwe.

* Typ: p - osiadłe, r - wydające potomstwo, c - przelotne, w - zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących - „osiadłe”)

** Jednostka: i - osobniki pojedyncze, p - pary lub inne jednostki

*** Kategorie liczebności: C - powszechne, R - rzadkie, V - bardzo rzadkie, P – obecne

Obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 posiada zatwierdzony i obowiązujący Plan zadań ochronnych.

Charakterystyka drzewostanów Nadleśnictwa Jeleśnia w zasięgu terytorialnym obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006

❖ Typy siedliskowe lasu

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Jeleśnia w granicach analizowanego obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 wyróżniono 12 typów siedliskowych lasu. Dominują siedliska lasu mieszanego górskiego świeżego (LMGśw) zajmujące 42,58% powierzchni.

Tabela XII. Zestawienie TSL w Nadleśnictwie Jeleśnia występujących w granicach SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.

Lp.	Typy Siedliskowe Lasu (TSL)	Powierzchnia leśna	
		Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3	4
1.	BWG	241,79	5,55
2.	BMGśw	618,55	14,19
3.	BMGW	1,78	0,04
4.	LMGśw	1855,77	42,58
5.	LMGW	5,48	0,13
6.	LGśw	1554,12	35,66
7.	LGW	45,15	1,04
8.	LŁG	11,45	0,26
9.	OLJG	6,75	0,15
10.	LWYŻśw	11,31	0,26
11.	LŁWYŻ	1,96	0,04
12.	OLJWYŻ	4,37	0,10
Razem		4 358,48	100,00

❖ Gleby

Tabela XIII. Zestawienie podtypów gleb w Nadleśnictwie Jeleśnia występujących w granicach SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.

Lp.	Podtypy gleb	Powierzchnia leśna	
		Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3	4
1.	Gleby bielcowe właściwe	181,33	4,16
2.	Gleby brunatne bielcowe	1286,16	29,51
3.	Gleby brunatne kwaśne	2208,56	50,67
4.	Gleby brunatne właściwe	6,96	0,16
5.	Gleby brunatne wylugowane	391,95	8,99
6.	Gleby deluwialne brunatne	2,05	0,05
7.	Gleby gruntowoglejowe mułowe	11,12	0,25
8.	Gleby gruntowoglejowe właściwe	8,55	0,20
9.	Gleby inicjalne rumoszowe	17,76	0,41
10.	Gleby opadowoglejowe właściwe	23,01	0,53
11.	Gleby płowe opadowoglejowe	12,78	0,29
12.	Gleby rdzawe bielcowe	63,88	1,47
13.	Gleby rdzawe właściwe	38,88	0,89
14.	Mady rzeczne brunatne	12,77	0,29
15.	Mady rzeczne właściwe	0,64	0,01
16.	Rankery bielcowe	62,57	1,44
17.	Rankery brunatne	29,51	0,68
Razem		4 358,48	100,00

❖ Gatunki panujące i rzeczywiste składki gatunkowe

Tabela XV. Zestawienie gatunków panujących występujących w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.

Gatunek panujący	Grunty zalesione (ha)	Grunty zalesione i niezalesione (ha)	Ogółem na gruntach zalesionych [%]
SO	18,62	18,62	0,43
SO.C	4,87	4,87	0,11
MD	14,55	14,55	0,33
ŚW	2382,60	2382,60	54,67
JD	587,05	590,07	13,54
BK	1324,40	1326,33	30,43
DB	0,47	0,47	0,01
JW	3,54	3,54	0,08
JS	0,00	0,29	0,01
BRZ	0,40	0,40	0,01
OL	1,33	1,33	0,03
OL.S	10,69	10,69	0,25
OS	0,16	0,16	0,00
WB	3,04	3,04	0,07
LP	1,52	1,52	0,03
Łącznie	4353,24	4358,48	100,00

Z analizy tabeli wynika, że w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006, pod względem zajmowanej powierzchni dominują drzewostany świerkowe zajmujące 54,67% powierzchni leśnej zalesionej. Znaczący udział powierzchniowy posiada również buk (30,43%) i jodła (13,54%). Pozostałe gatunki panujące w drzewostanach posiadają znikomy udział powierzchniowy (poniżej 1%).

Tabela XVI. Zestawienie gatunków rzeczywistych występujących w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.

Gatunek panujący	Grunty zalesione (ha)	Ogółem [%]
SO	16,57	0,38
SO.C	2,43	0,06
SO.WE	0,58	0,01
MD	41,96	0,96
ŚW	2 018,40	46,39
JD	868,63	19,95
DG	0,40	0,01
BK	1 356,47	31,16
DB	1,89	0,04
DB.C	1,13	0,03
KL	1,20	0,03
JW	20,91	0,48
WZ	0,15	0,00
JS	2,70	0,06
GB	0,35	0,01
BRZ	4,07	0,09
OL	2,81	0,06
OL.S	10,39	0,24
CZR	0,08	0,00
OS	0,11	0,00
WB	1,07	0,02
LP	0,92	0,02
IWA	0,02	0,00
Łącznie	4353,24	100,00

W drzewostanach świerkowych, stanowiących większość, rzeczywista powierzchnia jaką zajmuje ten gatunek, jest niższa i wynosi 46,39%. Znaczący udział powierzchniowy posiada również buk (31,16%), jodła (19,95%), modrzew (0,96%). Udział gatunków drzew tworzących lasy, rozpatrywany według gatunków rzeczywistych jest bardziej zróżnicowany w ujęciu ilościowym powierzchniowym niż według gatunków panujących.

❖ Zgodność składu gatunkowego

Tabela XVII. Zestawienie wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem dla podstawowych TSL w zasięgu obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.

Siedlisko	Stopień zgodności								Suma powierzchni
	Zgodne		Częściowo zgodne		Niezgodne				
					negatywne		obojętne		
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
BWG	238,50	5,48	3,29	0,08	-	-	-	-	241,79
BMGŚW	393,13	9,03	225,42	5,17	-	-	-	-	618,55
BMGW	0,00	0,00	1,78	0,04	-	-	-	-	1,78
LMGŚW	574,70	13,21	1 279,14	29,38	-	-	-	-	1 853,84
LMGW	0,00	0,00	5,48	0,13	-	-	-	-	5,48
LGŚW	341,73	7,85	1 208,34	27,75	-	-	1,03	0,02	1 551,01
LGW	14,86	0,34	30,29	0,70	-	-	-	-	45,16
LŁG	0,00	0,00	11,16	0,26	-	-	-	-	11,16
OLJG	0,00	0,00	6,75	0,15	-	-	-	-	6,75
LWYŻŚW	0,00	0,00	11,31	0,26	-	-	-	-	11,31
LŁWYŻ	0,00	0,00	1,96	0,05	-	-	-	-	1,96
OLJWYŻ	0,00	0,00	4,37	0,10	-	-	-	-	4,37
Razem	1 562,92	35,91	2 789,29	64,07	-	-	1,03	0,02	4 353,24

W wyniku oceny zgodności składu gatunkowego drzewostanów obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 z typem siedliskowym lasu stwierdzono, że analizowane drzewostany wykazują się wysoką zgodnością z siedliskiem. W obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 zgodność (zgodnych i częściowo zgodnych) zinwentaryzowanych drzewostanów z gospodarczymi typami drzewostanu jest bardzo wysoka i wynosi 99,98% (w tym zgodne – 64,07%, a częściowo zgodne – 35,91%). Drzewostany niezgodne z typem drzewostanu zinwentaryzowano jedynie na powierzchni 1,03 ha (0,02%).

❖ Budowa pionowa

Tabela XVIII. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury pionowej w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.

Struktura drzewostanów	Jednostka	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednopiętrowe	ha	1 413,54	910,33	1 048,27	3 372,14	77,5
	m ³	326 658	306 269	371 309	1 004 236	79,4
dwupiętrowe	ha	-	-	8,84	8,84	0,2
	m ³	-	-	3 403	3 403	0,3
w KO i KDO	ha	-	10,12	962,14	972,26	22,3
	m ³	-	1 740	255 502	257 242	20,3
Łącznie	ha	1 413,54	920,45	2 019,25	4 353,24	100,0
	m³	326 658	308 009	630 214	1 264 881	100,0

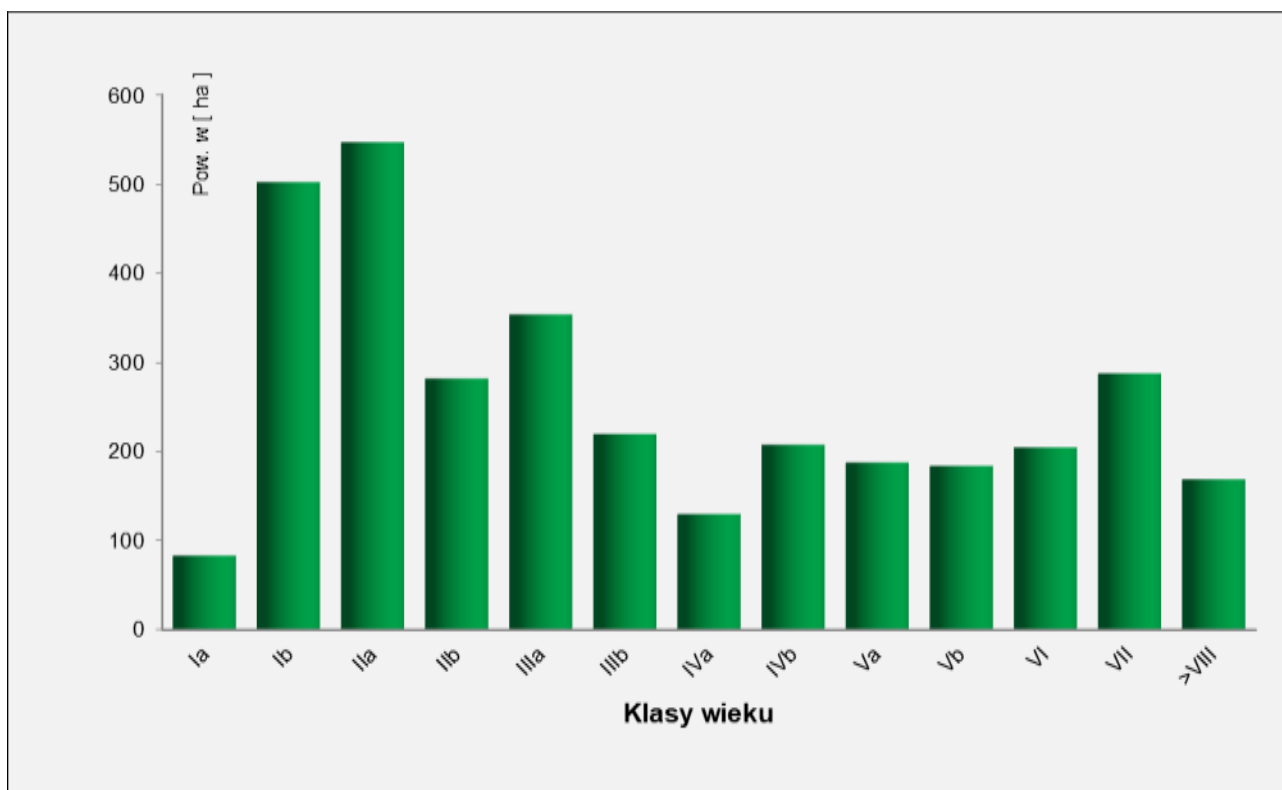
Drzewostany w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 pod względem struktury pionowej należą do mało zróżnicowanych. Na większości powierzchni – 77,5%, występują drzewostany jednopiętrowe. Pomimo, iż większość drzewostanów charakteryzuje się budową jednopiętrową, to jednak znaczna ich część to drzewostany o zróżnicowanym składzie gatunkowym oraz zróżnicowane wiekowo.

❖ Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w obszarze SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wynosi około 76 lat. Średnia zasobność wynosi zaś 234 m³/ha. W analizowanym obszarze (w zasięgu gruntów nadleśnictwa) drzewostany starsze niż 80 lat zajmują 31,28% łącznej powierzchni klas wieku.

Tabela XIX. Rozkład powierzchni drzewostanów w podklasach wieku w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006 wg stanu na 01.01.2025 r.

Klasa wieku	Obszar SOO Beskid Żywiecki PLH240006	
	Powierzchnia - [ha]	Udział – [%]
Ia	83,48	2,47
Ib	501,44	14,82
IIa	547,03	16,17
IIb	281,59	8,33
IIIa	353,20	10,44
IIIb	219,68	6,50
IVa	130,02	3,85
IVb	207,43	6,14
Va	196,42	5,81
Vb	193,69	5,73
VI	210,87	6,24
VII	287,57	8,51
VIII i st.	168,56	4,99
Razem	3 380,98	100,00

Wykres 10. Struktura klas wieku drzewostanów w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006

❖ Wskazówki gospodarcze

Tabela XX. Wskazówki gospodarcze zaprojektowane w granicach obszaru SOO Beskid Żywiecki PLH240006

Zasadnicza wskazówka gospodarcza	Liczba wydzieli z daną wskazówką gospodarczą (szt.)	* Powierzchnia wydzieli z daną wskazówką gospodarczą (ha)
BRAK WSKAZÓWKI	156	346,98
Pielęgnowanie drzewostanów: (CW, CP, TW, TP, MEL. AGROT., PIEL, DRZEW)	650	3859,31
Rębnie stopniowe (IVd)	135	1001,24
Rębnie przerębne (V)	3	22,07
Odnowienia	114	808,94
Razem	1058	6038,31

* Duża powierzchnia pielęgnacji drzewostanów wynika z zaprojektowania na tych samych powierzchniach, różnego rodzaju zabiegów, np.: rębnie lub trzebież w drzewostanie głównym i czyszczenia w młodym pokoleniu pod okapem drzewostanu

W analizowanym w obszarze SOO Beskid Żywiecki PLH240006 na większości powierzchni zaprojektowano pielęgnowanie drzewostanów.

Obszar SOO Beskid Żywiecki PLH240006 posiada zatwierdzony i obowiązujący Plan zadań ochronnych (PZO).

5.1.4.3.2. Obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023

Obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 został zatwierdzony jako SOO w marcu 2022 roku Decyzją Komisji Europejskiej. Obszar obejmuje powierzchnię 7 186,16 ha (w tym na gruntach Nadleśnictwa 2 827,72 ha).

Obszar składa się z sześciu enklaw wyznaczonych w masywie Beskidu Małego, w paśmie Magurki Wilkowickiej (Czupel 933 m n.p.m.) i grupie Łamanej Skały (929 m n.p.m.). Beskid Mały zbudowany jest z utworów serii śląskiej, reprezentowanych głównie przez twarde, odporne na wietrzenie piaskowce godulskie, które przeławicowane są łupkami, piaskowcem i zlepieńcami istebniańskimi dolnymi. Niektóre formy skałkowe zbudowane są z piaskowców ciężkowickich. Układ dolin jest koncentryczny, grzbiety i szczyty zaokrąglone, a stoki dość strome. Na omawianym terenie znajduje się kilkadziesiąt skałek, jaskiń i schronisk podskalnych. Do najcenniejszych jaskiń należy Jaskinia Komonieckiego, która jest największą jaskinią erozyjno-wietrzeniową w polskich Karpatach Fliszowych. Powierzchniowo dominują tu zbiorowiska leśne w tym kwaśne i żyzne buczyny górskie oraz górskie bory świerkowe. Z siedlisk nieleśnych największą powierzchnię zajmują górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie. W obszarze występuje fauna typowa dla dużych kompleksów leśnych w tym duże ssaki drapieżne: wilk, ryś i sporadycznie niedźwiedź. Obszar charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem szaty roślinnej i dobrze zachowanymi, typowymi zbiorowiskami góorskimi (leśnymi i nieleśnymi). Stwierdzono tu występowanie 15 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z czego 10 uznano za przedmioty ochrony tego obszaru. Za najistotniejsze siedliska w obszarze należy uznać kwaśne i żyzne buczyny górskie, które tworzą największy i najlepiej wykształcony kompleks tego typu w Karpatach. Siedliska nieleśne porastają stosunkowo niewielki obszar, najliczniej reprezentowane są górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie. W obszarze stwierdzono też występowanie łącznie 12 gatunków zwierząt i roślin z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (10 jako przedmiot ochrony). Na podkreślenie zasługuje tu znaczenie obszaru jako ostoi dużych ssaków drapieżnych: wilka, rysia i niedźwiedzia.

Status ochronny:

Obszary Natura 2000 mogą obejmować również część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody. W zasięgu obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 zlokalizowano również następujące formy ochrony przyrody: rezerваты: „Madohora”, „Szeroka w Beskidzie Małym” (N-ctwo Jeleśnia), „Zasolnica” (N-ctwo Andrychów) oraz Park Krajobrazowy Beskidu Małego.

Tabela XXI. Siedliska przyrodnicze z I Dyrektywy Siedliskowej w zasięgu SOO Beskid Mały PLH240023

Lp.	Kod siedliska	Siedlisko przyrodnicze	Powierzchnia [ha]	Ocena ogólna	Adres leśny (zasięg powierzchniowy)
1	2	3	4	5	6
1.	6230 - C	Murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	0,01	C	Leśnictwo Czernichów: Płaty siedliska w obrębie wydzielenia leśnego: 414a, źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
2.	6430 - D	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	0,00	D	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Mały. źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
3.	6510 - C	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	0,00	C	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Mały. źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
4.	6520 - B	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	3,33	B	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzielen leśnych: 304a, 304i, 304l, 304m; 306h, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki: Płaty siedliska w obrębie wydzielen leśnych: 327b; 338c, 338d, Leśnictwo Czernichów: Płaty siedliska w obrębie wydzielen leśnych: 390b; 412b; 413c, 413d, 413f, 418b, źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
5.	7110 - D	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	0,00	D	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Mały. źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
6.	7140-2-D	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>)	0,00	D	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Mały. źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
7.	7230 - C	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	0,00	C	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Mały. źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
8.	8220 - C	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	0,00	C	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Mały. źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.

Lp.	Kod siedliska	Siedlisko przyrodnicze	Powierzchnia [ha]	Ocena ogólna	Adres leśny (zasięg powierzchniowy)
1	2	3	4	5	6
9.	8310 - C	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	4,13	C	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 305c; 307d, 307f, Jaskinia „Nora w Zbójnickim Oknie” – 307f, Leśnictwo Ślemień: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 506f, 507f, Jaskinia „Grot Komonickiego” – 506f - (pomnik przyrody), źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
10.	9110-2-B	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo Fagenion</i>) reprezentowane przez 9110-2 - B Kwaśną buczynę górską (<i>Luzulo luzuloidis-Fagetum</i>)	1157,44	B	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 301a, 301b; 302a, 302b, 302c, 302d, 302f, 302g, 302h; 303a, 303c, 303d, 303h, 303j; 304b, 304d, 304o, 304s; 305d, 305f, 305g, 305h, 305i; 306a, 306b, 306c, 306f, 306g, 306h; 307d, 307f, 307g; 308a, 308b, 308c, 308d; 310c; 311a; 351a, 351d; 354b, 354c, 354d; 355a, 355b, 355c, 355d, 355f, 355g; 356a, 356b, 356c, 356f; 357a, 357b, 357c, 357d, 357f, 357g, 357h, 357i, 357k; 358a, 358c, 358f; 359a, 359d; 360a, 360d, 360f, 360g, 360h; 361a, 361b, 361c, 361d; 362a, 362b; 363a, 363b, 363c; 364a; 364b; 365f, 365g; 366a, 366b; 367a, 367b, 367c, 367d; 368b, 368c, 368d, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 326a, 326b, 326d; 327a, 327b, 327c, 327d, 327f; 328a, 328c; 329b; 330a, 330b, 330c, 330d, 330f; 331a; 332d; 333a; 334a, 334b, 334c; 335a, 335b, 335c, 335d, 335f; 336a; 337a; 338a, 338b, 338c, 338d, 338f; 339a, 339b, 339c; 340a, 340b, 340c, 340d; 342a, 342b, 342c, 342d, 342f, 342g, 342h; 343a, 343b, 343c, 343d; 344a, 344b, 344c, 344d; 345b, 345f, 345g, 345h, 345j, 345k; 370a, 370b; 371a, 371b; 372a, 372b, 372c; 375f; 377b, 377c, Leśnictwo Czernichów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 385a; 386a; 387a; 388a; 391a, 391b; 404b, 404d; 408a, 408b, 408c; 409a; 411b; 412b, Leśnictwo Ślemień: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 420a; 421a; 422b; 423a, 423b, 423c, 423d; 424d, 424f, 424g, 425a, 425b, 425c, 425d, 425f, 425i, 425j; 426c, 426d, 426f; 427a, 427b; 428b; 429a; 432a, 432b; 433a; 501b; 502a, 502b, 502c; 503a; 504a, 504b; 505a; 506d, 506f, 506g, 506h; 507b, 507c, 507d, 507f, 507g; 508c, 508d, 508f; 509a, 509b, 509c, 509d, 509f; 510a, 510b, 510c, 510d; 511b, 511d, 511f; 512a, 512b, Leśnictwo Gilowice: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: (440b; 448b*; 450a* - fragmenty wydziałów); 440~a; 450~a źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.

Lp.	Kod siedliska	Siedlisko przyrodnicze	Powierzchnia [ha]	Ocena ogólna	Adres leśny (zasięg powierzchniowy)
1	2	3	4	5	6
11.	9130-3-A	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>) reprezentowane przez 9130-3 – A - żyzną buczynę karpacką (<i>Dentario glandulosae-Fagetum</i>)	812,43	B	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 363c; 364a; 365g; 368c, 368d; 369b, 369f, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 328a, 328b; 329a, 329b; 331a, 331b, 331c; 332a, 332b, 332c, 332d, 332f; 333a, 333c, 334c; 335a, 335c, 335d; 336a, 336b; 337a; 338b, 338c, 338d, 338f; 339a, 339b, 339c; 340a, 340c; 341a, 341b; 342a, 342b, 342c, 342d, 342f, 342g, 342h; 343a, 343b, 343c, 343d; 344a, 344b, 344c, 344d; 345a, 345b, 345c, 345d, 345f, 345h, 345i, 345j; 370c; 371b; 372a; 373b, 373c, 373d, 374c, 374d, 374f, 374g; 375a, 375b, 375d, 375f; 376b, 376c; 377b, 377c, Leśnictwo Czernichów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 384a, 384b, 384c; 385a, 385b; 386a, 386b, 386c; 387b, 387c, 387d, 387f, 387g, 387h; 389a, 389b; 390a; 391a, 391b, 391c, 391d, 391f, 391g, 391h; 392a; 393a; 404d; 405a, 405b, 405c, 405d; 406b, 406c, 406d; 407a, 407b, 407c, 407d; 408a, 408b; 409a, 409b, 409c; 410c; 411a, 411b; 412a, 412b; 413a, 413b, 413c, 413f; 414a, 414b; 415a; 416a; 417a, 417b; 418a, 418b, 418c, Leśnictwo Ślemień: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 425c; 427a; 428a, 428b; 429a; 501a, 501b; 502a; 503a, 503b, 503c; 505a, 505b, 505d, 505f; 506b, 506c, 506d; 508c, 508d; 511b, 511c; 512a, 512b, źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
12.	9170-2-C	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio sylvatici-Carpinetum betuli</i> i <i>Tilio cordatae-Carpinetum betuli</i>) - reprezentowany przez 9170-2 – C - grąd subkontynentalny (<i>Tilio - Carpinetum</i>)	0,00	C	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Mały. źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
13.	9180 - B	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio platyphylis-Acerion pseudoplatani</i>) - priorytetowe	0,00	B	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskid Mały. źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
14.	91D0 - D	Bory i lasy bagienne - (priorytetowe)	1,54	D	Leśnictwo Ślemień: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 425j (cz. C-0,29ha), 427d (0,94ha), 430d (0,31ha), (RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.).

Lp.	Kod siedliska	Siedlisko przyrodnicze	Powierzchnia [ha]	Ocena ogólna	Adres leśny (zasięg powierzchniowy)
1	2	3	4	5	6
15.	91E0 – D	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso--incanae</i> , olsy źródłiskowe) - priorytetowe	2,61	D	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: Płaty siedliska w obrębie wydzieli leśnych: 306g (cz. E-0,01ha), 315h (cz. C-0,26ha), 316d (cz. C-0,16ha), 357a (cz. N-0,01ha), 365d (cz. C-1,55ha), Leśnictwo Ślemień: Płaty siedliska w obrębie wydzieli leśnych: 425j (cz. NE-0,21ha), 429a (cz. SW-0,24ha), 434a (cz. SE-0,02ha – Kępa Eko - brak zabiegów), 434d (cz. SW-0,15ha), (RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.).
16.	9410 – C	Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>)	120,22	C	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 351a; 353b; 354h, Leśnictwo Ślemień: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 422a, 422b; 424a, 424b, 424c, 424g; 426a, 426b, 426c; 427a; 428a; 501c; 502d; 503d, 503f; 506a, 506b, 506c, 506d, 506f, 506g; 507a; 508a, 508b; 510a, 510b, 510f; 511a, 511c; 512f, źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.

Tabela XXII. Gatunki zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG zamieszczone w SDF SOO Beskid Mały PLH240023

Lp.	Kod gatunku	Nazwa gatunku (Symbol ogólny znaczenia wg SDF)	Populacja na obszarze				Ocena obszaru				Lokalizacja
			*Typ	Wielkość (Min-Max)	** Jednostka	*** Kategoria	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	1303	Podkowiec mały <i>Rhinolophus hipposideros</i> Bechstein - C	p	-	-	P	C	B	C	C	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskidu Małego PLH240023. Obszar wdrażania: Cały obszar Natura 2000 źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
2.	1321	Nocek orzęsiony <i>Myotis emarginatus</i> E. Geoffroy - B	p	-	-	P	C	B	B	B	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).
3.	1323	Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteini</i> Kull - C	p	-	-	P	C	B	C	C	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).
4.	1324	Nocek duży <i>Myotis myotis</i> Borkhausen - C	w	-	-	P	C	B	C	C	Obserwacje RDOŚ Katowice. Żerowiska. Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 357c, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 373f, Leśnictwo Gilowice, 438b; 440b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
5.	1352	Wilk <i>Canis lupus</i> L. - C	p	5-6	i	R	C	B	B	C	Dane wrażliwe.
6.	1354	Niedźwiedź brunatny <i>Ursus arctos</i> L. - D	c	1	i	V	D	-	-	-	Dane wrażliwe.
7.	1355	Wydra <i>Lutra lutra</i> L. - C	p	1-4	i	P	C	B	C	C	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 356f, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 325c, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
8.	1361	Ryś <i>Lynx lynx</i> L. - B	p	4-5	i	R	B	B	B	B	Dane wrażliwe.

Lp.	Kod gatunku	Nazwa gatunku (Symbol ogólny znaczenia wg SDF)	Populacja na obszarze				Ocena obszaru				Lokalizacja
			*Typ	Wielkość (Min-Max)	**Jednostka	***Kategoria	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
9.	1193	Kumak górski <i>Bombina variegata</i> L. - C	p	-	-	P	C	B	C	C	Dane wrażliwe.
10.	2001	Traszka karpacka <i>Triturus montandoni</i> Boulenger - C	p	-	-	P	C	B	C	C	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskidu Małego PLH240023. Obszar wdrażania: Cały obszar Natura 2000 źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
11.	1381	Widłoząb zielony <i>Dicranum viride</i> Lindb. - B	p	-	-	P	C	B	C	B	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskidu Małego PLH240023. Obszar wdrażania: Cały obszar Natura 2000 źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.
12.	1386	Bezlist okrywowy <i>Buxbaumia viridis</i> (Moug.) Brid. - D	p	-	-	P	-	-	-	D	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu SOO Beskidu Małego PLH240023. Obszar wdrażania: Cały obszar Natura 2000 źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.

* Typ: p - osiadłe, r - wydające potomstwo, c - przelotne, w - zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących - „osiadłe”)

** Jednostka: i - osobniki pojedyncze, p - pary lub inne jednostki

*** Kategorie liczebności: C - powszechne, R - rzadkie, V - bardzo rzadkie, P - obecne

Obszar SOO Beskidu Małego PLH240023 posiada zatwierdzony i obowiązujący Plan zadań ochronnych.

Charakterystyka drzewostanów Nadleśnictwa Jeleśnia w zasięgu terytorialnym obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023

❖ Typy siedliskowe lasu

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Jeleśnia w granicach analizowanego obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 wyróżniono 5 typów siedliskowych lasu. Dominują siedliska lasu mieszanego górskiego świeżego (LMGśw) zajmujące 61,53% powierzchni.

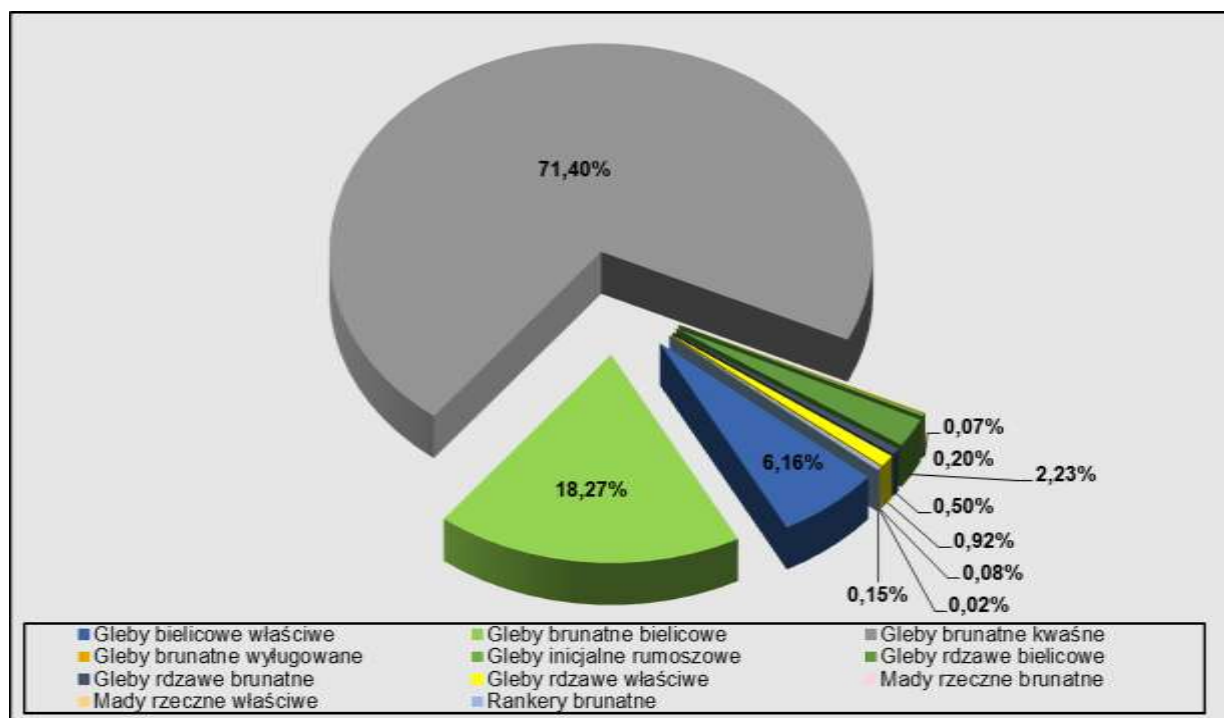
Tabela XXIII. Zestawienie TSL w Nadleśnictwie Jeleśnia występujących w granicach SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.

Lp.	Typy Siedliskowe Lasu (TSL)	Powierzchnia leśna	
		Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3	4
1.	BMGŚW	170,69	6,17
2.	LMGŚW	1 701,64	61,53
3.	LGŚW	890,47	32,20
4.	LGW	0,01	0,00
5.	LŁG	2,84	0,10
Razem		2 765,65	100,00

❖ Gleby

Tabela XXIV. Zestawienie podtypów gleb w Nadleśnictwie Jeleśnia występujących w granicach SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.

Lp.	Podtypy gleb	Powierzchnia leśna	
		Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3	4
1.	Gleby bielcowe właściwe	170,62	6,16
2.	Gleby brunatne bielcowe	505,12	18,27
3.	Gleby brunatne kwaśne	1 974,74	71,40
4.	Gleby brunatne wyługowane	1,81	0,07
5.	Gleby inicjalne rumoszowe	5,55	0,20
6.	Gleby rdzawe bielcowe	61,63	2,23
7.	Gleby rdzawe brunatne	13,83	0,50
8.	Gleby rdzawe właściwe	25,43	0,92
9.	Mady rzeczne brunatne	2,29	0,08
10.	Mady rzeczne właściwe	0,55	0,02
11.	Rankery brunatne	4,08	0,15
Razem		2 765,65	100,00

Wykres 11. Udział procentowy podtypów gleb w zasięgu występowania SOO Beskid Mały PLH240023

❖ Bogactwo gatunkowe

Tabela XXV. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednogatunkowe	ha	30,89	70,37	45,92	147,18	5,3
	m ³	6 146	25 813	14 461	46 419	5,7
dwugatunkowe	ha	256,66	340,19	135,59	732,44	26,5
	m ³	69 142	113 602	52 729	235 473	28,8
trzygatunkowe	ha	394,27	634,54	484,61	1 513,42	54,8
	m ³	104 175	207 062	123 567	434 804	53,2
cztero i więcej gatunkowe	ha	55,84	207,83	106,40	370,07	13,4
	m ³	13 462	60 186	27 192	100 840	12,3
Łącznie	ha	737,66	1 252,93	772,52	2 763,11	100,0
	m³	192 924	406 663	217 950	817 536	100,0

Z analizy tabeli wynika, że pod względem zajmowanej powierzchni i miąższości dominują drzewostany trzygatunkowe, tj. 54,8% ogólnej powierzchni i 53,2% zapasu. Drzewostany dwugatunkowe powierzchniowo stanowią 26,5%, a miąższościowo 28,8%. Drzewostany jednogatunkowe powierzchniowo stanowią 5,3%, a miąższościowo 5,7%. Drzewostany o bogatym składzie gatunkowym – cztero i więcej gatunkowe zajmują 13,4% powierzchni leśnej zalesionej i skupiają 12,3% ogólnej miąższości.

❖ Gatunki panujące i rzeczywiste składy gatunkowe

Tabela XXVI. Zestawienie gatunków panujących występujących w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.

Gatunek panujący	Grunt zalesiony (ha)	Grunt zalesiony i niezalesiony (ha)	Ogółem [%] na gruntach zalesionych
SO	10,32	10,32	0,37
MD	29,19	29,19	1,05
ŚW	308,21	308,81	11,13
JD	780,92	782,86	28,43
DG	2,42	2,42	0,09
BK	1 632,05	1 632,05	58,93
Łącznie	2 763,11	2 765,65	100,00

Z analizy tabeli wynika, że w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023, pod względem zajmowanej powierzchni dominują drzewostany bukowe zajmujące 58,93% powierzchni leśnej zalesionej. Znaczący udział powierzchniowy posiada również jodła (28,43%) i świerk (11,13%). Pozostałe gatunki panujące w drzewostanach posiadają znikomy udział powierzchniowy (poniżej 2%).

Tabela XXVII. Zestawienie gatunków rzeczywistych występujących w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.

Gatunek panujący	Grunt zalesiony (ha)	Ogółem [%]
SO	14,32	0,52
MD	42,68	1,54
ŚW	437,98	15,85
JD	836,30	30,27
DG	5,88	0,21
BK	1 407,50	50,94
DB	0,60	0,02
JW	15,45	0,56
JS	0,10	0,00
BRZ	1,96	0,07
OL	0,18	0,01
OL.S	0,16	0,01
Łącznie	2 763,11	100,00

W drzewostanach bukowych, stanowiących większość, rzeczywista powierzchnia jaką zajmuje ten gatunek, jest niższa i wynosi 50,94%. Znaczący udział powierzchniowy posiada również jodła (30,27%), świerk (15,85%) i modrzew (1,54%). Udział gatunków drzew tworzących lasy, rozpatrywany według gatunków rzeczywistych jest bardziej zróżnicowany w ujęciu ilościowym powierzchniowym niż według gatunków panujących.

❖ Zgodność składu gatunkowego

Tabela XXVIII. Zestawienie wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem dla podstawowych TSL w zasięgu obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.

Siedlisko	Stopień zgodności								Suma powierzchni
	Zgodne		Częściowo zgodne		Niezgodne				
					negatywne		obojętne		
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
BMGŚW	15,19	0,55	155,50	5,63	-	-	-	-	170,69
LMGŚW	419,29	15,17	1 281,75	46,39	-	-	-	-	1 701,04
LGŚW	156,30	5,66	732,24	26,50	-	-	-	-	888,54
LŁG			2,84	0,10	-	-	-	-	2,84
Razem	590,78	21,38	2 172,33	78,62	-	-	-	-	2 763,11

W wyniku oceny zgodności składu gatunkowego drzewostanów obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 z typem siedliskowym lasu stwierdzono, że analizowane drzewostany wykazują się wysoką zgodnością z siedliskiem. Drzewostany zgodne z siedliskiem zajmują 21,38%, a częściowo zgodne 78,62% powierzchni. Nie stwierdzono drzewostanów niezgodnych z typem drzewostanu.

❖ Budowa pionowa

Tabela XXIX. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury pionowej w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.

Struktura drzewostanów	Jednostka	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
jednopiętrowe	ha	737,66	1 251,66	236,35	2 225,67	80,6
	m ³	192 924	406 498	85 775	685 197	83,8
dwupiętrowe	ha	-	-	41,76	41,76	1,5
	m ³	-	-	23 551	23 551	2,9
w KO i KDO	ha	-	1,27	494,41	495,68	17,9
	m ³	-	165	108 624	108 789	13,3
Łącznie	ha	737,58	1 252,97	779,02	2 763,11	100,0
	m³	192 997	406 811	219 858	817 536	100,0

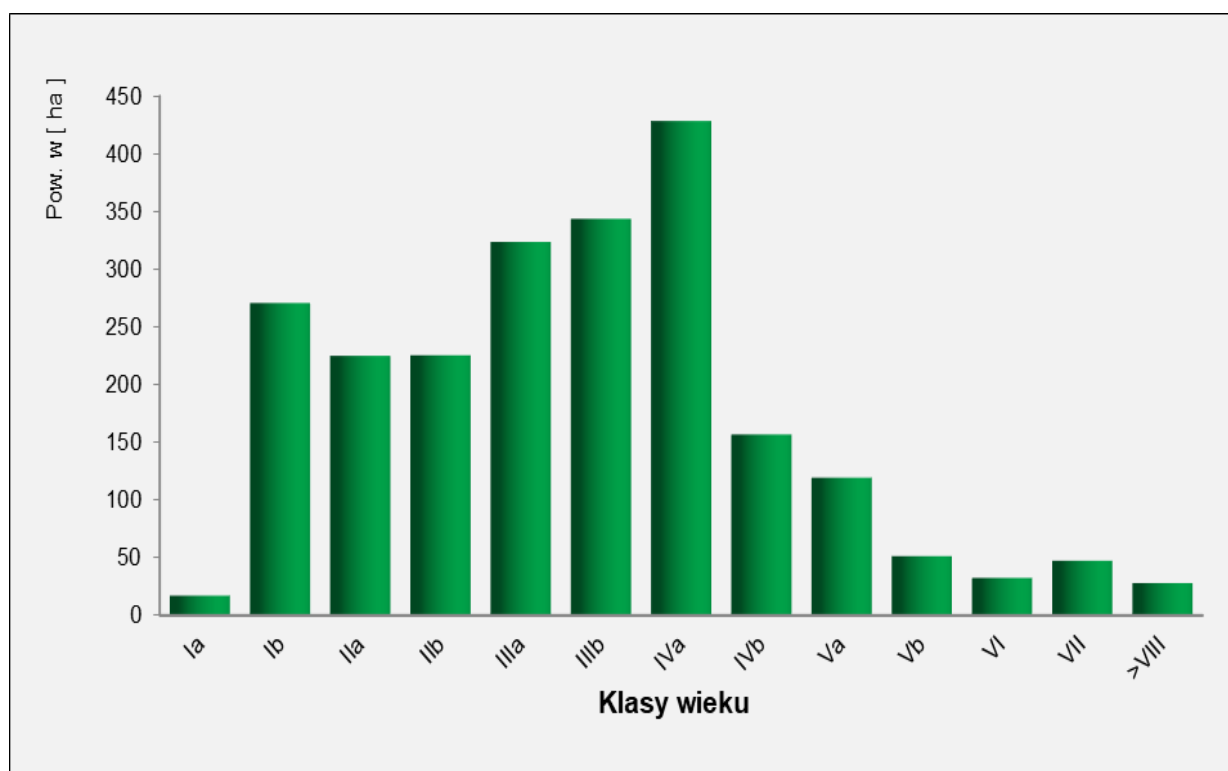
Drzewostany w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 pod względem struktury pionowej należą do mało zróżnicowanych. Na większości powierzchni – 80,6%, występują drzewostany jednopiętrowe. Pomimo, iż większość drzewostanów charakteryzuje się budową jednopiętrową, to jednak znaczna ich część to drzewostany o zróżnicowanym składzie gatunkowym oraz zróżnicowane wiekowo.

❖ Wiek drzewostanów

Średni wiek drzewostanów w obszarze SOO Beskid Mały PLH240023 wynosi 64 lat. Średnia zasobność wynosi zaś 246 m³/ha. W analizowanym obszarze (w zasięgu gruntów nadleśnictwa) drzewostany starsze niż 80 lat zajmują 12,27% łącznej powierzchni klas wieku.

Tabela XXX. Rozkład powierzchni drzewostanów w podklasach wieku w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023 wg stanu na 01.01.2025 r.

Klasa wieku	Obszar SOO Beskid Mały PLH240023	
	Powierzchnia – [ha]	Udział – [%]
Ia	17,00	0,75
Ib	270,56	11,93
IIa	224,80	9,91
IIb	225,30	9,94
IIIa	323,42	14,26
IIIb	343,48	15,15
IVa	428,19	18,88
IVb	156,57	6,91
Va	119,24	5,26
Vb	51,29	2,26
VI	32,38	1,43
VII	47,32	2,09
VIII i st.	27,88	1,23
Razem	2 267,43	100,00

Wykres 12. Struktura klas wieku drzewostanów w granicach obszaru SOO Beskid Mały PLH240023

❖ Wskazówki gospodarcze

Tabela XXXI. Wskazówki gospodarcze zaprojektowane w granicach obszaru SOO
Beskid Mały PLH240023

Zasadnicza wskazówka gospodarcza	Liczba wydzieli z daną wskazówką gospodarczą (szt.)	* Powierzchnia wydzieli z daną wskazówką gospodarczą (ha)
BRAK WSKAZÓWKI	34	108,03
Pielęgnowanie drzewostanów (CW, CP, TW, TP, MEL. AGROT., PIEL, DRZEW)	378	2494,17
Rębnie stopniowe (IVd)	47	438,97
Rębnie przerębne (V)	7	48,33
Odnowienia	47	98,56
Razem	513	3 188,06

* Duża powierzchnia pielęgnacji drzewostanów wynika z zaprojektowania na tych samych powierzchniach, różnego rodzaju zabiegów, np.: rębnie lub trzebież w drzewostanie głównym i czyszczenia w młodym pokoleniu pod okapem drzewostanu

W analizowanym obszarze SOO Beskid Mały PLH240023 na większości powierzchni zaprojektowano pielęgnowanie drzewostanów.

Obszar SOO Beskid Mały PLH240023 posiada zatwierdzony i obowiązujący Plan zadań ochronnych (PZO).

Obszary Specjalnej Ochrony (ptasie) – PLB:

5.1.4.3.3. Obszar Specjalnej Ochrony Beskid Żywiecki PLB240002 (ptasi)

Obszar Specjalnej Ochrony Beskid Żywiecki PLB240002 (ptasi) został zatwierdzony jako OSO w listopadzie 2008 roku Decyzją Komisji Europejskiej. Administracyjnie obszar obejmuje powierzchnię 34 988,82 ha (w tym na gruntach Nadleśnictwa 4 508,61 ha).

Obszar obejmuje fragment Beskidu Żywieckiego, który jest zbudowany z fliszowych utworów serii magurskiej. Charakteryzuje go występowanie różnorodnych form geomorfologicznych - grzbiety, garby, żebra mury skalne, gołoborza, na stokach i osuwiska skalne. Dominującymi skałami są tutaj odporne na wietrzenie piaskowce magurskie, które wraz z łupkami ilastymi tworzą flisz karpacki. Najciekawsze zespoły form skalnych znajdują się w szczytowych partiach Pilsko, w dolinie Cebulowego Potoku, w obrębie grzbietowej części pasma Lipowskiej - Romanki oraz Boraczej - Prusowa. Największa jaskinia na tym obszarze to Jaskinia Wickowa w Sopotni Wielkiej, o długości 101 m. Beskid Żywiecki składa się z kilku pasm górskich, mających układ równoleżnikowy. Wyróżniają się tu zwarte grupy górskie Wielkiej Raczy (1236 m) i Pilsko (1557 m). Wyróżnia się także interesujący ostaniec denudacyjny - Grojec (612 m), będący ważnym stanowiskiem archeologicznym. Rzeki mają tu charakter typowo górski, z gwałtownymi spadkami, malowniczymi wodospadami i gęstą siecią potoków. Główne rzeki obszaru to Soła i Koszarawa. Osobliwością są nieliczne występujące drobne jeziora osuwiskowe. Szatę roślinną tworzą naturalne i półnaturalne górskie zbiorowiska roślinne, w tym dobrze wykształcone zespoły lasów iglastych i liściastych. Na spłaszczeniach stokowych, wierzchołkach grzbietowych, zagłębieniach osuwiskowych, występują cenne torfowiska.

Obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 to duża ostoja górską obejmująca swym zasięgiem część Beskidu Żywieckiego - mezoregionu należącego do Beskidów Zachodnich. Na bogactwo ornitofauny tego obszaru wpłynęły znaczne różnice wysokości i wykształcone cztery piętra roślinno-klimatyczne: pogórza, regla dolnego, regla górnego oraz piętro subalpejskie. W obszarze dominują lasy, a wśród nich spotkać można fragmenty ukazujące charakter dawnej „Puszczy Karpackiej”.

W ostoi stwierdzono występowanie 24 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej, w tym 21 spośród nich należy do lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych. Beskid Żywiecki stanowi jedną z najważniejszych krajowych ostoi głuszca, orla przedniego, drozda obrożnego, dzięcioła trójpalczastego i dzięcioła białogrzbiatego.

Obszar charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem szaty roślinnej i dobrze zachowanymi, typowymi zbiorowiskami góorskimi (leśnymi i nieleśnymi). Najbardziej rozpowszechnione siedliska leśne to kwaśne i żyzne buczyny. Siedliska nieleśne najliczniej reprezentowane są przez górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie. Spośród licznych zbiorowisk roślinnych należy zwrócić uwagę na unikatową w polskich Karpatach postać zespołu *Valeriano-Caricetumflavae*, z udziałem czosnku syberyjskiego *Allium sibiricum* i niebielistki trwałej *Swertia perennis subsp. alpestris*. Na podkreślenie zasługuje tu znaczenie obszaru jako ostoi dużych ssaków drapieżnych: wilka, rysia i niedźwiedzia.

Status ochronny:

Obszary Natura 2000 mogą obejmować również część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody. W zasięgu obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 (obszar ptasi) zlokalizowano również następujące formy ochrony przyrody: rezerwaty: „Pilsko”, „Pod Rysianką”, „Gawroniec” (N-ctwo Jeleśnia); „Dziobaki”, „Oszast”, „Butorza”, „Muńcoł”, „Śrubita”, „Lipowska” (N-ctwo Ujsoły), „Romanka” (N-ctwo Jeleśnia i Węgierska Górka), oraz „Żywiecki Park Krajobrazowy”.

Tabela XXXII. Gatunki ptaków wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG zamieszczone w SDF Beskid Żywiecki PLB240002

Lp.	Kod gatunku	Nazwa gatunku (Symbol ogólny znaczenia wg SDF)	Populacja na obszarze				Ocena obszaru				Lokalizacja
			* Typ	Wielkość (Min-Max)	** Jednostka	*** Kategoria	Populacja	Stan Zach.	Izolacja	Ogólnie	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	A223	Włochatka <i>Aegolius funereus</i> L.	p	12-40	i	-	C	C	C	C	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
2.	A259	Siwerniak <i>Anthus spinoletta</i> L.	r	6-10	p	-	C	C	C	C	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
3.	A091	Orzeł przedni <i>Aquila chrysaetos</i> L.	r	1-2	p	-	B	C	B	B	Dane wrażliwe.
4.	A215	Puchacz <i>Bubo bubo</i> L.	p	1-2	i	-	C	C	C	C	Potencjalnie może występować na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia – obecnie nie potwierdzony. (źródło danych: Monitoring ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002" Etap III: Raport z monitoringu ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002- RDOŚ w Katowicach – grudzień 2024).
5.	A264	Pluszcz <i>Cinclus cinclus</i> L.	p	35-50	p	-	C	B	B	B	Leśnictwo Korbiewów, 99k, 101a, Leśnictwo Sopotnia Górna, 205a, 207h, 208c, Leśnictwo Kielbasów, 489a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
6.	A122	Derkacz <i>Crex crex</i> L.	r	164-170	males	-	C	C	C	C	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
7.	A239	Dzięcioł białogrzbisty <i>Dendrocopos leucotos</i> Bechstein	p	120-130	i	-	B	C	B	B	Leśnictwo Korbiewów, 100c, Leśnictwo Sopotnia Górna, 180a, 208c, Leśnictwo Romanka Dolna, 226b, 224a, 224b, Leśnictwo Kielbasów, 494a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).

Lp.	Kod gatunku	Nazwa gatunku (Symbol ogólny znaczenia wg SDF)	Populacja na obszarze				Ocena obszaru				Lokalizacja
			* Typ	Wielkość (Min-Max)	** Jednostka	*** Kategoria	Populacja	Stan Zach.	Izolacja	Ogólnie	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
8.	A217	Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> L.	p	42-50	i	-	C	C	C	C	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
9.	A261	Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i> Tunstall	r	203-250	p	-	B	B	B	B	Leśnictwo Korbielów, 100a; Leśnictwo Korbielów, 99c, 99f, 99k, 99l, 100a, 100c, 101a, 105c, Leśnictwo Sopotnia Dolna, 147r, 153k, Leśnictwo Sopotnia Górna, 167h, 176b, 205a, 206a, 207h, 208c, 213a, 213b, Leśnictwo Kiełbasów, 486t, 486w, 498a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
10.	A344	Orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i> L.	r	45-60	p	-	C	B	B	B	Leśnictwo Korbielów, 115g, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
11.	A241	Dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i> L.	p	152-160	i	-	B	C	B	B	Leśnictwo Sopotnia Dolna, 155c, Leśnictwo Sopotnia Górna, 180f, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
12.	A234	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i> J.F. Gmelin	p	42-70	i	-	C	C	C	C	Leśnictwo Korbielów, 100c, 119b, Leśnictwo Sopotnia Górna, 206d, 209f, 209g, 210f, Leśnictwo Sopotnia Potok, 183b, 190d, 198b, 201c, Leśnictwo Romanka Dolna, 221a, 221d, 226c, 227a, Leśnictwo Kiełbasów, 486f, 486w, 496a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
13.	A220	Puszczyk uralski <i>Strix uralensis</i> Pallas	p	16-24	i	-	C	C	B	C	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu OSO Beskid Żywiecki PLB240002.
14.	A108	Głuszec <i>Tetrao urogallus</i> L.	p	20-25	i	-	B	C	A	B	Dane wrażliwe.

Lp.	Kod gatunku	Nazwa gatunku (Symbol ogólny znaczenia wg SDF)	Populacja na obszarze				Ocena obszaru				Lokalizacja
			* Typ	Wielkość (Min-Max)	** Jednostka	*** Kategoria	Populacja	Stan Zach.	Izolacja	Ogólnie	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
15.	A282	Drozd obrożny <i>Turdus torquatus</i> L.	p	208-250	p	-	B	B	B	B	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
16.	A104	Jarząbek <i>Tetrastes bonasia</i> L.	p	250-430	i	-	C	B	C	C	Leśnictwo Korbielów, 114c; 115c, Leśnictwo Sopotnia Dolna, 151f; 160b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
17.	A099	Kobuz <i>Falco subbuteo</i> L.	r	22-35	p	-	C	B	C	C	Leśnictwo Kielbasów, 489a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
18.	A236	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> L.	p	212-240	i	-	C	C	C	C	Leśnictwo Korbielów, 88b; 129a, Leśnictwo Sopotnia Górna, 176a, Leśnictwo Sopotnia Potok, 194d; 203b, Leśnictwo Romanka Dolna, 226d, Leśnictwo Romanka Górna, 245b, Leśnictwo Kielbasów, 488f; 498d, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
19.	A072	Trzmielojad zwyczajny, trzmielojad, pszczołojad <i>Pernis apivorus</i> L.	r	11-30	p	-	C	B	C	C	Leśnictwo Kielbasów, 486x, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
20.	A238	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> L.	p	2-2	i	P	D	-	-	-	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu OSO Beskid Żywiecki PLB240002.

* Typ: p - osiadłe, r - wydające potomstwo, c - przelotne, w - zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących - „osiadłe”)

** Jednostka: i - osobniki pojedyncze, p - pary lub inne jednostki

*** Kategorie liczebności: C - powszechne, R - rzadkie, V - bardzo rzadkie, P - obecne

Obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 (ptasi) posiada zatwierdzony i obowiązujący Plan zadań ochronnych.

5.1.4.4. Siedliska przyrodnicze

Siedliska przyrodnicze wymienione w Dyrektywie Rady w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory Natura 2000 Załącznik I.

Siedliska przyrodnicze wymienione w Dyrektywie Rady w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory Natura 2000 Załącznik I.

Wg Ustawy o ochronie przyrody siedlisko przyrodnicze ma następującą definicję:

Art. 5.

17) *siedlisko przyrodnicze - obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne;*

17a) *siedlisko przyrodnicze będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty – siedlisko przyrodnicze, które na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej:*

a) jest zagrożone zanikiem w swoim naturalnym zasięgu lub

b) ma niewielki zasięg naturalny w wyniku regresji lub z powodu ograniczonego obszaru występowania wynikającego z jego wewnętrznych, przyrodniczych właściwości lub

c) stanowi reprezentatywny przykład typowych cech regionu biogeograficznego występującego w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Aktem prawa europejskiego w zakresie ochrony siedlisk jest Dyrektywa Rady EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny (Council Directive 92/43/EEC), tzw. Dyrektywa Siedliskowa.

Siedliska przyrodnicze są to „obszary lądowe lub wodne, wyodrębnione w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne, zarówno całkowicie naturalne jak i półnaturalne” (Dyrektywa Siedliskowa). Siedliska przyrodnicze według tej definicji są, więc pojęciem szerszym niż siedliska leśne, według typologii lasu oraz nie do końca jednoznaczne z systemami klasyfikacji fitosocjologicznej. Siedliskiem może być każdy typ przyrodniczy obszar, stanowiący jakąś wyróżnianą jedność. Może to być np. las liściasty, bór sosnowy, żwirowisko, ujście rzeki, murawa itp. Zapisy dyrektyw unijnych zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W Unii Europejskiej obowiązują różne systemy klasyfikacji siedlisk. Na potrzeby ochrony przyrody w Unii określono typy siedlisk przyrodniczych zagrożonych zanikiem. Definicję tych typów wraz z ich kodami zawarto w *Interpretation Manual of European Union Habitats* (Podręcznik interpretacji siedlisk) - oficjalnej instrukcji identyfikacji siedlisk ważnych z punktu widzenia Unii Europejskiej. Oprócz siedlisk o znaczeniu wspólnotowym, których odpowiednia reprezentacja stwarza przesłanki do tworzenia Obszarów Natura 2000, wyróżniono jeszcze siedliska priorytetowe, za których istnienie „Wspólnota ponosi szczególną odpowiedzialność” (Dyrektywa Siedliskowa). Są to siedliska, które występują wyłącznie na terytorium Unii Europejskiej, w związku z tym ich ochrona i istnienie zależą od działań podjętych na obszarze UE.

Tabela XXXIII. Zestawienie siedlisk przyrodniczych i reprezentujących je zespołów roślinnych na obszarach Natura 2000

Kod siedliska	Rodzaj siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu (TSL)	Ranga siedliska	Skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza	Orientacyjna pow. siedliska przyrodniczego płatowego (punktowego) [ha]	Pow. całych wydzieli (zajmowanych przez siedlisko przyrodnicze) [ha]	Razem (pow. siedlisk przyrodniczych płatowych, punktowych i całych wydzieli, zajmowanych przez dane siedlisko przyrodnicze) [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
Siedliska leśne							
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo Fagenion</i>) – reprezentowane przez 9110-1 Kwaśną buczynę górską (<i>Luzulo luzuloidis-Fagetum</i>)	BMGśw, LMGśw, LGśw, LGw, LŁG	A, B	D-stany bukowe z domieszką Św, Jd lub Jw Bk Bk-Jd Bk-Św	481,35	890,40	1 371,75
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>) reprezentowane przez 9130-3 – B - żyzną buczynę karpacką (<i>Dentario glandulosae- Fagetum</i>)	BMGśw, LMGśw, LGśw	A, B	D-stany bukowe z domieszką Św, Jd lub Jw Bk Bk-Jd Bk-Św	1 253,18	491,80	1 744,98
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio platyphylis-Acerion pseudoplatani</i>) - priorytetowe	LGśw	C	D-stany jaworowe z domieszką Bk, Wz, Lp, Jd, jaworowo-klonowo-lipowe. Jw. Jw-Jrz z domieszką Bk, Wz, Lp, Jd Kl-Lp, z domieszką Bst, Db, niekiedy także Gb i Bk	0,00	0,53	0,53

Kod siedliska	Rodzaj siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu (TSL)	Ranga siedliska	Skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza	Orientacyjna pow. siedliska przyrodniczego płatowego (punktowego) [ha]	Pow. całych wydziałów (zajmowanych przez siedlisko przyrodnicze) [ha]	Razem (pow. siedlisk przyrodniczych płatowych, punktowych i całych wydziałów, zajmowanych przez dane siedlisko przyrodnicze) [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
9410	Górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i>)	BWG, BMGśw, BMGw, LMGśw, LGśw	A C	D-stany świerkowe z niewielką domieszką Jrz Św	861,56	402,16	1 263,72
91D0	Bory i lasy bagienne - priorytetowe	LMGśw	priorytetowe D	D-stany Św, Św, So-Św	0,29	1,25	1,54
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy żródliskowe) - priorytetowe	OLJwyż, OLJG, LMGśw, LMGw, LGśw, LGw	A D priorytetowe	D-stany Ol, Ol-Js, Js-Ol z domieszką Jw i Klz, Gb, Św	35,03	6,11	41,14
Razem					2 631,41	1 792,25	4 423,66
Siedliska nieleśne							
6230	Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie) Siedlisko priorytetowe – tylko płaty bogate florystycznie.	-	C priorytetowe	-	0,06	0,00	0,06
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	-	A	-	0,98	0,00	0,98

Kod siedliska	Rodzaj siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu (TSL)	Ranga siedliska	Skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza	Orientacyjna pow. siedliska przyrodniczego płatowego (punktowego) [ha]	Pow. całych wydziałów (zajmowanych przez siedlisko przyrodnicze) [ha]	Razem (pow. siedlisk przyrodniczych płatowych, punktowych i całych wydziałów, zajmowanych przez dane siedlisko przyrodnicze) [ha]
1	2	3	4	5	6	7	8
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	-	A	-	2,89	0,10	2,99
6520	Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	-	B	-	5,59	9,48	15,07
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	-	B	-	0,38	0,00	0,38
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	-	B	-	0,17	0,00	0,17
8310	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	-	B, C	-	14,70	0,00	14,70
Razem					24,77	9,58	34,35
OGÓŁEM					*2 656,18	1 801,83	4 458,01

* Oznacza powierzchnię siedliska w ramach wydzielenia, w sytuacji, gdy tylko jego część znajduje się w danym siedlisku naturalnym

W powyższej tabeli przedstawiono powierzchnie siedlisk przyrodniczych, występujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu, na gruntach leśnych oraz na gruntach nieleśnych w zasięgu obszarów Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa.

Dla tych siedlisk przyrodniczych dopuszcza się modyfikacje w składzie gatunkowym odnowień, przyjętych na Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Jeleśnia, w celu dostosowania składu gatunkowego w najwyższym stopniu zgodnego z zespołami naturalnymi i siedliskiem.

W obrębie jednego wydzielenia często występują mniejsze fragmenty innych siedlisk tzw. *mikrosiedliska*. W zestawieniu jednak dla każdego wydzielenia jest podany typ siedliskowy lasu przeważający w danym wydzieleniu. Siedliska przyrodnicze mogą zajmować czasami, tylko fragmenty wydzieleni na mikrosiedliskach.

Powszechna inwentaryzacja przeprowadzona w roku 2006 i 2007 w Lasach Państwowych polegała na szczegółowym zinwentaryzowaniu siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na gruntach znajdujących się pod zarządem LP (Decyzja Nr 61 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 25 lipca 2006 r. w sprawie przeprowadzenia w roku 2006-2007 powszechnej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory). Wykonana inwentaryzacja przyrodnicza objęła gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska przyrodnicze wymienione w dyrektywach Unii Europejskiej – ptasiej i siedliskowej.

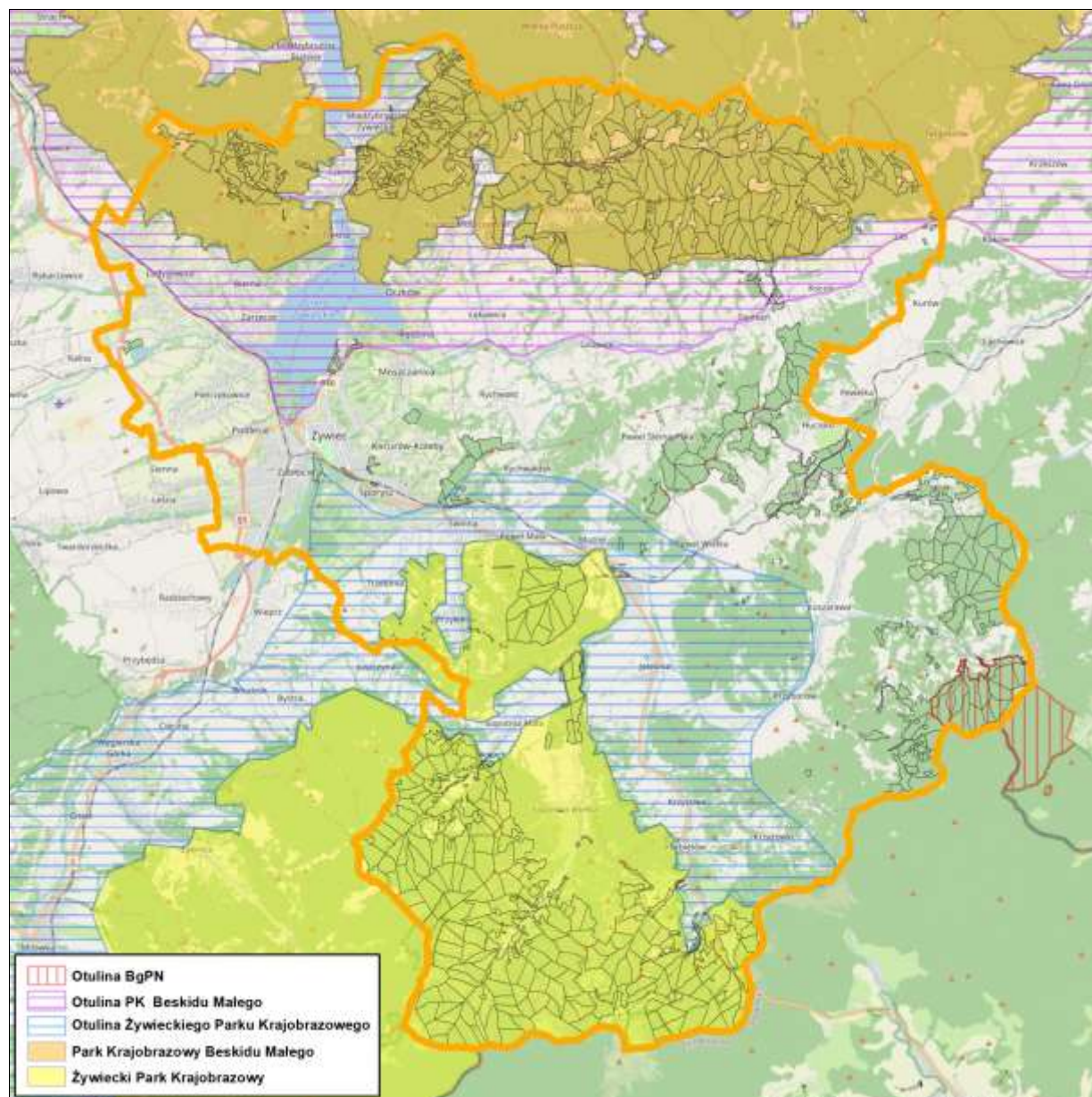
Hodowla lasu w Nadleśnictwie Jeleśnia oparta jest na zasadach bliskiej naturze hodowli lasu. Polega ona na naśladowaniu procesów naturalnych zachodzących w lasach o charakterze pierwotnym. Do zasad bliskiej naturze hodowli lasu należą:

- rozproszenie ryzyka przez hodowlę wielogatunkowych drzewostanów o małopowierzchniowych formach zmieszania, o składzie gatunkowym zbliżonym do naturalnych, potencjalnych zespołów leśnych, przystosowanym do warunków siedliskowych;
- wykorzystanie różnorodności genetycznej populacji drzew zapewniającej najlepsze przystosowanie do sytuacji stresowych poprzez naturalne odnowienie lasu w drzewostanach o składzie gatunkowym dostosowanym do siedliska;
- wykorzystanie procesów samoregulacji i stabilizacji zachodzących w lesie przy pielęgnowaniu drzewostanów i siedlisk.

5.1.4.5. Parki krajobrazowe

Park krajobrazowy, zgodnie z „Ustawą o ochronie przyrody” (Art. 16) obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia znajdują się 2 parki krajobrazowe: „**Żywiecki Park Krajobrazowy**” i „**Park Krajobrazowy Beskidu Małego**”.

Ryc. 11. Parki krajobrazowe w zasięgu Nadleśnictwa Jeleśnia

Żywiecki Park Krajobrazowy (ŻPK) o powierzchni 35 870,00 ha (wg rejestru z 2024 r. - RDOŚ Katowice) jest najstarszym parkiem krajobrazowym w polskich Karpatach. W granicach gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia znajduje się 4 643,07 ha powierzchni ŻPK. Wokół parku utworzono otulinę o powierzchni 21 790,00 ha (w tym na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia 60,39 ha). Otulinę stanowią doliny największych rzek, tj. obszary silnie zurbanizowane i użytkowane rolniczo.

Żywiecki Park Krajobrazowy utworzony został na mocy Uchwały Nr XII/79/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bielsku - Białej z dnia 13 marca 1986 roku (Dz. Urz. Wojewódzkiej Rady Narodowej Nr 4 poz. 111 z dnia 10 czerwca 1986 r.).

Żywiecki Park Krajobrazowy położony jest w południowej części województwa śląskiego. Park rozciąga się w Beskidzie Żywieckim od Zwardonia na zachodzie po Korbiewo na wschodzie. Na południu sięga po granicę ze Słowacją, na północy jego ograniczenie stanowi w przybliżeniu droga Jeleśnia - Żywiec. Pasma górskie na obszarze Parku tworzą trzy rozległe

grupy górskie: tzw. „Worek Raczański” z kulminacją na Wielkiej Raczy (1236 m n.p.m.), grupa górską „grupa górską Lipowskiej i Romanki” z najwyższym szczytem Romanką (1366 m n.p.m.), oraz cechujący się promienistym układem grzbietów rozróg Pilska (1557 m n.p.m.). Obszar Parku pokryty jest gęstą siecią potoków, natomiast dwie główne rzeki odprowadzające wodę z obszaru Parku to Soła i Koszarawa. W środkowych i dolnych biegach potoków występują liczne progi wodospadowe o wysokości przekraczającej 2m, z których najwyższy (10m) znajduje się na potoku Sopotnia Wielka.

Zróźnicowanie wysokościowe Beskidu Żywieckiego powoduje, że leży on w zasięgu czterech pięter roślinnych. Do wysokości około 600 m n.p.m. sięga piętro pogórza, niemal całkowicie zajęte pod uprawę i zabudowę. Było ono dawniej porośnięte przez lasy liściaste z grabem, dębem, lipą i klonem. O ich występowaniu świadczą pojedyncze okazy starych drzew oraz typowe dla grądów gatunki runa. Nad rzekami i potokami spotkać można fragmenty olszyny karpackiej obecnie znacznie zmienionej wskutek gospodarki człowieka. Stoki gór w strefie od 600 do 1 150 m n.p.m. zajmowała niegdyś całkowicie buczyna karpacka z dużym udziałem jodły oraz domieszką świerka i jawora, tworząc tzw. regiel dolny. Znaczna część drzewostanów bukowych została w XIX wieku wycięta i zastąpiona świerkiem. Dolnoreglowy bór jodłowo-swierkowy jest obecnie dominującym zbiorowiskiem leśnym, ponieważ jego areal wzrósł znacznie w wyniku działalności człowieka. Natomiast do osobliwości zaliczyć należy rzadkie zbiorowiska leśne, jakimi są: dolnoreglowy bór jodłowy, jaworzyna ziołoroślowa i jaworzyna karpacka. Najbardziej naturalny charakter ma piętro górnoreglowe porośnięte przez zachodniokarpacką świerczynę górnoreglową. Obejmuje ono partie szczytowe najwyższych wzniesień Beskidu Żywieckiego. W piętrach reglowych liczne są polany, niekiedy użytkowane jako pastwiska oraz łąki kośne. Szczytem na terenie „Żywieckiego Parku Krajobrazowego”, na którym występuje piętro kosodrzewiny (subalpejskie), jest Pilsko wznoszące się na wysokość 1 557 m n. p. m. Pilsko stanowi, trzeci po Tatrach i Babiej Górze, obszar wysokogórskiej flory w Karpatach. W rozległych kompleksach leśnych zachowała się interesująca fauna kręgowców reprezentowana przez: 39 gatunków ssaków, 106 gatunków ptaków lęgowych, 5 gatunków gadów i 11 gatunków płazów, 23 gatunki ryb i jednego minoga. Masyw Pilska, Romanki, Rysianki, Lipowskiej i tzw. Worek Raczański to główne ostoje dużych drapieżników: niedźwiedzia, wilka, rysia oraz borsuka. Dość pospolite na obszarze całego parku są lis, kuna leśna, tchórz i gronostaj. Równie liczne są ssaki kopytne: jeleń, sarna i dzik, z tym, że jeleń preferuje duże kompleksy leśne, zaś sarna i dzik tereny polno-leśne.

Rozmieszczone na obszarze ŻPK rezerваты przyrody obejmują fragmenty najlepiej zachowanych lasów regla dolnego i górnego, będących świadectwem różnorodności i bogactwa zbiorowisk leśnych. Spośród licznych pomników przyrody warto wymienić m.in. Jaskinię przed Rozdrożem, wodospad w Sopotni Wielkiej oraz pojedyncze drzewa lub grupy drzew. Obszar Parku objęto również ochroną w ramach europejskiej sieci Natura 2000 (PLH240006 i PLB240002). Plan ochrony dla Żywieckiego Parku Krajobrazowego jest w trakcie opracowania.

Park Krajobrazowy Beskidu Małego (PKBM) o powierzchni 25 770,00 ha (wg rejestru z 2024 r. - RDOŚ Katowice) utworzony został na mocy Rozporządzenia Nr 9/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998 roku (Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 9, poz.110 z dnia 26 czerwca 1998 r.). W granicach gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia znajduje się 4 526,60 ha powierzchni PKBM. Wokół parku utworzono otulinę o powierzchni 22 758,00 ha (w tym na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia 67,54 ha). Otulinę stanowią doliny największych rzek, tj. obszary silnie zurbanizowane i użytkowane rolniczo.

Po reformie administracyjnej w 1999 roku część Parku Krajobrazowego Beskidu Małego znalazła się w województwie śląskim, a część w województwie małopolskim. Znajdują się tu dwie grupy górskie Beskidu Małego oddzielone doliną Soły. Wzniesienia Beskidu Małego zbudowane są głównie z piaskowców godulskich, a w jego południowej części występują również wapienie i łupki. Na terenie PKBM znajdują się także liczne jaskinie. Beskid Mały stanowi rozciągającą się równoleżnikowo grupę górską o długości około 35 km i szerokości 12 km. Na zachodzie od Beskidu Śląskiego oddziela go Brama Wilkowicka, zaś na wschodzie od Beskidu Makowskiego oddziela go dolina Skawy. Przełom rzeki Soły z trzema zbiornikami zaporowymi w Czańcu, Porąbce i Tresnej dzieli Beskid Mały na dwie części. Mniejsza, zachodnia to Pasma Magurki Wilkowickiej z najwyższym szczytem Czuplem (933 m n.p.m.), większa powierzchniowo część wschodnia to grupa Łamanej Skały (929 m n.p.m.). Krajobraz Beskidu

Małego, tak jak i pozostałej części Beskidów Zachodnich, został znacznie przekształcony. Piętro pogórza przebiegające średnio do 550 m n.p.m. wykorzystano pod uprawy i zabudowę. Niegdyś najbardziej rozpowszechniony tutaj grąd występuje obecnie tylko w postaci nielicznych płatów zlokalizowanych w miejscach niedostępnych, wąwozach i jarach. Na stokach północnych spotykana jest dość często schodząca nawet do 420 m n.p.m. buczyna karpacka. Od wysokości 550 m n.p.m. do 933 m n.p.m. rozciąga się piętro regla dolnego. Piętro to pokryte jest dość regularnie zwartym kompleksem leśnym z niewielkimi polanami. Ciekawostką jest występowanie w partiach grzbietowych skarłowaciałych buczyn kwaśnych. Dotychczas przeprowadzone badania flory roślin naczyniowych wykazały występowanie ponad 840 gatunków. Beskid Mały charakteryzuje się stosunkowo dużym udziałem (10%) roślin górskich, wśród których dominują gatunki reglowe i ogólnogórskie. Dużym walorem jest występowanie licznych przedstawicieli rodziny storczykowatych, np.: kruszczyk błotny, storczyca kulista, storczyk męski i stoplamek plamisty. Zagrożone są również gatunki znajdujące się na granicach swych zasięgów, między innymi: rzeżucha trójlistkowa i żywokost sercowaty, a także gatunki wapniolubne wymierające wskutek zarastania nieużytkowanych kamieniołomów. Na terenie Beskidu Małego występują - z kopytnych: dzik, sarna i jeleń, zaś z dużych drapieżników: ryś, wilk, lis, borsuk a sporadycznie niedźwiedź. Spośród nietoperzy podawano z tego terenu: mroczka późnego,nocka wąsatka i borowca wielkiego, a z owadożernych: rzęsorka rzeczka i zębiełka karliczka oraz dwa gatunki ryjówek: aksamitną i malutką. Największym gryzoniem jest bóbr europejski. Łącznie na terenie Beskidu Małego zanotowano dotychczas 36 gatunków ssaków. Natomiast badania ornitofauny wykazały występowanie 111 gatunków ptaków lęgowych, w tym 6 drapieżników dziennych, a wśród nich: trzmielojada i kobuza; 4 gatunki kura-ków; 6 gatunków dzięciołów, bociana czarnego, pójdzki i zimorodka.

Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego Beskidu Małego (w części dotyczącej Nadleśnictwa Jeleśnia) jest w trakcie opracowania.

Gospodarka leśna prowadzona zgodnie z PUL dla Nadleśnictwa Jeleśnia nie narusza zakazów obowiązujących na terenie analizowanego Parku Krajobrazowego Beskidu Małego.

5.1.4.6. Pomniki przyrody

Na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia zlokalizowano łącznie 9 pomników przyrody ożywionej i nieożywionej, w tym: 2 pojedyncze drzewa, 2 grupy drzew oraz 5 pomników przyrody nieożywionej: 1 skała i 4 jaskinie.

Wykaz istniejących pomników przyrody sporządzono na podstawie danych uzyskanych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach. Pomniki przyrody zostały na koszt Nadleśnictwa oznakowane odpowiednimi tabliczkami.

Tabela XXXIV. Istniejące pomniki przyrody w Nadleśnictwie Jeleśnia znajdujące się na gruntach w zarządzie LP

Lp.	Numer rejestru woj./ Akt utworzenia/ Akty normatywne aktualizujące (Stan na 31.12.2024 r. – Rejestr RDOŚ Katowice)	Dz.U. woj., poz.	Położenie		Opis obiektu							Zabiegi uzgod- nione z WKP	
			woj., powiat, gmina, obr.ewid.	Leśnictwo, oddz., wydz.	rodzaj/ uwagi	wiek drzew	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny	zagrożenia	pow. kępy [ha]	projekt.	wykon.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Dec Woj. Bielskiego nr OŚ-op-7141/9/81 z 30 grudnia 1981 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1981 r.).	nie publik.	śląskie, żywiecki, Jeleśnia, Sopotnia Mała	Leśnictwo Romanka Dolna, oddz. 215k (cz. W)	Sosna wejmutka (<i>Pinus strobus</i> L.) (1 szt.)	210	375	34	dobry	Działalność człowieka	-	-	-
2.	Rozporządzenie 3/93 Wojewody Bielskiego z dnia 08.10.1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1993 r. Nr 12 poz. 72).	nie publik.	śląskie, żywiecki, Jeleśnia, Sopotnia Wielka	Leśnictwo Sopotnia Dolna, oddz. 153j (cz. E)	Klon jawor (<i>Acer pseudo- platanus</i> L.) Przy drodze do doliny potoku Cebulowego, obok drewnianej kapliczki u zbiegu potoku Cebulo- wego i Sopotnia Wielka i leśni- czówki leśnictwa Sopotnia Mała.	260	335	24	dobry	Działalność człowieka	-	-	-

Lp.	Numer rejestru woj./ Akt utworzenia/ Akty normatywne aktualizujące (Stan na 31.12.2024 r. – Rejestr RDOŚ Katowice)	Dz.U. woj., poz.	Położenie		Opis obiektu							Zabiegi uzgod- nione z WKP	
			woj., powiat, gmina, obr.ewid.	Leśnictwo, oddz., wydz.	rodzaj/ uwagi	wiek drzew	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny	zagrożenia	pow. kępy [ha]	projekt.	wykon.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
3.	Decyzja 262 Wojewody Bielskiego z dnia 31.12.1988 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1989 r. Nr 2 poz. 55).	nie publik.	śląskie, żywiecki, Jeleśnia, Sopotnia Wielka	Leśnictwo Sopotnia Dolna, oddz. 143r (cz. N)	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i> L.) (9 szt.) Modrzew europejski (<i>Larix decidua</i> L.) (1 szt.) (grupa drzew: typ pomnika: wieloobiektowy)	110 do 130	160 do 180 251	18,5 do 26 32	dobry	Działalność człowieka	-	-	-
4.	Decyzja 253/84 Wojewody Bielskiego z dnia 13.12.1984 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1984 r.).	nie publik.	śląskie, żywiecki, Jeleśnia, Ślemień	Leśnictwo Ślemień, oddz. 431s (cz. śr.) w obrębie drzewostanu w zabytkowym parku podworskim	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i> L.) (2 szt.) Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i> L.) (1 szt.) (grupa drzew: typ pomnika: wieloobiektowy)	210 210 260	355 314 521	21 20 22	dobry	Działalność człowieka	-	-	-
5.	Rozporządzenie 1/93 Wojewody Bielskiego z dnia 23.04.1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1993 r. Nr 5 poz. 31).	nie publik.	śląskie, żywiecki, Ślemień, Ślemień	Leśnictwo Ślemień, oddz. 506f (cz. NW)	Jaskinia skalna "Komonieckiego" w miejscowości Las na zachodnim zbożu Pośredniego Gronia (680 m n.p.m.), na jednym z dopływów potoku „Dusica”. (pomnik przyrody nieożywionej)				-	Działalność człowieka	-	-	-

Lp.	Numer rejestru woj./ Akt utworzenia/ Akty normatywne aktualizujące (Stan na 31.12.2024 r. – Rejestr RDOŚ Katowice)	Dz.U. woj., poz.	Położenie		Opis obiektu							Zabiegi uzgod- nione z WKP	
			woj., powiat, gmina, obr.ewid.	Leśnictwo, oddz., wydz.	rodzaj/ uwagi	wiek drzew	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny	zagrożenia	pow. kępy [ha]	projekt.	wykon.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6.	Rozporządzenie 1/93 Wojewody Bielskiego z dnia 23.04.1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1993 r. Nr 5 poz. 31).	nie publik.	śląskie, żywiecki, Jelesnia, Korbielów	Leśnictwo Korbielów, oddz. 120d (cz. NE)	Jaskinia „Przed Rozdrożem” w dolinie potoku Buczynka, na grzbiecie Czarnego Gronia odchodzącym z Pilska w kierunku północno - wschodnim, w obrębie dużego głazowiska (pomnik przyrody nieożywionej)				-	Działalność człowieka	-	-	-
7.	Rozporządzenie 1/93 Wojewody Bielskiego z dnia 23.04.1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1993 r. Nr 5 poz. 31).	nie publik.	śląskie, żywiecki, Ślemień, Ślemień	Leśnictwo Gilowice, oddz. 440a (cz. śr.)	„Jaskinia skalna Czarne Działy I” na wzniesieniu w obrębie porośniętego głazowiska, 720 m n.p.m., na pld-wsch. zbozczach pasma dochodzącego do szczytu Gibasów Wierch (898 m n.p.m.). (pomnik przyrody nieożywionej)				-	Działalność człowieka	-	-	-
8.	Rozporządzenie 1/93 Wojewody Bielskiego z dnia 23.04.1993 r. (Dz. Urz. Woj. Bielskiego z 1993 r. Nr 5 poz. 31).	nie publik.	śląskie, żywiecki, Ślemień, Ślemień	Leśnictwo Gilowice, oddz. 440a (cz. śr.)	„Jaskinia skalna Czarne Działy II” na wzniesieniu w obrębie porośniętego głazowiska, 750 m n.p.m., na pld-wsch. zbozczach pasma dochodzącego do szczytu Gibasów Wierch (898 m n.p.m.), powyżej jaskini "Czarne Działy II", obok wysokiego świerka w pobliżu zielonego szlaku turystycznego (pomnik przyrody nieożywionej)				-	Działalność człowieka	-	-	-
9.	Decyzja Prezydium WRN z dn. 21 października 1962 r. o uznaniu za pomniki przyrody, (Dz. Urz. WRN w Krakowie z dnia 26 października 1962 r. Rol.IX-3/44/19/62)	nie publik.	śląskie, żywiecki, Ślemień, Ślemień	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, oddz. 307f (cz. E)	„Nora w Zbójeckim Oknie”; Skała Baszta Skalna (1 szt.) Skała fliszowa o wymiarach 6,5 × 3,5 x 10 m; (wys.700 m n.p.m.) (pomnik przyrody nieożywionej)				-	Działalność człowieka	-	-	-

5.1.4.7. Flora, gatunki prawnie chronione

W „Prognozie” oceniono wpływ gospodarki leśnej prowadzonej wg PUL na gatunki uwzględnione w Rozporządzeniu o ochronie gatunkowej roślin i grzybów, do których zaliczono występujące na gruntach Nadleśnictwa taksony wykazane w Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz inne niezwykle rzadkie i cenne gatunki roślin wymienione w „Polskiej Czerwonej Księdze Roślin”.

Przedstawioną poniżej listę roślin chronionych i rzadkich występujących w Nadleśnictwie Jeleśnia, zestawiono na podstawie uzupełnionej w 2024 roku waloryzacji przyrodniczej terenu nadleśnictwa, dokumentacji dotyczącej rezerwatów przyrody, poprzednio obowiązującego Programu Ochrony Przyrody, inwentaryzacji prac urzędniowych, istniejącego operatu glebowo-siedliskowego oraz warstw mapy numerycznej z naniesionymi przedmiotami ochrony otrzymanymi od RDOŚ w Katowicach.

Na gruntach LP w Nadleśnictwie Jeleśnia stwierdzono występowanie 35 gatunków roślin objętych ochroną gatunkową lub zagrożonych w skali Europy, kraju i regionu Śląska, ponadto w toku terenowych prac urzędniowych zaobserwowano obecność 3 gatunków rzadkich.

Ze względu na fakt, iż Prognoza oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu nie może zawierać danych uznanych za wrażliwe, dane zawierające szczegółową lokalizację występowania gatunków wrażliwych (roślin, zwierząt i grzybów), zamieszczono jedynie w załączniku do Prognozy – Dane wrażliwe (nie zamieszczono ich w poniższym zestawieniu).

Tabela XXXV. Gatunki roślin (w tym objęte ochroną) stwierdzone na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Status ochrony/ Kategoria/ * Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych/ ** Polska Czerwona Księga Roślin/	Lokalizacja	Zagrożenia
1	2	3	4	5	6
Gatunki chronione (specjalnej troski):					
Rośliny naczyniowe:					
1.	<i>Aconitum firmum subsp. moravicum</i> Skalický	4109 – Tojad morawski	C, DS – zał. II i IV, PCzK – VU**	Dane wrażliwe.	Zbiór przez ludzi
2.	<i>Tozzia carpathica</i> Woloszack	4116 – Tocja alpejska, tocja karpacka	C, PCzL – NT*, PCzK – NT**	Dane wrażliwe.	Zbiór przez ludzi
3.	<i>Allium sibiricum</i> L.	Czosnek syberyjski	C, PCzL – EN*, PCzK – VU**	Dane wrażliwe.	Zbiór przez ludzi
4.	<i>Orchis mascula</i> L.	Storczyk męski	C, PCzL – CR*	Dane wrażliwe.	Zbiór przez ludzi
5.	<i>Dicranum viride</i> Lindb.	Widłoząb zielony	C, DS – zał. II i IV, PCzK – VU**	Dane wrażliwe.	-
6.	<i>Primula matthioli</i> (L.) K. Richt.	Zarzyczka (kortusa) górską	Cz, PCzL – NT*, PCzK – NT**	Dane wrażliwe.	Zbiór przez ludzi
Gatunki chronione:					
Rośliny naczyniowe:					
7.	<i>Dianthus armeria</i> L.	Goździk kosmaty	C	Leśnictwo Romanka Dolna, 80a (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
8.	<i>Lilium martagon</i> L.	Lilia złotogłów	C	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 74b (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Górna, (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
9.	<i>Drosera rotundifolia</i> L.	Rosiczka okrągłolistna	C, PCzL – NT*	Leśnictwo Romanka Dolna, 82h (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	-

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Status ochrony/ Kategoria/ * Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych/ ** Polska Czerwona Księga Roślin/	Lokalizacja	Zagrożenia
1	2	3	4	5	6
10.	<i>Dianthus armeria</i> L.	Tojad mocny	C	Leśnictwo Korbielów, 95a (cz. śr.); 96a (cz. śr.), 107c (cz. śr.), 111a (cz. śr.), 111b (cz. śr.), 111c (cz. śr.), 116a (cz. śr.), 130f (cz. śr.), 130g (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Górna, 165c (cz. śr.); 171b (cz. śr.), 171g (cz. śr.), 173h (cz. śr.), 212c (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Potok, 190d (cz. śr.); 192a (cz. śr.), 202b (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
11.	<i>Neottia cordata</i> (L.) Rich.	Gnieźnik sercowaty, listera sercowata	C, PCzL – VU*	Leśnictwo Korbielów, 107a (cz. śr.), 111a (cz. śr.), 111b (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
12.	<i>Sorbus intermedia</i> (Ehrh.) Pers	Jarząb szwedzki	C, PCzK – EN**	Leśnictwo Sopotnia Górna, 180b (cz. śr.), 180f (cz. śr.), 181a (cz. śr.), 181b (cz. śr.), 181c (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	-
13.	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernh.	Ciemężyca zielona	Cz	Leśnictwo Sopotnia Górna, 214a (cz. NW), (źródło danych: RDOŚ Katowice – 2024 r.)	-
14.	<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) L.C.M.Rich	Gnieźnik leśny, gniazdosz leśny	Cz	Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 379h (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
15.	<i>Carlina acaulis</i> L.	Dziewięciśł bezłodygowy	Cz	Leśnictwo Sopotnia Górna, 167c (cz. śr.), Leśnictwo Romanka Górna, 264b (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Status ochrony/ Kategoria/ * Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych/ ** Polska Czerwona Księga Roślin/	Lokalizacja	Zagrożenia
1	2	3	4	5	6
16.	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	Goryczka trojeściowa	Cz	Leśnictwo Korbielów, 111a (cz. śr.), 111b (cz. śr.), 111c (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Dolna, 154a (cz. śr.), 154g (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Górna, 180b (cz. śr.), 180f (cz. śr.), 181a (cz. śr.), 181b (cz. śr.), 181c (cz. śr.), 211a (cz. śr.), 211b (cz. śr.), 212b (cz. śr.), 213b (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Potok, 203a (cz. śr.), 204a (cz. śr.), 204b (cz. śr.), 204c (cz. śr.), 204d (cz. śr.), 204f (cz. śr.), 204g (cz. śr.), 204h (cz. śr.), 204i (cz. śr.), Leśnictwo Romanka Górna, 238a (cz. śr.), 238b (cz. śr.), 238c (cz. śr.), 239a (cz. śr.), Leśnictwo Ślemień, 508a (cz. śr.), 509a (cz. śr.), Leśnictwo Kiełbasów, 498f (cz. śr.), 498h (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
17.	<i>Pyrola chlorantha</i> Sw.	Gruszyca zielonawa	Cz	Leśnictwo Sopotnia Potok, 204h (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	-
18.	<i>Allium ursinum</i> L.	Czosnek niedźwiedzi	Cz	Leśnictwo Koszarawa Cicha, 24b (cz. śr.), 24d (cz. śr.), 25b (cz. śr.), 32a (cz. śr.), Leśnictwo Koszarawa Bystra, 55c (cz. śr.), 62a (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Dolna, 141a (cz. śr.), 141b (cz. śr.), 148b (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Potok, 185c (cz. śr.), Leśnictwo Romanka Dolna, 217b (cz. śr.), 223b (cz. śr.), Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 308a (cz. NW), Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 325c (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Status ochrony/ Kategoria/ * Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych/ ** Polska Czerwona Księga Roślin/	Lokalizacja	Zagrożenia
1	2	3	4	5	6
19.	<i>Digitalis grandiflora</i> Mill.	Naparstnica zwyczajna	Cz	Leśnictwo Sopotnia Górna, 167h (cz. śr.), 176a (cz. śr.), 205a (cz. śr.), 205b (cz. śr.), 206a (cz. śr.), 211a (cz. śr.), 212b (cz. śr.), Leśnictwo Gilowice, 436b (cz. NW), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
20.	<i>Aquilegia vulgaris</i> L.	Orlik pospolity	Cz	Leśnictwo Romanka Dolna, 80a (cz. śr.), 81a (cz. śr.), 81b (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
21.	<i>Primula elatior</i> (L.) Hill.	Pierwiosnek wyniosły (pierwiosnka wyniosła)	Cz	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 46b (cz. śr.), 47a (cz. śr.), 47b (cz. śr.), 48a (cz. śr.), 49c (cz. śr.), 49d (cz. śr.), Leśnictwo Korbielów, 107c (cz. śr.), 111c (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Dolna, 153d (cz. śr.), 153f (cz. śr.), 161d (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Górna, 180b (cz. śr.), 180f (cz. śr.), 181a (cz. śr.), 181b (cz. śr.), 181c (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Potok, 184a (cz. śr.), 184b (cz. śr.), 189b (cz. śr.), 192a (cz. śr.), 192b (cz. śr.), 201a (cz. śr.), 202b (cz. śr.), 204a (cz. śr.), 204b (cz. śr.), 204c (cz. śr.), 204d (cz. śr.), 204f (cz. śr.), 204g (cz. śr.), 204h (cz. śr.), 204i (cz. śr.), Leśnictwo Romanka Górna, 238a (cz. śr.), 238b (cz. śr.), 238c (cz. śr.), 239a (cz. śr.), Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312a (cz. śr.), 312b (cz. śr.), 314a (cz. śr.), 314b (cz. śr.), 314c (cz. śr.), 318c (cz. śr.), 321c (cz. śr.), 312c (cz. śr.), 323a (cz. śr.), 323b (cz. śr.), 323c (cz. śr.), 323d (cz. śr.), 323f (cz. śr.), 362a (cz. śr.), 362b (cz. śr.), 363a (cz. śr.), 363b (cz. śr.), 363c (cz. śr.), 364a (cz. śr.), 364b (cz. śr.), 365f (cz. śr.), 365g (cz. śr.), 366a (cz. śr.), Leśnictwo Czernichów, 413a (cz. śr.),	Zbiór przez ludzi

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Status ochrony/ Kategoria/ * Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych/ ** Polska Czerwona Księga Roślin/	Lokalizacja	Zagrożenia
1	2	3	4	5	6
				Leśnictwo Ślemień, 430b (cz. śr.), 464a (cz. śr.), 508a (cz. śr.), 509a (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	
22.	<i>Aruncus dioicus</i> (Walter) Fernald	Parzydło leśne	Cz	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 61a (cz. śr.), Leśnictwo Romanka Górna, 243b (cz. śr.), Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312c (cz. śr.), 362a (cz. śr.), 362b (cz. śr.), Leśnictwo Czernichów, 415a (cz. śr.), Leśnictwo Ślemień, 469a (cz. śr.), 507f (cz. śr.), Leśnictwo Kiełbasów, 498f (cz. śr.), 498h (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
23.	<i>Platanhthera bifolia</i> (L.) Rich.	Podkolan biały	Cz	Leśnictwo Sopotnia Górna, 167a (cz. śr.), 167c (cz. śr.), 168b (cz. śr.), 206a (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
24.	<i>Atropa belladonna</i> L.	Pokrzyk wilcza jagoda	Cz, PCzL – NT*	Leśnictwo Romanka Dolna, 80a (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	-
25.	<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó	Kukulka plamista, (storczyk plamisty)	Cz, PCzL – V*	Leśnictwo Sopotnia Górna, 206a (cz. śr.), 208a (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
26.	<i>Crocus scepusiensis</i> (Rehm. et Woł.) Borbás	Szafran spiski, krokus spiski	Cz	Leśnictwo Koszarawa Cicha, 25c (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Górna, 167a (cz. śr.), 171f (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
27.	<i>Galanthus nivalis</i> L.	Śnieżyczka przebiśnieg	Cz	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 56g (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Górna, 210c (cz. śr.), 212c (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Status ochrony/ Kategoria/ * Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych/ ** Polska Czerwona Księga Roślin/	Lokalizacja	Zagrożenia
1	2	3	4	5	6
28.	<i>Daphne mezereum</i> L.	Wawrzynek wilczełyko	Cz	Leśnictwo Koszarawa Cicha, 12a (cz. śr.), 13a (cz. śr.), 34a (cz. śr.), Leśnictwo Koszarawa Bystra, 67f (cz. śr.), Leśnictwo Korbielów, 125a (cz. śr.), Leśnictwo Romanka Dolna, 80a (cz. śr.), Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 379h (cz. śr.), Leśnictwo Kielbasów, 498f (cz. śr.), 498h (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
Widłaki:					
29.	<i>Lycopodium clavatum</i> L.	Widłak goździsty	Cz, PCzL – NT*, Czerwona lista IUCN - LC	Leśnictwo Sopotnia Górna, 209h (cz. śr.), Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 361b (cz. SE), 361c (cz. NE), Leśnictwo Czernichów, 414b (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
30.	<i>Spinulum annotinum</i> (L.) A. Haines)	Kolcowidłak jałowcowaty, widłak jałowcowaty	Cz, PCzL – NT*, Czerwona lista IUCN - LC	Leśnictwo Korbielów, 111c (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Dolna, 164b (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Górna, 175a (cz. śr.), 206a (cz. śr.), 210c (cz. śr.), 212c (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Potok, 190d (cz. śr.), 199a (cz. śr.), 202b (cz. śr.), 203b (cz. śr.), 204a (cz. śr.), 204b (cz. śr.), 204c (cz. śr.), 204d (cz. śr.), 204f (cz. śr.), 204g (cz. śr.), 204h (cz. śr.), 204i (cz. śr.), Leśnictwo Romanka Górna, 238a (cz. śr.), 238b (cz. śr.), 238c (cz. śr.), Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 309f (cz. W), 322a (cz. śr.), 359a (cz. N), 359b (cz. S), Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 373b (cz. śr.),	Zbiór przez ludzi

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Status ochrony/ Kategoria/ * Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych/ ** Polska Czerwona Księga Roślin/	Lokalizacja	Zagrożenia
1	2	3	4	5	6
				Leśnictwo Czernichów, 399f (cz. śr.), Leśnictwo Kielbasów, 498f (cz. śr.), 498h (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	
31.	<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank.	Wroniec widlasty, widłak wroniec	Cz, PCzL – NT*	Leśnictwo Korbielów, 96a (cz. śr.); 105d (cz. śr.); 107c (cz. śr.); 111a (cz. śr.), 111b (cz. śr.), 111c (cz. śr.), 115a (cz. śr.); 116a (cz. śr.); 130g (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Górna, 180b (cz. śr.), 180f (cz. śr.), 181a (cz. śr.), 181b (cz. śr.), 181c (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Potok, 204a (cz. śr.), 204b (cz. śr.), 204c (cz. śr.), 204d (cz. śr.), 204f (cz. śr.), 204g (cz. śr.), 204h (cz. śr.), 204i (cz. śr.), Leśnictwo Romanka Górna, 238a (cz. śr.), 238b (cz. śr.), 238c (cz. śr.), 239a (cz. śr.), Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 360c (cz. NW), 360d (cz. NE), Leśnictwo Ślemień: 508a (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
Paprocie:					
32.	<i>Blechnum spicant</i> L.	Podrzeń żebrowiec	C	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 46b (cz. śr.), 47a (cz. śr.), 47b (cz. śr.), 48a (cz. śr.), 49c (cz. śr.), 49d (cz. śr.), Leśnictwo Korbielów, 107c (cz. śr.), 111c (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Dolna, 153d (cz. śr.), 153f (cz. śr.), 161d (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Górna, 180b (cz. śr.), 180f (cz. śr.), 181a (cz. śr.), 181b (cz. śr.), 181c (cz. śr.), Leśnictwo Sopotnia Potok, 184a (cz. śr.), 184b (cz. śr.), 189b (cz. śr.), 192a (cz. śr.), 192b (cz. śr.), 201a (cz. śr.), 202b (cz. śr.), 204a (cz. śr.), 204b (cz. śr.), 204c (cz. śr.), 204d (cz. śr.), 204f (cz. śr.), 204g (cz. śr.), 204h (cz. śr.), 204i (cz. śr.),	Zbiór przez ludzi

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Status ochrony/ Kategoria/ * Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych/ ** Polska Czerwona Księga Roślin/	Lokalizacja	Zagrożenia
1	2	3	4	5	6
				Leśnictwo Romanka Górna, 238a (cz. śr.), 238b (cz. śr.), 238c (cz. śr.), 239a (cz. śr.), Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312a (cz. śr.), 312b (cz. śr.), 314a (cz. śr.), 314b (cz. śr.), 314c (cz. śr.), 318c (cz. śr.), 321c (cz. śr.), 312c (cz. śr.), 323a (cz. śr.), 323b (cz. śr.), 323c (cz. śr.), 323d (cz. śr.), 323f (cz. śr.), 362a (cz. śr.), 362b (cz. śr.), 363a (cz. śr.), 363b (cz. śr.), 363c (cz. śr.), 364a (cz. śr.), 364b (cz. śr.), 365f (cz. śr.), 365g (cz. śr.), 366a (cz. śr.), Leśnictwo Czernichów, 413a (cz. śr.), Leśnictwo Ślemień, 430b (cz. śr.), 464a (cz. śr.), 508a (cz. śr.), 509a (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	
33.	<i>Polystichum aculeatum</i> L.	Paprotnik kolczysty	C, PCzL – V*	Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 342f (cz. śr.), 342g (cz. śr.), 344b (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku)	Zbiór przez ludzi
34.	<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Todaro	Pióropusznik strusi	Cz	Leśnictwo Romanka Dolna, 81a (cz. śr.), 81b (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	Zbiór przez ludzi
Mchy:					
35.	<i>Leucobryum glaucum</i> Hedw.	Bielistka siwa	Cz	Leśnictwo Ślemień: 464b (cz. śr.), (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku).	-
Gatunki rzadkie:					
1.	<i>Hedera helix</i> L.	Bluszcz pospolity	rzadki	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: terenowe prace urzędzeniowe – 2024 r.).	-

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Status ochrony/ Kategoria/ * Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych/ ** Polska Czerwona Księga Roślin/	Lokalizacja	Zagrożenia
1	2	3	4	5	6
2.	<i>Convallaria majalis</i> L.	Konwalia majowa	rzadki	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: terenowe prace urzędzeniowe – 2024 r.).	-
3.	<i>Asarum europaeum</i> L.	Kopytnik pospolity	rzadki	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: terenowe prace urzędzeniowe – 2024 r.).	-

Znaczenie skrótów:

C – ochrona ścisła

Cz – ochrona częściowa

DS – Dyrektywa siedliskowa

DS – zał. II - gatunki roślin ważne dla Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony

DS – zał. IV- gatunki roślin ważne dla Wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony

Czerwona lista roślin i grzybów Polski (2006): gatunek wymierający (E), gatunek narażony na wyginięcie (V), gatunek zagrożony (EN), gatunek rzadki (R);

PCzL - Czerwona lista roślin i grzybów Polski (2016): gatunek krytycznie zagrożony (CR), gatunek zagrożony (EN), gatunek narażony (VU), gatunek bliski zagrożenia (NT),
takson najmniejszej uwagi (LC) gatunek o stopniu zagrożenia trudnym do określenia (DD).

PCzK - Polska Czerwona Księga Roślin: gatunki wymarłe w naturze (EW), gatunek krytycznie zagrożony (CR), gatunek zagrożony (EN), gatunek narażony (VU), gatunek niższego ryzyka (LR),
gatunek bliski zagrożenia (NT), gatunek o stopniu zagrożenia trudnym do określenia z braku danych (DD).

IUCN - Światowa Unia Ochrony Przyrody: gatunki niskiego ryzyka, najmniejszej troski (LR/lc, LC), bliskie zagrożenia (NT), narażone (VU), zagrożone (EN), krytycznie zagrożone (CR),

❖ Gatunki grzybów

Na podstawie danych zawartych w poprzednio obowiązującym Programie Ochrony Przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Jeleśnia stwierdzono występowanie 3 chronionych gatunków grzybów oraz 2 gatunków rzadkich, zagrożonych w skali kraju i regionu.

Tabela XXXVI. Gatunki grzybów na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Lokalizacja	Status ochrony/ *Kategoria/
1	2	3	4	5
1.	Soplówka jodłowa	<i>Hericium flagellum</i> (Scop.) Pers.	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	Cz PCzL – E*
2.	Smardz jadalny	<i>Morchella esculenta</i> (L.) Pers.	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	Cz
3.	Smardz stożkowy	<i>Morchella conica</i> Pers.	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	Cz
4.	Sarniak świerkowy, sarniak dachówkowaty	<i>Sarcodon imbricatus</i> (L.) P. Karst.	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	rzadki
5.	Siedzuń sosnowy, szmaciak gałęzisty	<i>Sparassis crispa</i> (Wulf.) Fr.	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	rzadki

Znaczenie skrótów:

Cz – ochrona częściowa

Czerwona lista roślin i grzybów Polski (2006): gatunek wymierający (E), gatunek narażony na wyginięcie (V), gatunek zagrożony (EN), gatunek rzadki (R);

❖ Gatunki roślin z „Polskiej Czerwonej Księgi Roślin (2014)”

W Nadleśnictwie Jeleśnia (na gruntach zarządzanych przez LP) występują również gatunki wymienione w „Polskiej Czerwonej Księdze Roślin”. Są to:

Tabela XXXVII. Gatunki wymienione w „Polskiej Czerwonej Księdze Roślin”

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochrony/ *Kategoria/ * Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych/ ** Polska Czerwona Księga Roślin
1	2	3	4
1.	4109 – Tojad morawski	<i>Aconitum firmum</i> subsp. <i>moravicum</i> Skalický	C, DS – zał. II i IV, PCzK – VU**
2.	4116 – Tocja alpejska, tocja karpacka	<i>Tozzia carpathica</i> Woloszack	C, PCzL – NT*, PCzK – NT**
3.	Czosnek syberyjski	<i>Allium sibiricum</i> L.	C, PCzL – EN*, PCzK – VU**
4.	Zarzyczka (kortusa) górską	<i>Primula matthioli</i> (L.) K. Richt.	Cz, PCzL – NT*, PCzK – NT**
5.	Jarząb szwedzki	<i>Sorbus intermedia</i> (Ehrh.) Pers	C, PCzK – EN**

Znaczenie skrótów:

C – ochrona ścisła

Cz – ochrona częściowa

DS – Dyrektywa siedliskowa

DS – zał. II - gatunki roślin ważne dla Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony

DS – zał. IV- gatunki roślin ważne dla Wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony

Czerwona lista roślin i grzybów Polski (2006): gatunek wymierający (E), gatunek narażony na wyginięcie (V), gatunek zagrożony (EN), gatunek rzadki (R);
PCzL - Czerwona lista roślin i grzybów Polski (2016): gatunek krytycznie zagrożony (CR), gatunek zagrożony (EN), gatunek narażony (VU), gatunek bliski zagrożenia (NT), takson najmniejszej uwagi (LC) gatunek o stopniu zagrożenia trudnym do określenia (DD).
PCzK - Polska Czerwona Księga Roślin: gatunki wymarłe w naturze (EW), gatunek krytycznie zagrożony (CR), gatunek zagrożony (EN), gatunek narażony (VU), gatunek niższego ryzyka (LR), gatunek bliski zagrożenia (NT), gatunek o stopniu zagrożenia trudnym do określenia z braku danych (DD).

5.1.4.8. Fauna, gatunki prawnie chronione

Zbiorcze zestawienie zwierząt stwierdzonych na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia oparto w większości na danych z tzw. „ciągłej waloryzacji przyrodniczej” przeprowadzonej przez administrację leśną według stanu z 2024 roku oraz zaktualizowanym POP i POS opracowanymi dla Nadleśnictwa Jeleśnia.

Z dostępnych źródeł (inwentaryzacji przeprowadzonej przez PGL LP w 2024 roku, SDF, dokumentacji dotyczącej rezerwatów, literatury naukowej, itp.), stwierdzono na tym terenie występowanie 134 gatunków zwierząt. Liczebność w poszczególnych gromadach przedstawia się następująco: bezkręgowce – 8 gat., płazy – 9 gat., gady – 5 gat., ptaki – 81 gat. oraz ssaki – 31 gat.

Tabela XXXVIII. Wykaz zwierząt w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia (w tym na gruntach LP)

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
Gatunki chronione (specjalnej troski):				
Ssaki				
1.	1352 – Wilk <i>Canis lupus</i> L.	Ścisła	Dane wrażliwe.	PCzL – NT, PCzK – NT, DS – zał. II i IV, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LR/lc
2.	1361 – Ryś <i>Lynx lynx</i> L.	Ścisła	Dane wrażliwe.	PCzL – NT, PCzK – NT, DS – zał. II i IV, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – NT
3.	1354 - Niedźwiedź brunatny <i>Ursus arctos</i> L.	Ścisła	Dane wrażliwe.	PCzL – NT, PCzK – NT, DS – zał. II i IV, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – NT
4.	2612 - Darniówka tatrzańska <i>Microtus tatricus</i> Kratochvíl	Ścisła	Dane wrażliwe.	PCzK – LC, DS – zał. II i IV, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
Ptaki				
5.	A108 – Głuszc <i>Tetrao urogallus</i> L.	Ścisła	Dane wrażliwe.	PCzL – VU, PCzK – CR, DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
6.	A091 – Orzeł przedni <i>Aquila chrysaetos</i> L.	Ścisła	Dane wrażliwe.	PCzL – EN, PCzK – EN, DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
Płazy				
7.	Kumak górski <i>Bombina variegata</i> L.	Ścisła	Dane wrażliwe.	DS – zał. II i IV, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – NT
8.	2001 – Traszka karpacka <i>Lissotriton montandoni</i> Boulenger	Ścisła	Dane wrażliwe.	DS – zał. II i IV, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – NT

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
Bezkręgowce				
9.	4014 - Biegacz gruzelkowaty, biegacz urozmaicony <i>Carabus variolosus</i> Fabricius	Ścisła	Dane wrażliwe.	DS – zał. II
10.	4024 - Sichrawa karpacka <i>Pseudogaurotina excellens</i> Brancsi	Ścisła	Dane wrażliwe.	DS - zał. II (gat. priorytetowy), DS. - zał IV, KB - zał. II, PCzL -NT, PCzK – EN, Czerwona lista IUCN – LC
Pozostałe gatunki chronione				
Ssaki				
Nietoperze				
11.	Gacek brunatny <i>Plecotus auritus</i> L.	Ścisła	Obserwacje RDOŚ Katowice. Żerowiska. Leśnictwo Gilowice, 438b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DS – zał. IV, KB – zał. III
12.	Mopek zachodni <i>Barbastella barbastellus</i> Schreber	Ścisła	Obszar Nadleśnictwa. Żerowiska. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	PCzL – DD, DS – zał. II i IV, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – NT
13.	Mroczek pozłocisty <i>Cnephaeus nilssonii</i> L.	Ścisła	Obserwacje RDOŚ Katowice. Żerowiska. Leśnictwo Korbielów, 120d, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DS – zał. IV, Czerwona lista IUCN – LC
14.	Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i> Kuhl	Ścisła	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	PCzL– NT, PCzK– NT, DS – zał. II i IV, KB – zał. II
15.	1324 – Nocek duży <i>Myotis myotis</i> Borkhausen	Ścisła	Obserwacje RDOŚ Katowice. Żerowiska. Leśnictwo Korbielów, 120d, Leśnictwo Sopotnia Potok, 183a, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 357c, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 373f, Leśnictwo Gilowice, 438b; 440b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DS – zał. II i IV, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
16.	1321 – Nocek orzęsiony <i>Myotis emarginatus</i> É. Geoffroy Saint-Hilaire)	Ścisła	Obszar Nadleśnictwa. Żerowska. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	PCzL – EN, PCzK – EN, DS – zał. II i IV, KB – zał. II
Gryzonie				
17.	1337 – Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> L.	Częściowa	Żeremia: Leśnictwo Koszarawa Cicha, 29d; 30a; 35b, Leśnictwo Korbielów, 125s, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 306f; 315h, (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku), (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DS – zał. II, IV, V, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
18.	Orzesznica leszczynowa, (orzesznica) <i>Muscardinus avellanarius</i> L.	Ścisła	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024). Występowanie nie potwierdzone. (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku)	DS – zał. IV, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
19.	Wiewiórka <i>Sciurus vulgaris</i> L.	Częściowa	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024). Występowanie nie potwierdzone. (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku)	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
Drapieżne				
20.	Gronostaj <i>Mustela erminea</i> L.	Częściowa	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024). Występowanie nie potwierdzone. (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku)	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
21.	Łasica pospolita, łasica, łaska <i>Mustela nivalis</i> L.	Częściowa	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024). Występowanie nie potwierdzone. (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku)	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
22.	1355 – Wydra <i>Lutra lutra</i> L.	Częściowa	Leśnictwo Romanka Dolna, 83a, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 356f, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 325c, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DS – zał. II i IV, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – NT
Owadożerne				
23.	Jeż wschodni <i>Erinaceus roumanicus</i> Barrett-Hamilton	Częściowa	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024). Występowanie nie potwierdzone. (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku)	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
24.	Kret europejski <i>Talpa europaea</i> L.	Częściowa	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024). Występowanie nie potwierdzone. (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku)	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
25.	Ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i> L.	Częściowa	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024). Występowanie nie potwierdzone. (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku)	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
26.	Ryjówka górska <i>Sorex alpinus</i> Schinz	Częściowa	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024). Występowanie nie potwierdzone. (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku)	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
27.	Ryjówka malutka <i>Sorex minutus</i> L.	Częściowa	W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024). Występowanie nie potwierdzone. (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku)	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
Gatunki nie objęte ochroną				
28.	Borsuk, jażwiec <i>Meles meles</i> L.	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: prace urzędzeniowe przeprowadzone w latach 2023-2024).	-
29.	Dzik <i>Sus strofa</i> L.	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: prace urzędzeniowe przeprowadzone w latach 2023-2024).	-
30.	Jeleń <i>Cervus elaphus</i> L.	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: prace urzędzeniowe przeprowadzone w latach 2023-2024).	-
31.	Kuna domowa, kamionka <i>Martes foina</i> Erxleben	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: prace urzędzeniowe przeprowadzone w latach 2023-2024).	-
32.	Kuna leśna, tumak <i>Martes martes</i> L.	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: prace urzędzeniowe przeprowadzone w latach 2023-2024).	-
33.	Lis <i>Vulpes vulpes</i> L.	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: prace urzędzeniowe przeprowadzone w latach 2023-2024).	-
34.	Piżmak amerykański, <i>Ondatra zibethicus</i> L.	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: prace urzędzeniowe przeprowadzone w latach 2023-2024).	-
35.	Sarna <i>Capreolus capreolus</i> L.	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: prace urzędzeniowe przeprowadzone w latach 2023-2024).	-
36.	Tchórz zwyczajny, <i>Mustela putorius</i> L.	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: prace urzędzeniowe przeprowadzone w latach 2023-2024).	-
37.	Zając szarak <i>Lepus europaeus</i> L.	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: prace urzędzeniowe przeprowadzone w latach 2023-2024).	-

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
Ptaki				
Ptaki terenów leśnych				
38.	A030 - Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> L.	Ścisła	Występowanie nie potwierdzone. (źródło danych: Inwentaryzacja przeprowadzona przez PGL LP w 2024 roku), Obserwacje RDOŚ Katowice (nie potwierdzone przez Nadleśnictwo Jeleśnia). Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 342c, Leśnictwo Kielbasów, 487f, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
39.	Czyż <i>Carduelis spinus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 58b, Leśnictwo Korbielów, 121b; 122d; 126b; 127d; 129a; 130d; 137b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 192c; 195d, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g; 232d, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312b, Leśnictwo Ślemień, 432a; 507a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
40.	A282 – Drozd obrożny <i>Turdus torquatus</i> L.	Ścisła	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PCzL – LC, DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
41.	A239 – Dzięcioł białogrzbisty <i>Dendrocopos leucotos</i> Bechstein	Ścisła	Leśnictwo Korbielów, 100c, Leśnictwo Sopotnia Górna, 180a, 208c, Leśnictwo Romanka Dolna, 226b, 224a, 224b, Leśnictwo Kielbasów, 494a, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 354h; 356a, Leśnictwo Ślemień, 433a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PCzL – NT, DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
42.	A236 – Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 58b, Leśnictwo Korbielów, 88b; 129a, Leśnictwo Sopotnia Górna, 176a, Leśnictwo Sopotnia Potok, 194d; 203b, Leśnictwo Romanka Dolna, 226d, Leśnictwo Romanka Górna, 245b, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 302b; 305h; 311a; 312a; 313c; 314a; 356a; 362a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 329a, 329b; 331c, Leśnictwo Ślemień, 425b; 426c; 432a; 507a; 511a, 511c, Leśnictwo Gilowice, 436a, Leśnictwo Kielbasów, 488f; 498d, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
43.	Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 58b; 63d, Leśnictwo Korbielów, 95a; 120b; 122d; 127d; 129a; 130d, Leśnictwo Sopotnia Potok, 192c; 193g, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 311a; 312a; 314a; 316a; 319c; 321b; 354h; 355f; 356a; 360a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 425b; 426c; 429a; 432a; 433a, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
44.	A241 – Dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Sopotnia Dolna, 155c, Leśnictwo Sopotnia Górna, 180f, Leśnictwo Ślemień, 424b, Leśnictwo Gilowice, 436a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PCzK – VU, PCzL – VU, DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
45.	A234 – Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i> J.F. Gmelin	Ścisła	Leśnictwo Korbielów, 100c, 119b, Leśnictwo Sopotnia Górna, 206d, 209f, 209g, 210f, Leśnictwo Sopotnia Potok, 183b, 190d, 198b, 201c, Leśnictwo Romanka Dolna, 221a, 221d, 226c, 227a, Leśnictwo Kielbasów, 486f, 486w, 496a, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 311a; 312a; 362a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
46.	Gil zwyczajny, gil <i>Pyrrhula pyrrhula</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 56d, Leśnictwo Korbielów, 121b; 127d; 129b, Leśnictwo Sopotnia Górna, 179h, Leśnictwo Sopotnia Potok, 195g, Leśnictwo Romanka Dolna, 232d, Leśnictwo Romanka Górna, 243a, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312b; 314a; 316a; 321b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
47.	Gołąb siniak, siniak <i>Columba oenas</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 311a; 316a; 360a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. IIB, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
48.	Grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 62a, Leśnictwo Korbielów, 125r, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 311a; 316a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 432a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
49.	A073 – Kania czarna <i>Milvus migrans</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kiełbasów, 485i, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PCzL – NT, PCzK – NT, DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
50.	Kobuz <i>Falco subbuteo</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kiełbasów, 489a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
51.	Kos zwyczajny, kos <i>Turdus merula</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 61d, Leśnictwo Korbielów, 127d; Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 308c; 311a; 312a; 314a; 319c; 321b: 354h; 355f; 356a; 360a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 425b; 426c; 429a; 432a; 433a, Leśnictwo Gilowice, 436a; 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
52.	Kowalik zwyczajny, kowalik, bargiel <i>Sitta europaea</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 56d, Leśnictwo Korbielów, 120b; 121a, 121b; 129a; 137b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312a, 312b; 314a; 319c; 321b; 360a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 426c; 432a, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
53.	Krogulec zwyczajny <i>Accipiter nisus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Romanka Górna, 236c, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 308c, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
54.	Krzyżodziób świerkowy <i>Loxia curvirostra</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 58b, Leśnictwo Korbielów, 98a; 120b; 121a, 121b; 122d; 127d; 129a; 130d; 137b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 193g; 195d, 195g, 195i, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g; 232d, Leśnictwo Romanka Górna, 234b, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312b, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 381b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
55.	Kukulka <i>Cuculus canorus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Korbielów, 127d; 130d, Leśnictwo Sopotnia Potok, 195d, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g, Leśnictwo Romanka Górna, 234b, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312a; 321b; 356a; 365g, Leśnictwo Ślemień, 425b; 433a, Leśnictwo Gilowice, 436a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
56.	Muchołówka szara <i>Muscicapa striata</i> Pallas	Ścisła	Leśnictwo Korbielów, 126b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
57.	Mysikrólik zwyczajny <i>Regulus regulus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 61d; 62a; 65d; Leśnictwo Korbielów, 120b; 121b; 122d; 125t; 126b; 127a; 127d; 129a; 130d, Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b; 192c; 193g; 195g, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g; 232d, Leśnictwo Romanka Górna-245b; Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 311a; 312a; 313c; 314a; 319c; 321b; 354h; 356a; 360a; 362a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 426c; 429a; 432a; 433a, Leśnictwo Gilowice, 436a; 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
58.	Orzechówka zwyczajna, orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Korbielów, 115g, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 314a, Leśnictwo Ślemień, 425b; 432a, Leśnictwo Gilowice, 436a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
59.	Paszkot <i>Turdus viscivorus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 58b; 63d; 65d, Leśnictwo Korbielów, 121b; 127d; 129b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b; 192c; 193g; 195d, 195g, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312a; 314a; 319c; 321b; 360a; 362a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 429a; 433a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. IIB, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
60.	Pelzacz leśny <i>Certhia familiaris</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 62a, Leśnictwo Korbielów, 121b; 122d; 127d; 129a; 137b; Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b; 192c; 195d, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g; 232d, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312a; 362a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 426c, Leśnictwo Gilowice, 436a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
61.	Piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 57b; 61d; 65d, Leśnictwo Korbielów, 120b; 126b; 127d; 130d, Leśnictwo Sopotnia Potok, 192c; 195g, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 308c; 311a; 313c; 314a; 316a; 321b; 354h, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
62.	Pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i> Vieillot	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 57b; 58b; 61d; 62a; 63d; 65d, Leśnictwo Korbielów, 120b; 121b; 122d; 126b; 129a; 130d; 137b, Sopotnia Potok, 189b; 192c; 193g; 195g, Leśnictwo Romanka Górna, 258d; 259c, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 308c; 311a; 312a; 313c; 314a; 316a; 321b; 354h; 355f; 356a; 360a; 362a; 365g, Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 425b; 426c; 429a; 432a, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
63.	Płochacz pokrzywnica, pokrzywnica <i>Prunella modularis</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 56d; 58b; 61d, Leśnictwo Korbielów, 120b; 122d; 125r; 127d; 129a, Leśnictwo Sopotnia Potok, 192c; 193g; 195g, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g; 232d; Leśnictwo Romanka Górna, 258d, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 303a; 311a; 314a; 316a; 354h; 356a, Leśnictwo Ślemień, 429a; 432a; 508a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
64.	A215 – Puchacz, <i>Bubo bubo</i> L	Ścisła	Potencjalnie może występować na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia – obecnie nie potwierdzony. (źródło danych: Monitoring ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002” Etap III: Raport z monitoringu ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 - RDOŚ w Katowicach – grudzień 2024).	KB – zał. I
65.	A220 – Puszczyk uralski <i>Strix uralensis</i> Pallas	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 304n, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PCzL – LC, DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
66.	Puszczyk zwyczajny <i>Strix aluto</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Sopotnia Dolna, 159b, Leśnictwo Czernichów, 404b; 414a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
67.	Raniuszek zwyczajny <i>Aegithalos caudatus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 61d, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312a; 313c; 319c, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 432a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
68.	Rudzik, rudzik zwyczajny <i>Erithacus rubecula</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 56d; 57b; 58b; 65d, Leśnictwo Korbielów, 121b; 122d; 127c; 127d; 130d; 137b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b; 192c; 195d; 195g, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g; 232d, Leśnictwo Romanka Górna, 240f; 243a; 244a; 245b; 258d; 259c, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 308c; 311a; 312a; 313c; 314a; 316a; 321b; 354h; 355f; 356a; 360a; 362a; 365g, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 425b; 426c; 429a; 432a, Leśnictwo Gilowice, 436a; 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
69.	Sikora bogatka, bogatka <i>Parus major</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 308c; 311a; 312a; 312b; 314a; 319c; 321b; 355f; 360a; 362a; 365g, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 432a; 433a; 511c, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
70.	Sikora czarnogłówka, czarnogłówka <i>Poecile montanus</i> Conrad	Ścisła	Leśnictwo Korbielów, 137b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 303b; 314a; 321b, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 432a; 511c, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
71.	Sikora czubatka, czubatka <i>Lophophanes cristatus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Korbielów, 122d; 127d; 129a; 130d, Leśnictwo Sopotnia Górna, 179h; Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b; 195d, 195g, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 314a; 360a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 429a; 511c, Leśnictwo Gilowice, 436a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
72.	Sikora modra, modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312a, 312b; 314a; 319c; 321b; 360a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 511c, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
73.	Sikora uboga <i>Poecile palustris</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Korbielów, 126b, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312a; 313c; 314a; 319c, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
74.	A259 – Siwerniak <i>Anthus spinoletta</i> L.	Ścisła	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PCzL – NT, DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
75.	Sikora sosnówka, sosnówka <i>Poecile ater</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 56d; 57b; 58b; 61d; 62a; 63d; 65d, Leśnictwo Korbielów, 120b; 121b; 122d; 125z; 127d; 129a; 130d; 137b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b; 192c; 193g; 195d, 195g, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g; 232d, Leśnictwo Romanka Górna, 240f; 243a; 244a; 245b; 258d; 259c, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 303b; 308c; 311a; 312a; 313c; 314a; 316a; 319c; 321b; 354h; 355f, 356a; 360a; 362a; 365g, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 425b; 426c; 429a; 432a; 433a; 507a; 511c, Leśnictwo Gilowice, 436a; 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
76.	Sójka zwyczajna, sójka <i>Garrulus glandarius</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Korbielów, 127d, Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b; 195d, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 311a; 312a; 312b; 314a; 321b; 355f; 360a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c; 343c, Leśnictwo Ślemień, 425b; 426c; 432a; 511c, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. IIB, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
77.	Strzyżyk zwyczajny <i>Troglodytes troglodytes</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 57b; 58b; 61d; 62a, Leśnictwo Korbielów, 120b; 121b; 122d; 125r; 127d; 129a; 130d; 137b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b; 192c, Leśnictwo Romanka Dolna, 232d, Leśnictwo Romanka Górna, 240f; 243a; 244a; 258d; 259c, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 308c; 311a; 314a; 316a; 321b; 356a; 360a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 425b; 426c; 433a, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
78.	Świstunka leśna <i>Rhadina sibilatrix</i> Bechstein	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 56d, Leśnictwo Korbielów, 120b, 125z, Leśnictwo Romanka Górna, 243a, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 311a; 321b; 362a, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
79.	A217 – Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 55f, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 303a, 303b, Leśnictwo Ślemień, 433a, Leśnictwo Kielbasów, 493a; 498g, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. I, Czerwona lista IUCN – LC
80.	A072 - Trzmiołojad zwyczajny, trzmiołojad, pszczołojad <i>Pernis apivorus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kielbasów, 486x, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
81.	A223 - Włochatka zwyczajna, włochatka, sowa włochata <i>Aegolius funereus</i> L.	Ścisła	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PCzL – LC, PCzK – LC, DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
82.	Zięba zwyczajna <i>Fringilla coelebs</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 56d; 57b; 58b; 61d; 62a; 63d; 65d, Leśnictwo Korbielów, 120b; 121b; 121c; 122d; 126b; 127d; 129a; 130d; 137b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b; 192c; 193g; 195d; 195g, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g; 232d, Leśnictwo Romanka Górna, 240f; 243a; 244a; 245b; 258d; 259c, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 303b; 305d; 308c; 311a; 312a, 312b; 314a; 316a; 319c; 321b; 354h; 355f; 356a; 360a; 362a; 365g; Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 425b; 426c; 429a; 432a; 433a; 507a, Leśnictwo Gilowice, 436a; 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
83.	Kruk <i>Corvus corax</i> L.	Częściowa	Leśnictwo Korbielów, 130d; 137b, Leśnictwo Sopotnia Górna, 166b, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 303b; 316a; 321b; 362a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 432a, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
Ptaki strefy ekotonowej lasu				
84.	Pokrzewka cierniówka, cierniówka <i>Sylvia communis</i> Latham	Ścisła	Leśnictwo Korbielów, 137b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 193g, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
85.	Dzwoniec zwyczajny <i>Chloris chloris</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312b; 314a; 316a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
86.	Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Korbielów, 126b; 127d; 137b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 192c; 193g; 195d, Leśnictwo Romanka Górna, 245b, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 321b; 354h; 355f, Leśnictwo Ślemień, 426c; 433a; 508a, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
87.	Trznadel <i>Emberiza citrinella</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312a; 312b; 314a; 321b; 355f, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
Ptaki terenów otwartych, śródpolnych zadrzewień i osiedli ludzkich				
88.	Dymówka, jaskółka dymówka <i>Hirundo rustica</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 316a; 321b, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
89.	Dzięcioł zielony <i>Picus viridis</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kielbasów, 485j, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
90.	Jastrząb zwyczajny, jastrząb, jastrząb gołębiarz, kastruba <i>Accipiter gentilis</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 354h, Leśnictwo Ślemień, 432a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
91.	Kapturka, pokrzewka czarnobista, pokrzewka czarnogłowa <i>Sylvia atricapilla</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 57b; 58b; 61d; 63d; 65d, Leśnictwo Korbielów, 120b; 121b; 127d; 128b; 129a; 130d; 137b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b; 192c; 193g; 195d; 195g, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g, Leśnictwo Romanka Górna, 240f; 244a; 245b; 258d; 259c; Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 305d; 308c; 311a; 312a; 313c; 314a; 316a; 321b; 354h; 355f; 356a; 360a; 365g, Leśnictwo Ślemień, 425b; 429a; 432a, Leśnictwo Gilowice, 436a; 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
92.	Kawka zwyczajna, kawka <i>Corvus monedula</i> L.	Ścisła	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	Czerwona lista IUCN – LC
93.	Kopciuszek zwyczajny, kopciuszek <i>Phoenicurus ochruros</i> S. G. Gmelin	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 305d; 312a; 313c; 314a; 321b; 360a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
94.	Myszołów zwyczajny, myszołów <i>Buteo buteo</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 58b, Leśnictwo Korbielów, 130d; 137b, Leśnictwo Sopotnia Górna, 177b; 205b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 192c, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g; 232d, Leśnictwo Romanka Górna, 245b, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 303b; 308c; 312a; 319c; 354h; 356a; 362a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 343c, Leśnictwo Ślemień, 425b, 426c; 432a, Leśnictwo Gilowice, 436a, Leśnictwo Kielbasów, 488d; 495b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
95.	Pleszka zwyczajna, pleszka <i>Phoenicurus phoenicurus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 62a; 63d, Leśnictwo Kielbasów, 498g, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
96.	A261 – Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i> Tunstall	Ścisła	Leśnictwo Korbielów, 99c, 99f, 99k, 99l, 100a, 100c, 101a, 105c, Leśnictwo Sopotnia Dolna, 147r, 153k, Leśnictwo Sopotnia Górna, 167h, 176b, 205a, 206a, 207h, 208c, 213a, 213b, Leśnictwo Kielbasów, 486t, 486w, 498a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 381b, Leśnictwo Ślemień, 432a, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PCzL – LC, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
97.	Pliszka siwa <i>Motacilla alba</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 305d; 312a; 316a; 319c; 321b; 355f; 360a, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 432a, Leśnictwo Gilowice, 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
98.	A264 – Pluszcz <i>Cinclus cinclus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Korbiewów, 99k, 101a, Leśnictwo Sopotnia Górna, 205a, 207h, 208c, Leśnictwo Kielbasów, 489a, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 312a; 313c; 319c; 360a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PCzL – LC, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
99.	Skowronek zwyczajny <i>Alauda arvensis</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Sopotnia Górna, 166b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. IIB, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
100.	Śpiewak <i>Turdus philomelos</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 56d; 61d; 63d; 65d, Leśnictwo Korbiewów, 120b; 121b; 127d; 137b, Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b; 192c; 193g; 195g, Leśnictwo Romanka Dolna, 232d, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 308c; 311a; 312a; 313c; 314a; 316a; 319c; 321b; 354h; 355f; 356a; 360a; 365g, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 425b; 426c; 429a; 432a; 433a, Leśnictwo Gilowice, 436a; 453b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. IIB, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
101.	Sroka <i>Pica pica</i> L.	Ścisła	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
102.	Szczygieł <i>Carduelis carduelis</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Ślemień, 432a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
103.	Szpak zwyczajny <i>Sturnus vulgaris</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 311a; 312b; 314a; 360a, Leśnictwo Ślemień, 432a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	Czerwona lista IUCN – LC
104.	Uszatka <i>Asio otus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Czernichów, 414a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	Czerwona lista IUCN – LC
105.	Wróbel zwyczajny, wróbel domowy, wróbel <i>Passer domesticus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 360a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	Czerwona lista IUCN – LC
106.	Wrona siwa <i>Corvus corone</i> L.	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	-
Ptaki terenów wodnych, wodno-błotnych i trzcinowisk				
107.	A082 - Błotniak zbożowy <i>Circus cyaneus</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 432a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PCzL CR, DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
108.	Nurogęś, tracz nurogęś <i>Mergus merganser</i> L.	Ścisła	Leśnictwo Kielbasów, 485k, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PCzL – LC, DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
109.	Zniczek <i>Regulus ignicapilla</i> Temminck	Ścisła	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 56d; 62a, Leśnictwo Korbielów, 120b; 121b; 122d; 125r; 129a, Leśnictwo Sopotnia Dolna, 159c, Leśnictwo Sopotnia Potok, 189b; 192c; 195d, Leśnictwo Romanka Dolna, 231g; 232d, Leśnictwo Romanka Górna, 240f; 243a; 244a; 245b; 259c, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 303b; 311a; 312a; 313c; 314a; 321b; 355f; 362a; 365g, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 331c, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
Gatunki nie objęte ochroną				
110.	Bażant <i>Phasianus colchicus</i> L.	gatunek łowny od 1 października do końca lutego	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: prace urzędniowe przeprowadzone w latach 2023-2024).	DP – zał. IIA i IIIA, Czerwona lista IUCN – LC
111.	Gęgawa, gęś gęgawa <i>Anser anser</i> L.	gatunek łowny w okresie od 1 września do 21 grudnia	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 308c, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. I, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
112.	Krzyżówka, kaczka krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i> L.	gatunek łowny w okresie od 1 września do 31 grudnia	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 313c, 360a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. IIA i IIIA, Czerwona lista IUCN – LC
113.	A104 – Jarząbek <i>Tetrastes bonasia</i> L.	gatunek łowny w okresie od 1 września do 30 listopada	Leśnictwo Korbielów, 114c; 115c, Leśnictwo Sopotnia Dolna, 151f; 160b, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 360a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	IUCN-LC
114.	Kuropatwa <i>Perdix perdix</i> L.	gatunek łowny w okresie od 11 września do 21 października	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych: prace urzędniowe przeprowadzone w latach 2023-2024).	DP – zał. IIA i IIIA, Czerwona lista IUCN – LC
115.	Grzywacz, gołąb grzywacz <i>Columba palumbus</i> L.	gatunek łowny od 15 sierpnia do 30 listopada	Leśnictwo Koszarawa Bystra, 58b, Leśnictwo Korbielów, 127c; 129a, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 308c; 311a; 312a; 313c; 314a; 316a; 319c; 321b; 355f; 356a; 362a; 365g, Kocierz Moszczanicki, 331c, Leśnictwo Ślemień, 425b; 426c; 429a; 432a, Leśnictwo Gilowice, 436a; 453b, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	DP – zał. IIA i IIIA, Czerwona lista IUCN – LC
116.	Słonka <i>Scolopax rusticola</i> L.	gatunek łowny od 1 września do 21 grudnia	Leśnictwo Romanka Górna, 245b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PCzL – LC, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
Gady				
Gatunki chronione				
117.	Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i> L.	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	DS – zał. IV, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
118.	Jaszczurka żyworodna <i>Zootoca vivipara</i> L.	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
119.	Padalec zwyczajny <i>Anguis fragilis</i> L.	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	KB – zał. III
120.	Zaskroniec zwyczajny <i>Natrix natrix</i> L.	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LR/LC
121.	Żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i> L.	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
Płazy				
Gatunki chronione				
122.	Grzebiuszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i> Laurenti	Ścisła	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	DS – zał. IV, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
123.	Ropucha szara <i>Bufo bufo</i> L.	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
124.	Rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i> L.	Ścisła	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	DS – zał. IV, KB – zał. II, Czerwona lista IUCN – LC
125.	Salamandra plamista <i>Salamandra salamandra</i> L.	Częściowa	Leśnictwo Sopotnia Potok, 183a, Leśnictwo Gilowice, 440a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
126.	Traszka górską <i>Triturus alpestris</i> Laurenti	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
127.	Żaba trawna <i>Rana temporaria</i> L.	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	DS – zał. V, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC
128.	Żaba wodna <i>Pelophylax kl. esculentus</i> L.	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	DS – zał. V, KB – zał. III, Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Ochrona	Występowanie	Status ochrony
1	2	3	4	5
Bezkęgowce				
Trzmiele				
129.	Trzmiel gajowy <i>Bombus lucorum</i> L.	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	-
130.	Trzmiel łąkowy, trzmiel leśny <i>Bombus pratorum</i> L.	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	-
131.	Trzmiel ogrodowy <i>Bombus pratorum</i> L.	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	-
Motyle				
132.	Mieniak tęczowiec <i>Apatura iris</i> L.	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	PCzL – LC
133.	Paź królowej <i>Papilio machaon</i> L.	-	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	PCzL – LC
Mrówkowate				
134.	Mrówka rudnica <i>Formica rufa</i> L.	Częściowa	Obszar Nadleśnictwa. (źródło danych historycznych: POP dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2015-2024).	-

Znaczenie skrótów:

DS – Dyrektywa siedliskowa

DS – zał. II - gatunki zwierząt ważne dla Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony

DS – zał. IV- gatunki zwierząt ważne dla Wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony

DS – zał. V - gatunki zwierząt ważne dla Wspólnoty, których pozyskiwanie ze stanu dzikiego i eksploatacja może podlegać działaniom w zakresie zarządzania

KB – Konwencja berneńska – Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk

KB – zał. II -ściśle chronione gatunki fauny

KB – zał. III - gatunki chronione fauny

DP – Dyrektywa ptasia

DP – zał. I - gatunek z załącznika I Dyrektywy ptasiej; gatunek chroniony poprzez ochronę siedliska

DP – zał. II - gatunek z załącznika II Dyrektywy ptasiej; gatunki ptaków, na które można polować, a upolowanymi handlować, nie można polować w okresie ich wędrówki wiosennej, toków ani rozrodu

DP – zał. III - gatunek z załącznika III Dyrektywy ptasiej; gatunki ptaków, na które można polować, a upolowanymi handlować, nie można polować w okresie ich wędrówki wiosennej, toków ani rozrodu

PCzL - Polska Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych: gatunki o nieokreślonym stopniu zagrożenia (DD), nie zagrożone wyginięciem (LC), gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia (NT), gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie (VU), gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone (EN), gatunki skrajnie zagrożone, krytycznie (CR)

PCzK - Polska czerwona księga zwierząt: gatunki na razie nie zagrożone wymarciem, z różnych powodów wpisane do Czerwonej Księgi (LC), gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia (NT), gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie (VU), gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone (EN), gatunki skrajnie zagrożone, krytycznie (CR)

IUCN - Światowa Unia Ochrony Przyrody: gatunki niskiego ryzyka, najmniejszej troski (LC), bliskie zagrożenia (NT), narażone (VU), zagrożone (EN)

5.1.4.9. Gatunki specjalnej troski

W Nadleśnictwie spośród zwierząt i roślin chronionych wybrano **gatunki specjalnej troski**, do których zaliczono stwierdzone na gruntach Nadleśnictwa gatunki wymienione w Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku, w sprawie ochrony dzikich ptaków oraz Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku, w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz gatunki wymagające objęcia ochroną strefową.

Gatunki specjalnej troski podlegać będą obserwacji i zostaną odnotowane w wyciągach POP dla leśniczych. Są to następujące gatunki:

Zwierzęta:

- A108 – Głuszec – *Tetrao urogallus* L.
- A091 – Orzeł przedni – *Aquila chrysaetos* L.
- 1352 – Wilk – *Canis lupus* L.
- 1361 – Ryś – *Lynx lynx* L.
- 1354 – Niedźwiedź brunatny – *Ursus arctos* L.
- 2612 – Darniówka tatrzańska – *Microtus tatricus* Kratochvíl
- 1193 – Kumak górski – *Bombina variegata* L.
- 2001 – Traszka karpacka – *Lissotriton montandoni* Boulenger
- 4014 – Biegacz gruzelkowaty, biegacz urozmaicony – *Carabus variolosus* Fabricius
- 4024 – Sichrawa karpacka – *Pseudogaurotina excellens* Brancsik

Rośliny:

- 4109 – Tojad morawski – *Aconitum firmum* subsp. *Moravicum* L.
- 4116 – Tocja alpejska, tocja karpacka – *Tozzia carpathica* Wołoszack
- Czosnek syberyjski – *Allium sibiricum* L.
- Storzycz męski – *Orchis mascula* L.
- Widłoząb zielony – *Dicranum viride* Lindb.
- Zarzyczka (kortusa) górską – *Primula matthioli* (L.) K. Richt.

Dla ww. gatunków dokładne dane lokalizacyjne zostały zawarte w załączniku – dane wrażliwe.

5.1.4.10. Ostoje zwierząt chronionych

W związku z występowaniem w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Jeleśnia zwierząt chronionych, wymagających ustalenia stref ochronnych wyznaczono 4 takie strefy (2 dla głuszca, 1 dla orła przedniego i 1 dla wilka), w tym ochrony całorocznej i okresowej na łącznej powierzchni 223,49 ha.

Decyzją RDOŚ WPN.6442.3.2018.DC z dnia z 16 lutego 2018 r. ustalono dla **głuszca**:

- Strefę ochrony całorocznej - 23,75 ha
- Strefę ochrony okresowej - 30,10 ha

Strefa ochrony ostoi miejsca rozrodu i regularnego przebywania dla głuszca zlokalizowana jest w Leśnictwach Sopotnia Górna i Sopotnia Dolna.

Decyzją RDOŚ WPN.6442.4.2018.DC z dnia z 16 lutego 2018 r. ustalono dla **głuszca**:

- Strefę ochrony całorocznej - 6,37 ha
- Strefę ochrony okresowej - 44,45 ha

Strefa ochrony ostoi miejsca rozrodu i regularnego przebywania dla głuszca zlokalizowana jest w Leśnictwach Sopotnia Górna i Sopotnia Potok.

Decyzją RDOŚ WPN.6442.5.2018.DC z dnia z 16 lutego 2018 r. ustalono dla **orła przedniego**:

- Strefę ochrony całorocznej - 11,48 ha
- Strefę ochrony okresowej - 41,70 ha

Strefa ochrony ostoi miejsca rozrodu i regularnego przebywania orła przedniego zlokalizowana jest w Leśnictwie Sopotnia Dolna.

Decyzją RDOŚ WPN.6442.16.2015.DC.3 z dnia z 12 kwietnia 2016 r. ustalono dla **wilka**:

- Strefę ochrony okresowej - 65,64 ha

Strefa ochrony ostoi miejsca rozrodu i regularnego przebywania wilka zlokalizowana jest w Leśnictwie Sopotnia Potok.

Zgodnie z załącznikiem nr 4 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183) dla **głuszca** i ustala się strefę ochrony całorocznej w promieniu do 200 m (zwarty obszar wykorzystywany przez ptaki jako miejsce tokowania lub rozrodu) oraz strefę ochrony okresowej w promieniu do 500 m od miejsca tokowania lub rozrodu) od gniazda. Ochrona okresowa obowiązuje w okresie od 01.02 - 31.08, (tj. okres tokowania i rozrodu) oraz w okresie od 01.12 - 01.03, tj. (okres zimowy).

Zgodnie z załącznikiem nr 4 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183) dla **orla przedniego** – *Aquila chrysaetos* L.), ustala się strefę ochrony całorocznej w promieniu do 200 m od gniazda oraz strefę ochrony okresowej w promieniu do 500 m od gniazda. Ochrona okresowa obowiązuje od 1 stycznia do 15 sierpnia.

Zgodnie z załącznikiem nr 4 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183) dla **wilka** (*Canis lupus* L.) i ustala się strefę ochrony okresowej od miejsca rozrodu i obszar w promieniu do 500 m od tego miejsca. Ochrona okresowa obowiązuje od 01 kwietnia do 31 sierpnia.

W granicach strefy okresowej głuszcza zgodnie z PUL w 3 wydzieleniach zaprojektowano rębnię gniazdową stopniową udoskonaloną (z poborem miąższości: 30%, 50% i 80%). Należy jednak podkreślić, że zaplanowane zabiegi będą prowadzone wyłącznie poza okresem od 01.02 - 31.08, tj. okresem tokowania i rozrodu oraz poza okresem od 01.12 - 01.03, tj. okresem zimowym.

5.1.5. Ochrona lasu

Zagrożenie środowiska leśnego jest wynikiem jednoczesnego oddziaływania wielu czynników powodujących niekorzystne zjawiska i zmiany w stanie zdrowotnym lasów. Lasy Nadleśnictwa Jeleśnia narażone są w dużym stopniu na ujemne oddziaływanie czynników biotycznych i abiotycznych.

Zagrożenie trwałości drzewostanów świerkowych w Nadleśnictwie Jeleśnia (Beskid Żywiecki) nie jest zjawiskiem lokalnym. Wcześniej w latach 80-tych ubiegłego wieku podobna klęska dotknęła świerczyny w Górach Izerskich i Karkonoszach. Zdaniem specjalistów, m.in. z Instytutu Badawczego Leśnictwa oraz Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, w procesie zamierania beskidzkich lasów występuje kilka czynników destrukcyjnych, które doprowadzają do choroby łańcuchowej, ostatnio zdefiniowanej, jako choroba spiralna. Według tej ostatniej teorii niekorzystne czynniki oddziałujące na lasy można podzielić na trzy grupy: przysposabiające, inicjujące oraz towarzyszące.

Czynniki przysposabiające – należą do nich niekorzystne, naturalne lub zdegradowane przez człowieka, warunki glebowo-siedliskowe, położenie drzewostanu w ukształtowaniu terenu i związane z tym warunki klimatyczne, zasobność gleb w związki pokarmowe, genetyczne cechy drzew, niewłaściwy skład gatunkowy drzewostanu, oraz brak pielęgnacji. Czynniki te, znane od lat pod nazwą predyspozycji chorobowych lasu, działają długookresowo i same nie powodują wielkoobszarowych wylesień.

Czynniki inicjujące są to: mrozy, susze, silne wiatry, gradacje owadów liściożernych, uszkodzenia mechaniczne drzew, gazowe i pyłowe zanieczyszczenia atmosfery i kwaśne deszcze. Ich działanie jest krótkie, ostre i zwykle śmiertelne, często na dużą skalę.

Czynniki towarzyszące - mają charakter wtórny, ich następstwem są szkodniki pni (owady kambio- i ksylofagiczne) oraz choroby grzybowe powodujące ostateczne zamieranie drzew i drzewostanów.

W efekcie nakładania się na siebie tych niekorzystnych czynników doszło w Nadleśnictwie Jeleśnia, na znacznym obszarze do rozpadu ekosystemów leśnych i likwidacji lasu, jako formacji roślinnej.

W 2003 roku leśnicy z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach przedstawili wraz z naukowcami program ratowania beskidzkich drzewostanów p.n. „Program dla Beskidów” - program badań, monitoringu i działań ratunkowych. Stan zagrożenia lasów beskidzkich i ich zamieranie stały się przyczynkiem do podjęcia badań naukowych mających na celu m.in. określenie sposobów przeciwdziałania utracie ciągłości i trwałości lasów w Beskidach. Efektem tych badań jest projekt pod nazwą: „Doskonale rewalizacji siedlisk i przebudowy drzewostanów górskich w RDLP Katowice z uwzględnieniem poprawy stosunków wodnych i selekcji genetycznej drzew”, zrealizowany pod kierunkiem koordynatora dr inż. Józefa Barszcza (2005). Ponadto, prowadzone były badania pod kierunkiem prof. dr hab. Andrzeja Jaworskiego – „Postępowanie hodowlane w warunkach klęskowego rozpadu świerczyny w Beskidzie Śląskim i Żywieckim” (UR Kraków 2007). Tematy badawcze prowadzone są także przez Instytut Badawczy Leśnictwa Zakład Gospodarki Leśnej Regionów Górskich pod kierunkiem prof. dr hab. S. Niemtura.

Bieżąca sytuacja w lasach beskidzkich przedstawiana jest na szeregu konferencjach resortowych organizowanych przez RDLP w Katowicach i DGLP. Uczestnikami konferencji często są też leśnicy ze Słowacji, którzy podobne problemy z zamieraniem świerczyny mają w swoich lasach.

W sierpniu 2009 roku we Wspólnym Sekretariacie Technicznym w Krakowie została podpisana umowa na realizację projektu (**Rew-Be-Las**), pn. „Rewitalizacja beskidzkich lasów na polsko – słowackim pograniczu, w celu poprawy ich społecznych, ekologicznych i przeciwpowodziowych funkcji”. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska - Republika Słowacka 2007 - 2013.

Podsumowując do najważniejszych czynników mających wpływ na osłabienie odporności drzewostanów Nadleśnictwa należą owady, grzyby i zwierzęta, a natężenie ich oddziaływania na zamieranie świerczyny obrazuje pośrednio wielkość zinwentaryzowanych uszkodzeń przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela XXXIX. Zestawienie zinwentaryzowanych uszkodzeń drzewostanów w Nadleśnictwie Jeleśnia

Przyczyna uszkodzeń	Stopnie uszkodzeń								Razem	
	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%		
	Powierzchnia [ha]								[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Klimat		89,65	72,12	83,72	15,78	30,55			291,82	6,94
Wodne	5,77	1,58	13,23	9,71		5,53			35,82	0,85
Grzyby	687,03	779,80	309,18	167,14	18,32				1 961,47	46,65
Owady	78,55	135,28	236,12	81,33					531,28	12,63
Zwierzyna	111,04	704,44	475,32	28,47		13,90			1 333,17	31,70
Inne	24,79	22,81	3,99						51,59	1,23
Ogółem	907,18	1 733,56	1 109,96	370,37	34,10	49,98	0,00	0,00	4 205,15	100,00

W trakcie prac terenowych wykonanych w latach 2023-2024, zarejestrowano uszkodzenia drzewostanów na łącznej powierzchni 4 205,15 ha, co stanowi 37,23% powierzchni leśnej zalesionej gruntów Nadleśnictwa.

5.1.5.1. Zagrożenia biotyczne

W Nadleśnictwie Jeleśnia ogółem szkody od czynników biotycznych zarejestrowano na powierzchni 3 877,51 ha, co stanowi 92,21% wszystkich zinwentaryzowanych uszkodzeń.

Rozpatrując udział poszczególnych grup czynników szkodotwórczych w latach 2015-2024, sytuacja przedstawia się tak, że największe znaczenie spośród nich miały **grzyby**. Wykonując terenowe prace urządzeniowe stwierdzono uszkodzenia w drzewostanach przez choroby grzybowe na powierzchni 1 961,47 ha, co stanowi 46,64% wszystkich odnotowanych szkód. Głównymi chorobami grzybowymi na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia są: opieńkowa zgnilizna korzeni, a dokładniej opieńka ciemna – powszechnie kolonizująca ryzosfery drzewostanów świerkowych i huba korzeni.

Istotnymi szkodnikami leśnymi, stwarzającymi stałe zagrożenie dla drzew w fazie upraw i młodnika, będącym powodem powstania szkód istotniejszych jak i racją podejmowania przez Nadleśnictwo Jeleśnia koniecznych zabiegów prewencyjnych, jest **zwierzyna płowa**. Szkody (1333,17 ha – 31,70% wszystkich uszkodzeń) wyrządzone przez zwierzynę w uprawach i młodnikach są przyczyną obniżenia ich jakości hodowlanej. Szkody od zwierzyny polegają na zgryzaniu pędów wierzchołkowych, spałowaniu oraz czemchaniu. Cierpią w zasadzie wszystkie gatunki, zarówno iglaste (Jd, Św, Md, So) jak i liściaste (Bk, Jw oraz domieszki produkcyjne, pielęgnowane i biocenotyczne).

W Nadleśnictwie Jeleśnia występują istotne zagrożenia ze strony szkodliwych **owadów** (pow. 531,28 ha). Stanowiły one 12,63% wszystkich zinwentaryzowanych uszkodzeń. Do najważniejszych owadów powodujących szkody w drzewostanach nadleśnictwa w latach 2015-2024 należą: kornik drukarz, kornik zrosłożebny i rytownik pospolity określane, jako tzw. zespół kornikowy.

Występujące w ostatnim okresie anomalie pogodowe, długie okresy suszy i niskie opady powodują, że drzewostany Nadleśnictwa Jeleśnia narażone są na wzmożone występowanie **jemioli**. Obecność jemioli jest, podobnie jak susza, czynnikiem osłabiającym drzewa, co sprzyja gradacjom szkodników wtórnych. Znaczące uszkodzenia spowodowane przez jemiolę zaobserwowano na powierzchni 51,59 ha (wg prac terenowych).

5.1.5.2. Zagrożenia abiotyczne

W trakcie terenowych prac urządzeniowych szkody abiotyczne zarejestrowano na powierzchni 327,64 ha. Stanowiły one 7,79% wszystkich zinwentaryzowanych uszkodzeń.

Z zespołu czynników abiotycznych największe znaczenie w ubiegłym okresie gospodarczym miały uszkodzenia powstałe od **czynników klimatycznych**. Gwałtowne zjawiska pogodowe w postaci silnych i porywistych wiatrów w latach 2016 - 2020 i obfite opady śniegu – 2019 przyczyniły się do powstania uszkodzeń w drzewostanach różnych klas wieku. Szkody od wiatru odnotowywano w postaci wiatrolomów, wiatrowałów i naderwania systemów korzeniowych.

W ramach prac taksacyjnych stwierdzono również uszkodzenia od **okiści śnieżnej**, która w niektórych przegęszczonych młodnikach złożonych, spowodowała powstanie lokalnie mniejszych lub większych luk, albo złomów i wywrotów.

Na stan zdrowotny i sanitarny lasów w ubiegłym 10-leciu miały również wpływ długo-trwałe wiosenne i letnie **susze**, powodujące obniżenie poziomu wód gruntowych, w następstwie czego zaburzone zostały procesy fizjologiczne drzew, głównie świerka w starszych klasach wieku na żyzniejszych i wilgotniejszych siedliskach co doprowadziło do niedoborów składników pokarmowych i osłabienia drzewostanów czyniąc je bardziej podatnymi na oddziaływanie szkodliwych czynników natury biotycznej.

Szkody powodowane przez **przymrozki** (zmrożenia, zwarzenia), zwłaszcza późne, powodujące uszkodzenie aparatu asymilacyjnego drzewostanów iglastych i liściastych w minionym okresie gospodarczym nie miały istotnego wpływu na ogólną kondycję zdrowotną młodych drzewostanów, głównie ze względu na ich lokalne występowanie.

Lokalnie pojawiały się również niewielkie szkody w postaci **zgorzeli** na pniach drzew wystawionych na działanie słońca w wyniku wylesień lub wędnięcia gatunków liściastych w uprawach złożonych, w miejscach szczególnie ekspozycyjnych na działanie słońca.

Gwałtowne opady deszczu o charakterze nawałnic powodowały lokalnie uszkodzenia erozyjne gleb. W przypadku długotrwałych obfitych opadów deszczu następuje rozmoknięcie gruntu, co zwiększa podatność drzewostanów na powstawanie szkód, zwłaszcza od wiatru.

W ubiegłym okresie gospodarczym (lata 2015-2024) na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia odnotowano również 2 **pożary** lasów na łącznej powierzchni 0,65 ha.

Zagadnienia dotyczące ww. uszkodzeń zostały szerzej omówione w opisanu ogólnym PUL. Natomiast zagadnienia związane ze strukturą drzewostanów lub niezgodnością składu gatunkowego z siedliskiem omówiono we wcześniejszych rozdziałach.

5.1.5.3. Stan zdrowotny

Stan zdrowotny lasów Nadleśnictwa Jeleśnia w ubiegłym okresie gospodarczym wg. obserwacji ZOL w odniesieniu do głównych gatunków lasotwórczych charakteryzował się słabą zdrowotnością przeważającego w składach gatunkowych drzewostanów świerka, natomiast dobrą buka i jodły.

5.1.5.4. Stan sanitarny

Stan sanitarny lasów zdaniem ZOL, kształtowany poziomem posuszowej higieny lasu, częstością oraz wielkością powstawania szkód atmosferycznych, presją szkodników wtórnych oraz realizowanymi przez nadleśnictwo działaniami porządkującymi (wyróbka posuszu, wiatro- i śniegołomów), jest utrzymywany w Nadleśnictwie Jeleśnia na odpowiednim poziomie, ograniczającym i minimalizującym poprzez te działania możliwy ewentualny bardziej dynamiczny rozwój procesów chorobowych drzewostanów (dotycząc głównie świerka i drzewostanów świerkowych) oraz pogłębiania skutków pojawiających się szkód i zagrożeń dla trwałości lasów.

Szersze omówienie zagadnień dotyczących ochrony lasu zostało zawarte w Programie Ochrony Przyrody i w PUL.

5.1.6. Zagospodarowanie turystyczne

Nadleśnictwo Jeleśnia wypełniając wszystkie funkcje gospodarki leśnej, w tym także rekreacyjne, prowadzi zagospodarowanie turystyczne, także po to, aby chronić przyrodnicze i produkcyjne funkcje lasu. Tworzenie ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych, miejsc postoju pojazdów, ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych i tras spacerowych nordic walking pozwala na koncentrację ruchu turystycznego na znanym, ograniczonym obszarze, a co za tym idzie na lepszą jego kontrolę.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa występują następujące obiekty turystyczne:

a) Szlaki turystyczne piesze i rowerowe:

Przez teren Nadleśnictwa Jeleśnia przebiega sieć szlaków turystycznych:

- Szlak pieszy (czerwony): Martoszka – Przełęcz Pawlusia – schronisko PTTK na Hali Rysianka - Trzy Kopce - Palenica - schronisko PTTK na Hali Miziowa – rezerwat "Piłsko" – Przełęcz Glinne – Przełęcz Półgórska – Hala Mendralowa;
- Szlak pieszy (czerwony): Suchy Groń – Schronisko PTTK Na Rysiance (5,2 km);
- Szlak pieszy (czerwony): Przełęcz Przysłop Cisowy – Przełęcz Kocierska – Madohora – Rozstaje pod Mładą Horą (11,8 km);
- Szlak pieszy (żółty): Romanka – Martoszka – Przełęcz Pawlusia – Schronisko PTTK Na Rysiance (5,2 km);
- Szlak pieszy (żółty): Kocierz, Basie – Madohora – Rozstaje pod Mładą Horą (4,8 km);
- Szlak pieszy (niebieski): Trzy Kopce – Góra Pięciu Kopców – Las Suchowarski – Przełęcz Glinne – Jaworzyna – Przełęcz pod Beskidem Krzyżowskim – Przełęcz Półgórska – Pod Mędralową (23,6 km);
- Szlak spacerowy - Szlak Właścicieli Miasta Żywca (niebieski): Żywiec dworzec kolejowy – Żywiec-Rynek – wzgórze Grojec – Żywiec Browar (2,0 km);
- Szlak pieszy (niebieski): Sopotnia Wielka, Kolonia – Schronisko PTTK Na Rysiance (6,0 km);
- Szlak pieszy (niebieski): Żywiec – Trzebinia – Pawlacki Wierch – Sopotnia Mała – Schronisko PTTK Na Rysiance (22,3 km);
- Szlak pieszy (niebieski): Korbielów – Pod Przysłopem (2,3 km);
- Szlak pieszy (niebieski): Przełęcz Przysłop Cisowy – Czernichów – Przełęcz pod Czuplem (11,5 km);
- Szlak pieszy (zielony): Hucisko – Koszarawa Cicha – Czerniawa Sucha – Magurka – Pod Mędralową (12,6 km);
- Szlak pieszy (zielony): Hucisko – Ślemień – Kocoń – Gibasów Wierch – Madohora (12,4 km);
- Szlak pieszy (zielony): Przełęcz Kocierska – Kocierz Górny – Kucówki (rozejście szlaków) – Chatka Gibasówka – Gibasów Wierch – Madohora (12,4 km);
- Szlak pieszy (zielony): Przyborów Moczarski – Moczarki – Mędralowa (7,9 km);
- Szlak pieszy (zielony): Korbielów – Hala Miziowa, skrzyżowanie szlaków – Przełęcz Buczynka – Sopotnia Wielka, Mrozków (11,0 km);
- Beskidzka Droga św. Jakuba - Szlak św. Jakuba: Madohora – Rozstaje pod Mładą Horą – Kocoń – Rychwałd – Żywiec (24,4 km).

Niezależnie od szlaków turystycznych na obszarze Nadleśnictwa Jeleśnia zlokalizowano również kilka tras rowerowych, które często stanowią utwardzone śródleśne drogi leśne i publiczne.

Ścieżki rowerowe:

- trasa rowerowa: Stara Karczma w Jeleśni – Schronisko Rysianka;
- trasa rowerowa: Stara Karczma w Jeleśni – Hucisko – Lachowice – Przyborów;
- trasa rowerowa: Jezioro Żywieckie – Pewel Wielka Centrum;
- trasa rowerowa: Czernichów – Łękawica – Kocierz Rychwałdzki;
- trasy rowerowe w okolicach Korbielowa (niebieska, czerwona i żółta) o różnym stopniu trudności.

Ponadto w ramach programu współpracy transgranicznej "Turystyka bez granic" powstał polsko-słowacki szlak turystyczny z Jeleśni do Klina, wraz z infrastrukturą towarzyszącą z miejscami odpoczynku, w których umiejscowiono stoły, ławki, stojaki na rowery, kosze na śmieci, oświetlenie fotowoltaiczne oraz tablice kierunkowe i informacyjne.

Oprócz wytyczonych ścieżek rowerowych do jazdy na rowerze nadają się także niektóre pieszne szlaki turystyczne i szlaki spacerowe.

b) Edukacja ekologiczna:

Od szeregu lat Nadleśnictwo prowadzi edukację ekologiczną w oparciu o program edukacji leśnej społeczeństwa. Celem edukacji leśnej jest upowszechnienie w społeczeństwie wiedzy o środowisku leśnym, gospodarce leśnej i wizerunku leśnika oraz kształtowanie świadomości proekologicznej społeczeństwa.

Działania edukacyjne realizowane na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia to głównie pogadanki tematyczne oraz spacer organizowane na ścieżkach edukacyjnych: „Las Kielbasów” i „Gajówka Cieniowa”. Nadleśnictwo Jeleśnia chętnie włącza się również w akcje i pikniki organizowane przez fundacje i stowarzyszenia działające w jego zasięgu. Podejmuje również współpracę z samorządami włączając się w organizowanie imprez, podczas których promowana jest praca leśników oraz prowadzona jest edukacja leśna skierowana do różnych grup wiekowych. Nadleśnictwo Jeleśnia wychodzi również z inicjatywą organizacji zajęć o charakterze otwartym, dostępnych dla uczniów szkół i zielonych szkół oraz turystów organizowanych w salach GOK, czy zielonych pracowniach w placówkach oświatowych. Pracownicy Nadleśnictwa Jeleśnia są też bardzo otwarci na dostosowywanie narzędzi edukacyjnych do zmieniających się potrzeb i oczekiwań społecznych. Przejawia się to w organizowaniu i uczestnictwie w akcjach edukacyjnych na terenach gmin, konkursach przyrodniczych dla dzieci i ogólnopolskich akcjach cyklicznych: Chrońmy las przed pożarem; Sprzątanie świata; Dokarmianie ptaków; Wakacje w lesie; Grzybobranie; Choinki nadziei oraz w konkursach ekologicznych, prelekcjach i pogadankach w miejscowych szkołach. W roku 2023 z zajęć edukacyjnych skorzystało około 4 tysiące osób. Większość stanowiły dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci ze szkół podstawowych, które najchętniej korzystają z organizowanych przez nas zajęć. Nadleśnictwo Jeleśnia podejmuje również stałą współpracę z Zespołem Szkół Technicznych i Leśnych w Żywcu w zakresie organizacji praktyk zawodowych i organizacji zajęć edukacyjnych.

Prowadząc edukację leśną pracownicy nadleśnictwa wykorzystują naturalne walory przyrodnicze nadleśnictwa, na które składają się: wysoka lesistość, atrakcyjne ukształtowanie oraz istniejące w zasięgu jego działania obszary chronione, w tym: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe czy też obszary Natura 2000.

Od szeregu lat Nadleśnictwo Jeleśnia prowadzi edukację ekologiczną w oparciu o program edukacji leśnej społeczeństwa, której przejawem są prelekcje i pogadanki w szkołach i przedszkolach (spotkania z leśnikiem), konkursy, turnieje wiedzy ekologicznej, ekspozycje dotyczące gospodarki leśnej, pikniki leśne oraz zajęcia terenowe prowadzone z młodzieżą na istniejących (wymienionych poniżej) ścieżkach przyrodniczo-dydaktycznych. Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Jeleśnia funkcjonują opisane poniżej 2 **ścieżki edukacyjne**.

- **Ścieżka edukacyjna „Las Kielbasów”** – przebiega przez teren LP Nadleśnictwa Jeleśnia. Położona jest na terenie leśnictwa Kielbasów w sąsiedztwie rezerwatu „Gawroniec” chroniącego kompleks dobrze zachowanej buczyny karpackiej. Całkowita długość ścieżki edukacyjnej to 1800 m. Na ścieżce zlokalizowanych jest 16 tablic edukacyjnych. Poruszana podczas prelekcji tematyka to m.in. Dziuple i ich mieszkańcy, Jak zachować się w lesie, Rola martwego drewna i rola lasu, Urządzenia łowieckie, Gatunki łowne. Minimalny czas przejścia ścieżką edukacyjną to około 1 godz. Ścieżka edukacyjna prowadzi przez bardzo malownicze fragmenty lasów Nadleśnictwa Jeleśnia i jest obowiązkowym punktem prowadzonej edukacji leśnej w Nadleśnictwie. Nieodłącznym elementem ścieżki edukacyjnej jest również **Leśna kaplica w Kielbasowie**, której inicjatorem był leśniczy lasów miejskich w Żywcu Rudolf Messer. We wnętrzu kaplicy znajduje się ołtarz, którego centralną część stanowi postać Madonny wyrzeźbiona w drewnie lipowym przez Stanisława Olszowskiego - leśniczego ówczesnych Lasów Państwowych. Kaplica leśna w Kielbasowie odwiedzana była dwukrotnie przez Kardynała Karola Wojtyłę. Niedaleko kaplicy posadzono dąb wyhodowany z żołędzi Dębu Chrobrego, którego nasiona zostały

poświęcone 28 kwietnia 2004 r. podczas pielgrzymki Leśników Polskich do Watykanu. Kolejnym ciekawym obiektem do zwiedzania jest tu budynek administracyjny Lasów Miejskich w Żywcu z 1891 r. znajdujący się tuż obok kaplicy. Wykorzystywany jest on również do prowadzenia zajęć z edukacji leśnej.

- **Ścieżka edukacyjna „Gajówka Cieniowa”** znajduje się w Leśnictwie Czernichów. Jest to obiekt również bardzo często wykorzystywany do prowadzenia zajęć z edukacji leśnej. Znajduje się tu miejsce na ognisko, drewniany plac zabaw oraz tablice informacyjne poświęcone tematyce leśnej oraz osobliwościom przyrodniczym Nadleśnictwa Jeleśnia. Ciekawostką mającą znaczenie historyczne jest odtworzona tu częściowo drewniana gajówka wykonana wcześniej według projektu Karla Pietschki adiunkta budowlanego u księcia Albrechta Fryderyka Habsburga.

Ośrodki kultu religijnego:

Na terenie LP nie występują znane sanktuaria religijne, jednakże w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia znajdują się liczne kościoły luterańskie i katolickie, oraz Sanktuarium Matki Bożej w Rychwałdzie.

Sanktuarium Matki Bożej w Rychwałdzie – kościół wybudowano w 1644 r. w miejsce drewnianego kościoła św. Andrzeja przeniesionego do Gilowic. Jest najświętniejszym ośrodkiem kultu maryjnego na Żywiecczyźnie. W Rychwałdzie kult ten łączy się z obrazem Matki Bożej z Dzieciątkiem z XV w., wykonanym według kanonów ostatniego okresu sztuki bizantyjskiej. W 1965 roku nastąpiła koronacja cudownego obrazu Matki Boskiej Rychwałdzkiej.

Ponadto należy również wspomnieć o istniejących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia licznych kapliczkach, kaplicach, figurach i krzyżach przydrożnych, które są elementem charakterystycznym krajobrazu oraz świadczą o bogatej kulturze religijnej analizowanego regionu.

Stacje narciarskie:

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia znajduje się szereg obiektów i urządzeń turystycznych w tym liczne wyciągi i trasy narciarskie: zlokalizowane w Korbielowie w masywie Pilska będącego najwyżej położonym ośrodkiem narciarskim w Beskidach. Pilsko swoją sławę i popularność zawdzięcza doskonałym warunkom narciarskim, przyciąga co roku bardzo dużo narciarzy i snowboardzistów, narciarzy turowych a także wielu ludzi jeżdżących na skuterach śnieżnych. Masyw Pilska należy bowiem do najbardziej atrakcyjnych terenów narciarskich w kraju, panuje tu specyficzny mikroklimat, gdzie sezon narciarski trwa często do pierwszych dni maja. W Korbielowie turyści mogą korzystać z 4 wyciągów krzesełkowych, 10 orczykowych oraz 10 tras narciarskich. Do najpopularniejszych tras należy Kolej krzesełkowa Korbielów – Solisko, Korbielów – Hala Szczawiny czy Kolej Baba. Ponadto powstały również trasy narciarskie dla przedszkolaków (Dimbo), początkujących (Cypisek, Kuligówka), średnio jeżdżących (stoki Buczynki, Soliska przy krzesełkach), zaawansowanych (trasy z szczytowych partii Pilska do Szczawin), trasy freeridowe (z kopuły Pilska) oraz trasy turowe (np. między schroniskami Miziowa - Rysianka).

Planowane zamierzenia rozbudowy lub budowy stacji narciarskich przez przedsiębiorców mogą doprowadzić do zagospodarowania turystycznego znacznej części Beskidów. Dla przyrody, oznacza to wylesienia sporej powierzchni stoków, erozję gruntów, zaburzenia stosunków wodnych, przerwanie korytarzy ekologicznych, zwiększenie presji turystycznej i gospodarczej na środowisko (niebezpieczeństwo niekontrolowanej ingerencji w kompleksy leśne), a co najważniejsze może to oddziaływać negatywnie na równowagę biologiczną.

Plan urządzenia lasu nie odnosi się do tego typu przedsięwzięć.

Szczegółowe dane dotyczące obiektów zagospodarowania turystycznego i edukacyjnego w zasięgu Nadleśnictwa zostały zamieszczone w Programie ochrony przyrody.

5.1.7. Zalesienia

Nadleśnictwo Jeleśnia nie przewiduje przeznaczać do zalesienia gruntów rolnych pozostających w jego zarządzie. Jednocześnie Nadleśnictwo nie zamierza zalesiać gruntów pozostających w dzierżawie. Podsumowując należy stwierdzić, że Nadleśnictwo Jeleśnia, zgodnie ze stanem na 01.01.2025 roku nie posiada gruntów do zalesienia.

5.2. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji PUL

Istotne problemy przy sporządzaniu Planu urządzenia lasu to:

- brak szczegółowej wiedzy o występowaniu niektórych gatunków i siedlisk.

5.2.1. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną

Analiza stanu środowiska przyrodniczego terenów Nadleśnictwa pozwala na określenie miejsc oraz zagadnień, gdzie może wystąpić potencjalny konflikt pomiędzy gospodarką leśną, a ochroną przyrody.

Tabela XL. Obszary potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną

Rodzaj zagadnienia	Istota kolizji	Ograniczanie negatywnych skutków
1	2	3
1. Przyjęty TD a naturalny typ lasu w odniesieniu do fragmentów potencjalnych leśnych siedlisk przyrodniczych w większych wydzieleniach (zespołów).	Większe zróżnicowanie składów gatunkowych przewidywanych dla siedlisk przyrodniczych w stosunku do TD przyjętych dla typów siedliskowych lasu, co w pewnych warunkach może skutkować eliminacją z upraw niektórych pożądanych gatunków.	Uwzględnianie przy planowaniu odnowień lokalnego zróżnicowania siedliskowego a także zasięgu potencjalnych siedlisk przyrodniczych i przynależnych im składów gatunkowych. PUL dla Nadleśnictwa Jeleśnia spełnia te wymagania.
2. Ochrona lasu a konieczność pozostawiania martwego drewna.	W warunkach naturalnego obiegu materii i energii obojętne jest jakie gatunki i w jakiej ilości składają się na martwą masę drzewną występującą na powierzchni leśnej. Obecnie wprowadzana Instrukcja Ochrony Lasu docenia potrzebę akumulacji martwego drewna, wprowadza m. in. pojęcie drzewa biocenotycznego. Dotychczasowa praktyka opiera się na indywidualnie opracowanych zasadach obowiązujących na ściśle określonych obszarach – zwykle są to obszary leśne specjalnego przeznaczenia – np. rezerваты, a także na dążeniu do akumulacji martwej masy drzewnej.	W celu wyjaśnienia szeregu wątpliwości i optymalizacji tego procesu, niezbędne jest opracowanie przez ALP stosownej instrukcji. Instrukcja Ochrony Lasu dopuszcza pozostawianie martwego drewna po opuszczeniu go przez owady żerujące pod korą, ale zasiedlone przez owady żerujące w drewnie. Zasady Hodowli Lasu zalecają pozostawienie 5% zapasu powierzchni zrębowej w postaci przestoi do następnej kolei rębów, lub do naturalnej śmierci i rozkładu. Instrukcja zarządzania lasu uwzględnia inwentaryzację drzew martwych. Wykonane pomiary potwierdzają występowanie znacznej ilości drzew martwych w Nadleśnictwie Jeleśnia (180 928,24 m ³). Średni zapas zakumulowanych drzew martwych wynosi 20,01 m ³ /ha, co stanowi 6,46% zapasu. Należy stwierdzić, że ilość drzew martwych zapewnia odpowiednie warunki bytowania wielu organizmów, co oddziałuje korzystnie na zwiększenie bioróżnorodności biologicznej ekosystemów leśnych.

Rodzaj zagadnienia	Istota kolizji	Ograniczanie negatywnych skutków
1	2	3
3. Wykonywanie prac leśnych przez cały rok, a ochrona lęgów niektórych gatunków ptaków.	Konflikt ten nie dotyczy gatunków ptaków, dla których zostały wyznaczone strefy ochronne. W Planie wyznaczono obecnie 3 strefy ochrony gatunków „strefowych” (ptaków). W przypadku stwierdzenia w trakcie obowiązywania PUL nowych gniazd gatunków „strefowych”, należy niezwłocznie złożyć wniosek o utworzenie stref ochronnych. Ornitologiczne zasady ochrony wymieniają szereg gatunków wymagających ochrony strefowej, a nie uwzględnionych w ustawodawstwie. Gospodarka leśna jest prowadzona zgodnie z wymogami ochrony przyrody i nie wpływa w istotny sposób na lęgi ptaków.	Minimalizacja strat w lęgach wszelkich gatunków ptaków (nie licząc koncentracji prac w okresie pozalęgowym) jest możliwa przy ornitologicznym, nawet pobieżnym, rozpoznaniu drzewostanu, lub fragmentu drzewostanu w którym zaplanowano cięcia rębne lub selekcyjne. Możliwe jest wtedy wyłączenie z użytkowania pojedynczych drzew, lub całych fragmentów lasu w celu ochrony gniazd. Ważne jest również racjonalne wyznaczenie szlaków transportowych i egzekwowanie prawidłowości ich wykorzystania. PUL w zasadzie nie ustosunkowuje się do terminowości prac leśnych, ale POP zawiera wskazania w tym zakresie. Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Jeleśnia ustalono 3 strefy ochrony całorocznej i okresowej dla orla przedniego i głuszcza. Generalnie należy stwierdzić, że zaplanowane w PUL zabiegi gospodarcze będą dotyczyły jedynie niewielkiej powierzchni drzewostanów (stanowiących biotopy niektórych, istotnych gatunków ptaków), co w połączeniu z rozłożeniem ich w czasie (zabiegi będą wykonywane w ciągu całego roku, z wyłączeniem okresu lęgowego), pozwala wysnuć jednoznaczny wniosek, o nieznacznym oddziaływaniu PUL na lęgi ptaków.
4. Ochrona lęgów niektórych gatunków ptaków a powszechna dostępność lasów.	Obowiązujące ustawodawstwo nie ogranicza dostępu do lasów w zależności od pory roku, chyba że wymaga tego bezpieczeństwo pożarowe. Zasada powszechnej dostępności lasów może przyczyniać się do wystąpienia strat w lęgach chronionych gatunków ptaków (w rejonach o większym nasileniu ruchu turystycznego). Ustawodawca sankcjonuje powszechną dostępność lasu. Nie wydaje się jednak aby to zjawisko miało istotne znaczenie. O wiele szkodliwsza jest penetracja lasu przez psy i koty z obszarów zabudowanych bezpośrednio przy granicy lasu.	Sposobem minimalizowania negatywnego wpływu może być np. ograniczanie dostępu do lasu jedynie do wyznaczonych szlaków i miejsc postoju, co jest trudne w realizacji. Administracja leśna ma prawo zabronić okresowo wstępu do określonych fragmentów lasu z przyczyn ochronnych.
5. Wykonywanie prac leśnych. Zrywka drewna.	Przy prowadzeniu prac leśnych zachodzi potrzeba wyznaczenia szlaków zrywkowych udostępniających las. Plan urządzenia lasu. nie odnosi się do ich planowania i sposobu wykonania.	Wyznaczenie szlaków zrywkowych powoduje przemyślane poruszanie się po drzewostanie oraz ograniczenie niszczenia gleby i kaleczenia drzew. Ważnym jest aby po zakończeniu prac szlaki zrywkowe zabezpieczyć przed erozją gruntu i przekształcaniem w rynny odprowadzające wodę.

5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji PUL

Prowadzenie gospodarki leśnej na terenie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe opiera się na wykonywanych dla każdego nadleśnictwa planach urządzenia lasu. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, sporządzanie planu urządzenia lasu jest obligatoryjnym wymogiem prawnym.

Plany są opracowywane w cyklu 10-cio letnim.

Podstawowa działalność nadleśnictwa jest związana z zapisami planu.

Brak realizacji Planu urządzenia lasu może spowodować następujące skutki:

- zaniechanie lub ograniczenie pozyskania drewna zaplanowanego w PUL (na racjonalnym poziomie zapewniającym trwałość lasu oraz spełnianie jego wielorakich funkcji), co spowoduje konieczność zastąpienia go w gospodarce surowcami i materiałami, których wydobycie i przetwarzanie wpływa niekorzystnie na środowisko w wymiarze globalnym (węgiel, ropa, gaz);
- utrudnienie realizacji zasad wielofunkcyjnej, trwale zrównoważonej, opartej na podstawach ekologicznych, gospodarki leśnej;
- pogorszenie stanu zdrowotnego drzewostanów poprzez zmniejszenie odporności na zagrożenia biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne (np. w wyniku gradacji szkodników owadzych);
- pogorszenie warunków dla rozwoju młodego pokolenia drzew, występujących w postaci nalotów, podrostów, II piętra;
- zaniechanie przebudowy drzewostanów niezgodnych z typem siedliskowym lasu;
- nadmierne starzenie się drzewostanów może powodować obniżenie stabilności drzewostanów, w wyniku procesu naturalnego zamierania drzew, a w konsekwencji zmiany w krajobrazie, utratę ochrony przed wiatrami, zmiany w mikroklimacie, zmiany w zbiorowiskach roślinnych;
- nadmierny spływ powierzchniowy w przypadku rozpadu drzewostanów, obniżenie retencji i nasilenie zjawisk powodziowych.

5.4. Istniejący stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia nie przewiduje wykonywania przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r., w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2016 poz. 71).

Przeprowadzone analizy wykazały, że realizacja działań przewidzianych w Planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia nie będzie znacząco oddziaływać na poszczególne elementy środowiska takie jak: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne. W związku z powyższym obszary objęte przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia nie występują.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PUL NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000

6.1. Wpływ zapisów PUL wyznaczających ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko

Analiza Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia nie wykazała obecności zapisów z zakresu planowania przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2016 poz. 71).

6.2. Przewidywane oddziaływanie PUL na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000

Mając na względzie oddziaływanie na środowisko dotychczas realizowanej gospodarki leśnej w Nadleśnictwie, którego wyrazem jest aktualny stan biocenozy, należy przyjąć, że doskonalona w oparciu o oceniany Plan urządzenia lasu gospodarka leśna nie spowoduje pogorszenia stanu zachowania chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, a w wielu przypadkach przyczyni się do poprawy stanu ochrony.

Przez integralność obszarów Natura 2000 rozumie się spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych dla ochrony, których zostały zaprojektowane i wyznaczone obszary Natura 2000. W Planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia nie ma zaplanowanych zabiegów mogących naruszyć integralność obszarów Natura 2000. Realizacja zaprojektowanych czynności gospodarczych (odnowień, pielęgnacji upraw i młodników, trzebieży i rębni) nie wpłynie negatywnie na siedliska, rośliny i zwierzęta występujące na obszarach Natura 2000, ponieważ sposób wykonania zabiegów gwarantuje utrzymanie właściwego stanu i ochronę siedlisk istotnych dla poszczególnych gatunków oraz całego ekosystemu leśnego. Realizacja zabiegów gospodarczych zaplanowanych w Planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia nie wpłynie również na ekosystem jako całość, nie zaburza spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych dla ochrony, których zaprojektowano sieć obszarów Natura 2000.

Ochrona integralności obszaru jest pochodną zachowania jej trzech głównych składowych:

- zachowanie tzw. korzystnego stanu ochrony kluczowych gatunków i siedlisk;
- zachowanie kluczowych struktur obszaru;
- zachowanie kluczowych procesów i relacji, a może zostać naruszona w przypadku zaistnienia:
 - a) w odniesieniu do populacji gatunku:
 - spadku liczebności lub zagęszczenia populacji w dłuższej perspektywie czasowej;
 - zmniejszenia zasięgu gatunku;
 - pogorszeniu funkcjonowania populacji (np. ograniczeniu możliwości reprodukcji);
 - zwiększeniu śmiertelności, pogorszeniu możliwości wymiany genetycznej, pogorszeniu łączności z innymi populacjami;
 - zmniejszeniu powierzchni siedliska gatunku;
 - pogorszeniu jakości siedliska gatunku;
 - pogorszeniu szans osiągnięcia (także przywrócenia) właściwego stanu ochrony gatunku w przyszłości;
 - b) w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych:
 - fizycznej degradacji;
 - zmniejszeniu powierzchni;
 - zmian cech charakterystycznych siedliska, pogorszeniu stanu gatunków typowych dla siedliska przyrodniczego;
 - pogorszeniu szans osiągnięcia (także przywrócenia) właściwego stanu ochrony siedliska w przyszłości.

PUL nie będzie miał żadnego negatywnego oddziaływania na integralność obszarów oraz funkcjonowanie istniejących korytarzy ekologicznych istotnych dla sieci Natura 2000. Ze względu na zakres projektowanych prac nie spowoduje on negatywnych, trwałych skutków w szlakach migracji ptaków.

Rozmiar zmian warunków środowiskowych charakterystycznych dla ekosystemów leśnych, będących pod wpływem ocenianego dokumentu, należy w świetle założonego Planu uznać za nieistotny. Nowe właściwości poszczególnych elementów środowiska nie będą odbiegać od obecnych, charakterystycznych dla omawianego obszaru. Stąd nie nastąpią także istotne zmiany w faunie i florze tego terenu.

Oddziaływanie i układ parametrów ekologicznych, będzie zatem taki sam, jaki jest obecnie. W wyniku oddziaływania zaplanowanych w PUL zabiegów ukształtowana zostanie na końcu okresu jego obowiązywania, odpowiednio zróżnicowana pod względem wiekowym i gatunkowym właściwa struktura drzewostanów. W wielu przypadkach będzie ona korzystniejsza od obecnej (np. zmniejszenie udziału sosny na siedliskach grądów i buczyn oraz wzrost zróżnicowania gatunkowego i strukturalnego, pod względem wieku i budowy pionowej).

Obszary Natura 2000 stanowią formę ochrony przyrody wg aktualnej Ustawy o ochronie przyrody. Ponieważ jednak ocena wpływu Planu na te obszary jest najistotniejszym elementem SOOŚ, istniejące na terenie Nadleśnictwa obszary Natura 2000 omówione zostały niezależnie od pozostałych form ochrony przyrody.

6.3. Przewidywane oddziaływanie PUL na obszary Natura 2000

Prognoza oddziaływania Planu urzędzenia lasu obejmuje wpływ zadań gospodarczych na chronione siedliska przyrodnicze oraz chronione gatunki roślin i zwierząt na obszarach Natura 2000.

W toku prac związanych z opracowaniem Prognozy przeanalizowano zabiegi zapisane w Planie pod kątem ich wpływu na przyrodę obszarów Natura 2000.

Należy zaznaczyć, że w momencie opracowywania Planu wszystkie zlokalizowane na gruntach LP Nadleśnictwa Jeleśnia obszary Natura 2000, posiadały zatwierdzone plany zadań ochronnych (PZO).

Zgodnie z zapisami „*Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku...*”, projekt Planu musi zostać przeanalizowany pod kątem przewidywanego wpływu jego realizacji na te gatunki i ich siedliska, dla ochrony których funkcjonuje dany obszar Natura 2000, jako specyficzna forma ochrony przyrody, której ochronie podlega nie cały „teren w granicach obszaru, ale tylko określone siedliska przyrodnicze, siedliska określonych gatunków i same gatunki”. Jako „wartości” należy więc identyfikować występowanie odpowiednich gatunków i siedlisk przyrodniczych (w kategoriach A, B, C) i te wartości poddano ocenie.

Przedmiotami ochrony na obszarach Natura 2000 Nadleśnictwa Jeleśnia, poddanymi ocenie, na które może oddziaływać gospodarka leśna są siedliska, rośliny i gatunki zwierząt chronionych zamieszczone w Standardowych Formularzach Danych, dla których wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C (ustalenia zakresu i szczegółowości prognozy).

Ocenie poddano gatunki roślin i zwierząt zamieszczone w standardowych formularzach danych, dla których istnieją dane odnośnie występowania na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu analizowanych obszarów. Oceny dokonano biorąc pod uwagę znajomość biologii poszczególnych taksonów. Celem ochrony na obszarach Natura 2000 jest utrzymanie różnorodności biologicznej poprzez zabezpieczenie zagrożonych i reprezentatywnych dla regionu typów siedlisk przyrodniczych oraz zagrożonych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Oznacza to, że nie powinna ulec zmniejszeniu powierzchnia siedlisk i areał występowania gatunków, a stan siedlisk i populacji powinien zostać poprawiony (o ile istnieje taka potrzeba), a przynajmniej pozostać na tym samym poziomie.

W poniższych tabelach zostały zestawione informacje dotyczące przedmiotów ochrony i zaprojektowanych w PUL zabiegów gospodarczych, które mają na nie oddziaływać. Dla konkretnego siedliska określono powierzchnię i symbol znaczenia siedliska oraz rodzaj i powierzchnię zabiegów, które go dotyczą. Jednym z kryteriów oceny był czas oddziaływania, wyróżniono tutaj oddziaływanie krótko-, średnio- i długoterminowe. W ocenie wzięto też pod uwagę naturalny zasięg siedliska, strukturę drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska oraz stan ochrony typowych gatunków siedliska. W ocenie dokonano także porównania gospodarczych typów drzewostanu i ustalonych składów odnowie-

nia z naturalnym składem gatunkowym lasów wg Matuszkiewicza (2007), metodyki inwentaryzacji leśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Lasach Państwowych oraz dane zawarte w podręcznikach ochrony siedlisk (Wyd. MOŚ). Oprócz tego określono przewidywane zmiany struktury wiekowej na siedliskach Natura 2000 na końcu obowiązywania Planu urządzenia Lasu.

Wykonawca BULiGL Oddział w Krakowie otrzymało od RDOŚ w Katowicach warstwy mapy numerycznej z naniesionymi przedmiotami ochrony. W przypadku pododdziałów leśnych, w których siedlisko przyrodnicze nie obejmowało całego wydzielienia leśnego, w bazie SILP została zamieszczona informacja o powierzchni tego siedliska w tym pododdziale. Dotyczyło to również sytuacji, gdy w ramach danego pododdziału stwierdzono obecność kilku siedlisk przyrodniczych. Należy także podkreślić fakt, że różnice powierzchniowe danych GIS zawarte w PUL w stosunku do danych posiadanych przez RDOŚ w Katowicach wynikają z innej metodyki pomiarów.

W Prognozie zestawiono zabiegi projektowane w zasięgu ww. obszarów Natura 2000 na siedliskach przyrodniczych zidentyfikowanych na terenie Nadleśnictwa. Ponadto w stosunku do każdego z ww. obszarów Natura 2000 określono możliwości osiągnięcia celów działań ochronnych określonych w PZO w odniesieniu do przedmiotów ochrony występujących na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia. W ramach wykonanej oceny porównawczej dla każdego obszaru Natura 2000 opracowano powierzchniową tabelę klas wieku wg siedlisk przyrodniczych na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL oraz dokonano szczegółowej oceny zgodności zapisów Planu urządzenia lasu z zapisami planów zadań ochronnych.

Na terenie objętym PUL Nadleśnictwa Jeleśnia (na gruntach LP), położone są następujące obszary Natura 2000: Beskid Żywiecki PLH240006, Beskid Mały PLH240023 oraz Beskid Żywiecki PLB240002.

6.3.1. Wpływ ustaleń PUL na przedmioty ochrony w zasięgu Obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006

W obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia (poza gruntami LP), chronione są jako przedmioty ochrony następujące siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej: 3220, 4060, 4070, 4080, 6230, 6430, 6510, 6520, 7110, 7140, 7230, 8220, 8310, 9110, 9130, 9140, 9170, 9180, 91D0, 91E0, 9410; zwierzęta, ssaki: niedźwiedź brunatny, ryś, wilk, wydra, darniówka tatrzańska; nietoperze: nocek duży; płazy: kumak górski, traszka grzebieniasta, traszka karpacka; ryby: brzanka, głowacz białopłetwy, koza, minóg strumieniowy; owady: sichrawa karpacka, biegacz urozmaicony; rośliny: tojad morawski, tocja karpacka, dzwonek piłkowany, widłoząb zielony.

W obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 (w zasięgu gruntów Nadleśnictwa Jeleśnia) chronione będą jako przedmioty ochrony następujące siedliska przyrodnicze: 6230, 6430, 6510, 6520, 7230, 7140, 8310, 9110, 9130, 9180, 91E0, 9410; zwierzęta, ssaki: niedźwiedź brunatny, ryś, wilk, wydra, darniówka tatrzańska; nietoperze: nocek duży; płazy: kumak górski, traszka karpacka; owady: sichrawa karpacka, biegacz urozmaicony; rośliny: tojad morawski, tocja karpacka, widłoząb zielony.

6.3.1.1. Ocena wpływu ustaleń Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006

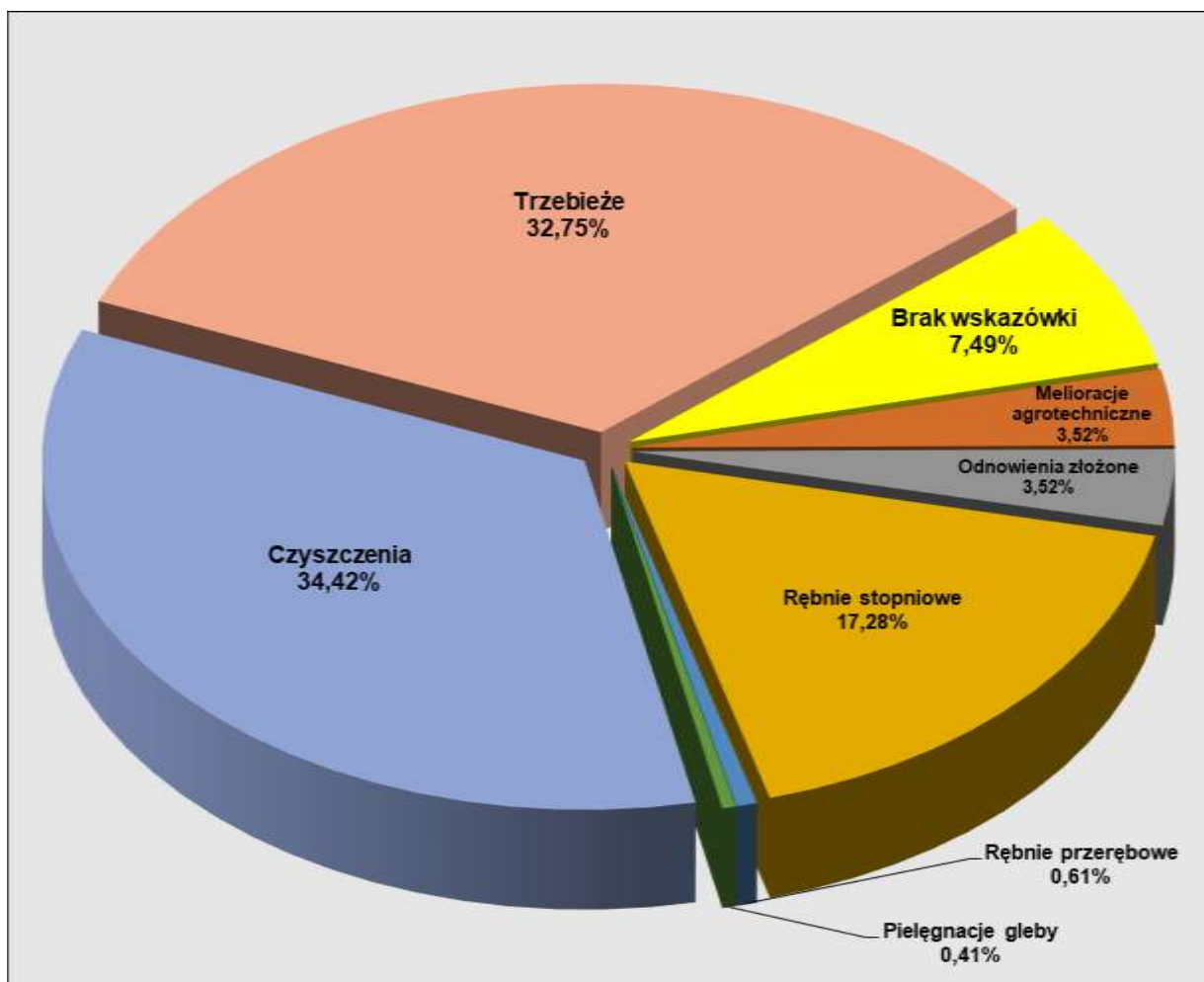
Tabela XLI. Zestawienie zabiegów projektowanych w zasięgu obszaru Beskid Żywiecki PLH240006 na siedliskach przyrodniczych zidentyfikowanych na terenie Nadleśnictwa

Kod i nazwa siedliska	Zabieg	liczba wydz.	pow. siedlisk przyrodniczych [ha]**	% powierzchni
6230 Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i>)	Brak wskazówki	4	0,05	100,00
	Razem	4	0,05	100,00
6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Brak wskazówki	21	0,98	100,00
	Razem	21	0,98	100,00
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Brak wskazówki	21	2,99	100,00
	Razem	21	2,99	100,00
6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	Brak wskazówki	77	11,74	100,00
	Razem	77	11,74	100,00
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria- Caricetea</i>)	Brak wskazówki	2	0,38	100,00
	Razem	2	0,38	100,00
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Brak wskazówki	1	0,17	100,00
	Razem	1	0,17	100,00
8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	Brak wskazówki	14	10,57	100,00
	Razem	14	10,57	100,00
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo Fagenion</i>)	Brak wskazówki	14	27,19	2,36
	Melioracje agrotechniczne	21	35,85	3,11
	Odnowienia złożone	21	35,85	3,11
	Czyszczenia	78	433,41	37,63
	Rębnie stopniowe	30	255,20	22,16
	Rębnie przerębowe	1	10,83	0,94
	Trzebieże	69	353,51	30,69
	Razem	234	1151,84	100,00
9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae- Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Brak wskazówki	15	18,09	1,03
	Melioracje agrotechniczne	27	51,18	2,92
	Odnowienia złożone	27	51,18	2,92
	Czyszczenia	94	505,87	28,82
	Rębnie stopniowe	28	201,88	11,50
	Rębnie przerębowe	2	8,52	0,49
	Trzebieże	149	918,35	52,32
	Razem	342	1755,07	100,00

Kod i nazwa siedliska	Zabieg	liczba wydz.	pow. siedlisk przyrodniczych [ha]**	% powierzchni
9180 Jaworzyny i lasy klonowo- lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis</i> - <i>Acerion pseudoplatani</i>) - (priorytetowe)	Brak wskazówki	1	0,53	100,00
	Razem	1	0,53	100,00
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso- incanae</i> , olsy źródliskowe)	Brak wskazówki	33	38,53	100,00
	Razem	33	38,53	100,00
9410 Górskie bory świerkowe (<i>Piceion abietis</i>) -regiel górny i dolny	Brak wskazówki	63	233,50	14,32
	Melioracje agrotechniczne	40	74,94	4,60
	Odnowienia złożone	40	74,94	4,60
	Pielęgnacje gleby	12	18,92	1,16
	Czyszczenia	188	644,96	39,55
	Trzebieże	58	235,67	14,46
	Rębnie stopniowe (Reg.Dolny)	51	338,54	20,76
	Rębnie przerębne (Reg.Dolny)	1	8,89	0,55
	Razem	453	1630,36	100,00
Łącznie	Brak wskazówki	266	344,72	7,49
	Melioracje agrotechniczne	88	161,97	3,52
	Odnowienia złożone	88	161,97	3,52
	Rębnie stopniowe	109	795,62	17,28
	Rębnie przerębne	4	28,24	0,61
	Pielęgnacje gleby	12	18,92	0,41
	Czyszczenia	360	1584,24	34,42
	Trzebieże	276	1507,53	32,75
	Razem	1203	4603,21	100,00

* W powyższej tabeli uwzględniono również siedliska przyrodnicze zlokalizowane na gruntach nieleśnych (brak wskazówki)

** Duża powierzchnia zabiegów wynika z zaprojektowania na tych samych powierzchniach różnego rodzaju zabiegów, np.: rębnie lub trzebieże w drzewostanie głównym i czyszczenia w młodym pokoleniu pod okapem drzewostanu.

Wykres 13. Udział procentowy powierzchni wskazówek gospodarczych planowanych na siedliskach przyrodniczych zidentyfikowanych na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006

Zapisy dotyczące zagadnień związanych z występowaniem na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia (w zasięgu obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006), siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ich ochrony zostały sformułowane w Programie ochrony przyrody w rozdziale Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000.

Po analizie planowanych wskazówek gospodarczych (na terenie siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000) zwracają uwagę dwie podstawowe rzeczy: mały udział zaplanowanych rębni stopniowych i przerębowych (17,89%) oraz znaczna powierzchnia (7,49%) wydzieleń pozostawionych bez wskazań gospodarczych. Na siedliskach przyrodniczych zaplanowano w większości użytkowanie przerębne, przy czym dominują czyszczenia wczesne i późne (34,42) a trzebieże wczesne i późne stanowią (32,75%).

Szczegółowa analiza przewidywanego wpływu zapisów Planu na zachowanie stanu ochrony wyszczególnionych powyżej siedlisk przyrodniczych, z uwzględnieniem kryteriów zasięgu i powierzchni, struktury drzewostanów oraz stanu ochrony typowych gatunków siedliska, wskazuje na brak znaczącego oddziaływania zapisów planu na wyróżnione siedliska.

Należy podkreślić, że w przypadku siedliska przyrodniczego priorytetowego 9180 nie dojdzie do negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko, ze względu na zapisy zawarte w dokumentacji (brak zaplanowanych działań gospodarczych w wydzielaniu, w którym jest ono zlokalizowane), co jest zgodne z zapisami zawartymi w PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 „Zapobiegnięcie zniszczeniu płatów siedliska poprzez odstąpienie od zabiegów związanych z gospodarką leśną”.

Ponadto należy zaznaczyć, że na siedlisku priorytetowym 91E0 nie planowano zabiegów rębnych, co jednoznacznie świadczy o braku negatywnego oddziaływania PUL. Jednocześnie należy podkreślić, że w płatach siedliska przyrodniczego 91E0 zabiegi pielęgnacyjne (zaprojektowane z wydzieleń, w których one są zlokalizowane) nie będą wykonywane. Zaplanowanie zabiegów trzebieży w wydzielaniach, w których występuje ww. siedlisko przyrodnicze oraz niezgodności w lokalizacji siedlisk lub brak informacji o siedliskach

w tych pododdziałach wynika z rozbieżności w przebiegu granic płatów siedlisk na warstwach shp, które Wykonawca otrzymywał w różnym czasie i które pochodziły z kolejnych ekspertyz. Aby uniknąć niezgodności z zapisami PZO, dopisane zostało działanie minimalizujące polegające na tym, że w danym wydzieleniu płat siedliska przyrodniczego zostanie wyłączony z zabiegu i pozostanie nienaruszony. Powierzchnia wskazówki planowanego zabiegu została zmniejszona o powierzchnię płatu siedliska w wydzieleniu. Zasięg płatów siedlisk zostanie przedstawiony w SILP oraz na mapach dla leśniczych, tak aby posiadali oni pełną wiedzę o ich lokalizacji podczas planowania zabiegu, tym samym zabieg będzie wykonany zgodnie z zapisami PZO, czyli tak aby nie wykonywać użytkowania lasu na płacie analizowanego siedliska przyrodniczego. Przebieg granic płatów siedlisk oraz informacje o występujących płatach siedlisk w wydzieleniach zostały skorygowane po konsultacji z RDOŚ w oparciu o ostatnie otrzymane warstwy z przebiegami granic płatów siedlisk niezgodnymi jednakże z zapisami PZO. Dodatkowo w ramach działań minimalizujących w trakcie działań gospodarczo-ochronnych POP zaleca pozostawienie buforu (strefy przejściowej) od strony siedliska przyrodniczego 91E0, o szerokości jednej wysokości drzewostanu, w której wg PUL nie będą wykonywane żadne zabiegi gospodarcze. Stworzenie tego typu strefy buforowej, pozwoli na zachowanie w stanie nienaruszonym priorytetowego siedliska 91E0.

W odniesieniu do lokalizacji siedliska przyrodniczego 91E0 (wg materiałów RDOŚ w Katowicach – 486t) na powierzchni składu drewna, jest to ewidentny przykład błędu wkreślenia siedliska na etapie tworzenia ekspertyzy do PZO, ponieważ skład drewna w tej lokalizacji istniał przed wykonaniem ekspertyzy siedliskowej od kilkunastu lat. Z tego powodu taka błędna lokalizacja siedliska 91E0 nie zostanie przez BULiGL/o ujęta w PUL oraz w POS by nie utrzymywać błędu.

W odniesieniu do uwagi RDOŚ w Katowicach dotyczącej występowania siedliska 9410 w wydzieleniu 113I, Wykonawca BULiGL w ramach rozliczenia powierzchni zmienił granicę oddziałów 113 i 114. Po korekcie granic oddziałów ww. siedlisko znalazło się w całości w oddziale 114f, gdzie w PUL zostały zaplanowane jedynie cięcia przedrębne (TW). W związku z tym uwaga RDOŚ jest bezprzedmiotowa a zapisy dotyczące siedliska przyrodniczego górnoreglowych płatów siedliska 9410 są w pełni zgodne z PZO dla obszaru Beskid Żywiecki PLH240006 (Zapis PZO „Zapobiegnięcie zniszczeniu płatów siedliska poprzez odstępianie od użytkowania rębne...”).

Dodatkowo do opisów taksacyjnych oraz do POS i POP dopisano siedliska przyrodnicze 9410, które zlokalizowane są w reglu dolnym. Na ww. siedlisku przyrodniczym zgodnie z PZO dopuszczalne są zabiegi rębne.

W odniesieniu do siedliska 8310 również nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze. Związane jest to z uwzględnieniem zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 dotyczących tego siedliska „Odstąpienie od wytyczania nowych dróg leśnych i szlaków zrywkowych oraz prowadzenia prac leśnych z użyciem wielofunkcyjnych maszyn leśnych, specjalistycznych ciągników do zrywki drewna i ciągników rolniczych w promieniu 100m od obiektu (jaskiń). Płatowe siedlisko 8310 zostało zaznaczone na mapach przekazanych do leśniczych oraz opisane w wyciągach dla leśnictw, z zaleceniem przestrzegania ww. zapisu zawartego w Planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006.

W PUL uwzględniono również w opisach taksacyjnych, POP, POS (zgodnie z ostatecznymi materiałami RDOŚ w Katowicach), dodatkowe lokalizacje siedlisk przyrodniczych 9110, 9130, 7140, 7230, 6510, 6520, 8310 oraz ziołorośli górskich i ziołorośli nadrzecznych (6430).

Ponadto w POS i POP uwzględniono też płaty ziołorośli 6430, dla których brak jest dokładnej lokalizacji w postaci warstwy shp, a których lokalizacja została podana w PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006. Dodatkowo uzupełniono opisy taksacyjne o adnotację zapisaną w informacjach różnych: „Do uszcz.lok.SP.” (czyt. „do uszczegółowienia lokalizacji siedlisk przyrodniczych”).

W odniesieniu do siedlisk przyrodniczych 6230, 6430, 6510, 6520, 7140, 7230, 9110, 9130, 9410 stwierdzonych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia w zasięgu obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 nie stwierdzono negatywnego oddziaływania PUL na ww. elementy ochrony przyrody. W PUL uwzględniono również (dla tych siedlisk przyrodniczych) zapisy zawarte w Planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006.

Poniżej zestawiono również typy drzewostanu i składów upraw na obszarach Natura 2000 ze składami dla naturalnych typów lasów. Ponieważ typy drzewostanów do zastosowania na terenie siedlisk naturowych, ustalone w trakcie Komisji Założeń Planu, zaczerpnięte zostały z naturalnych typów drzewostanów wg. Matuszkiewicza musiała nastąpić pełna zgodność pomiędzy typami drzewostanów i składów upraw na obszarach Natura 2000 ze składami dla naturalnych typów lasów.

Tabela XLII. Zestawienie typów drzewostanu i składów upraw na obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 ze składami dla naturalnych typów lasów

Kod siedliska	Rodzaj siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu (TSL)	Skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza	Typ drzewostanu	Skład odnowienia	Ocena
1	2	3	4	5	6	7
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo Fagenion</i>)	LMGśw, LGśw	D-stany bukowe z domieszką Św, Jd lub Jw Bk Jd-Bk Św-Bk	Bk	Drzewostany bukowe z domieszką jodły, świerka i innych gatunków.	Składy odnowienia i TD zgodne z naturalnymi typami lasu
9130	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	LGśw, LMGśw, BMGśw	D-stany Bk i Jd z domieszką Św lub Jw; Bk-Jd, Bk-Jd-Św z domieszką Jw, Jd z domieszką Jw	Bk	Drzewostany bukowe i jodłowe z domieszką jawora i innych gatunków.	Składy odnowienia i TD zgodne z naturalnymi typami lasu
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio phathyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	LGśw	priorytetowe	Jw	D-stany jaworowe z domieszką Bk, Wz, Lp, Jd, jaworowo-klonowo-lipowe. Jw. Jw-Jrz z domieszką Bk, Wz, Lp, Jd Kl-Lp, z domieszką Bst, Db, niekiedy także Gb i Bk	Składy odnowienia i TD zgodne z naturalnymi typami lasu
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe) - (priorytetowe)	LGśw, LGw, LMGw, OLJG, OLJWYŻ	D-stany Ol, Ol-Js, Js-Ol z domieszką Jw i Klz, Gb, Św Olsz	Ol	Drzewostany olchowe bądź z dominacją olchy i udziałem domieszkowym gatunków liściastych	Składy odnowienia i TD zgodne z naturalnymi typami lasu
9410	Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>)	BWG, BMGśw, BMGw, LMGśw, LGśw	D-stany Św z domieszką Jrz	Św	D-stany świerkowe z niewielką domieszką Jrz	Składy odnowienia i TD zgodne z naturalnymi typami lasu

Tabela XLIII. Macierz przewidywanego wpływu ustaleń Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 - SOO Beskid Żywiecki PLH240006

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia obszaru (wg SDF)	Kryteria zachowania stanu ochrony siedlisk przyrodniczych ¹⁾	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ^{2,3)} na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych					Łączna ocena ⁴⁾ oddziaływania Planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie stopniowe, przerębrowe i przebudowa stopniowa	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	6230 Murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	1	brak	brak	brak	brak	brak	+	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	brak	brak	brak	brak	+	
		3	brak	brak	brak	brak	brak	+	
2.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	1	brak	brak	brak	brak	brak	+	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	brak	brak	brak	brak	+	
		3	brak	brak	brak	brak	brak	+	
3.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	1	brak	brak	brak	brak	brak	+	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	brak	brak	brak	brak	+	
		3	brak	brak	brak	brak	brak	+	
4.	6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	1	brak	brak	brak	brak	brak	+	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	brak	brak	brak	brak	+	
		3	brak	brak	brak	brak	brak	+	
5.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	1	brak	brak	brak	brak	brak	+	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	brak	brak	brak	brak	+	
		3	brak	brak	brak	brak	brak	+	
6.	8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	1	brak	brak	brak	brak	brak	+	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	brak	brak	brak	brak	+	
		3	brak	brak	brak	brak	brak	+	
7.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	1	brak	01	01	01	brak	0	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	02	02	02	brak	0	
		3	brak	+3	+3	+3	brak	+	

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia obszaru (wg SDF)	Kryteria zachowania stanu ochrony siedlisk przyrodniczych ¹⁾	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ^{2,3)} na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych					Łączna ocena ⁴⁾ oddziaływania Planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie stopniowe, przerębrowe i przebudowa stopniowa	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	1	brak	01	01	01	brak	0	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	02	02	02	brak	0	
		3	brak	+3	+3	+3	brak	+	
9.	9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>) - (priorytetowe)	1	brak	brak	brak	brak	brak	+	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	brak	brak	brak	brak	+	
		3	brak	brak	brak	brak	brak	+	
10.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe) - (priorytetowe)	1	brak	brak	01	brak	brak	0	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	brak	02	brak	brak	0	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	
11.	9410 Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>)	1	brak	01	01	brak	brak	0	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	02	02	brak	brak	0	
		3	brak	+3	+3	brak	brak	+	

¹⁾ Kryteria zachowania stanu ochrony siedlisk przyrodniczych:

- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się /ocenia się: zwiększenie jako (+), bez zmian jako (0), zmniejszenie jako (-)/;

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal / ocenia się: poprawę jako (+), bez zmian jako (0), pogorszenie jako (-)/;

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny / ocenia się: poprawę jako (+), bez zmian jako (0), pogorszenie jako (-)/;

²⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na siedliska przyrodnicze oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – brak znaczącego wpływu, - (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. symbol -3. ujemnego oddziaływania długookresowego uznaje się jako równoznaczny z oddziaływaniem znacząco negatywnym);

Uwaga: W razie potrzeby symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na siedliska przyrodnicze można odpowiednio rozbudować rozróżniając w dalszej kolejności np. oddziaływanie pośrednie (np. +1.1.) lub oddziaływanie bezpośrednie (np. -1.2.);

³⁾ Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych, np. zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu jest możliwe tylko w formie tekstowej;

⁴⁾ Łączna ocena nie wynika ze średniej arytmetycznej poszczególnych ocen, lecz stanowi indywidualne podsumowanie zagadnienia przez eksperta.

Tabela XLIV. Macierz przewidywanego wpływu Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków), dla których wyznaczono obszar Natura 2000 - SOO Beskid Żywiecki PLH240006

Lp.	Nazwa i kod gatunku rośliny lub zwierzęcia stanowiącego przedmiot ochrony oraz symbol znaczenia obszaru	Kryteria ¹⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych, oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ^{2,3)} na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena ⁴⁾ oddziaływania Planu urządzenia lasu na przedmioty ochrony	Uwagi
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie stopniowe, przerębowe i przebudowa stopniowa	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	1324 – Nocek duży (<i>Myotis myotis</i> Borkhausen)	1	brak	brak	01	brak	brak	0	Żerowiska: Leśnictwo Korbielów: 120d, Leśnictwo Sopotnia Potok, 183a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
		2	brak	brak	02	brak	brak	0	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	
2.	1352 – Wilk (<i>Canis lupus</i> L.)	1	brak	brak	01	brak	brak	+	Dane wrażliwe.
		2	brak	brak	02	brak	brak	+	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	
3.	1361 – Ryś (<i>Lynx lynx</i> L.)	1	brak	brak	01	brak	brak	+	Dane wrażliwe.
		2	brak	brak	02	brak	brak	+	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	
4.	1354 – Niedźwiedź brunatny (<i>Ursus arctos</i> L.)	1	brak	brak	01	brak	brak	+	Dane wrażliwe.
		2	brak	brak	02	brak	brak	+	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	
5.	1355 – Wydra (<i>Lutra lutra</i> L.)	1	brak	brak	01	brak	brak	0	Dane wrażliwe.
		2	brak	brak	02	brak	brak	0	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	
6.	2612 – Darniówka tatrzańska (<i>Microtus tatricus</i> Kratochvil)	1	brak	brak	01	brak	brak	+	Dane wrażliwe.
		2	brak	brak	02	brak	brak	+	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	
7.	1193 – Kumak górski (<i>Bombina variegata</i> L.)	1	brak	brak	01	brak	brak	0	Dane wrażliwe.
		2	brak	brak	02	brak	brak	0	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	
8.	2001 – Traszka karpacka (<i>Lissotriton montandoni</i> Boulenger)	1	brak	brak	01	brak	brak	+	Dane wrażliwe.
		2	brak	brak	02	brak	brak	+	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	

Lp.	Nazwa i kod gatunku rośliny lub zwierzęcia stanowiącego przedmiot ochrony oraz symbol znaczenia obszaru	Kryteria ¹⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych, oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ^{2,3)} na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena ⁴⁾ oddziaływania Planu urzędnienia lasu na przedmioty ochrony	Uwagi
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie stopniowe, przerębowe i przebudowa stopniowa	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9.	4014 – Biegacz gruzelkowaty, biegacz urozmaicony (<i>Carabus variolosus</i> Fabricius)	1	brak	brak	01	brak	brak	0	Dane wrażliwe.
		2	brak	brak	02	brak	brak	0	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	
10.	4024 – Sichrawa karpacka (<i>Pseudogaurotina excellens</i> Brancsik)	1	brak	brak	01	brak	brak	+	Dane wrażliwe.
		2	brak	brak	02	brak	brak	+	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	
11.	4109 – Tojad morawski (<i>Aconitum firmum moravicum</i>)	1	brak	brak	01	brak	brak	0	Dane wrażliwe.
		2	brak	brak	02	brak	brak	0	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	
12.	4116 – Tocza karpacka (<i>Tozzia carpatica</i> L.)	1	brak	brak	01	brak	brak	+	Dane wrażliwe.
		2	brak	brak	02	brak	brak	+	
		3	brak	brak	+3	brak	brak	+	

¹⁾ Kryteria zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony dla których, wyznaczono dany obszar Natura 2000:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych/ ocenia się: zwiększenie liczebności (+), bez zmian (0), zmniejszenie liczebności (-);

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się/ocenia się: zwiększenie naturalnego zasięgu (+), bez zmian (0), zmniejszenie naturalnego zasięgu (-);

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się/ ocenia się: zwiększenie powierzchni siedlisk (+), bez zmian (0), zmniejszenie powierzchni siedlisk (-);

²⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na przedmioty ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – brak znaczącego wpływu, - (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. symbol -3. ujemnego oddziaływania długookresowego uznaje się jako równoznaczny z oddziaływaniem znacząco negatywnym);

Uwaga: W razie potrzeby symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na przedmioty ochrony można odpowiednio rozbudować rozróżniając w dalszej kolejności np. oddziaływanie pośrednie (np. +1.1.) lub oddziaływanie bezpośrednie (np. -1.2.);

³⁾ Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych, np. zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu jest możliwe tylko w formie tekstowej;

⁴⁾ Łączna ocena nie wynika ze średniej arytmetycznej poszczególnych ocen, lecz stanowi indywidualne podsumowanie zagadnienia przez eksperta.

Tabela XLV. Gatunki nietoperzy będące przedmiotem ochrony w SOO Beskid Żywiecki PLH240006, wymagania i propozycje działań w celu ochrony

Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF	Biologia i wymagania gatunku związane z siedliskiem	Potencjalne siedliska istotne dla przedmiotu ochrony wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w PUL dla Nadleśnictwa Jeleśnia (w wydzieleniach stanowiących potencjalną bazę żerową)	Działania w celu ochrony gatunków	Wpływ zadań gospodarczych na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000
1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i> Borkhausen	Gatunek ciepłolubny, występujący w pobliżu kompleksów leśnych. Wymaga czterech rodzajów siedlisk: schronienia letnie (osobne dla samców i samic- skrzynki dla ptaków, duże dziuple, strychy, jaskinie, fortyfikacje), schronienia zimowe (dobrze izolowane jaskinie, piwnice, fortyfikacje), miejsca rojenia (obszerne podziemia o dużych, łatwo dostępnych wlotach), żerowiska (częściowo wolne od podszytu i runa). Najlepsze siedliska dla tego gatunku to m.in. 9110 – kwaśne buczyny, 9130 – żyzne buczyny, polują także nad pastwiskami, skoszonymi łąkami, luźnymi parkami, starymi sadami. Bazę pokarmową stanowią chrząszcze z rodziny biegaczowatych. Okresowa migracja tego gatunku związana jest ze zmianą schronienia z letniego na zimowe.	Siedliska przyrodnicze: 9410, 9110, 9130	Żerowiska potencjalne i rzeczywiste (obszar Nadleśnictwa w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006).	W celu ochrony tego gatunku należy zwrócić uwagę przede wszystkim na ochronę schronień, tras przelotów i żerowisk. Należy pozostawiać w miarę drzewa dziuplaste na terenach żerowisk.	W wyniku zaprojektowanych zabiegów gospodarczych utrzymany będzie dotychczasowy naturalny charakter drzewostanów, a nawet zajdą korzystne zmiany w składzie gatunkowym drzewostanów oraz zostanie zachowany naturalny charakter zespołów roślinnych. Siedliska przyrodnicze: 9410, 9110 i 9130 są optymalnymi (żerowiskami) dla nocka dużego. Biologia gatunku, będącego przedmiotem ochrony w zasięgu analizowanego obszaru Natura 2000 pozwala stwierdzić, że działania gospodarcze zaplanowane w wydzieleniach, w których potwierdzono jego żerowiska (potencjalne i rzeczywiste) nie będą negatywnie oddziaływać na liczebność i kondycję populacji.

Ocena porównawcza siedlisk

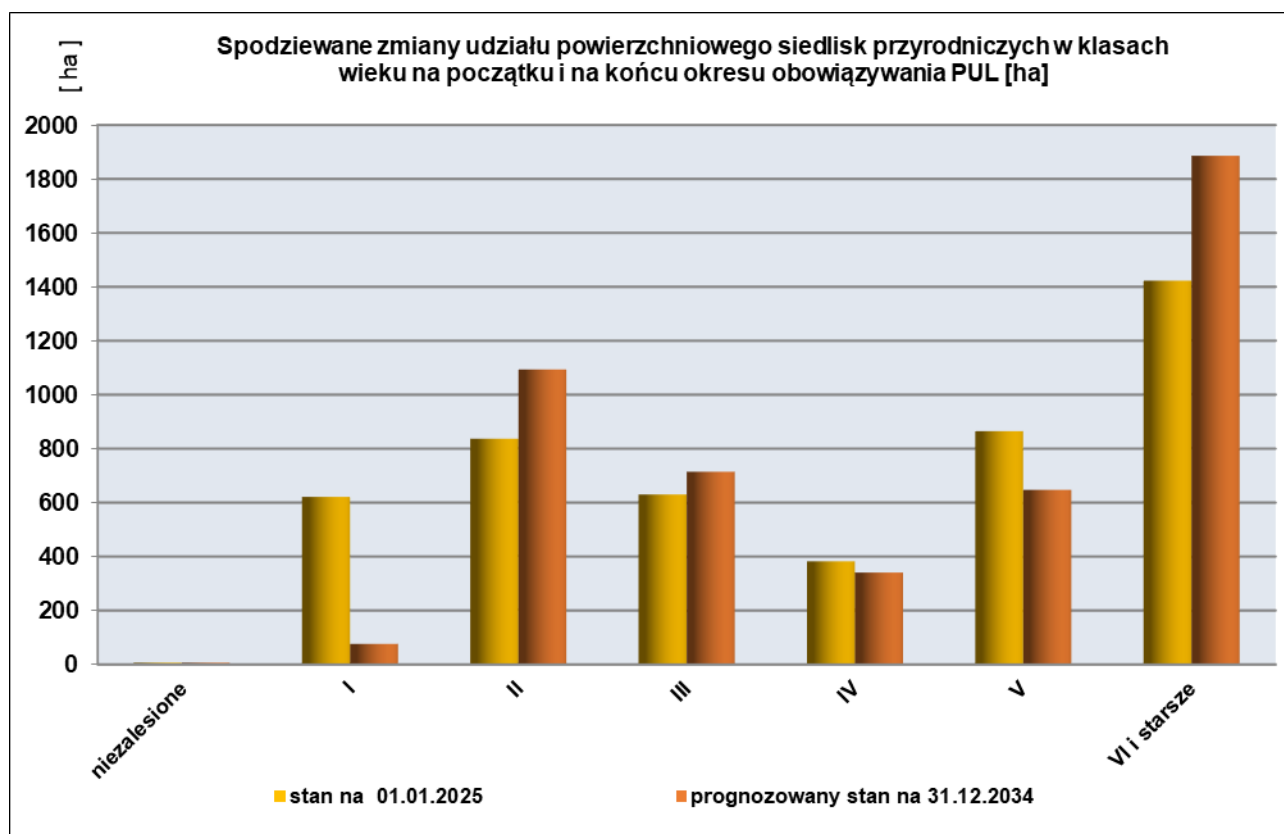
Tabela XLVI. Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych i obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL

Typ siedliska	*Stan na	Grunty leśne niezalesione	Grunty leśne zalesione						Grunty nieleśne i grunty zw. z gosp. leśną	Razem
			I	II	III	IV	V	VI i st		
		Powierzchnia [ha]								
6230	01.01.2025		11,60					17,54		29,14
	31.12.2034		3,23	8,37				17,54		29,14
6430	01.01.2025		43,61	81,91	81,86	17,07	119,47	349,01	1,72	694,65
	31.12.2034		1,84	103,52	102,02		50,45	435,10	1,72	694,65
6510	01.01.2025			4,31	4,35	8,13	0,69		5,62	23,10
	31.12.2034			4,31	3,88	8,44	0,16	0,69	5,62	23,10
6520	01.01.2025	2,67	19,25	26,14	3,55	29,50	19,70	23,87	9,76	134,44
	31.12.2034	2,67		41,77	3,62	4,24	43,34	29,04	9,76	134,44
7140	01.01.2025						5,38	1,78		7,16
	31.12.2034						5,38	1,78		7,16
7230	01.01.2025							1,78		1,78
	31.12.2034							1,78		1,78
8310	01.01.2025		13,53	1,65		4,52	1,65	71,51		92,86
	31.12.2034			15,18		4,52	1,65	71,51		92,86
9110	01.01.2025	1,45	142,41	182,19	165,34	61,02	136,29	189,35	2,03	880,08
	31.12.2034	1,45	12,27	251,07	193,88	45,46	108,10	265,82	2,03	880,08
9130	01.01.2025	2,43	172,58	370,03	272,98	211,05	368,93	74,65	1,51	1474,16
	31.12.2034	2,43	1,89	403,18	245,51	246,23	338,77	234,64	1,51	1474,16
9180	01.01.2025				0,53					0,53
	31.12.2034				0,53					0,53
91E0	01.01.2025	0,08		8,00	23,15	29,40	17,76	6,18	1,93	86,50
	31.12.2034	0,08		8,00	20,97	31,58	1,46	22,48	1,93	86,50
9410	01.01.2025		218,30	162,57	78,31	21,38	194,79	687,28		1362,63
	31.12.2034		57,06	257,90	144,22		98,17	805,28		1362,63
Pozostałe siedliska	01.01.2025	0,21	109,19	155,23	135,66	31,03	160,89	354,15	152,95	1099,31
	31.12.2034	0,21	21,88	186,96	147,73	61,49	40,43	487,66	152,95	1099,31
Razem obszar	01.01.2025	6,84	730,47	992,03	765,73	413,10	1025,55	1777,10	175,52	5886,34
	31.12.2034	6,84	98,17	1280,26	862,36	401,96	687,91	2373,32	175,52	5886,34

* stan na 01.01.2025 - początek okresu gospodarczego

* stan na 31.12.2034 - koniec okresu gospodarczego

Spodziewane zmiany powierzchni siedlisk przyrodniczych obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 w poszczególnych klasach wieku w klasach wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL przedstawia poniższy wykres.

Wykres 14. Zmiana powierzchni siedlisk przyrodniczych obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 w klasach wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL

Tabela XLVII. Ocena zgodności zapisów Planu urządzenia lasu z zapisami Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Beskid Żywiecki PLH240006

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
1.	6230 Murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony położonego na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe.	Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 174i; 177b, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska w obrębie wydziału leśnego: 192d, Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska w obrębie wydziału leśnego: 223c, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOS Katowice – 2024 r.).	W POP znajdują się ogólne wskazania odnośnie konieczności wykonywania zaleceń PZO oraz usuwania inwazyjnych gatunków obcych.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
2.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylon alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvulalia sepium</i>)	Zapobiegnięcie zniszczeniu płatów siedliska poprzez odstąpienie od składowania ściętych gałęzi, prowadzenia prac związanych z pozyskaniem drewna oraz wyznaczania szlaków zrywkowych.	Leśnictwo Korbielów: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 105b, 105d; 106a; 114a; 115a, 115c; 116a; 118b, 118c, Leśnictwo Sopotnia Dolna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 152b, 154g; 158d; 161a, 161b; 162b, Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 177a; 179c; 180a, 180b; 211a; 213a, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska w obrębie wydziału leśnego: 194i, (źródło danych: Plan zadań ochronnych (warstwy.shp) dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOS Katowice – 2024 r.). Ponadto w dokumentacji (POS i POP) uwzględniono również płaty siedliska przyrodniczego (bez potwierdzonej lokalizacji – brak warstwy.shp), wymienione w PZO dla ww. Obszaru Natura 2000, zlokalizowane w obrębie następujących wydziałów leśnych: Leśnictwo Korbielów: 118d; 119b, 119c, Leśnictwo Sopotnia Dolna: 154b; 155b; 156a; 157a; 159a, Leśnictwo Sopotnia Górna: 165a, 165b, 165c, 165d; 166a, 166b, 166c, 166d; 166f; 167a, 167d, 167m; 168a, 168b, 168c; 169a, 169b; 170a, 170b, 170c, 170d, 170f; 171a, 171b, 171c, 171f, 171g; 172a, 172b, 172c, 172d, 172f,	W POP znajdują się ogólne wskazania odnośnie konieczności wykonywania zaleceń PZO oraz usuwania inwazyjnych gatunków obcych.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
			172g; 173a, 173b, 173c, 173d, 173f, 173g, 173h; 174a, 174b, 174c, 174d, 174f, 174g, 174h, 174i, 174j; 175a, 175b, 175c, 175d, 175f; 176a, 176c; 177b; 178a, 178b, 178c; 179a, 179b, 179d, 179g; 205a, 205b, 205c; 206a, 206b, 206c, 206d, 206f, 206g; 207f, 207g, 207h; 208a, 208b, 208c, 208d, 208f, 208g; 209a, 209b, 209c, 209d, 209f, 210a, 210b, 210c, 210d, 210f; 211b, 211d, 211f; 212a, 212b, 212c, 213d; 214a, 214b, 214c, (źródło danych: PZO (dokumentacja) dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice – 2024 r.).		
3.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony położonego na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe.	Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 81b, 81c, 81d, 81f, 81j, 81p; 83g; 215k, 215m; 251g, 251i, Leśnictwo Kielbasów: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 486a, 486b, 486c, 486d, 486f, 486g, 486h; 494p, 494r; 496p, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	PUL nie zawiera wskazań gospodarczych odnośnie usuwania konkretnych gatunków roślin runa. W POP znajdują się ogólne wskazania odnośnie konieczności wykonywania zaleceń PZO oraz usuwania inwazyjnych gatunków obcych.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
4.	6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony położonego na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe.	Leśnictwo Korbielów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 95b; 99a, 99b, 99c, 99d, 99f, 99h, 99i; 100c; 101b; 102k, 102l; 113d, 113f, 113j; 121d; 132a; 134a, 134c, 135d, 135f, 135g; Leśnictwo Sopotnia Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 143d, 143f, 143h, 143i, 143k, 143l, 143t; 147bx, 147cx, 147dx, 147fx, 147gx, 147g, 147h, 147i, 147m, 147n, 147o, 147p, 147t, 147w, 147x, 147y, Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 167c, 167d, 167h, 167i, 167j, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 184c, 184d; 192a, 192g, 192h, 192j; 194b, Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych:	PUL nie zawiera wskazań gospodarczych odnośnie usuwania konkretnych gatunków roślin runa. W POP znajdują się ogólne wskazania odnośnie konieczności wykonywania zaleceń PZO oraz usuwania inwazyjnych gatunków obcych.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
			215m, 215p; 250a; 251f; 254a, 254c, 254d, 254g, 254h, Leśnictwo Romanka Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 238c; 256g; 258c, 258d; 258h; 261c; 263b, 263c, 263d, Leśnictwo Kielbasów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 494i, 494l, 494m, 494w, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).		
5.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria</i> – <i>Caricetea nigrae</i>)	Zachowanie siedliska stanowiącego przedmiot ochrony położonego na trwałych użytkach zielonych.	Leśnictwo Korbiewów: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 121c, Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 179g, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	PUL nie zawiera wskazań gospodarczych odnośnie usuwania konkretnych gatunków roślin runa. W POP znajdują się ogólne wskazania odnośnie konieczności wykonywania zaleceń PZO oraz usuwania inwazyjnych gatunków obcych.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
6.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony położonego na trwałych użytkach zielonych.	Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 179g, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	PUL nie zawiera wskazań gospodarczych odnośnie usuwania konkretnych gatunków roślin runa. W POP znajdują się ogólne wskazania odnośnie konieczności wykonywania zaleceń PZO oraz usuwania inwazyjnych gatunków obcych.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
7.	8310 – Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	Odstąpienie od wytyczania nowych dróg leśnych i szlaków zrywkowych oraz prowadzenia prac leśnych z użyciem wielofunkcyjnych maszyn leśnych, specjalistycznych ciągników do zrywki drewna i ciągników rolniczych w promieniu 100m od obiektu.	Leśnictwo Korbiewów: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 120b, 120d; 122d; 128b, 128d, 128f, Leśnictwo Sopotnia Dolna: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 154a, 154b, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 183a, 183b; 184a; 204c, 204h, 204i, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	Siedlisko 8310 (Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania) są zagrożone degradacją i mechanicznym zniszczeniem w trakcie prac związanych z pozyskaniem drewna i prowadzeniem szlaków zrywkowych (w przypadku działań realizowanych w pobliżu jaskiń). Jednakże zastosowanie działania ochronnego „Odstąpienie od wytyczania nowych dróg leśnych i szlaków zrywkowych oraz prowadzenia prac leśnych z użyciem wielofunkcyjnych maszyn leśnych, specjalistycznych ciągników do zrywki drewna i ciągników rolniczych w promieniu 100m od obiektu”, (w tym zapisanie go w wyciągach dla leśniczych) pozwoli na pełną ochronę tego siedliska przyrodniczego.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
8.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo Fagenion</i>)	Dążenie do przywrócenia właściwego składu gatunkowego drzewostanu odpowiadającego warunkom siedliskowym z uwzględnieniem udziału gatunków domieszkowych, takich jak jodła, jawor i świerk dla drzewostanów zaplanowanych w PUL do przebudowy. Dla składów gatunkowych zgodnych z uwarunkowaniami siedliskowymi – utrzymanie takiego stanu. W miarę możliwości bazować na naturalnym odnowieniu lasu. Trwałe i jednoznaczne wyznaczanie w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu. Sumaryczna powierzchnia kęp nie powinna być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej*(bez cięć uprzętających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębego. Pojedyncza kępa nie powinna być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne. Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania wielkopowierzchniowych cięć sanitarnych. W cięciach uprzętających co najmniej 5% masy zostanie pozostawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew. Preferowanie istniejących przestojów bukowych, jodłowych i jaworowych. * - zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu Uporządkowanie ruchu turystycznego wraz z zabezpieczeniem płatów siedliska przyrodniczego przed mechanicznym uszkodzeniem ich powierzchni poprzez opracowanie i realizację koncepcji udostępnienia tego terenu dla potrzeb zrównoważonej turystyki. Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych wszystkich drzew biocenotycznych, a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew	Leśnictwo Korbiewów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 105a, 105b, 105d; 109b; 114a, 114c, 114d; 115a, 115c, 115d; 118a; 115d; 119c, 119f; 120a; 122d; 123a, 123b, 123c; 126a, 126b, 126c; 127a, 127b, 127c, 127d; 131a, 131f; 132a; 133c, 133d; 135a, 135d; 136a, 136b; 137a, 137b, Leśnictwo Sopotnia Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 141c; 142a; 143t, 143z; 145a, 145b; 148d; 149f; 150f, 150g, 150k, 150m; 152a, 152b, 152c; 153a, 153b; 159a, 159b; 162i, 162j, 162k, 162l, 162m, 162n, 162o, Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 167c, 167d, 167l, 167m; 174a; 175a, 175b, 175c, 175d; 176a, 176c, 176d; 177b; 206f, 206g; 207f, 207g; 213a, 213b, 213c, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 184a, 184b; 185a, 185b, 185c, 185d; 186a, 186b; 187a; 191c; 193g, 193h; 194c, 194g; 195a, 195b; 197a, 197b, 197c, 197d; 199a; 200a, Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 215i; 220a, 220b, 220c, 220d; 221a; 223a, 223b, 226a, 226b, 226g, 226h; 228a, 228b; 231a, 231b; 250c, 250k; 251f, 253c; 254a, 254b; 266c; 267b; 81d; 84a; 85b, 85c, Leśnictwo Romanka Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 222a, 222c; 240a, 257a, 257b; 258d, 258g; 259a, 259c; 260a; 261b; 262b; 264a, Leśnictwo Kielbasów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 494d, 496c, 496d, 496g, 496j, 496k, 496n, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	Siedliska 9110 (kwaśne buczyny) są zagrożone działaniami związanymi z zapisami PUL. Jednakże zastosowanie ww. działań ochronnych zapisanych w PZO, w tym stosowanie wyłącznie rębni stopniowych, wyznaczenie kęp ekologicznych i pozostawienie dużej ilości martwego drewna i przestojów do naturalnego rozkładu pozwoli na pełną ochronę tego siedliska przyrodniczego. W PUL nie planuje się innych rębni niż preferowane w działaniach ochronnych. Typy siedliskowe lasu zgodne z zapisanymi w działaniach ochronnych. Typy drzewostanów dostosowane są do siedliska dominującego w wydzieleniu. Zastosowany typ drzewostanu umożliwia w miejscu gdzie rozpoznano siedlisko 9110 odnowienie bukiem.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów pożytkowych mogących stanowić zagrożenie sanitarne. Należy dążyć, żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej. Stosowanie rębni stopniowych z długim okresem odnowienia, w szczególności rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej.			
9.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Dążenie do przywrócenia właściwego składu gatunkowego drzewostanu odpowiadającego warunkom siedliskowym z uwzględnieniem udziału gatunków domieszkowych, takich jak jodła, jawor i świerk dla drzewostanów zaplanowanych w PUL do przebudowy. Dla składów gatunkowych zgodnych z uwarunkowaniami siedliskowymi – utrzymanie takiego stanu. W miarę możliwości bazować na naturalnym odnowieniu lasu. Trwale i jednoznaczne wyznaczanie w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu. Sumaryczna powierzchnia kęp nie powinna być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej* (bez cięć uprzętających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębego. Pojedyncza kępa nie powinna być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne. Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania wielkopowierzchniowych cięć sanitarnych. W cięciach uprzętających co najmniej 5% masy zostanie pozostawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew. Preferowanie istniejących przestojów bukowych, jodłowych i jaworowych. * - zgodnie	Leśnictwo Korbiewów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 105a, 105b, 105d; 109b; 114a, 114c, 114d; 115a, 115c, 115d; 118a; 115d; 119c, 119f; 120a; 122d; 123a, 123b, 123c; 126a, 126b, 126c; 127a, 127b, 127c, 127d; 131a, 131f; 132a; 133c, 133d; 135a, 135d; 136a, 136b; 137a, 137b, Leśnictwo Sopotnia Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 141c; 142a; 143t, 143z; 145a, 145b; 148d; 149f; 150f, 150g, 150k, 150m; 152a, 152b, 152c; 153a, 153b; 159a, 159b; 162i, 162j, 162k, 162l, 162m, 162n, 162o, Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 167c, 167d, 167l, 167m; 174a; 175a, 175b, 175c, 175d; 176a, 176c, 176d; 177b; 206f, 206g; 207f, 207g; 213a, 213b, 213c, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 184a, 184b; 185a, 185b, 185c, 185d; 186a, 186b; 187a; 191c; 193g, 193h; 194c, 194g; 195a, 195b; 197a, 197b, 197c, 197d; 199a; 200a, Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 215i; 220a, 220b, 220c, 220d; 221a; 223a, 223b, 226a, 226b, 226g, 226h; 228a, 228b; 231a, 231b; 250c, 250k; 251f, 253c; 254a, 254b; 266c; 267b; 81d; 84a; 85b, 85c, Leśnictwo Romanka Górna:	Siedliska 9110 (żyzne buczyny) są zagrożone działaniami związanymi z zapisami PUL. Jednakże zastosowanie ww. działań ochronnych zapisanych w PZO, w tym stosowanie wyłącznie rębni stopniowych, wyznaczenie kęp ekologicznych i pozostawienie dużej ilości martwego drewna i przestojów do naturalnego rozkładu pozwoli na pełną ochronę tego siedliska przyrodniczego. W PUL nie planuje się innych rębni niż preferowane w działaniach ochronnych. W PUL nie planuje się innych rębni niż preferowane w działaniach ochronnych. Typy siedliskowe lasu zgodne z zapisanymi w działaniach ochronnych. Typy drzewostanów dostosowane są do siedliska dominującego w wydzieleniu. Zastosowany typ drzewostanu umożliwi w miejscu gdzie rozpoznano siedlisko 9130 odnowienie bukiem.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		z Instrukcją Urządzania Lasu Uporządkowanie ruchu turystycznego wraz z zabezpieczeniem płatów siedliska przyrodniczego przed mechanicznym uszkodzaniem ich powierzchni poprzez opracowanie i realizację koncepcji udostępnienia tego terenu dla potrzeb zrównoważonej turystyki. Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych wszystkich drzew biocenotycznych, a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów po zrębowych mogących stanowić zagrożenie sanitarne. Należy dążyć, żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej. Stosowanie rębni stopniowych z długim okresem odnowienia, w szczególności rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej.	Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 222a, 222c; 240a, 257a, 257b; 258d, 258g; 259a, 259c; 260a; 261b; 262b; 264a, Leśnictwo Kielbasów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 494d, 496c, 496d, 496g, 496j, 496k, 496n, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).		
10.	9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>) - (priorytetowe)	Zapobiegnięcie zniszczeniu płatów siedliska poprzez odstąpienie od zabiegów związanych z gospodarką leśną. Stosowanie ochrony ścisłej dla płatów występujących w rezerwatach przyrody.	Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska w obrębie wydzieli leśnych: 216a, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	W PUL dla siedliska 9180 w ramach działań ochronnych zgodnie z zapisami PZO odstąpiono od użytkowania. Typy drzewostanów dostosowane są do siedliska dominującego w wydzieleniu.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
11.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe) - (priorytetowe)	Zapobiegnięcie zniszczeniu płatów siedliska poprzez odstąpienie od użytkowania i w ramach gospodarstwa specjalnego zachowanie jako cenne fragmenty rodzimej przyrody płatów siedliska. Stosowanie ochrony ścisłej dla płatów występujących w rezerwatach przyrody.	Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 81a, 81b, 81c, 81d, 81h, 81i, 81j, 81k, 81m; 82a; 82b; 83a, 83c, 83d, 83f; 86b, 86c, 86d; 215c; 216b, Leśnictwo Romanka Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 243a; 243b, Leśnictwo Kielbasów:	W PUL dla płatów siedliska 91E0 w ramach działań ochronnych zgodnie z zapisami PZO odstąpiono od użytkowania. Należy zaznaczyć, że na siedlisku priorytetowym 91E0 nie planowano zabiegów rębnych. Jednocześnie należy podkreślić, że w płatach siedliska przyrodniczego 91E0 zabiegi pielęgnacyjne (zaprojektowane z wydzieleniach, w których one są zlokalizowane) nie będą wykonywane. Aby uniknąć niezgodności z zapisami PZO,	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
			Platy siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieleni leśnych: 485j, 485k, 485l; 486a, 486c, 486f, 486i, 486j, 486k, 486p, 486s, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOS Katowice - 2024 r.).	dopisane zostało działanie minimalizujące polegające na tym, że w danym wydzieleniu płat siedliska przyrodniczego zostanie wyłączony z zabiegów gospodarczych. Powierzchnia wskazówki planowanego zabiegu została zmniejszona o powierzchnię płatu siedliska w wydzieleniu. Ponadto zasięg płatów tych siedlisk zostanie przedstawiony w SILP oraz na mapach dla leśniczych, tak aby posiadali oni pełną wiedzę o ich lokalizacji podczas planowania zabiegu, tym samym zabieg będzie wykonany zgodnie z zapisami PZO, czyli tak aby nie wykonywać użytkowania lasu na płacie analizowanego siedliska przyrodniczego. Dodatkowo w ramach działań minimalizujących w trakcie działań gospodarczo-ochronnych zaleca się pozostawienie buforu (strefy przejściowej) od strony siedliska przyrodniczego 91E0, o szerokości jednej wysokości drzewostanu, w której wg PUL nie będą wykonywane żadne zabiegi gospodarcze. W POP znajdują się ogólne wskazania odnośnie konieczności wykonywania ww. zaleceń PZO oraz usuwania inwazyjnych gatunków obcych. Typy drzewostanów dostosowane są do siedliska dominującego w wydzieleniu.	
12.	9410 Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka (<i>Plagiothecio</i> <i>-Piceetum</i>) (regiel dolny i górny)	Zapobiegnięcie zniszczeniu płatów siedliska poprzez odstąpienie od użytkowania rębego i w ramach gospodarstwa specjalnego zachowanie jako cenne fragmenty rodzimej przyrody górnoreglowych płatów siedliska (z wyłączeniem działań zaplanowanych dla głuszcza). Stosowanie ochrony ścisłej dla płatów występujących w rezerwach przyrody. Zachowanie właściwej struktury wiekowej i przestrzennej w szczególności poprzez zapobieganie powstawaniu dużych obszarów opanowanych przez jednowiekowe drzewostany świerkowe. Pozostawiać powstające spontanicznie zapusty.	Leśnictwo Korbielów: Platy siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieleni leśnych: 105g, 105h, 105i; 106b, 106c; 109a, 109c, 109d, 109f, 109g, 109h; 110b, 110c; 112g; 114d, 114f; 115c, 115d, 115f, 115g, 115h, 115i; 116a, 116b, 116d; 117a, 117b; 119g; 120d; 121a, 121b, 121c, 121d; 122a, 122b, 122c, 122d; 128d, 128f; 129b, 129c, 129d; 131c; 131d; 131f; 137c, Leśnictwo Sopotnia Dolna: Platy siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieleni leśnych: 145h, 145i, 145j; 146a; 148d, 148g, 148h, 148i; 150a, 150b, 150c, 150d, 150i, 150l; 151h, 151i, 154a, 154b, 154c, 154d, 154f, 154g; 155a, 155b, 155c; 156a, 156b; 157a, 157b, 157c; 158a, 158b, 158d; 159a, 159b, 159c, 159d; 160a, 160b, 160c; 161b, 161c,	W PUL dla siedliska 9410 (regiel górny) w ramach działań ochronnych zgodnie z zapisami PZO odstąpiono od użytkowania rębego. Typy drzewostanów dostosowane są do siedliska dominującego w wydzieleniu.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		W przypadku zaistnienia konieczności przeprowadzenia wielkopowierzchniowych cięć sanitarnych należy pozostawić przestoje do ich naturalnego rozkładu, w kępach o powierzchni co najmniej 6 arów, tak żeby ich udział powierzchniowy nie był mniejszy niż 5% na każdej powierzchni. Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć przedrębnych oraz sanitarnych wszystkich drzew biocenotycznych, a także pozostałości potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów mogących stanowić zagrożenie sanitarne. Należy dążyć, żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej. Dążenie do przywrócenia właściwego składu gatunkowego drzewostanu odpowiadającego warunkom siedliskowym, z uwzględnieniem w reglu dolnym w domieszcze jodły i buka dla drzewostanów zaplanowanych w PUL do przebudowy. Dla składów gatunkowych zgodnych z uwarunkowaniami siedliskowymi – utrzymanie takiego stanu. Trwałe i jednoznaczne wyznaczanie w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu. Sumaryczna powierzchnia kęp nie powinna być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej* (bez cięć uprzętających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębego. Pojedyncza kępa nie powinna być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne. Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania wielkopowierzchniowych cięć sanitarnych. W cięciach uprzętających co	161d; 162f, 162i, 162k, 162l; 163a, 163b; 164a, 164b, 164c, 164d, Leśnictwo Sopotnia Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 165a, 165b, 165c, 165d; 166a, 166b, 166c, 166d, 166f; 167a, 167h, 167k, 167l, 167m; 168a, 168b, 168c; 169a, 169b; 170a, 170b, 170c, 170d, 170f; 171a, 171b, 171c, 171d, 171f, 171g, 171h; 172a, 172b, 172c, 172d, 172f, 172g, 172h, 172i; 173a, 173b, 173c, 173f, 173g, 173h; 174b, 174c, 174d, 174f, 174g, 174h, 174i, 174j; 175a, 175c, 175d, 175f; 176a, 176c, 176d; 177a, 177b; 178a, 178b, 178c; 179a, 179b, 179c, 179d, 179f, 179g, 179h; 180a, 180b, 180c, 180d, 180g; 181a; 205a, 205b, 205c; 206a, 206b, 206c, 206d, 206f, 206g; 207a, 207b, 207c, 207d, 207f, 207g, 207h; 208a, 208b, 208c, 208d, 208f, 208g; 209a, 209b, 209c, 209d, 209f, 209g, 209h; 210a, 210b, 210c, 210d, 210f; 211a, 211b, 211c, 211d, 211f; 212a, 212b, 212c; 213a, 213b, 213c, 213d, 213f; 214a, 214b, 214c, Leśnictwo Sopotnia Potok: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 183a; 184a; 185b, 185c, 185d, 185f, 185g; 187b; 189c; 190a, 190b, 190c; 191a, 191b; 193c, 193f, 193i; 195d; 197d, 197f; 198a, 198b; 199a; 201a, 201b; 202b; 203a, 203b, 203c, Leśnictwo Romanka Dolna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 225d; 226i, 226j; 231d, 231f, 231g; 232d; 86h, Leśnictwo Romanka Górna: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydzieli leśnych: 229a; 230d; 233a, 233b; 234a, 234b; 235a, 235b, 235c, 235d; 236b; 237a, 237b; 238a; 241c; 243d; 248a; 249c, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		najmniej 5% masy zostanie pozostawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew. Preferowanie istniejących przestojów bukowych, jodłowych i jaworowych.* - zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych wszystkich drzew biocenotycznych, a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów po zrębach mogących stanowić zagrożenie sanitarne. Należy dążyć, żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej. Stosowanie rębni stopniowych, z długim okresem odnowienia, w szczególności rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej.			
13.	1324 <i>Myotis myotis</i> (Nocek duży)	Odstąpienie od wytyczania nowych dróg leśnych i szlaków zrywkowych oraz prowadzenia prac leśnych z użyciem wielofunkcyjnych maszyn leśnych, specjalistycznych ciągników do zrywki drewna i ciągników rolniczych w promieniu 100m od obiektu.	Jaskinie: przed Rozdrożem, pod Halą Miziową, w Sopotni Wielkiej. Nadleśnictwo Jeleśnia, Leśnictwo Korbielów, 120b, 120d; 122d; 128b, 128d, 128f, Leśnictwo Sopotnia Dolna: 154a, 154b, Leśnictwo Sopotnia Potok: 183a, 183b; 204c, 204h, 204i, (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana – 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
14.	1352 <i>Canis lupus</i> (Wilk)	Stworzenie utrudnień i naturalnych barier ograniczających ruch konny oraz pojazdów silnikowych i rowerowych. Wykonanie trwałych przeszkód naturalnych ograniczających ruch pojazdów silnikowych na aktualnie nieużytkowanych drogach i szlakach zrywkowych.	Nadleśnictwo Jeleśnia, (Dane wrażliwe.) (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		Pozostawienie drzew zwalonych nad potokami w celu stworzenia warunków do ich przekraczania przez drapieżniki. Pozostawienie złomowisk (z wyjątkiem abiotycznych szkód o charakterze wielkopowierzchniowym), stert gałęzi i wykrotów stanowiących bezpieczne miejsca wychowu młodych i zapewniające możliwości ukrycia się wilków w strefach ochrony okresowej ich miejsc rozrodu. Działania edukacyjne skierowane do pracowników LP, właścicieli lasów prywatnych oraz właścicieli i pracowników ZUL uwzględniające ekologię i wymagania ochrony wilków.			
15.	1354 <i>Ursus arctos</i> (Niedźwiedź brunatny)	Stworzenie utrudnień i naturalnych barier ograniczających ruch konny oraz pojazdów silnikowych i rowerowych. Wykonanie trwałych przeszkód naturalnych ograniczających ruch pojazdów silnikowych na aktualnie nieużytkowanych drogach i szlakach zrywkowych. Pozostawienie złomowisk (z wyjątkiem abiotycznych szkód o charakterze wielkopowierzchniowym), stert gałęzi i wykrotów w strefie ochrony okresowej miejsca gawrowania niedźwiedzia. Pozostawienie drzew zwalonych nad potokami w celu stworzenia warunków do ich przekraczania przez drapieżniki. Zachowanie miejsc żerowania niedźwiedzi poprzez wyłączenie torfowisk, ziołorośli, oczek wodnych z możliwości składowania ściętych gałęzi, prowadzenia prac związanych z pozyskaniem drewna oraz wyznaczania szlaków zrywkowych. Działania edukacyjne skierowane do pracowników LP, właścicieli lasów prywatnych oraz właścicieli i pracowników ZUL uwzględniające ekologię i wymagania ochrony niedźwiedzia brunatnego.	Nadleśnictwo Jeleśnia, (Dane wrażliwe.) (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
16.	1361 <i>Lynx lynx</i> L.	Stworzenie utrudnień i naturalnych barier ograniczających ruch konny oraz pojazdów	Nadleśnictwo Jeleśnia, (Dane wrażliwe.)	Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura	Brak kolizji pomiędzy

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
	(Ryś)	silnikowych i rowerowych. Wykonanie trwałych przeszkód naturalnych ograniczających ruch pojazdów silnikowych na aktualnie nieużytkowanych drogach i szlakach zrywkowych. Pozostawienie drzew zwalonych nad potokami w celu stworzenia warunków do ich przekraczania przez drapieżniki.	(źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	2000 Beskid Żywiecki PLH240006.	zapisami PUL a PZO.
17.	2612 <i>Microtus tatricus</i> (Darniówka tatrzańska)	Wyłączenie z użytkowania rębego w ramach gospodarstwa specjalnego i zachowanie jako cenne fragmenty rodzimej przyrody siedliska darniówki tatrzańskiej w obrębie górnoreglowych płatów górskich borów świerkowych (z wyłączeniem działań zaplanowanych dla głuszcza). Stosowanie ochrony ścisłej dla płatów występujących w rezerwach przyrody. Pozostawienie starodrzewia, zamierających i martwych drzew, drzew zwalonych oraz zaniechanie zabiegów związanych z niszczeniem wierzchniej warstwy gleby z wyjątkiem zrywki drewna.	Nadleśnictwo Jeleśnia, (Dane wrażliwe.) (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
18.	4109 <i>Aconitum firmum moravicum</i> (Tojad morawski)	Zapobiegnięcie zniszczeniu gatunku i jego siedliska poprzez odstąpienie od składowania ściętych gałęzi, prowadzenia prac związanych z pozyskaniem drewna oraz wyznaczania szlaków zrywkowych.	Nadleśnictwo Jeleśnia, (Dane wrażliwe.) (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	W trakcie prac pielęgnacyjnych omijać stanowiska chronionej rośliny. Zabieg wykonać poza okresem wegetacyjnym. Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
19.	4116 <i>Tozzia carpatica</i> (Tocja karpacka)	Zapobiegnięcie zniszczeniu gatunku i jego siedliska poprzez odstąpienie od składowania ściętych gałęzi, prowadzenia prac związanych z pozyskaniem drewna oraz wyznaczania szlaków zrywkowych.	Nadleśnictwo Jeleśnia, (Dane wrażliwe.) (źródło danych: Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 z 2014 r. (zmiana - 2016 r.) - RDOŚ Katowice - 2024 r.).	W trakcie prac pielęgnacyjnych omijać stanowiska chronionej rośliny. Zabieg wykonać poza okresem wegetacyjnym. Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

* korekta granic wydzieliń nastąpiła w wyniku konieczności dostosowania do ewidencji gruntów, numerycznego modelu terenu i rzeczywistego stanu na gruncie

Powyższa analiza dotyczy tylko tych pododdziałów, gdzie jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych zostało wskazane Nadleśnictwo Jeleśnia.

W powyższych tabelach zestawiono informacje dotyczące przedmiotów ochrony i planowanych zabiegów gospodarczych oraz ustalone naturalne skład gatunkowe. W tabelach określono również dla konkretnego siedliska przybliżoną powierzchnię i symbol znaczenia siedliska oraz rodzaj i powierzchnię zabiegów na nim prowadzonych. Oddziaływanie łączne planowanych zadań dla siedlisk przyrodniczych z Dyrektywy Rady 92/43/EWG zostało przedstawione w tabeli macierzowej. Jednym z kryteriów oceny był czas oddziaływania, wyróżniono tutaj oddziaływanie krótko-, średnio- i długoterminowe. W ocenie wzięto też pod uwagę naturalny zasięg siedliska, strukturę drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska oraz stan ochrony typowych gatunków siedliska.

W ocenie dokonano także porównania gospodarczych typów drzewostanu i ustalonych składów odnowienia z naturalnym składem gatunkowym lasów wg Matuszkiewicza (2007) i metodyki inwentaryzacji leśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Lasach Państwowych. Oceny dokonano biorąc pod uwagę znajomość biologii poszczególnych taksonów.

W ramach szczegółowej analizy obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 wykorzystano informacje zawarte w dokumentacji zatwierdzonego Planu zadań ochronnych oraz w standardowych formularzach danych (SDF). Wyżej wymienione dokumenty zawierają szczegółowy opis obszaru jak i przedmiotów ochrony tj. siedlisk i gatunków chronionych zamieszczonych w Dyrektywie Siedliskowej. Przy projektowaniu PUL uwzględniono zapisy ww. PZO, zagrożenia, zaktualizowano również przedmioty ochrony oraz lokalizację stanowisk ich występowania.

Drzewostany rosnące na siedliskach przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 podlegają użytkowaniu gospodarczemu. Ocena stanu środowiska przyrodniczego terenów Nadleśnictwa w zasięgu analizowanego obszaru Natura 2000, pozwala na określenie miejsc oraz zagadnień, gdzie może wystąpić potencjalny konflikt pomiędzy gospodarką leśną, a ochroną przyrody.

Warunki utrzymania i odtwarzania właściwego stanu siedlisk i chronionych gatunków zostały dokładnie określone w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006. Dokument ten obejmuje opis i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń, opis sposobów ich eliminacji lub ograniczania, a także zalecenia określające inne niezbędne działania. Bardzo ważnym zadaniem w przyszłości będzie też monitoring siedlisk i gatunków chronionych programem Natura 2000.

Obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 posiada obowiązujący Plan zadań ochronnych. Obowiązujący PZO jest aktem prawa miejscowego i jego zapisy są i będą realizowane w PUL dla Nadleśnictwa Jeleśnia. Zabiegi zaprojektowane w drzewostanach mają oczywiście wpływ na stan leśnych siedlisk przyrodniczych oraz na rośliny i zwierzęta będące przedmiotami ochrony w analizowanym obszarze Natura 2000. Zapisy ustalone w PZO ograniczają lub modyfikują działania gospodarcze w obszarze występowania siedlisk przyrodniczych lub gatunków objętych ochroną.

Analiza oddziaływania PUL, przy założeniu realizacji działań ochronnych określonych w Planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 oraz uwzględnieniu zapisów POP minimalizujących negatywne oddziaływanie i stosowaniu właściwych składów odnowieniowych, wykazała wpływ dodatni bądź brak znaczącego wpływu na parametry siedlisk przyrodniczych, w tym na naturalny zasięg, powierzchnię, specyficzną strukturę i funkcje oraz na stan ochrony wykazanych gatunków roślin i zwierząt.

Poniżej zostały zestawione informacje dotyczące przedmiotów ochrony (zwierząt i roślin), wymagań ekologicznych gatunków i propozycje działań ochronnych.

Charakterystyka gatunków objętych oddziaływaniem oraz ocena wpływu planowanych zabiegów hodowlano - ochronnych na populacje poszczególnych taksonów (przedmiotów ochrony):

➤ **1352 – Wilk** (*Canis lupus* L.)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną ścisłą; (gatunek priorytetowy)
Polska Czerwona Księga Zwierząt	NT – niższego ryzyka, ale bliski zagrożenia
Dyrektywa Siedliskowa	Załącznik II i IV
Rozporządzenie Rady (WE) 338/97	Załącznik A
Konwencja Berneńska	Załącznik II
Konwencja Waszyngtońska	Załącznik II

Siedlisko

Środowiskiem życia wilków są zarówno duże kompleksy leśne, jak również mozaikowate krajobrazy rolniczo - leśny obfitujący w zwierzyńnię.

Stan zachowania w sieci Natura 2000

W raporcie wysłanym do Komisji Europejskiej stan populacji wilka w SOO Beskid Żywiecki PLH240006 oceniono na niezadawalający (U1), ze względu na średnie zagęszczenie populacji. Stan siedliska oceniono na niezadawalający, do czego w największym stopniu przyczyniło się wysokie zagęszczenie dróg lokalnych. Liczba watah była na poziomie właściwym (FV). Zagęszczenie populacji tego gatunku w SOO Beskid Żywiecki PLH240006 jest ograniczane przede wszystkim przez transgraniczne negatywne oddziaływanie polowań na wilki prowadzone na Słowacji. Watahy transgraniczne (wszystkie bytujące w obrębie obszaru) mają po każdym sezonie łowieckim mniejszą liczebność, co też wpływa na przeżywalność szczególnie w następującym po odstrzale sezonie rozrodczym.

Zagrożenia: fragmentacja środowisk, bariery migracyjne i izolacja subpopulacji.

Perspektywy zachowania populacji wilka w SOO Beskid Żywiecki PLH240006 oceniono na niezadawalające (U1). Podobnie, jak w przypadku niedźwiedzia i rysia, wpływa na to presja turystyczna, w tym zwiększenie wykorzystania samochodów terenowych, motocykli crossowych, quadów oraz skuterów śnieżnych, istniejąca infrastruktura rekreacyjna oraz planowany rozwój ośrodków turystycznych, w tym wyciągów narciarskich i tras zjazdowych w ważnych ostojach wilka. Badania w Beskidzie Żywieckim wskazują, że wilki wyraźnie unikają obszarów sąsiadujących z wyciągami narciarskimi, załoczonymi schroniskami oraz ruchliwymi szlakami turystycznymi, szczególnie tymi, które wykorzystywane są do rekreacji motorowej. Wilki wprawdzie przekraczają trasy narciarskie, chodzą szlakami turystycznymi i drogami leśnymi, jednak na miejsca odpoczynku wybierają tereny maksymalnie odległe od centrów aktywności ludzkiej.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu

Wilk występuje na obszarze całego Nadleśnictwa, jednak miejsca rozrodu i wychowu młodych określone zostały na powierzchni ok. 65,32 ha (lokalizacja - dane wrażliwe). W rejonie tym zaprojektowano pielęgnację gleby (PIEL) na powierzchni 2,60 ha oraz pielęgnację drzewostanów (CW, CP) na powierzchni 42,68 ha. Realizacja tych zadań gospodarczych w perspektywie średnio- i długookresowej pozytywnie wpłynie na stan siedlisk bytowania gatunku i jego zasięg (przebudowa monokultur świerkowych, powstawanie młodników o zróżnicowanej strukturze i składzie gatunkowym), jednak ich wykonanie w czasie rozrodu i wychowu młodych mogłoby negatywnie oddziaływać na populację tego gatunku. Negatywny wpływ realizacji zapisów Planu może być zminimalizowany poprzez realizację zaprojektowanych zabiegów w bezpośrednim sąsiedztwie miejsc rozrodu (500 m od stwierdzonego miejsca rozrodu lub ewentualnie w granicach utworzonej strefy ostoji) poza okresem ochronnym (od 1.04 do 31.08).

W wyniku przeprowadzonych analiz należy stwierdzić, że zaprojektowane w PUL zadania gospodarcze, wykonane z uwzględnieniem ww. zaleceń nie wpłyną znacząco negatywnie na przedmiot ochrony Obszaru Natura 2000 PLH240006 Beskid Żywiecki - wilka.

➤ **1361 - Ryś** (*Lynx lynx* L.)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną ścisłą
Polska Czerwona Księga Zwierząt	NT – niższego ryzyka, ale bliski zagrożenia
Dyrektywa Siedliskowa	Załącznik II i IV
Rozporządzenie Rady (WE) 338/97	Załącznik A
Konwencja Berneńska	Załącznik III
Konwencja Waszyngtońska	Załącznik II

Siedlisko

Ryś zamieszkuje rozległe masywy leśne. Jest drapieżnikiem terytorialnym o osiadłym trybie życia. Wielkość rewiru łowieckiego – terenu penetrowanego przez to zwierzę w poszukiwaniu pożywienia zależy od zagęszczenia rysi w danym masywie leśnym i obfitości zwierząt stanowiących pokarm. Rysie (z wyjątkiem samic wychowujących młode) prowadzą samotny tryb życia. Poszczególne osobniki zajmują własne arealy, o dużej powierzchni, terytoria dorosłych samców osiągają nawet 250 km², a samic - 130 km².

Stan zachowania w sieci Natura 2000

Monitoring GIOŚ w latach 2006 – 2008 określił stan zachowania gatunku w regionie biogeograficznym kontynentalnym jako niezadowolający (U1) w dwóch obszarach i właściwy w jednym (FV).

Zagrożenia: zanik otwartych terenów wewnątrz kompleksów leśnych oraz rozwój infrastruktury komunikacyjnej.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu: wpływ nieistotny.

➤ **1354 - Niedźwiedź brunatny** (*Ursus arctos* L.)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną ścisłą; (gatunek priorytetowy)
Polska Czerwona Księga Zwierząt	NT – niższego ryzyka, ale bliski zagrożenia
Dyrektywa Siedliskowa	Załącznik II i IV
Rozporządzenie Rady (WE) 338/97	Załącznik A
Konwencja Berneńska	Załącznik II
Konwencja Waszyngtońska	Załącznik II

Siedlisko

Niedźwiedź brunatny preferuje rozległe kompleksy leśne. Należy do gatunków o dużych wymaganiach co do przestrzeni życiowej, o rocznych arealach osobniczych od 23 km² do 500 km². Jest największym krajowym drapieżnikiem lądowym o krępej budowie ciała, prowadzący samotniczy tryb życia.

Zagrożenia: przekształcenia środowiska oraz niepokoienie pojedynczych osobników w obszarach o dużym nasileniu ruchu turystycznego.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu: wpływ nieistotny.

Wnioski dotyczące dużych drapieżników

Z uwagi na zbliżone wymagania siedliskowe ww. gatunków (rysia, niedźwiedzia brunatnego i wilka), związane z występowaniem w rozległych kompleksach leśnych, niewielkim zagęszczeniem populacji, znaczną wielkością terytoriów/arealów, dalekimi zasięgami migracji, oraz podobną bazą pokarmową, można w stosunku do nich projektować zbliżone działania ochronne.

Są to gatunki związane z terenami o dużej lesistości, małym zaludnieniu i wysokim zagęszczeniu ssaków, zwłaszcza kopytnych. Siedliska zinwentaryzowane w Nadleśnictwie Jeleśnia z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej wchodzące w zakres zainteresowania tych gatunków to głównie: kwaśne i żyzne buczyny (9110 i 9130) oraz górskie bory świerkowe (9410).

Zadania gospodarcze zaprojektowane w PUL (w miejscach bytowania rysia, wilków i niedźwiedzi) obejmują wszystkie rodzaje zabiegów (odnowienia, pielęgnacje i rębnie złożone). Ogólnie jednak na skutek ich realizacji wzrośnie udział drzewostanów w KO i w dłuższej perspektywie nastąpi stabilizacja zasobów drzewnych oraz zwiększy się udział drzewostanów o złożonej strukturze, a poprzez to poprawi się biotop tych drapieżników.

W lasach górskich nastąpiło masowe zamieranie drzewostanów świerkowych. Otwarte tereny sprzyjają wprowadzeniu rozwojowi populacji sarny – podstawowego źródła pokarmu dużych drapieżników, co sprzyja warunkom ich bytowania. Jednakże brak planowo prowadzonej gospodarki leśnej (w tym rębni i odnowień) w perspektywie długoterminowej doprowadziłby do zaniku leśnych formacji roślinnych, erozji gleby - zjawisk osuwiskowych, niekorzystnych zmian w krajobrazie i klimacie.

Należy jednak w trakcie prac leśnych związanych z wykonywaniem projektowanych zadań, szczególną uwagę przywiązywać do zachowania ochrony okresowej ww. gatunków.

Gospodarka łowiecka powinna uwzględniać potrzeby pokarmowe tych gatunków, poprzez zwiększenie populacji jeleni i saren, które są głównym źródłem pokarmu dla wilka i rysia. Zdobywanie pokarmu przez duże drapieżniki, takie jak rysie i wilki (w mniejszym stopniu niedźwiedzie) zależne jest od dostępności dzikich ssaków kopytnych.

Na terenie Nadleśnictwa (a w szczególności miejscach rozrodu) w PUL oraz w POP zawarto zapisy dotyczące szeregu działań niezbędnych do utrzymania właściwego stanu ochrony dużych drapieżników. Dotyczą one w szczególności pozostawiania starych dziuplastych drzew, wykrotów i wiatrowałów wykorzystywanych do gawrowania niedźwiedzi, a także jako miejsca wychowu młodych przez rysie i wilki. Podobnie korzystny wpływ na te gatunki będzie miała ochrona schronisk i wychodni skalnych, jako miejsc odpoczynku i potencjalnego schronienia.

Dodatkowym ważnym zadaniem ochronnym jest skuteczne zwalczanie nielegalnych przejazdów przez kompleksy leśne użytkowników skuterów śnieżnych, samochodów terenowych, quadów i motocykli crossowych. Działania te sprzyjają ochronie dużych drapieżników, zapobiegając ich płoszeniu, dewastacji miejsc rozrodu czy też zaburzaniu snu zimowego.

W ramach działań ochronnych związanych z zabezpieczeniem siedlisk istotnych dla rozrodu i wychowu dużych drapieżników w tym wilka oraz miejsc odpoczynku i zdobywania pokarmu zaleca się w toku obowiązywania PUL, przestrzegać następujących szczegółowych zaleceń ochronnych:

- Ochronę regularnie wykorzystywanych miejsc wychowu wilków poprzez nienaruszanie ich struktury, pokrycia roślinnością i najbliższego otoczenia (w promieniu 500 m),
- Wstrzymanie prac leśnych oraz budowy dróg leśnych i użytkowania szlaków zrywkowych w strefach ochrony okresowej w promieniu 500 m od miejsc rozrodu wilków w okresie od 1 kwietnia do 31 sierpnia.
- Wyłączenie młodników zlokalizowanych w strefie powyżej 900 m n.p.m. z prowadzenia prac leśnych w okresie rozrodu i wychowu młodych wilków (od 1 kwietnia do 31 sierpnia).
- W drzewostanach powyżej 900 m n.p.m. pozostawianie złomowisk, stert gałęzi i wykrotów dla zapewnienia bezpiecznych miejsc dla wychowu młodych oraz ukrycia się dużych drapieżników (w tym wilka).
- Pozostawianie w lesie rozkładających się leżących drzew oraz promowanie warstwy podszyciu pomaga wilkom w zdobywaniu pokarmu.
- Dążenie od uzyskania zróżnicowanej struktury wiekowej, wysokościowej i gatunkowej drzewostanów.
- Zaleca się ochronę górskich terenów podmokłych, wilgotnych łąk, torfowisk, szczawin oraz oczek wodnych.
- Pozostawianie grubszych drzew zwalonych nad potokami, stanowiących dogodne miejsca przekraczania cieków przez duże drapieżniki.
- Ograniczanie wstępu na drogi i szlaki zrywkowe aktualnie nieużytkowane (np. poprzez zamknięcie lub blokowanie takich dróg), szczególnie zlokalizowanych w obrębie obszarów wychowu młodych wilków.
- Rygorystyczne egzekwowanie zakazu wjazdu na tereny leśne pojazdów silnikowych nieuprawnionych lub nie posiadających odpowiedniego zezwolenia, szczególnie w odniesieniu do rekreacyjnej jazdy skuterami śnieżnymi oraz pojazdami off-road.

- Organizowanie szkoleń dla właścicieli i pracowników Zakładów Usług Leśnych, dotyczące prowadzenia prac leśnych pod kątem zasad i przepisów ochrony przyrody, w tym unikania celowego płoszenia zwierząt, zakazu chwytania i przemieszczania zwierząt (w tym młodych ssaków drapieżnych), zakazu pozostawiania resztek pożywienia i wszelkich opakowań w lesie.

W wyniku przeprowadzonych analiz należy stwierdzić, iż zaprojektowane w PUL zadania gospodarcze, wykonane z uwzględnieniem ww. zaleceń nie wpłyną znacząco negatywnie na przedmioty ochrony Obszaru Natura 2000 SOO Beskid Żywiecki PLH240006 - rysia, niedźwiedzia brunatnego i wilka.

➤ 1355 - Wydra (*Lutra lutra* L.)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną częściową
Polska Czerwona Księga Zwierząt	NT – niższego ryzyka, ale bliski zagrożenia
Dyrektywa Siedliskowa	Załącznik II i IV
Rozporządzenie Rady (WE) 338/97	Załącznik A
Konwencja Berneńska	Załącznik II
Konwencja Waszyngtońska	Załącznik I

Siedlisko

Jest to drapieżny ssak o ziemnowodnym, nocnym trybie życia. Gatunek ten jest związany z ciekami różnego typu oraz zbiornikami wodnymi (m.in. naturalnymi i uregulowanymi rzekami, kanałami melioracyjnymi, jeziorami, stawami hodowlanymi).

Zagrożenia

Gospodarka leśna na terenie ostoi w Nadleśnictwie nie ma wpływu na ten gatunek. W przypadku wydry zaplanowane w PUL (w obszarze, na którym ona występuje), zabiegi gospodarcze (TP, CP) nie wpłyną negatywnie na zachowanie jej biotopów. Wodochronne i glebochronne funkcje lasu (retencjonowanie, oczyszczanie wód), pośrednio mają pozytywne znaczenie dla tego gatunku.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu

Realizacja zaplanowanych zadań gospodarczych (zabiegów pielęgnacyjnych) nie wpływa negatywnie na liczebność i występowanie tego gatunku. Nie zaobserwowano negatywnego oddziaływania PUL na wydrę związanego z transportem, zrywką czy porządkowaniem powierzchni. Nie stwierdzono również negatywnego oddziaływania wynikające z realizacji planowanych prac zlokalizowanych w sąsiedztwie cieków wodnych na możliwości utrzymania odpowiedniej jakości siedlisk żerowania wydry. W wydzieleniu, którym zaobserwowano wydrę zaprojektowano zabiegi przedrębne, a wywóz drewna będzie realizowany po drogach zlokalizowanych w znacznym oddaleniu od cieków wodnych. Należy również stwierdzić, że gatunek ten nie jest wyraźnie związany z typami siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej.

Propozycje działań ochronnych

Zachowanie w stanie naturalnym potoków, ochrona zbiorników wodnych, tam bobrowych, obiektów małej retencji sprzyja zachowaniu populacji wydry. Tereny leśne sprzyjają migracji wydr. Gospodarka leśna nie powoduje zanieczyszczenia wód, a wręcz chroni czystość wód.

W PUL, w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006 uwzględniono również w POP i POS dodatkowe lokalizacje stanowisk wydry. W wyniku analizy oddziaływania PUL na populację wydry nie stwierdzono negatywnego wpływu zaplanowanych zabiegów gospodarczych na utrzymanie właściwego stanu ochrony populacji gatunku w granicach analizowanej ostoi, nie wykazano również zmiany warunków ekosystemów leśnych niezbędnych do rozrodu i wychowu młodych oraz do utrzymania bazy żerowej. Gospodarka leśna prowadzona na części obszaru Nadleśnictwa będącego potencjalnym miejscem jej bytowania nie ma bezpośredniego wpływu na biotopy wodne związane z wydrą oraz na stan zachowania jej liczebności. Uwzględniając powyższe analizy oddziaływanie zapisów Planu na populację wydry należy ocenić jako neutralne.

Obszar Nadleśnictwa Jeleśnia położony na terenie ostoi siedliskowej stanowi rzeczywiste i potencjalne miejsce żerowania nietoperzy, w tym **nocka dużego** (*Myotis myotis* Borkhausen). Nocek duży został szczegółowo omówiony w tabeli XLV. W celu ochrony tego gatunku należy zwrócić uwagę przede wszystkim na ochronę schronień, tras przelotów i żerowisk. Należy pozostawiać w miarę możliwości drzewa dziuplaste na terenach żerowisk. Biologia gatunku, będącego przedmiotem ochrony w zasięgu analizowanego obszaru Natura 2000 pozwala stwierdzić, że działania gospodarcze zaplanowane w wydzieleniach, w których potwierdzono jego żerowiska (potencjalne i rzeczywiste) nie będą negatywnie oddziaływać na liczebność i kondycję populacji.

➤ 1193 – Kumak górski (*Bombina variegata* L.)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną ścisłą
Polska Czerwona Księga Zwierząt	LC – gatunki najmniejszej troski
Dyrektywa Siedliskowa (Habitatowa)	Załącznik II i IV
Konwencja Berneńska	Załącznik II

Siedlisko

Kumak górski, którego występowanie stwierdzono na terenie Nadleśnictwa, jest gatunkiem silnie związanym z wodą i zbiornikami wodnymi z bogatą roślinnością. Zasiedla oczka wodne, rozlewiska potoków, rowy, koleiny dróg, młaki, a nawet małe okresowo wysychające kałuże po deszczu. W środowisku wodnym odbywa gody i spędza całe aktywne życie. Na ląd wychodzi tylko w okresie deszczu. Bytuje nawet w zanieczyszczonych rowach w pobliżu siedzib ludzkich. Baza pokarmowa to stawonogi wodne i lądowe. Deficyt naturalnych zbiorników wodnych na terenie Nadleśnictwa sprawia, że najczęściej spotykany jest w koleinach powstałych po ciężkim sprzęcie leśnym.

Stan zachowania w sieci Natura 2000

Brak jest obecnie danych dla określenia liczebności gatunku. Częstsze obserwacje kumaka górskiego na terenie ostoi związane są z preferowanym przez niego charakterem terenu: niewysokimi górami o łagodnych zboczach, o dużej mozaikowości siedlisk i umiarkowanej intensywnej gospodarce leśnej i rolnej. Tendencje rozwoju bądź zaniku gatunku są nieznane i nieokreślone.

Zagrożenia

Potencjalne możliwe negatywne oddziaływania związane z realizacją zapisów PUL mają charakter pośredni i związane są ze zrywką, transportem, budową i remontem dróg oraz szlaków zrywkowych. Natomiast gospodarka leśna utrzymująca małe zbiorniki wodne, młaki, jeziorka osuwiskowe ochraniając naturalny charakter potoków sprzyja zachowaniu populacji.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu

W rejonie występowania kumaka górskiego zaprojektowano zabiegi ochronne w postaci użytkowania za pomocą cięć o charakterze rębni stopniowej oraz pielęgnację drzewostanów (CP).

Propozycje działań ochronnych

W odniesieniu do wydzielenia, w którym zlokalizowano **skład drewna** (stanowiący jednocześnie miejsce obserwacji kumaka górskiego), zaproponowano możliwe działania ochronne, z których najistotniejszy będzie monitoring personelu inżynieryjno - technicznego przy zrywce i wywozie drewna.

Podsumowując powyższe analizy należy stwierdzić, że zaprojektowane zabiegi gospodarcze (rębne i pielęgnacyjne), nie wpłyną negatywnie na biotopy wodne związane z kumakiem górskim oraz na stan zachowania jego liczebności. Realizacja zaplanowanych zadań gospodarczych nie powinna bezpośrednio negatywnie wpłynąć na liczebność i występowanie tego gatunku. Korzystny wpływ na liczebność kumaka mają również przedsięwzięcia z zakresu małej retencji w lasach.

➤ **2001 – Traszka karpacka** (*Lissotriton montandoni* Boulenger)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną ścisłą
Polska Czerwona Księga Zwierząt	LC – gatunki najmniejszej troski
Dyrektywa Siedliskowa (Habitatowa)	Załącznik II i IV
Konwencja Berneńska	Załącznik II

Siedlisko

Zasiedla drobne zbiorniki wodne, często pochodzenia antropogenicznego, jak kałuże i koleiny (będące aktualnymi i potencjalnymi miejscami rozrodu). Poza okresem godowym większość czasu spędza poza zbiornikami wodnymi, stąd też określenie liczebności jest trudne. Traszka karpacka to leśny gatunek górski, zamieszkujący wyższe położenia do 1000 m n.p.m. Preferuje lasy z rozwiniętym runem i grubą warstwą ściółki, ale również polany i stoki gór. Najczęściej spotykana jest w pobliżu potoków, źródeł i innych zbiorników wodnych. Unika terenów suchych i nasłonecznionych. Do odbycia godów wymaga wody stojącej albo płynącej o słabym nurcie (stawki, zimne źródła leśne, rozlewiska potoków czy wody deszczowej). Dorosłe osobniki wymagają kryjówek, w postaci ściółki, kamieni, kłód drewna. Baza pokarmowa to dżdżownice, ślimaki, owady i ich larwy.

Stan zachowania w sieci Natura 2000

Wskazane są badania i monitoring ze strony RDOŚ i organizacji ekologicznych.

Zagrożenia

Gatunek ten nie wykazuje oznak zagrożenia na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia. Potencjalne zagrożenie dla tego gatunku to niszczenie miejsc rozrodu i bytowania w trakcie prowadzenia prac zrywkowych czy otwarte, nasłonecznione powierzchnie zrębów sanitarnych.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu

W rejonie występowania traszki karpackiej zaprojektowano cięcia przedrębne (TP), pielęgnację drzewostanów (CP) oraz usunięcie przestojów świerkowych.

Propozycje działań ochronnych

W odniesieniu do wydzieleń, w którym zlokalizowano miejsca obserwacji traszki karpackiej, zaproponowano możliwe działania ochronne, z których najistotniejszy będzie monitoring personelu inżynierijno - technicznego przy zrywce i wywozie drewna.

Podsumowując powyższe analizy należy stwierdzić, że realizacja zaplanowanych zadań gospodarczych nie powinna bezpośrednio, negatywnie wpłynąć na liczebność i występowanie tego gatunku.

➤ **4014 – Biegacz urozmaicony** (*Carabus variolosus* L.)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną ścisłą

Siedlisko

Jest to gatunek higrofilny zasiedlający wilgotne, nadrzeczne zarośla, młaki, śródleśne bagienka, a także pobraża górskich potoków. Bazę żerową stanowią larwy owadów wodnych, kijanki, dżdżownice. Podstawowym czynnikiem określającym możliwość egzystencji jest stała obecność wody w siedlisku. Często obserwuje się osobniki polujące w wodzie. Szczególnie chętnie zasiedla łęgi, buczyny i olsy rosnące wzdłuż strumieni i potoków.

Stan zachowania w sieci Natura 2000

Gatunek stanowi przedmiot ochrony dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006. Występowanie potwierdzone.

Zagrożenia

Potencjalnymi zagrożeniami wpływające na stan populacji może być zmiana stosunków wodnych w wyniku stosowania zabiegów melioracyjnych, regulacja potoków oraz wylapywanie przez pseudoentomologów w celach kolekcjonerskich i handlowych.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu: wpływ mało istotny.

Realizacja zaplanowanych zadań gospodarczych nie powinna bezpośrednio, negatywnie wpłynąć na liczebność i występowanie tego gatunku. Może nastąpić pośrednie negatywne

oddziaływanie związane z transportem, zrywką czy porządkowaniem powierzchni manipulacyjnej. W wydzieleniach o potwierdzonym występowaniu tego gatunku zaprojektowano jedynie pielęgnację drzewostanów (TP).

Propozycje działań ochronnych

Istotnymi metodami ochronnymi na stanowiskach występowania gatunku jest: pozostawianie leżących pni drzew w otoczeniu potoku jako zasobu martwego drewna, w przypadku prowadzenia prac związanych z pozyskaniem drewna w bezpośrednim otoczeniu potoku ścinę i zrywkę prowadzić około 5m od jego brzegów. W Lasach Państwowych siedliska przydatne dla biegacza urozmaiconego są zabezpieczone przed zniszczeniem, ponieważ istnieją ogólne zasady regulujące czynności prowadzone w bezpośrednim sąsiedztwie potoków, a także nakładają obowiązek specjalnego traktowania wszelkich stanowisk gatunków chronionych. W myśl tych zasad zabroniony jest transport korytami potoków, wszelkie zbiorniki i cieki wodne należy pozostawić w stanie naturalnym lub zbliżonym do naturalnego, w strefach przypotokowych należy pozostawiać powalone drzewa, kamienie i podszyt w stanie naturalnym. Istniejące możliwości zniszczenia siedlisk, tj. zabudowa potoków, odwadnianie, itp. nie mają związku z czynnościami gospodarczymi planowanymi w PUL. Wykonanie czynności gospodarczych w pobliżu potoków zgodnie z obowiązującymi zasadami nie zmniejszy zasięgu siedliska ani nie pogorszy jego właściwości.

W przypadku biegacza urozmaiconego zabiegi gospodarcze zaplanowane w PUL (także w potencjalnym obszarze występowania) nie wpłyną negatywnie na zachowanie jego biotopów oraz na stan i liczebność jego populacji.

➤ 4024 – Sichrawa karpacka (*Pseudogaurotina excellens* Brancsik)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną ścisłą

W PUL w zasięgu SOO Beskid Żywiecki PLH240006 uwzględniono również stanowiska sichrawy karpackiej. Zostały one uwzględnione w załączniku z danymi wrażliwymi, a ponadto sichrawę karpacką uznano za gatunek specjalnej troski.

Siedlisko

Sichrawa karpacka to stenotopowy, priorytetowy gatunek chrząszcza. Zasiedla lasy świerkowe i jodłowe, płaty kosodrzewiny oraz zarośla z dużym udziałem starych okazów suchodrzewów. Preferuje miejsca prześwietlone.

Zagrożenia

Do zagrożeń naturalnych gatunku należy konkurencja roślinna (głównie ze strony buka i świerka) względem rośliny żywicielskiej larw sichrawy karpackiej - wiciokrzewu czarnego (*Lonicera nigra* L.). Zarastanie stanowisk roślinnością drzewiastą może powodować ich nadmierne ocienienie w stosunku do wymagań gatunku. Z zagrożeń antropogenicznych groźne może być wyłapywanie przez kolekcjonerów. W czasie prac leśnych może też dochodzić do przypadkowego uszkodzenia rośliny żywicielskiej.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu: wpływ mało istotny.

W odniesieniu do sichrawy karpackiej, którą stwierdzono jedynie w 2 wydzieleniach, w Planu zaprojektowano jedynie zabiegi przedrębne (TW, CP, CW). Należy podkreślić, że ww. cięcia pielęgnacyjne, będą oddziaływać jednoznacznie pozytywnie na roślinę żywicielską sichrawy - krzewy wiciokrzewu czarnego, poprzez aktywną ich ochronę, która nie dopuści do ich nadmiernego zacienienia przez młode pokolenie drzewostanu.

Biorąc pod uwagę powyższe informacje łączne oddziaływanie zapisów Planu na stanowiska sichrawy karpackiej należy ocenić jako neutralne.

W zasięgu analizowanego obszaru Natura 2000 (występuje również gatunek priorytetowego ssaka z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG - **darniówka tatrzańska** (*Microtus tatricus* Kratochvil). Jest to endemit karpacki występujący w różnych środowiskach (wyższe partie borów świerkowych, piętro kosodrzewiny i hal). Gatunek ten nie wykazuje oznak zagrożenia, ze względu na fakt, iż większość jego populacji znajduje się na terenach chronionych ustawową formą ochrony w postaci rezerwatu (w masywie Pilska poza obszarem N-ctwa Jeleśnia), gdzie utrzymywana jest bierna forma ochrony, przyczyniająca się do właściwego stanu zachowania biotopów stanowiących miejsce bytowania darniówki. Jednakże biologia

tego gryzonia wskazuje na jego możliwe potencjalne występowanie (siedliska potencjalne – załącznik dane wrażliwe), w położeniach pomiędzy 1100 a 1400 m n.p.m. na terenach, gdzie występuje górnoreglowa świerczyna w zmieszaniu z płatami kosówki i zbiorowisk muraw. Ponadto darniówka preferuje miejsca wilgotne z bujnym poszyciem roślinności zielnej i paproci na rumoszu skalnym z dużą ilością powalonych pni w miejscach o słabym nasłonecznieniu.

Obszar Nadleśnictwa położony na terenie ostoji Beskid Żywiecki PLH 240006 stanowi potencjalne miejsce bytowania darniówki tatrzańskiej. Biologia i statut tego gatunku podlegającego ścisłej ochronie gatunkowej, będącego przedmiotem ochrony w zasięgu Beskid Żywiecki PLH 240006 pozwala stwierdzić, że zaplanowane w PUL zabiegi gospodarcze, nie będą negatywnie oddziaływały na liczebność i kondycję populacji, gdyż Nadleśnictwo prowadzi wielofunkcyjną, trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzoną na podstawach ekologicznych. Większość siedlisk w których potencjalnie może występować darniówka tatrzańska, zagospodarowana jest zabiegami pielęgnacji drzewostanów. Obecnie prowadzona gospodarka leśna gwarantuje istnienie właściwego stanu populacji darniówki oraz odpowiada wymaganiom siedliskowym tego gatunku. Należy podkreślić, że dla darniówki tatrzańskiej uwzględnione zostały w POP wszystkie jej potencjalne siedliska (zgodnie z PZO i zamieszczone w załączniku dane wrażliwe).

Ryby

W SDF obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006 wymienione są również następujące gatunki ryb z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: (minóg strumieniowy, brzanka, koza, głowacz białopłetwy), dla których wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” B i C. Jednakże, ze względu na fakt, iż dane o występowaniu tych gatunków na terenie Nadleśnictwa są niepełne (brak informacji odnośnie ich występowania na obszarze Nadleśnictwa w zasięgu SOO Beskid Żywiecki), utrudniona jest jednoznaczna ocena wpływu PUL na populację ww. gatunków ryb. Potencjalnymi biotopami tych gatunków na gruntach Nadleśnictwa mogą być jedynie większe potoki i rzeki górskie. Zapisy zawarte w PUL dotyczą drzewostanów i nie wpływają bezpośrednio na stan i liczebność populacji gatunków ryb zamieszkujących wody Nadleśnictwa. Dlatego też jego oddziaływanie należy uznać za pozytywne szczególnie w ujęciu średnio i długoterminowym. Krótkoterminowe, bezpośrednie, negatywne oddziaływanie może pojawić się w przypadku długotrwałej suszy, albo obfitych, gwałtownych opadów deszczu, powodując wahania poziomu wód przepływowych, czy też obfite spływy powierzchniowe skutkujące zjawiskami erozyjnymi powodującymi zamulanie koryt potoków. Podsumowując należy stwierdzić, brak negatywnych skutków oddziaływania PUL na populację ocenianych gatunków ryb.

W Nadleśnictwie Jeleśnia spośród **roślin chronionych** wybrano gatunki specjalnej troski, w tym szczególnie istotne: tojad morawski, tocja karpacka.

➤ 4109 – Tojad morawski (*Aconitum firmum* subsp. *moravicum* Skalický)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną ścisłą
Czerwona lista roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce	VU
Dyrektywa Siedliskowa (Habitatowa)	Załącznik II i IV

Opis gatunku

Tojad morawski jest to gatunek wysokogórski występujący w ziołoroślach i młakach górskich, będący endemitem zachodniokarpackim. Na stanowiskach, w których on występuje stosowana jest często w Nadleśnictwie Jeleśnia bierna forma ochrony, będąca najlepszym działaniem zabezpieczającym zbiorowiska ziołoroślowe z tojadem. Ponadto w części wydzieleń (stanowisk gatunku) zaprojektowano cięcia przedrębne i rębne.

Zagrożenia: zbiór przez ludzi.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu: wpływ nieistotny.

Propozycje działań ochronnych

Należy podkreślić, że ochrona tojadu morawskiego, w skali czasowej Planu urządzenia lasu będzie polegać na oznaczeniu stanowisk tego gatunku (płatów drzewostanu) przez administrację LP w trakcie wykonywania zadań zaprojektowanych PUL. W ww. płatach drzewostanu czynności zapisane w PUL nie będą wykonywane.

Oddziaływanie zapisów Planu na stanowiska tojadu morawskiego należy ocenić jako neutralne.

➤ 4116 – Tocja karpacka (*Tozzia carpatica* L.)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną ścisłą
Czerwona lista roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce	NT
Dyrektywa Siedliskowa (Habitatowa)	Załącznik II i IV

Opis gatunku

Tocja karpacka (*Tozzia carpatica* L.) jest to roślina o wysokości do 40 cm, z krótkim płożącym się kłaczem. Tocja karpacka jest rośliną dwu- lub kilkuletnią, hemikryptofitem, który jest najpierw pasożytem, a po wykształceniu się zielonych pędów nadziemnych staje się pół-pasożytem. Gatunkami żywicielskimi są wysokie byliny ziołoroślowe z rodzajów: modrzyk, miłosna, lepieźnik. Tocja jest gatunkiem górskim o zasięgu europejskim, występującym na pojedynczych stanowiskach w Beskidzie Żywieckim.

Stan zachowania w sieci Natura 2000

Występowanie tocji karpackiej dotyczy kilku stanowisk znajdujących się w wydzieleniach drzewostanowych objętych ochroną powierzchniową.

Zagrożenia: zbiór przez ludzi.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu: wpływ mało istotny.

Propozycje działań ochronnych

Na stanowiskach, w których ona występuje w Nadleśnictwie Jeleśnia stosowana jest bierna forma ochrony, będąca najlepszym działaniem zabezpieczającym zbiorowiska ziołoroślowe z tocją karpacką. Uwzględniając powyższą informację oddziaływanie zapisów Planu na stanowiska tocji karpackiej należy ocenić jako neutralne.

Ponadto na gruntach Nadleśnictwa stwierdzono również występowanie **czosnka syberyjskiego** i **widłozęba zielonego**. Występowanie tych gatunków na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia związane jest z kilkoma stanowiskami objętymi formą ochrony rezerwatowej. Stosowana w tych pododdziałach bierna forma ochrony jest optymalnym działaniem zabezpieczającym stanowiska ww. gatunków roślin.

W przypadku **storczyka męskiego** w wydzieleniach, w których on występuje PUL przewiduje wskazówki gospodarcze o charakterze czyszczeń i trzebieży (CP, TP). Wymienione zabiegi projektowano pod kątem specyficznych wymagań storczyka męskiego. Pielęgnacja lasu (zabiegi przedrębne) umożliwia aktywną ochronę tego niezwykle cennego gatunku poprzez niedopuszczenie do nadmiernego zwarcia drzewostanu, co mogłoby doprowadzić do nadmiernego ocienienia jego stanowisk. Uwzględniając powyższe informacje łączne oddziaływanie zapisów Planu na stanowiska czosnka syberyjskiego, storczyka męskiego oraz widłozęba zielonego należy ocenić jako neutralne.

Analiza wpływu planowanych zadań gospodarczych na siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006, w tym na wskaźniki oceny stanu siedlisk i celów ochrony obszaru Natura 2000, jednoznacznie wskazuje na nieznaczne oddziaływanie PUL. Przy założeniu realizacji działań ochronnych zapisanych w PZO obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006 oraz uwzględnieniu zapisów POP, minimalizujących negatywne oddziaływanie i stosowanie właściwych składów odnowieniowych, analiza wykazała wpływ dodatni bądź brak znaczącego wpływu na parametry siedlisk przyrodniczych, w tym na ich naturalny zasięg, powierzchnię i specyficzną strukturę. Dodatkowym działaniem ochronnym modyfikującym PUL jest obniżenie wielkości pozyskania przy rębni stopniowej udoskonalonej (80%) oraz zaprojektowanie długiego okresu odnowienia 20-50 lat (średnio 35 lat) na wszystkich siedliskach, a w przypadku zaistnienia uszkodzeń

lasów i konieczności pilnej przebudowy, skrócenie go do 15-20 lat. W tym miejscu należy jednakże podkreślić, że ze względów technicznych (ograniczonego tekstowo bloku informacji różnych), nie jest możliwe wprowadzenie informacji o sposobie postępowania (wyjaśnienia rozmiaru rębni oraz długości okresu odnowienia) w stosunku do pojedynczego opisu taksacyjnego.

Dotychczasowa gospodarka prowadzona przez Nadleśnictwo Jeleśnia zachowuje we właściwym stanie chroniony obszar Natura 2000 wraz z wyróżnionymi przedmiotami ochrony. Sposób zagospodarowania przyjęty dla poszczególnych analizowanych typów siedlisk przyrodniczych przedstawiają tabele zawarte w Prognozie.

Analizując poszczególne gatunki zwierząt oraz siedliska przyrodnicze zlokalizowane na terenie omawianego obszaru Natura 2000 można stwierdzić, że PUL nie wpłynie negatywnie na chronione gatunki występujące na gruntach LP w zasięgu omawianego obszaru Natura 2000, związane z nimi siedliska, jak również na ekosystem.

W dokumentacji PUL zostały uwzględnione szeroko rozumiane potrzeby ochrony przyrody, w tym ochrony siedlisk i gatunków, dla których utworzono analizowany obszar Natura 2000. Oceniając wpływ PUL na zapisy Planu zadań ochronnych analizowanego obszaru Natura 2000 stwierdzono korzystne oddziaływanie zapisów Planu ze względu na zmniejszenie rozmiaru zaprojektowanych zadań gospodarczych w obszarach objętych różnymi formami ochrony przyrody i uwzględnienie w PUL działań ochronnych zgodnie z zatwierdzonym PZO.

Łączne oddziaływanie zapisów Planu urządzenia lasu należy ocenić jako **neutralne**.

6.3.2. Wpływ ustaleń PUL na przedmioty ochrony w zasięgu Obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023

W obszarze Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia (poza gruntami LP), chronione będą jako przedmioty ochrony następujące siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej: 6230, 6430, 6510, 6520, 7110, 7140, 7230, 8220, 8310, 9110, 9130, 9170, 9180, 9410; zwierzęta, ssaki: wydra, wilk, niedźwiedź brunatny, ryś; nietoperze: nocek duży, podkowiec mały, nocek orzęsiony, nocek Bechsteina; płazy: kumak górski, traszka karpacka.

W obszarze Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 (w zasięgu gruntów Nadleśnictwa Jeleśnia) chronione będą jako przedmioty ochrony 6230, 6520, 8310, 9110, 9130, 9410 oraz zwierzęta, ssaki: wydra, wilk, niedźwiedź brunatny, ryś; nietoperze: nocek duży; płazy: kumak górski.

Zgodnie z opinią RDOŚ Katowice na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia w zasięgu obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 uwzględniono również siedliska przyrodnicze **91D0** i **91E0**, które nie są przedmiotami ochrony. Informacje o występowaniu tych siedlisk zostały ujęte w dokumentacji PUL, wraz z zapisami działań minimalizujących w celu ich ochrony. Informacje o występowaniu ww. siedlisk przyrodniczych są dostępne w ekspertyzie pn. „Rozpoznanie obszarów występowania, identyfikacja zagrożeń oraz określenie warunków ochrony i zakresu monitoringu najlepiej zachowanych płatów siedlisk leśnych będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000: Beskid Śląski PLH240005 i Beskid Mały PLH240023 (Mróz W. 2016). Informacja o ich występowaniu została uwzględniona w PUL, wraz z zastosowaniem działań minimalizujących w celu ochrony tych siedlisk, wpływających na bioróżnorodność terenu Nadleśnictwa.

W odniesieniu do siedliska 8310 również nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze. Związane jest to z uwzględnieniem zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 dotyczących tego siedliska „Odstąpienie od wytyczania nowych dróg leśnych i szlaków zrywkowych oraz prowadzenia prac leśnych z użyciem wielofunkcyjnych maszyn leśnych, specjalistycznych ciągników do zrywki drewna i ciągników rolniczych w promieniu 100m od obiektu (jaskiń). Płatowe siedlisko 8310 zostało zaznaczone na mapach przekazanych do leśniczych oraz opisane w wyciągach dla leśnictw, z zaleceniem przestrzegania ww. zapisu zawartego w Planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023.

W odniesieniu do pozostałych siedlisk przyrodniczych (6230, 6520, 9110, 9130, 9410) stwierdzonych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia w zasięgu obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 nie stwierdzono negatywnego oddziaływania PUL na ww. elementy ochrony przyrody. W PUL uwzględniono również (dla tych siedlisk przyrodniczych), zapisy zawarte w Planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023.

Dotychczasowa gospodarka prowadzona przez Nadleśnictwo Jeleśnia zachowuje we właściwym stanie chroniony obszar Natura 2000 wraz z wyróżnionymi przedmiotami ochrony. Sposób zagospodarowania przyjęty dla poszczególnych ww. analizowanych typów siedlisk przyrodniczych przedstawiają tabele zawarte w Prognozie.

6.3.2.1. Ocena wpływu ustaleń Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023

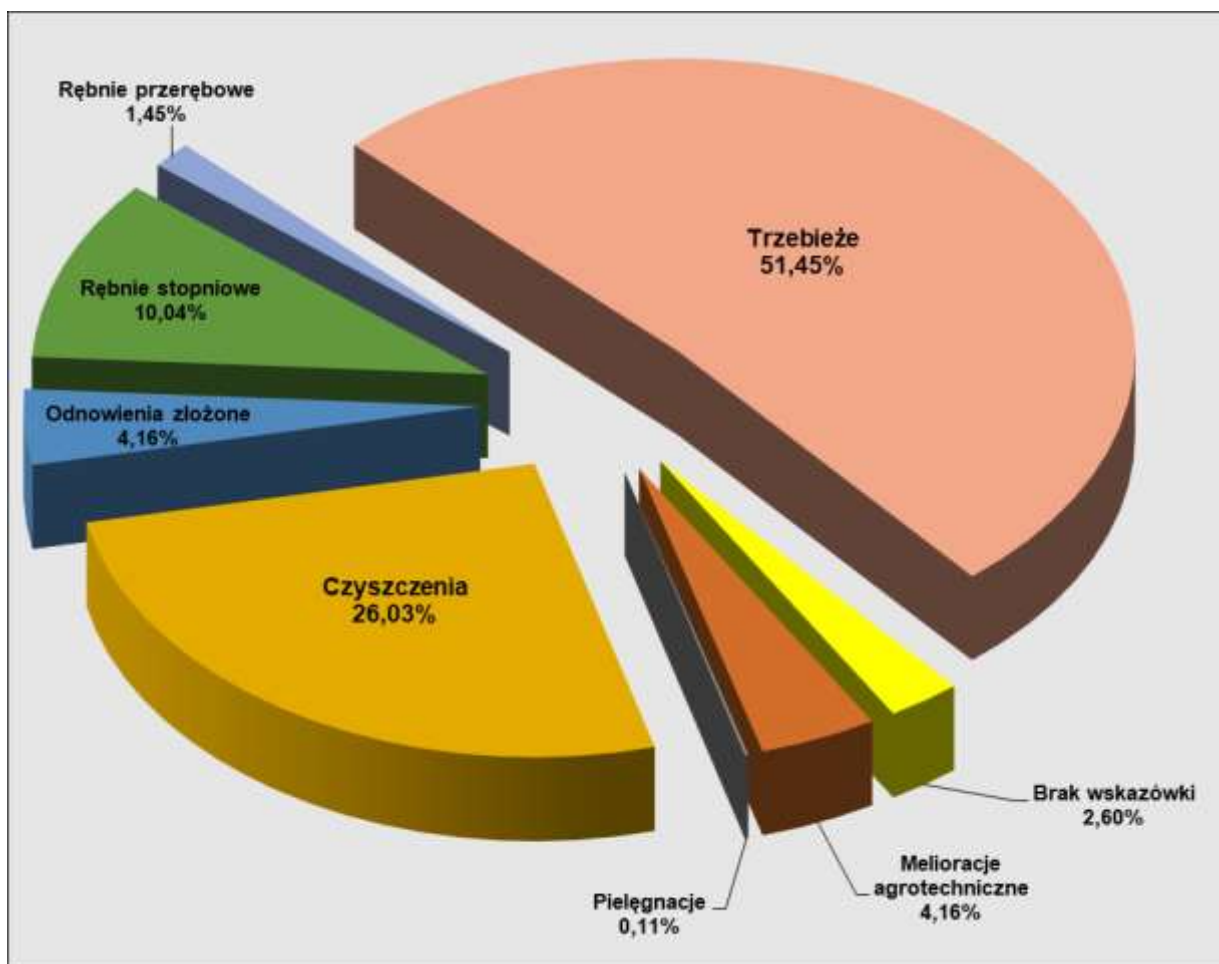
Tabela XLVIII. Zestawienie zabiegów projektowanych w zasięgu obszaru Beskid Mały PLH240023 na siedliskach przyrodniczych zidentyfikowanych na terenie Nadleśnictwa

Kod i nazwa siedliska	Zabieg	liczba wydz.	pow. siedliska przyrodniczego [ha]**	% powierzchni
6230 Murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	Brak wskazówki	1	0,01	100,00
	Razem	1	0,01	100,00
6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	Brak wskazówki	14	3,33	100,00
	Razem	14	3,33	100,00
8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	Brak wskazówki	5	4,13	100,00
	Razem	5	4,13	100,00
91D0 Bory i lasy bagienne - (priorytetowe)	Brak wskazówki	3	1,54	100,00
	Razem	3	1,54	100,00
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso- incanae</i> , olsy źródłiskowe) - (priorytetowe)	Brak wskazówki	9	2,61	100,00
	Razem	9	2,61	100,00
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	Brak wskazówki	10	34,66	1,66
	Melioracje agrotechniczne	28	61,33	2,94
	Odnowienia złożone	28	61,33	2,94
	Czyszczenia	113	572,40	27,45
	Rębnie stopniowe	25	260,73	12,50
	Rębnie przerębowe	7	48,33	2,32
	Trzebieże	145	1046,64	50,19
	Razem	356	2085,42	100,00
9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Brak wskazówki	12	44,23	2,99
	Melioracje agrotechniczne	29	95,90	6,49
	Odnowienia złożone	29	95,90	6,49
	Pielęgnacje	1	3,99	0,27
	Czyszczenia	79	348,25	23,55
	Rębnie stopniowe	28	118,48	8,01
	Rębnie przerębowe	1	6,48	0,44
	Trzebieże	96	765,34	51,76
	Razem	275	1478,57	100,00
	Brak wskazówki	4	7,82	2,84
9410 Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>)	Czyszczenia	15	62,35	30,30
	Trzebieże	18	130,90	66,87
	Razem	37	201,07	100,00

Kod i nazwa siedliska	Zabieg	liczba wydz.	pow. siedliska przyrodniczego [ha]**	% powierzchni
Łącznie	Brak wskazówki	58	98,33	2,60
	Melioracje agrotechniczne	57	157,23	4,16
	Pielęgnacje	1	3,99	0,11
	Czyszczenia	207	983	26,03
	Odnowienia złożone	57	157,23	4,16
	Rębnie stopniowe	53	379,21	10,04
	Rębnie przerębne	8	54,81	1,45
	Trzebieże	259	1942,88	51,45
	Razem	700	3776,68	100,00

* W powyższej tabeli uwzględniono również siedliska przyrodnicze zlokalizowane na gruntach nieleśnych (brak wskazówki)

** Duża powierzchnia zabiegów wynika z zaprojektowania na tych samych powierzchniach, różnego rodzaju zabiegów, np.: rębnia lub trzebież w drzewostanie głównym i czyszczenia w młodym pokoleniu pod okapem drzewostanu.

Wykres 15. Udział procentowy powierzchni wskazówek gospodarczych planowanych na siedliskach przyrodniczych zidentyfikowanych na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia w obszarze Natura 2000 Beskid Mały PLH240023

Zapisy dotyczące zagadnień związanych z występowaniem na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ich ochrony zostały sformułowane w Programie ochrony przyrody w rozdziale Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000.

Po analizie planowanych wskazówek gospodarczych na terenie siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 zwracają uwagę dwie podstawowe rzeczy: nieznaczna powierzchnia planowanych rębni stopniowych i przerębowych (11,49%) oraz istotny udział (2,60%) powierzchni pozostawionych bez wskazań gospodarczych.

Należy, także podkreślić, że na siedliskach przyrodniczych zaplanowano głównie użytkowanie przerębne (77,48%), przy czym dominują trzebieże wczesne i późne (51,45%), a czyszczenia wczesne i późne stanowią 26,03% powierzchni.

Szczegółowa analiza przewidywanego wpływu zapisów PUL na zachowanie stanu ochrony wyszczególnionych powyżej siedlisk przyrodniczych, z uwzględnieniem kryteriów zasięgu i powierzchni, struktury drzewostanów oraz stanu ochrony typowych gatunków siedliska, wskazuje na brak znaczącego oddziaływania zapisów planu na wyróżnione siedliska.

Należy podkreślić, że w przypadku siedliska przyrodniczego 8310 nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze. Związane jest to z uwzględnieniem zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 dotyczących tego siedliska „Okresowe sprzątanie jaskini – usuwanie zaśmiecenia. Odstąpienie od wytyczania nowych dróg leśnych i szlaków zrywkowych oraz prowadzenie prac leśnych z użyciem wielofunkcyjnych maszyn leśnych, specjalistycznych ciągników do zrywki drewna i ciągników rolniczych w promieniu 60m od znanego/znanych otworu lub otworów jaskiń”. Płatowe siedlisko 8310 zostało zaznaczone na mapach przekazanych do leśniczych oraz opisane w wyciągach dla leśnictw, z zaleceniem przestrzegania ww. zapisu zawartego w Planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023.

W przypadku siedlisk przyrodniczych 91D0 i 91E0 nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na te siedliska przyrodnicze, ze względu na fakt, iż zaplanowane w PUL zabiegi nie będą realizowane w płatach tych siedlisk. Płatowe siedliska 91D0 i 91E0 zostały zaznaczone na mapach przekazanych do leśniczych oraz opisane w wyciągach dla leśnictw, z zaleceniem wykonywania ww. działania ochronnego.

W odniesieniu do pozostałych siedlisk przyrodniczych (6230, 6520, 9110, 9130, 9410) stwierdzonych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia w zasięgu obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 nie stwierdzono negatywnego oddziaływania PUL na ww. elementy ochrony przyrody. W PUL uwzględniono również (dla tych siedlisk przyrodniczych), zapisy zawarte w Planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023.

Poniżej zestawiono typy drzewostanu i składów upraw na obszarach Natura 2000 ze składami dla naturalnych typów lasów. Ponieważ typy drzewostanów do zastosowania na terenie siedlisk naturalnych, ustalone w trakcie Komisji Założeń Planu, zaczerpnięte zostały z naturalnych typów drzewostanów wg. Matuszkiewicza musiała nastąpić pełna zgodność pomiędzy typami drzewostanów i składów upraw na obszarach Natura 2000 ze składami dla naturalnych typów lasów.

Tabela XLIX. Zestawienie typów drzewostanu i składów upraw na obszarze Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 ze składami dla naturalnych typów lasów

Kod siedliska	Rodzaj siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu (TSL)	Skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicz	Typ drzewostanu	Skład odnowienia	Ocena
1	2	3	4	5	6	7
9110	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	LGśw, LGw, LMGśw, BMGśw	D-stany bukowe z domieszką Św, Jd lub Jw Bk Bk-Jd Bk-Św	Bk	Drzewostany bukowe z domieszką świerka, jodły, jawora i innych gatunków.	Składy odnowienia i TD zgodne z natural- nymi typami lasu
9130	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae- Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	LGśw, LMGśw, BMGśw	D-stany Bk i Jd z domieszką Św lub Jw; Bk-Jd, Bk-Jd-Św z domieszką Jw, Jd z domieszką Jw	Bk	Drzewostany bukowe i jodłowe z domieszką jawora i innych gatunków.	Składy odnowienia i TD zgodne z natural- nymi typami lasu
91D0	Bory i lasy bagienne - (priorytetowe)	LMGśw	D-stany Św, Św, So-Św	Św	Drzewostany ze zdecydowaną dominacją świerka z domieszką brzozy, sosny i innych gatunków.	Składy odnowienia i TD zgodne z natural- nymi typami lasu
91E0	Łęgi wierzbowe, topolo- we, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso- incanae</i> , olsy źródłkowe)	LMGśw, LGśw, LŁG	D-stany Ol, Ol-Js, Js-Ol z domieszką Jw i Klz, Gb, Św Olsz	Ol	Drzewostany olchowe bądź z dominacją olchy i udziałem domieszkowym gatunków liściastych	Składy odnowienia i TD zgodne z natural- nymi typami lasu
9410	9410 Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>)	BMGśw, LMGśw, LGśw	D-stany Św z domieszką Jrz	Św	D-stany świerko- we z niewielką domieszką Jrz	Składy odnowienia i TD zgodne z natural- nymi typami lasu

Tabela LIII. Możliwości osiągnięcia celów działań ochronnych określonych w projekcie Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023, dla obiektów występujących na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Siedliska przyrodnicze		
6230 Murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)		
Ogólny cel ochrony	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników.	PUL nie planuje wskazówek na gruntach nieleśnych. Fragmenty wydzieleń, w których występuje to siedlisko przyrodnicze pozostawiono bez wskazówek. Brak oddziaływania zapisów PUL na osiągnięcie celów działań ochronnych.
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni co najmniej 3 ha, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	
Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny na poziomie FV (> 6 gatunków) na 2 stanowiskach oraz U1 (4-6 gatunków) na 3 stanowiskach.	
Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny na poziomie FV (brak gatunków inwazyjnych) na 3 stanowiskach oraz U1 (pokrycie gat. inwazyjnych do 10% powierzchni siedliska) na 1 stanowisku.	
Bogactwo gatunkowe	Utrzymanie oceny na poziomie FV (>25 gatunków /25m²) na 1 stanowisku oraz U1 (10-25 gatunków /25m²) na 4 stanowiskach.	
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Poprawa oceny wskaźnika rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych z U2 na U1, to jest zmniejszenie pokrycia tych gatunków do przedziału 20-30% na co najmniej 4 stanowiskach.	
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie oceny wskaźnika na poziomie FV (pokrycie warstwy B <10-25) na 4 stanowiskach oraz U1 (10)25 - (40) 50% (w zależności od tego, jakie to gatunki) na 1 stanowisku.	
Eutrofizacja	Utrzymanie oceny wskaźnika FV (brak oznak, ew. przyczyną wzrostu żyzności siedliska jest wyłącznie naturalna sukcesja, a pokrycie gatunków nitrofilnych nieznaczące) na 5 stanowiskach.	
6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (Polygono-Trisetion)		
Ogólny cel ochrony	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników.	PUL nie planuje wskazówek na gruntach nieleśnych. Fragmenty wydzieleń, w których występuje to siedlisko przyrodnicze pozostawiono bez wskazówek. Brak oddziaływania zapisów PUL na osiągnięcie celów działań ochronnych.
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska w obszarze na powierzchni co najmniej 70 ha, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	
Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny na poziomie FV (> 5 gatunków) na 2 stanowiskach oraz U1 (3-5 gatunków) na 4 stanowiskach.	
Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny na poziomie FV (brak lub pojedyncze osobniki gatunków o niskim stopniu inwazyjności) na 7 stanowiskach.	
Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny na poziomie FV (współpanują gatunki typowo łąkowe i płaty siedliska bogate gatunkowo) na 5 stanowiskach oraz U1 (stan pośredni pomiędzy FV i U2, tj. wśród dominantów obecne są gatunki ekspansywne lub ekologicznie obce dla siedliska i siedlisko skrajnie ubogie w gatunki) na 2 stanowiskach.	
Rodzime gatunki ekspansywnych roślin zielnych	Poprawa oceny wskaźnika z U2 na U1 to jest zmniejszenie pokrycia tych gatunków do poziomu <10% na 2 stanowiskach.	
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Osiągnięcie średniej wartości wskaźnika ze wszystkich stanowisk Poprawa oceny wskaźnika z U2 na U1 (łączne pokrycie 1–5%) na 2 stanowiskach.	
Zachowanie strefy ekotonowej	Utrzymanie oceny na poziomie FV (brak ekotonu lub brak w ekotonie gatunków ekspansywnych) na co najmniej 4 stanowiskach.	
Martwa materia organiczna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV (<2 cm) na 3 stanowiskach oraz U1 (2-5 cm) na 4 stanowiskach z taką oceną.	
8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania		
Ogólny cel ochrony	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników.	Zapisy PUL pozwalają na osiągnięcie celu działań ochronnych
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie obecnej powierzchni jaskiń (FV) - wielkość jaskiń nie ulegnie zmniejszeniu w porównaniu ze stanem podstawowym.	Zapisy PUL nie wpływają na wskaźnik.
Stopień zabezpieczenia obiektu przed penetracją ludzką	Utrzymanie oceny wskaźnika FV (schronienie jest zabezpieczone lub częstość penetracji jest bardzo niska) na 3 stanowiskach oraz U1 (dostęp ludzi do wnętrza jaskini jest utrudniony, presja jest niewielka), na 2 stanowiskach z taką oceną.	Otwory jaskiń są zabezpieczone przed penetracją w postaci krat lub płyty a zapisy PUL nie wpływają na ten wskaźnik.
Efekty antropopresji i zanieczyszczenie siedliska	Poprawa wskaźnika z U2 na U1 (obiekt pozbawiony materii antropologicznej oraz brak istotnych śladów ingerencji człowieka) w 2 obiektach jaskiniowych: Wietrzna Dziura w Magurce i Jaskinia Komonieckiego.	Zapisy PUL nie wpływają na wskaźnik.

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Obecność bezkręgowej fauny naściennej w partach przyotworowych jaskini	Utrzymanie oceny wskaźnika FV (brak zmian w tym zakresie w stosunku do stanu wyjściowego) na wszystkich (5) stanowiskach.	Zapisy PUL nie wpływają na wskaźnik.
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)		
Ogólny cel ochrony	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników.	Zapisy PUL pozwalają na osiągnięcie celu działań ochronnych
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska (FV) na powierzchni co najmniej 2100 ha, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Siedlisko na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Jeleśnia zajmuje 1157,44 ha (pow. wydz. z siedliskiem 1845,67 ha). Brak przesłanek wskazujących na zmniejszenie powierzchni siedliska.
Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie wskaźnika FV (typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego) na 7 stanowiskach oraz U1 (kombinacja florystyczna zniekształcona, zubożała z udziałem gatunków synantropijnych lub nitrofilnych poniżej 5% pokrycia) na 7 stanowiskach.	Poprzez stosowanie wyłącznie rębni stopniowych i przerębowych kształtowane będą warunki środowiskowe do utrzymania właściwej kombinacji florystycznej.
Skład drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika FV (drzewostan jedno- lub wielogatunkowy z dominującym udziałem buka, bez gatunków obcych ekologicznie i/lub geograficznie) na 13 stanowiskach z taką oceną oraz utrzymanie wskaźnika U1 (drzewostan o zaburzonych stosunkach ilościowych jednak z udziałem gatunków mogących występować w siedlisku) na 1 stanowisku	Zastosowane rębnie i cięcia pielęgnacyjne sprzyjać będą regulacji gatunkowej na obszarze.
Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie wskaźnika FV (brak gatunków obcych o charakterze inwazyjnym) na wszystkich stanowiskach (14).	W wydzieleniach gdzie występuje siedlisko zaplanowano następujące wskazówki gospodarcze: zabiegi pielęgnacyjne na 77,64% pow., rębnie stopniowe i przerębowe na 14,82% pow. oraz 1,66% pow. pozostawiono bez wskazówki. Stwarza to sprzyjające warunki do utrzymania na wszystkich stanowiskach w obszarze we wszystkich warstwach dominacji gatunków, które dominują w „naturalnym” zbiorowisku roślinnym.
Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie wskaźnika FV (brak gatunków ekspansywnych lub pojedyncze okazy gatunków nitrofilnych w runie), na co najmniej 5 stanowiskach.	W wydzieleniach gdzie występuje siedlisko zaplanowano następujące wskazówki gospodarcze: zabiegi pielęgnacyjne na 77,64% pow., rębnie stopniowe i przerębowe na 14,82% pow. oraz 1,66% pow. pozostawiono bez wskazówki. Stwarza to sprzyjające warunki do utrzymania na wszystkich stanowiskach w obszarze obecności co najwyżej 1 rodzimego gatunku ekspansywnych roślin zielnych.
Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika FV (różnicowana; drzewostan różnowiekowy, o różnicowanym przestrzennie zwarcu, zawsze z grupami i kępami starych drzew) na 4 stanowiskach oraz U1 (jednolity drzewostan z pojedynczymi drzewami w innym wieku, o jednakowym przestrzennie zwarcu) na 10 stanowiskach z taką oceną.	Poprzez stosowanie wyłącznie rębni stopniowych i przerębowych kształtowane będą warunki środowiskowe do utrzymania właściwej struktury pionowej i przestrzennej roślinności.

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Wiek drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika FV (>10% udział drzew starszych niż 100 lat), co najmniej na 3 stanowiskach	Analiza wskazuje tendencję do zwiększania się pow. starszych klas wieku na siedlisku.
Naturalne odnowienie lasu	Utrzymanie wskaźnika FV (obecne, wypełniające dogodne do odnowienia miejsca, w szczególności naturalne luki i prześwietlenia, o składzie odpowiadającym składowi drzewostanu) na 11 stanowiskach oraz U1 (obecne, lecz mało intensywne, słabo reagujące na luki i prześwietlenia, lub na działania gospodarcze mające spowodować odnowienie) na 3 stanowiskach z taką oceną.	Zaplanowane na obszarach siedliska rębnie bazują na inicjowaniu i wykorzystaniu odnowienia naturalnego.
Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie wskaźnika FV (gatunki obce w drzewostanie <5% udziału powierzchniowego tj. najwyżej miejscami lub pojedynczo i nie odnawiające się) na 11 stanowiskach.	PUL nie przewiduje wprowadzania gatunków obcych.
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Poprawa wskaźnika martwe drewno (łącznie zasoby) z U2 na U1 (10-20 m ³ /ha) na wszystkich (11) stanowiskach z oceną U2.	Wg pomiarów wykonanych na potrzeby PUL średni zapas zakumulowanego drewna martwego w Nadleśnictwie Jeleśnia wynosi 20,01 m ³ /ha. Prawdopodobnie na siedlisku wskaźnik jest bliski osiągnięcia. Zapisy PUL obligują do działań zwiększających ilość drewna martwego.
Martwe drewno wielkowymiarowe	Poprawa wskaźnika martwe drewno wielkowymiarowe z U2 na U1 (3-5 szt./ha) na 8 stanowiskach z oceną U2.	Wykonane pomiary nie wyszczególniają drewna wielkowymiarowego. Zapisy PUL obligujące do działań zwiększających ilość drewna martwego pozwalają w dłuższej perspektywie na osiągnięcie celu.
Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	Utrzymanie wskaźnika FV (brak zniekształceń) na 8 stanowiskach oraz poprawa z U1 i U2 na FV (brak zniekształceń) na 6 stanowiskach z takimi ocenami.	Zalecenia w PUL wskazują na potrzebę prowadzenia prac leśnych minimalizujących zniekształcenia runa i gleby.
Mikrosiedliska leśne (drzewa biocenotyczne)	Poprawa wskaźnika mikrosiedliska leśne z U2 na U1 (10-20 szt./ha) na 10 stanowiskach z oceną U2.	Zapisy PUL zalecają zachowanie śródleśnych mikrosiedlisk leśnych.
9130 Żyzne buczyny (Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae</i>-Fagenion, <i>Galio odorati</i>-Fagenion))		
Ogólny cel ochrony	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników.	Zapisy PUL pozwalają na osiągnięcie celu działań ochronnych
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska (FV) na powierzchni co najmniej 1600 ha, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Siedlisko na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Jeleśnia zajmuje 812,43 ha (pow. wydz. z siedliskiem 1337,93 ha). Brak przesłanek wskazujących na zmniejszenie powierzchni siedliska.
Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny wskaźnika charakterystyczna kombinacja florystyczna co najmniej U1 (kombinacja florystyczna zniekształcona, w stosunku do typowej kombinacji wykształcającej się lokalnie w naturalnych buczynach, budowana wprawdzie w większości przez gatunki typowe dla buczyn, lecz z wyraźnie zaznaczoną obecnością gatunków obcych ekologicznie; także skład uproszczony, kadłubowy, nawet przy braku gatunków ekologicznie obcych) na 12 stanowiskach.	Poprzez stosowanie wyłącznie rębni stopniowych i przerębowych kształtowane będą warunki środowiskowe do utrzymania właściwej kombinacji florystycznej.
Skład drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika FV (gatunki obce ekologicznie buczynom stanowią <15% drzewostanu - co najwyżej 1). Drzewostan zdominowany (>50%) przez gatunki buczynowe) na 12 stanowiskach z taką oceną.	Zastosowane rębnie i cięcia pielęgnacyjne sprzyjać będą regulacji gatunkowej na obszarze.
Ekspansywne gatunki rodzime	Utrzymanie wskaźnika FV (brak gatunków ekspansywnych lub pojedyncze okazy gatunków nitrofilnych w runie) na co najmniej 4 stanowiskach	W wydzieleniach gdzie występuje siedlisko zaplanowano następujące wskazówki gospodarcze: zabiegi pielęgnacyjne na 75,31% pow., rębnie stop-

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
		niowe i przerębowe na 8,45% pow. oraz 2,99% pow. pozostawiono bez wskazówki. Stwarza to sprzyjające warunki do utrzymania na wszystkich stanowiskach w obszarze obecności co najwyżej 1 rodzimego gatunku ekspansywnych roślin zielnych.
Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika FV (zróżnicowana; drzewostan różnowiekowy, o zróżnicowanym przestrzennie zwarcu, zawsze z grupami i kępami starych drzew) na 3 stanowiskach oraz U1 (jednolity drzewostan z pojedynczymi drzewami w innym wieku, o jednakowym przestrzennie zwarcu) na 8 stanowiskach z taką oceną.	Poprzez stosowanie wyłączenie rębni stopniowych i przerębowych kształtowane będą warunki środowiskowe do utrzymania właściwej struktury pionowej i przestrzennej roślinności.
Wiek drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika FV (>10% udział drzew starszych niż 100 lat) na 3 stanowiskach.	Analiza wskazuje tendencję do zwiększania się pow. starszych klas wieku na siedlisku.
Naturalne odnowienie lasu	Utrzymanie wskaźnika FV (obecne, wypełniające dogodnie do odnowienia miejsca, w szczególności naturalne luki i prześwietlenia, o składzie odpowiadającym składowi drzewostanu) na 9 stanowiskach oraz U1 (obecne, lecz mało intensywne, słabo reagujące na luki i prześwietlenia, lub na działania gospodarcze mające spowodować odnowienie) na 3 stanowiskach.	Zaplanowane na obszarach siedliska rębnie bazują na inicjowaniu i wykorzystaniu odnowienia naturalnego.
Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie wskaźnika FV (gatunki obce w drzewostanie <5% udziału powierzchniowego tj. najwyżej miejscami lub pojedynczo i nie odnawiające się) na 12 stanowiskach.	PUL nie przewiduje wprowadzania gatunków obcych.
Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie wskaźnika FV (brak gatunków obcych o charakterze inwazyjnym) na 9 stanowiskach z taką oceną.	W wydzieleniach gdzie występuje siedlisko zaplanowano następujące wskazówki gospodarcze: zabiegi pielęgnacyjne na 75,31% pow., rębnie stopniowe i przerębowe na 8,45% pow. oraz 2,99% pow. pozostawiono bez wskazówki. Stwarza to sprzyjające warunki do utrzymania na wszystkich stanowiskach w obszarze we wszystkich warstwach dominacji gatunków, które dominują w „naturalnym” zbiorowisku roślinnym.
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Poprawa wskaźnika martwe drewno (łącznie zasoby) z U2 na U1 (10-20 m³/ha) na 7 stanowiskach.	Wg pomiarów wykonanych na potrzeby PUL średni zapas zakumulowanego drewna martwego w Nadleśnictwie Jeleśnia wynosi 20,01 m³/ha. Prawdopodobnie na siedlisku wskaźnik jest bliski osiągnięcia. Zapisy PUL obligują do działań zwiększających ilość drewna martwego.
Martwe drewno wielkowymiarowe	Poprawa wskaźnika martwe drewno wielkowymiarowe z U2 na U1 (3-5 szt./ha) na 8 stanowiskach.	Wykonane pomiary nie wyszczególniają drewna wielkowymiarowego. Zapisy PUL obligujące do działań zwiększających ilość drewna martwego pozwalają w dłuższej perspektywie na osiągnięcie celu.
Mikrosiedliska leśne (drzewa biocenotyczne)	Poprawa wskaźnika mikrosiedliska leśne z U2 na U1 (10-20 szt./ha) na 11 stanowiskach.	Zapisy PUL zalecają zachowanie śródleśnych mikrosiedlisk leśnych.

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	Utrzymanie wskaźnika FV (brak zniekształceń) na 8 stanowiskach oraz poprawa z U1 i U2 na FV (brak zniekształceń) na 6 stanowiskach z takimi ocenami.	Zalecenia w PUL wskazują na potrzebę prowadzenia prac leśnych minimalizujących zniekształcenia runa i gleby.
9410 Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>)		
Ogólny cel ochrony	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników.	Zapisy PUL pozwalają na osiągnięcie celu działań ochronnych
Powierzchnia siedliska	Utrzymanie w obszarze siedliska, na powierzchni co najmniej 100 ha, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Siedlisko na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Jeleśnia zajmuje 120,22 ha (pow. wydz. z siedliskiem 220,18 ha). Brak przesłanek wskazujących na zmniejszenie powierzchni siedliska.
Typowe gatunki roślin	Utrzymanie oceny wskaźnika typowe gatunki roślin nie mniej niż U1 (wśród gatunków o ilościowości 2 i więcej, występuje jeden gatunek, który nie jest typowy dla tego siedliska przyrodniczego) na 5 stanowiskach.	W wydzieleniach gdzie występuje siedlisko zaplanowano następujące wskaźniki gospodarcze: zabiegi pielęgnacyjne na 97,17% pow. oraz 2,84% pow. pozostawiono bez wskazówki. Nie zagraża to utrzymaniu stanowisk typowych gatunków runa.
Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV (brak gatunków obcych) na 5 stanowiskach.	W wydzieleniach gdzie występuje siedlisko zaplanowano następujące wskaźniki gospodarcze: zabiegi pielęgnacyjne na 97,17% pow. oraz 2,84% pow. pozostawiono bez wskazówki. Stwarza to sprzyjające warunki do utrzymania na wszystkich stanowiskach w obszarze obecności co najwyżej 1 rodzimego gatunku ekspansywnych roślin zielnych.
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	Utrzymanie oceny wskaźnika nie mniej niż U1 (udział podwyższony, lecz nie bardzo ekspansywne) na 5 stanowiskach.	W wydzieleniach gdzie występuje siedlisko zaplanowano następujące wskaźniki gospodarcze: zabiegi pielęgnacyjne na 97,17% pow. oraz 2,84% pow. pozostawiono bez wskazówki. Sprzyja to osiągnięciu pożądanej liczby stanowisk gatunków ekspansywnych roślin zielnych.
Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV (brak gatunków obcych) na 5 stanowiskach.	PUL nie przewiduje wprowadzania gatunków obcych.
Inne zniekształcenia (rozjeżdżanie, wydeptanie, zaśmiecenie)	Utrzymanie oceny wskaźnik FV (brak innych zniekształceń) na 4 stanowiskach.	Zalecenia w PUL wskazują na potrzebę prowadzenia prac leśnych minimalizujących zniekształcenia runa i gleby.
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie oceny wskaźnika martwe drewno (łącznie zasoby) FV (>20 m³/ha) na 3 stanowiskach oraz U1 (10-20 m³/ha) na 2 stanowiskach z taką oceną.	Wg pomiarów wykonanych na potrzeby PUL średni zapas zakumulowanego drewna martwego w Nadleśnictwie Jeleśnia wynosi 20,01 m³/ha. Prawdopodobnie na siedlisku wskaźnik jest bliski osiągnięcia. Zapisy PUL obligują do działań zwiększających ilość drewna martwego.

Cel ogólny, parametry, wskaźniki	Cel działań ochronnych	Wpływ zapisów PUL na osiągnięcie celu działań ochronnych
Martwe drewno wielkowymiarowe	Utrzymanie oceny wskaźnika martwe drewno (wielkowymiarowe) FV (> 5szt./ha) na 2 stanowiskach oraz U1 (3-5 szt./ha) na 3 stanowiskach.	Wykonane pomiary nie wyszczególniają drewna wielkowymiarowego. Zapisy PUL obligujące do działań zwiększających ilość drewna martwego pozwalają w dłuższej perspektywie na osiągnięcie celu.
Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV (występuje obficie, reagujące na luki i prześwietlenia) na 4 stanowiskach oraz U1 (pokrycie odnowienia niewielkie) na 1 stanowisku.	Zaplanowane na obszarach siedliska zabiegi pielęgnacyjne bazują na inicjowaniu i wykorzystaniu odnowienia naturalnego.
Obecność kornika - posusz czynny	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 - pojedyncze drzewa na 5 stanowiskach.	Bieżące usuwanie posuszu czynnego pozwoli w dłuższej perspektywie na osiągnięcie celu ochronnego.

Tabela L. Macierz przewidywanego wpływu ustaleń Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia obszaru (wg SDF)	Kryteria zachowania stanu ochrony siedlisk przyrodniczych ¹⁾	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ^{2,3)} na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych					Łączna ocena ⁴⁾ oddziaływania Planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie stopniowe, przerębrowe i przebudowa stopniowa	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	6230 Murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	1	brak	brak	brak	brak	brak	+	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	brak	brak	brak	brak	+	
		3	brak	brak	brak	brak	brak	+	
2.	6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	1	brak	brak	brak	brak	brak	+	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	brak	brak	brak	brak	+	
		3	brak	brak	brak	brak	brak	+	
3.	8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	1	brak	brak	brak	brak	brak	+	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	brak	brak	brak	brak	+	
		3	brak	brak	brak	brak	brak	+	
4.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	1	brak	01	01	01	brak	0	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	02	02	02	brak	0	
		3	brak	+3	+3	+3	brak	+	
5.	9130 (Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>))	1	brak	01	01	01	brak	0	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		2	brak	02	02	02	brak	0	
		3	brak	+3	+3	+3	brak	+	
6.	9410 Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>)	brak	brak	brak	01	brak	brak	0	Nie występuje zagrożenie negatywnego oddziaływania PUL na to siedlisko przyrodnicze.
		brak	brak	brak	02	brak	brak	0	
		brak	brak	brak	+3	brak	brak	+	

¹⁾ Kryteria zachowania stanu ochrony siedlisk przyrodniczych:

- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się /ocenia się: zwiększenie jako (+), bez zmian jako (0), zmniejszenie jako (-)/;
- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal / ocenia się: poprawę jako (+), bez zmian jako (0), pogorszenie jako (-)/;
- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny / ocenia się: poprawę jako (+), bez zmian jako (0), pogorszenie jako (-)/;

²⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na siedliska przyrodnicze oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – brak znaczącego wpływu, - (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe (np. symbol -3. ujemnego oddziaływania długookresowego uznaje się jako równoznaczny z oddziaływaniem znacząco negatywnym);

Uwaga: W razie potrzeby symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na siedliska przyrodnicze można odpowiednio rozbudować rozróżniając w dalszej kolejności np. oddziaływanie pośrednie (np. +1.1.) lub oddziaływanie bezpośrednie (np. -1.2.);

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydzieleń drzewostanowych, np. zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu jest możliwe tylko w formie tekstowej;

⁴⁾ Łączna ocena nie wynika ze średniej arytmetycznej poszczególnych ocen lecz stanowi indywidualne podsumowanie zagadnienia przez eksperta.

Tabela LI. Macierz przewidywanego wpływu Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków), dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023

Lp.	Nazwa i kod gatunku rośliny lub zwierzęcia stanowiącego przedmiot ochrony oraz symbol znaczenia obszaru	Kryteria ¹⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych, oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ^{2,3)} na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena ⁴⁾ oddziaływania Planu urządzenia lasu na przedmioty ochrony	Uwagi
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie stopniowe, przerębrowe i przebudowa stopniowa	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i> Borkhausen - C	brak	brak	01	01	01	brak	0	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 356f, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 325c, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
		brak	brak	02	02	02	brak	0	
		brak	brak	+3	+3	+3	brak	+	
2.	1352 Wilk <i>Canis lupus</i> L.	brak	brak	01	01	01	brak	0	Dane wrażliwe.
		brak	brak	02	02	02	brak	0	
		brak	brak	+3	+3	+3	brak	+	
3.	1354 Niedźwiedź brunatny <i>Ursus arctos</i> L.	brak	brak	01	01	01	brak	0	Dane wrażliwe.
		brak	brak	02	02	02	brak	0	
		brak	brak	+3	+3	+3	brak	+	
4.	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i> L.	brak	brak	01	01	01	brak	0	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 356f, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 325c, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).
		brak	brak	02	02	02	brak	0	
		brak	brak	+3	+3	+3	brak	+	
5.	Ryś <i>Lynx lynx</i> L.	brak	brak	01	01	01	brak	0	Dane wrażliwe.
		brak	brak	02	02	02	brak	0	
		brak	brak	+3	+3	+3	brak	+	
6.	Kumak górski <i>Bombina variegata</i> L.	brak	brak	01	01	01	brak	0	Dane wrażliwe.
		brak	brak	02	02	02	brak	0	
		brak	brak	+3	+3	+3	brak	+	

Ocena porównawcza siedlisk

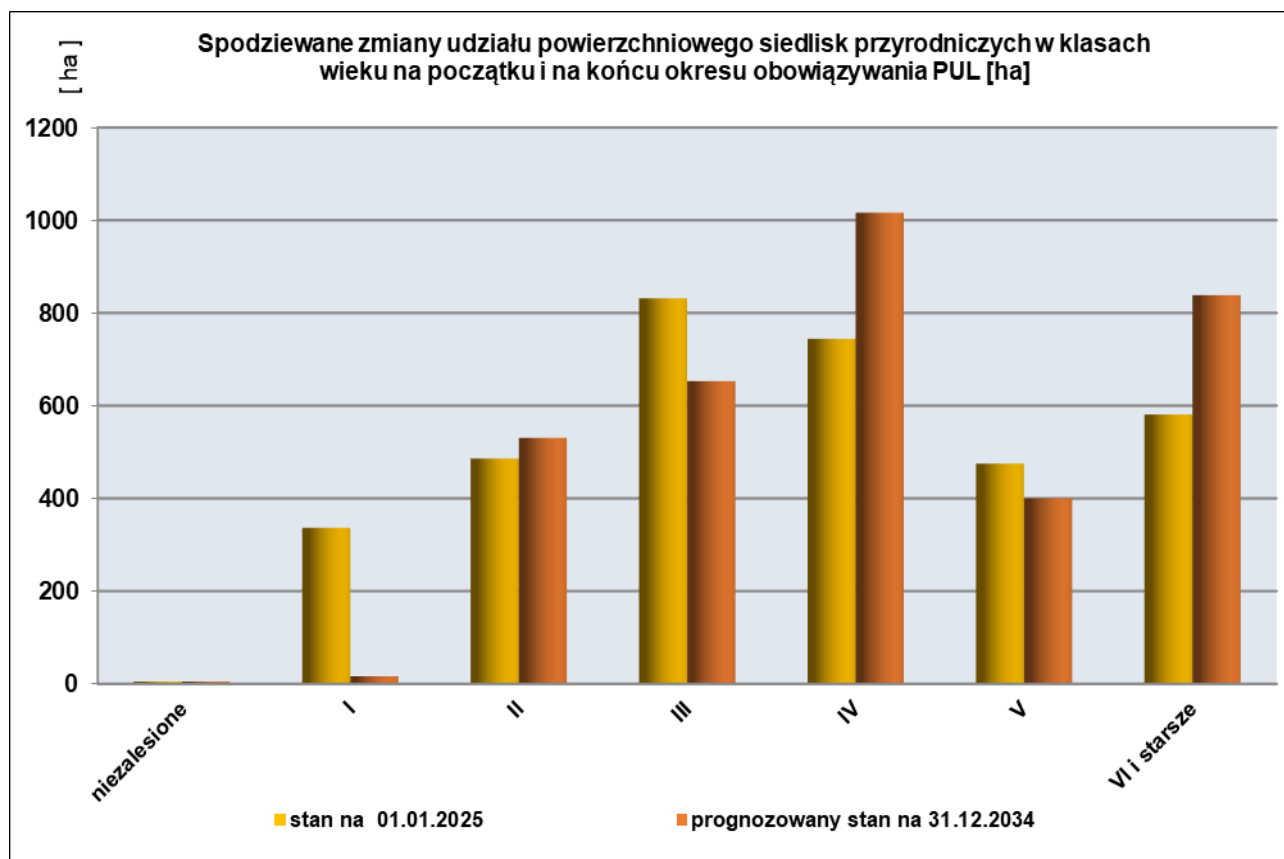
Tabela LII. Powierzchniowa tabela klas wieku wg siedlisk przyrodniczych i obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL

Typ siedliska	*Stan na	Grunty leśne niezalesione	Grunty leśne zalesione						Grunty nieleśne i grunty zw. z gosp. leśną	Razem
			I	II	III	IV	V	VI i st		
		Powierzchnia [ha]								
6230	01.01.2025				19,31					19,31
	31.12.2034					19,31				19,31
6520	01.01.2025	1,46		25,33		31,80	5,91		3,90	68,40
	31.12.2034	1,46			25,33	31,80	2,45	3,46	3,90	68,40
8310	01.01.2025			7,65			11,90	4,57		24,12
	31.12.2034				7,65			16,47		24,12
9110	01.01.2025	2,17	207,47	255,44	428,13	374,48	207,56	322,68	0,42	1798,35
	31.12.2034	2,17	8,25	337,99	332,07	498,64	165,79	453,02	0,42	1798,35
9130	01.01.2025	1,46	127,35	149,44	290,24	314,83	212,24	220,44	0,68	1316,68
	31.12.2034	1,46	8,25	162,93	241,57	378,77	194,01	329,01	0,68	1316,68
91D0	01.01.2025							0,94		0,94
	31.12.2034							0,94		0,94
91E0	01.01.2025			3,06	27,22		3,18			33,46
	31.12.2034				3,61	26,67		3,18		33,46
9410	01.01.2025		1,86	45,26	66,86	23,28	34,29	32,34	0,08	203,97
	31.12.2034			29,82	42,84	61,00	37,89	32,34	0,08	203,97
Pozostałe siedliska	01.01.2025	0,37	7,57	19,23	54,40	31,81	42,12	10,50	57,16	223,16
	31.12.2034	0,37	5,25	8,44	18,66	70,05	11,49	51,74	57,16	223,16
Razem obszar	01.01.2025	5,46	344,25	505,41	886,16	776,20	517,20	591,47	62,24	3688,39
	31.12.2034	5,46	21,75	539,18	671,73	1086,24	411,63	890,16	62,24	3688,39

* stan na 01.01.2025 - początek okresu gospodarczego

* stan na 31.12.2034 - koniec okresu gospodarczego

Spodziewane zmiany powierzchni siedlisk przyrodniczych obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 w poszczególnych klasach wieku w klasach wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL przedstawia poniższy wykres.

Wykres 16. Zmiana powierzchni siedlisk przyrodniczych obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 w klasach wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL

Tabela LIII. Ocena zgodności zapisów Planu urządzenia lasu z zapisami planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Beskid Mały PLH240023

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			*Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
1.	8310 – Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	Okresowe sprzątanie jaskini – usuwanie zaśmiecenia. Odstąpienie od wytyczania nowych dróg leśnych i szlaków zrywkowych oraz prowadzenie prac leśnych z użyciem wielofunkcyjnych maszyn leśnych, specjalistycznych ciągników do zrywki drewna i ciągników rolniczych w promieniu 60 m od znanego/znanych otworu lub otworów jaskiń.	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 305c; 307d, 307f, Jaskinia „Nora w Zbójnickim Oknie” – 307f, Leśnictwo Ślemień: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 506f, 507f, Jaskinia „Grota Komonieckiego” – 506f - (pomnik przyrody), źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków - 2024 r.	Typy siedliskowe lasu zgodne z zapisanymi w działaniach ochronnych. Typy drzewostanów dostosowane są do siedliska dominującego w wydzieleniu.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
2.	9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)	Dążenie do przywrócenia właściwego składu gatunkowego drzewostanu odpowiadającego warunkom siedliskowym z uwzględnieniem udziału gatunków domieszkowych, takich jak jodła, jawor i świerk dla drzewostanów zaplanowanych w PUL do przebudowy. Dla składów gatunkowych zgodnych z uwarunkowaniami siedliskowymi - utrzymanie takiego stanu. W miarę możliwości bazować na naturalnym odnowieniu lasu. Trwałe w czasie i jednoznaczne wyznaczanie (bez potrzeby oznakowania w terenie), w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu. Sumaryczna powierzchnia kęp nie może być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej - (bez cięć uprzążających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębego, w danym płacie siedliska. Pojedyncza kępa nie może być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne. Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania cięć sanitarnych. W cięciach uprzążających co najmniej 5% Powierzchni manipulacyjnej zostanie pozostawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew.	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 301a, 301b; 302a, 302b, 302c, 302d, 302f, 302g, 302h; 303a, 303c, 303d, 303h, 303j; 304b, 304d, 304o, 304s; 305d, 305f, 305g, 305h, 305i; 306a, 306b, 306c, 306f, 306g, 306h; 307d, 307f, 307g; 308a, 308b, 308c, 308d; 310c; 311a; 351a, 351d; 354b, 354c, 354d; 355a, 355b, 355c, 355d, 355f, 355g; 356a, 356b, 356c, 356f; 357a, 357b, 357c, 357d, 357f, 357g, 357h, 357i, 357k; 358a, 358c, 358f; 359a, 359d; 360a, 360d, 360f, 360g, 360h; 361a, 361b, 361c, 361d; 362a, 362b; 363a, 363b, 363c; 364a; 364b; 365f, 365g; 366a, 366b; 367a, 367b, 367c, 367d; 368b, 368c, 368d, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 326a, 326b, 326d; 327a, 327b, 327c, 327d, 327f; 328a, 328c; 329b; 330a, 330b, 330c, 330d, 330f; 331a; 332d; 333a; 334a, 334b, 334c; 335a, 335b, 335c, 335d, 335f; 336a; 337a; 338a, 338b, 338c, 338d, 338f; 339a, 339b, 339c; 340a, 340b, 340c, 340d; 342a, 342b, 342c, 342d, 342f, 342g, 342h; 343a, 343b, 343c, 343d; 344a, 344b, 344c, 344d; 345b, 345f, 345g, 345h, 345j, 345k; 370a, 370b; 371a, 371b; 372a, 372b, 372c; 375f; 377b, 377c, Leśnictwo Czernichów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 385a; 386a; 387a; 388a; 391a, 391b; 404b, 404d; 408a, 408b, 408c; 409a; 411b; 412b,	W PUL nie planuje się innych rębni niż preferowane w działaniach ochronnych. Typy siedliskowe lasu zgodne z zapisanymi w działaniach ochronnych. Typy drzewostanów dostosowane są do siedliska dominującego w wydzieleniu. Zastosowany typ drzewostanu umożliwi w miejscu gdzie rozpoznano siedlisko 9110 odnowienie bukiem.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			*Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		Preferowanie istniejących przestojów bukowych, jodłowych i jaworowych. Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych drzew biocenotycznych (np. dziuplastych, martwych, wyrwconych i złamanych), a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów po zrębnych mogących stanowić zagrożenie sanitarne, a także stanowiące zagrożenie pożarowe przy szlakach komunikacyjnych, w tym turystycznych. Należy dążyć, żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej. Działanie to ma zapewnić zachowanie ilości martwego drewna, co najmniej na obecnym poziomie. Jednocześnie należy dążyć do osiągnięcia wartości tego wskaźnika nie mniejszej niż 20 m³/ha. Ponadto należy dążyć do zapewnienia odpowiedniej struktury martwego drewna, czyli ponad 5 szt./ha martwego drewna wielkowymiarowego, zgodnie z zaleceniami Państwowego Monitoringu Środowiska GIOŚ. Stosowanie rębni stopniowych z długim okresem odnowienia, w szczególności rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej.	Leśnictwo Ślemień: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 420a; 421a; 422b; 423a, 423b, 423c, 423d; 424d, 424f, 424g, 425a, 425b, 425c, 425d, 425f, 425i, 425j; 426c, 426d, 426f; 427a, 427b; 428b; 429a; 432a, 432b; 433a; 501b; 502a, 502b, 502c; 503a; 504a, 504b; 505a; 506d, 506f, 506g, 506h; 507b, 507c, 507d, 507f, 507g; 508c, 508d, 508f; 509a, 509b, 509c, 509d, 509f; 510a, 510b, 510c, 510d; 511b, 511d, 511f; 512a, 512b, Leśnictwo Gilowice: Płaty siedliska w obrębie wydziałów leśnych: 440b; 448b; 450a, źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków - 2024 r.		
		Zachowanie płatów siedliska poprzez uznanie ich jako cenne fragmenty rodzimej przyrody wyłączone z użytkowania.	Leśnictwo Czernichów: wydział 411b; Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: wydział 358a, źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków - 2024 r.		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			*Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
3.	9130 (Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Dążenie do przywrócenia właściwego składu gatunkowego drzewostanu odpowiadającego warunkom siedliskowym z uwzględnieniem udziału gatunków domieszkowych, takich jak jodła, jawor i świerk dla drzewostanów zaplanowanych w PUL do przebudowy. Dla składów gatunkowych zgodnych z uwarunkowaniami siedliskowymi - utrzymanie takiego stanu. W miarę możliwości bazować na naturalnym odnowieniu lasu. Trwałe w czasie i jednoznaczne wyznaczanie (bez potrzeby oznakowania w terenie), w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu. Sumaryczna powierzchnia kęp nie może być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej - (bez cięć uprzętających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębego, w danym płacie siedliska. Pojedyncza kępa nie może być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne. Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania cięć sanitarnych. W cięciach uprzętających co najmniej 5% Powierzchni manipulacyjnej zostanie pozostawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew. Preferowanie istniejących przestojów bukowych, jodłowych i jaworowych. Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych drzew biocenotycznych (np. dziuplastych, martwych, wyrwconych i złamanych), a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 363c; 364a; 365g; 368c, 368d; 369b, 369f, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 328a, 328b; 329a, 329b; 331a, 331b, 331c; 332a, 332b, 332c, 332d, 332f; 333a, 333c, 334c; 335a, 335c, 335d; 336a, 336b; 337a; 338b, 338c, 338d, 338f; 339a, 339b, 339c; 340a, 340c; 341a, 341b; 342a, 342b, 342c, 342d, 342f, 342g, 342h; 343a, 343b, 343c, 343d; 344a, 344b, 344c, 344d; 345a, 345b, 345c, 345d, 345f, 345h, 345i, 345j; 370c; 371b; 372a; 373b, 373c, 373d, 374c, 374d, 374f, 374g; 375a, 375b, 375d, 375f; 376b, 376c; 377b, 377c, Leśnictwo Czernichów: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 384a, 384b, 384c; 385a, 385b; 386a, 386b, 386c; 387b, 387c, 387d, 387f, 387g, 387h; 389a, 389b; 390a; 391a, 391b, 391c, 391d, 391f, 391g, 391h; 392a; 393a; 404d; 405a, 405b, 405c, 405d; 406b, 406c, 406d; 407a, 407b, 407c, 407d; 408a, 408b; 409a, 409b, 409c; 410c; 411a, 411b; 412a, 412b; 413a, 413b, 413c, 413f; 414a, 414b; 415a; 416a; 417a, 417b; 418a, 418b, 418c, Leśnictwo Ślemień: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 425c; 427a; 428a, 428b; 429a; 501a, 501b; 502a; 503a, 503b, 503c; 505a, 505b, 505d, 505f; 506b, 506c, 506d; 508c, 508d; 511b, 511c; 512a, 512b, źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków – 2024 r.	W PUL nie planuje się innych rębni niż preferowane w działaniach ochronnych. Typy siedliskowe lasu zgodne z zapisanymi w działaniach ochronnych. Typy drzewostanów dostosowane są do siedliska dominującego w wydzieleniu. Zastosowany typ drzewostanu umożliwia w miejscu gdzie rozpoznano siedlisko 9130 odnowienie bukiem.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			*Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		publicznego oraz odpadów pożrębowych mogących stanowić zagrożenie sanitarne, a także stanowiące zagrożenie pożarowe przy szlakach komunikacyjnych, w tym turystycznych. Należy dążyć, żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w Planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej. Działanie to ma zapewnić zachowanie ilości martwego drewna, co najmniej na obecnym poziomie. Jednocześnie należy dążyć do osiągnięcia wartości tego wskaźnika nie mniejszej niż 20 m³/ha. Ponadto należy dążyć do zapewnienia odpowiedniej struktury martwego drewna, czyli ponad 5 szt./ha martwego drewna wielkowymiarowego, zgodnie z zaleceniami Państwowego Monitoringu Środowiska GIOŚ. Stosowanie rębni stopniowych z długim okresem odnowienia, w szczególności rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej.			
		Zachowanie płatów siedliska poprzez uznanie ich jako cenne fragmenty rodzimej przyrody wyłączone z użytkowania.	Nadleśnictwo Jeleśnia, Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: wydzielenie 369b źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków - 2024 r.		
4.	9410 Górnoeregłowa acydofilna świerczyna karpacka (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>)	Dążenie do ukształtowania właściwej struktury wiekowej i przestrzennej z uwzględnieniem naturalnych przekształceń w obszarach płatów siedliska. Dążenie do przywrócenia właściwego składu gatunkowego drzewostanu odpowiadającego warunkom siedliskowym z uwzględnieniem w reglu dolnym w domieszce jodły i buka dla drzewostanów zaplanowanych w PUL do przebudowy. Dla składów gatunkowych zgodnych z uwarunkowaniami siedliskowymi - utrzymanie takiego stanu. Pozostawiać powstające spontanicznie zapusty. Trwałe w czasie i jednoznaczne wyznaczenie (bez	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 351a; 353b; 354h, Leśnictwo Ślemień: Płaty siedliska (w tym całe pododdziały) w obrębie wydziałów leśnych: 422a, 422b; 424a, 424b, 424c, 424g; 426a, 426b, 426c; 427a; 428a; 501c; 502d; 503d, 503f; 506a, 506b, 506c, 506d, 506f, 506g; 507a; 508a, 508b; 510a, 510b, 510f; 511a, 511c; 512f,	W PUL nie planuje się innych rębni niż preferowane w działaniach ochronnych. Typy siedliskowe lasu zgodne z zapisanymi w działaniach ochronnych. Typy drzewostanów dostosowane są do siedliska dominującego w wydziale.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmiot ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmiot ochrony
			*Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		potrzeby oznakowania w terenie), w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu. Sumaryczna powierzchnia kęp nie może być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej (bez cięć uprzętających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębego, w danym płacie siedliska. Pojedyncza kępa nie może być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne. Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania wielkopowierzchniowych cięć sanitarnych. W cięciach uprzętających co najmniej 5% powierzchni manipulacyjnej zostanie pozostawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew. Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych drzew biocenotycznych (np. dziuplastych, martwych, wywróconych i złamanych), a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów pozrębowych mogących stanowić zagrożenie sanitarne, a także stanowiące zagrożenie pożarowe przy szlakach komunikacyjnych, w tym turystycznych. Należy dążyć, żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w Planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej. Działanie to ma zapewnić zachowanie ilości martwego drewna, co najmniej na obecnym poziomie. Jednocześnie należy dążyć do osiągnięcia wartości tego wskaźnika nie mniejszej niż 20 m³/ha. Ponadto należy dążyć do zapewnienia odpowiedniej struktury martwego drewna, czyli ponad 5 szt./ha martwego drewna wielkowymiarowego, zgodnie z zaleceniami Państwowego Monitoringu Środowiska GIOŚ. Stosowanie rębni stopniowych, z długim okresem odnowienia, w szczególności rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej.	źródło danych: Plan zadań ochronnych SOO Beskidu Małego PLH240023 z 2022 r. - RDOŚ Katowice i RDOŚ Kraków - 2024 r.		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmiot ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			*Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
5.	1352 Wilk	Identyfikacja miejsc newralgicznych, w tym na aktualnie nieużytkowanych drogach i szlakach zrywkowych do wykonania przeszkód naturalnych w celu ograniczenia ruchu pojazdów silnikowych. Realizacja przeszkód w zidentyfikowanych miejscach, gwarantujących skuteczność działania. Pozostawienie złomowisk (z wyjątkiem abiotycznych szkód o charakterze wielkopowierzchniowym) stert gałęzi i wykrotów stanowiących bezpieczne miejsca wychowu młodych i zapewniające możliwości ukrycia się wilków w miejscach ich rozrodu.	Cały obszar Natura 2000	Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura Beskidu Małego PLH240023.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
6.	1361 Ryś	Identyfikacja miejsc newralgicznych, w tym na aktualnie nieużytkowanych drogach i szlakach zrywkowych do wykonania przeszkód naturalnych w celu ograniczenia ruchu pojazdów silnikowych. Realizacja przeszkód w zidentyfikowanych miejscach, gwarantujących skuteczność działania. Pozostawianie drzew zwalonych nad potokami w celu stworzenia do ich przekraczania przez rysia.	Cały obszar Natura 2000	Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura Beskidu Małego PLH240023.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
7.	1303 Podkowiec mały 1321 Nocek orzęsiony 1323 Nocek Bechsteina 1324 Nocek duży	Utrzymanie obecnego arealu i ciągłości terenów leśnych ostoi wraz z drzewami martwymi, obumierającymi i dziuplastymi oraz istniejącej powierzchni drzewostanów liściastych pełniących funkcję żerowisk.	Cały obszar Natura 2000	Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura Beskidu Małego PLH240023.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
8.	1193 Kumak górski	Przenoszenie kumaka górskiego (wszystkie fazy rozwojowe) głównie z kolein w trakcie prowadzenia prac polegających na modernizacji duktów/dróg leśnych do najbliższego zbiornika wodnego (koleina wypełniona wodą, rów z wodą nie poddawany przebudowie). Zwierzęta należy chwycić i przenosić w pojemnikach z perforowanym przykryciem.	Cały obszar Natura 2000 w miejscach planowanej przebudowy dróg.	Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura Beskidu Małego PLH240023.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

* korekta granic wydzielen nastąpiła w wyniku konieczności dostosowania do ewidencji gruntów, numerycznego modelu terenu i rzeczywistego stanu na gruncie

Powyższa analiza dotyczy tylko tych pododdziałów, gdzie jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych zostało wskazane Nadleśnictwo Jeleśnia.

Mając na względzie potrzebę ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt zlokalizowanych na obszarze Natura 2000 Beskid Mały PLH240023, dokonano analizy wpływu PUL na zachowanie tych siedlisk i wyszczególnionych taksonów.

Obszar Nadleśnictwa Jeleśnia położony na terenie ostoi stanowi rzeczywiste miejsce żerowania nietoperzy, a przyrodnicze siedliska leśne dają schronienie licznym zwierzętom, będących przedmiotami ochrony.

➤ **1355 - Wydra** (*Lutra lutra* L.)

Stan zachowania w sieci Natura 2000

W ostoi Beskidu Małego w toku inwentaryzacji znaleziono oznaki jej przemieszczania się (tropy i ślady)

Zagrożenia

Gospodarka leśna na terenie ostoi nie ma wpływu na ten gatunek. Zachowanie w stanie naturalnym potoków, ochrona zbiorników wodnych, tam bobrowych, obiektów małej retencji sprzyja zachowaniu populacji wydry. Gospodarka leśna nie powoduje zanieczyszczenia wód, a wręcz chroni czystość wód.

Oddziaływanie Planu urządzenia Lasu

Realizacja zaplanowanych zadań gospodarczych (zabiegów pielęgnacyjnych) nie wpływa negatywnie na liczebność i występowanie tego gatunku.

Propozycje działań ochronnych

W przypadku wydry zaplanowane w PUL (w obszarze, na którym ona występuje) zabiegi przedrębne nie wpłyną negatywnie na zachowanie jej biotopów. Wodochronne i glebochronne funkcje lasu (retencjonowanie, oczyszczanie wód), pośrednio mają pozytywne znaczenie dla gatunku. Uwzględniając powyższą analizę oddziaływanie zapisów Planu na populację wydry należy ocenić jako neutralne.

➤ **1352 – Wilk** (*Canis lupus* L.)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną ścisłą; (gatunek priorytetowy)
Polska Czerwona Księga Zwierząt	NT – niższego ryzyka, ale bliski zagrożenia
Dyrektywa Siedliskowa	Załącznik II i IV
Rozporządzenie Rady (WE) 338/97	Załącznik A
Konwencja Berneńska	Załącznik II
Konwencja Waszyngtońska	Załącznik II

Siedlisko

Środowiskiem życia wilków są zarówno duże kompleksy leśne, jak również mozaikowaty krajobraz rolniczo - leśny obfitujący w zwierzyńce.

Stan zachowania w sieci Natura 2000

W raporcie wysłanym do Komisji Europejskiej stan populacji wilka oceniono na niezadawalający (U1), ze względu na średnie zagęszczenie populacji. Stan siedliska oceniono na niezadawalający, do czego w największym stopniu przyczyniło się wysokie zagęszczenie dróg lokalnych. Liczba watah była na poziomie właściwym (FV). Zagęszczenie populacji tego gatunku jest ograniczane przede wszystkim przez transgraniczne negatywne oddziaływanie polowań na wilki prowadzone na Słowacji. Watahy transgraniczne (wszystkie bytujące w obrębie obszaru) mają po każdym sezonie łowieckim mniejszą liczebność, co też wpływa na przeżywalność szczeniąt w następującym po odstrzale sezonie rozrodczym.

Zagrożenia: fragmentacja środowisk, bariery migracyjne i izolacja subpopulacji.

Perspektywy zachowania populacji wilka oceniono na niezadawalające (U1). Podobnie, jak w przypadku niedźwiedzia i rysia, wpływa na to presja turystyczna, w tym zwiększenie wykorzystania samochodów terenowych, motocykli crossowych, quadów oraz skuterów śnieżnych, istniejąca infrastruktura rekreacyjna oraz planowany rozwój ośrodków turystycznych, w tym wyciągów narciarskich i tras zjazdowych w ważnych ostojach wilka. Badania wskazują, że wilki wyraźnie unikają obszarów sąsiadujących z wyciągami narciarskimi, zatłoczonymi schroniskami oraz ruchliwymi szlakami turystycznymi, szczególnie tymi, które wykorzystywane są do rekreacji motorowej. Wilki

wprawdzie przekraczają trasy narciarskie, chodzą szlakami turystycznymi i drogami leśnymi, jednak na miejsca odpoczynku wybierają tereny maksymalnie odległe od centrów aktywności ludzkiej.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu

Wilki występują na obszarze całego Nadleśnictwa. Realizacja zaplanowanych w PUL (w wydzieleniach, w których obserwowano wilka) zadań gospodarczych w obszarze Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 w perspektywie średnio- i długookresowej pozytywnie wpłynie na stan siedlisk bytowania gatunku i jego zasięg (przebudowa monokultur świerkowych, powstawanie młodników o zróżnicowanej strukturze i składzie gatunkowym), jednak ich wykonanie w czasie rozrodu i wychowu młodych mogłoby negatywnie oddziaływać na populację tego gatunku. Negatywny wpływ realizacji zapisów Planu może być zminimalizowany poprzez realizację zaprojektowanych zabiegów w bezpośrednim sąsiedztwie miejsc rozrodu (500 m od stwierdzonego miejsca rozrodu lub ewentualnie w granicach utworzonej strefy ostoi) poza okresem ochronnym (od 1.04 do 31.08).

W wyniku przeprowadzonych analiz należy stwierdzić, iż zaprojektowane w PUL zadania gospodarcze, wykonane z uwzględnieniem ww. zaleceń nie wpłyną znacząco negatywnie na przedmiot ochrony Obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 - wilka.

➤ 1361 - Ryś (*Lynx lynx* L.)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną ścisłą
Polska Czerwona Księga Zwierząt	NT – niższego ryzyka, ale bliski zagrożenia
Dyrektywa Siedliskowa	Załącznik II i IV
Rozporządzenie Rady (WE) 338/97	Załącznik A
Konwencja Berneńska	Załącznik III
Konwencja Waszyngtońska	Załącznik II

Siedlisko

Ryś zamieszkuje rozległe masywy leśne. Jest drapieżnikiem terytorialnym o osiadłym trybie życia. Wielkość rewiru łowieckiego – terenu penetrowanego przez to zwierzę w poszukiwaniu pożywienia zależy od zagęszczenia rysi w danym masywie leśnym i obfitości zwierząt stanowiących pokarm. Rysie (z wyjątkiem samic wychowujących młode) prowadzą samotny tryb życia. Poszczególne osobniki zajmują własne arealy, o dużej powierzchni, terytoria dorosłych samców osiągają nawet 250 km², a samic - 130 km².

Stan zachowania w sieci Natura 2000

Monitoring GIOŚ w latach 2006 – 2008 określił stan zachowania gatunku w regionie biogeograficznym kontynentalnym jako niezadowolający (U1) w dwóch obszarach i właściwy w jednym (FV).

Zagrożenia: zanik otwartych terenów wewnątrz kompleksów leśnych oraz rozwój infrastruktury komunikacyjnej.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu: wpływ nieistotny.

➤ 1354 - Niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos* L.)

Status ochronny:

Kategoria statusu ochronnego	
Ochrona gatunkowa	objęty ochroną ścisłą; (gatunek priorytetowy)
Polska Czerwona Księga Zwierząt	NT – niższego ryzyka, ale bliski zagrożenia
Dyrektywa Siedliskowa	Załącznik II i IV
Rozporządzenie Rady (WE) 338/97	Załącznik A
Konwencja Berneńska	Załącznik II
Konwencja Waszyngtońska	Załącznik II

Siedlisko

Niedźwiedź brunatny preferuje rozległe kompleksy leśne. Należy do gatunków o dużych wymaganiach co do przestrzeni życiowej, o rocznych arealach osobniczych od 23 km² do 500 km². Jest największym krajowym drapieżnikiem lądowym o krępej budowie ciała, prowadzący samotniczy tryb życia.

Stan zachowania w sieci Natura 2000

W sąsiedztwie SOO Beskid Mały PLH240023, liczniejsze populacje niedźwiedzia brunatnego, rysia i wilka zamieszkują leżącą na południu słowacką część Karpat oraz leżącą na wschodzie polską część Karpat. Jak wskazują badania genetyczne niedźwiedzi na Słowacji, tamtejsza populacja składa się z dwóch odizolowanych subpopulacji: liczniejszej zachodniej (zamieszkującej obszar na południe od Worka Raczańskiego i polskich Tatr) oraz wschodniej (na południe od Bieszczad). Wskazuje to na obecność istotnych barier migracyjnych po obu stronach granicy polsko-słowackiej i konieczności zastosowania środków nie prowadzących do defragmentacji Karpat. Aktualna obecność niedźwiedzia i rysia w Beskidzie Śląskim oraz wilków i rysia w Beskidzie Małym dowodzi, iż pomimo narastania barier, ciągle funkcjonują połączenia (korytarze ekologiczne) pomiędzy wszystkimi trzema obszarami: Beskidem Żywieckim, Śląskim i Małym. Na poziomie województwa śląskiego projekt korytarzy ekologicznych dla dużych ssaków lądowych został uszczegółowiony na potrzeby Planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego (Pierużek-Nowak i Mysłajek). W koncepcji tej SOO Beskid Mały PLH240023 uznany został za tzw. obszar węzłowy, który połączony jest korytarzami ekologicznymi z Beskidem Śląskim, Beskidem Małym oraz wschodnią częścią Beskidu Żywieckiego.

Zagrożenia: przekształcenia środowiska oraz niepokojenie pojedynczych osobników w obszarach o dużym nasileniu ruchu turystycznego.

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu: wpływ nieistotny.

Wnioski dotyczące dużych drapieżników

Z uwagi na zbliżone wymagania siedliskowe ww. gatunków (rysia, niedźwiedzia brunatnego i wilka), związane z występowaniem w rozległych kompleksach leśnych, niewielkim zagęszczeniem populacji, znaczną wielkością terytoriów/arealów, dalekimi zasięgami migracji, oraz podobną bazą pokarmową, można w stosunku do nich projektować zbliżone działania ochronne.

Są to gatunki związane z terenami o dużej lesistości, małym zaludnieniu i wysokim zagęszczeniu ssaków, zwłaszcza kopytnych. Siedliska zinwentaryzowane w Nadleśnictwie Jeleśnia z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej wchodzące w zakres zainteresowania tych gatunków to głównie: kwaśne i żyzne buczyny (9110 i 9130) oraz górskie bory świerkowe (9410).

Zadania gospodarcze zaprojektowane w PUL (na terenie potencjalnych i rzeczywistych miejsc bytowania rysia, wilka i niedźwiedzi) obejmują wszystkie rodzaje zabiegów (odnowienia, pielęgnacje i rębnie złożone). Ogólnie jednak na skutek ich realizacji wzrośnie udział drzewostanów w KO i w dłuższej perspektywie nastąpi stabilizacja zasobów drzewnych, oraz zwiększy się udział drzewostanów o złożonej strukturze, a poprzez to poprawi się biotop tych drapieżników.

W lasach górskich nastąpiło masowe zamieranie drzewostanów świerkowych. Otwarte tereny sprzyjają wprawdzie rozwojowi populacji sarny – podstawowego źródła pokarmu dużych drapieżników, co sprzyja warunkom ich bytowania. Jednakże brak planowo prowadzonej gospodarki leśnej (w tym rębni i odnowień) w perspektywie długoterminowej doprowadziłby do zaniku leśnych formacji roślinnych, erozji gleby - zjawisk osuwiskowych, niekorzystnych zmian w krajobrazie i klimacie.

Należy jednak w trakcie prac leśnych związanych z wykonywaniem projektowanych zadań, szczególną uwagę przywiązywać do zachowania ochrony okresowej ww. gatunków.

Gospodarka łowiecka powinna uwzględniać potrzeby pokarmowe tych gatunków, poprzez zwiększenie populacji jeleni i saren, które są głównym źródłem pokarmu dla wilka i rysia. Zdobywanie pokarmu przez duże drapieżniki, takie jak rysie i wilki (w mniejszym stopniu niedźwiedzie) zależne jest od dostępności dzikich ssaków kopytnych.

Na terenie Nadleśnictwa (a w szczególności miejscach rozrodu) w PUL oraz w POP zawarto zapisy dotyczące szeregu działań niezbędnych do utrzymania właściwego stanu ochrony dużych drapieżników. Dotyczą one w szczególności pozostawiania starych dziuplastych drzew, wykrotów i wiatrowałów wykorzystywanych do gawrowania niedźwiedzi, a także jako miejsca wychowu młodych przez rysie i wilki. Podobnie korzystny wpływ na te gatunki będzie miała ochrona schronisk i wychodni skalnych, jako miejsc odpoczynku i potencjalnego schronienia.

Dodatkowym ważnym zadaniem ochronnym jest skuteczne zwalczanie nielegalnych przejazdów przez kompleksy leśne użytkowników skuterów śnieżnych, samochodów terenowych, quadów i motocykli crossowych. Działania te sprzyjają ochronie dużych drapieżników, zapobiegając ich płoszeniu, dewastacji miejsc rozrodu czy też zaburzaniu snu zimowego.

W ramach działań ochronnych związanych z zabezpieczeniem siedlisk istotnych dla rozrodu i wychowu dużych drapieżników w tym wilka oraz miejsc odpoczynku i zdobywania pokarmu zaleca się w toku obowiązywania PUL, przestrzegać następujących szczegółowych zaleceń ochronnych:

- Ochronę regularnie wykorzystywanych miejsc wychowu wilków poprzez nienaruszanie ich struktury, pokrycia roślinnością i najbliższego otoczenia (w promieniu 500 m),
- Wstrzymanie prac leśnych oraz budowy dróg leśnych i użytkowania szlaków zrywkowych w strefach ochrony okresowej w promieniu 500 m od miejsc rozrodu wilków w okresie od 1 kwietnia do 31 sierpnia.
- Wyłączenie młodników zlokalizowanych w strefie powyżej 900 m n.p.m. z prowadzenia prac leśnych w okresie rozrodu i wychowu młodych wilków (od 1 kwietnia do 31 sierpnia).
- W drzewostanach powyżej 900 m n.p.m. pozostawianie złomowisk, stert gałęzi i wykrotów dla zapewnienia bezpiecznych miejsc dla wychowu młodych oraz ukrycia się dużych drapieżników (w tym wilka).
- Pozostawianie w lesie rozkładających się leżących drzew oraz promowanie warstwy podszytu pomaga wilkom w zdobywaniu pokarmu.
- Dążenie od uzyskania zróżnicowanej struktury wiekowej, wysokościowej i gatunkowej drzewostanów.
- Zaleca się ochronę górskich terenów podmokłych, wilgotnych łąk, torfowisk, szczawin oraz oczek wodnych.
- Pozostawianie grubszych drzew zwalonych nad potokami, stanowiących dogodne miejsca przekraczania cieków przez duże drapieżniki.
- Ograniczanie wstępu na drogi i szlaki zrywkowe aktualnie nieużytkowane (np. poprzez zamykanie lub blokowanie takich dróg), szczególnie zlokalizowanych w obrębie obszarów wychowu młodych wilków.
- Rygorystyczne egzekwowanie zakazu wjazdu na tereny leśne pojazdów silnikowych nieuprawnionych lub nie posiadających odpowiedniego zezwolenia, szczególnie w odniesieniu do rekreacyjnej jazdy skuterami śnieżnymi oraz pojazdami off-road.
- Organizowanie szkoleń dla właścicieli i pracowników Zakładów Usług Leśnych, dotyczące prowadzenia prac leśnych pod kątem zasad i przepisów ochrony przyrody, w tym unikania celowego płoszenia zwierząt, zakazu chwytania i przemieszczania zwierząt (w tym młodych ssaków drapieżnych), zakazu pozostawiania resztek pożywienia i wszelkich opakowań w lesie.

W wyniku przeprowadzonych analiz należy stwierdzić, iż zaprojektowane w PUL zadania gospodarcze, wykonane z uwzględnieniem ww. zaleceń nie wpłyną znacząco negatywnie na przedmioty ochrony Obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 - rysia, niedźwiedzia brunatnego i wilka.

W ramach szczegółowej analizy obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 wykorzystano informacje zawarte w dokumentacji zatwierdzonego Planu zadań ochronnych oraz w standardowych formularzach danych (SDF). Wyżej wymienione dokumenty zawierają szczegółowy opis obszaru jak i przedmiotów ochrony tj. siedlisk i gatunków chronionych zamieszczonych w Dyrektywie Siedliskowej. Przy projektowaniu PUL uwzględniono zapisy ww. PZO, zagrożenia, zaktualizowano również przedmioty ochrony oraz lokalizację stanowisk ich występowania.

Należy podkreślić, że zaprojektowane w PUL zabiegi ochronne i gospodarcze, zapewnią w średnio i długookresowej perspektywie utrzymanie lub poprawę stanu ochrony wyróżnionych przedmiotów ochrony w analizowanym obszarze Natura 2000.

Drzewostany rosnące na siedliskach przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 podlegają użytkowaniu gospodarczemu. Zachodzące naturalnie zmiany pokoleń lasu zapewnią jego ciągłość i trwałość, a tym samym zagwarantują trwale występowanie siedlisk przyrodniczych i siedlisk chronionych gatunków zwierząt w analizowanym obszarze Natura 2000.

Warunki utrzymania i odtwarzania właściwego stanu siedlisk i chronionych gatunków zostały dokładnie określone w Planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023. Dokument ten obejmuje opis i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń, opis

sposobów ich eliminacji lub ograniczania, a także zalecenia określające inne niezbędne działania. Bardzo ważnym zadaniem w przyszłości będzie też monitoring siedlisk i gatunków chronionych programem Natura 2000.

Należy również zaznaczyć, że zabiegi gospodarcze wykonywane w sąsiadujących drzewostanach nie będą negatywnie oddziaływać na siedliska przyrodnicze i gatunki chronione w obszarze Natura 2000, gdyż nie są zabiegami powodującymi wylesienia, przekształcającymi, lub zmieniającymi sposób wykorzystania terenu i nie powodują rozdrobnienia kompleksów. Oceniając szczegółowe zapisy PUL dotyczące użytkowania rębego lasu, składów gatunkowych upraw, a także opisy drzewostanów, pełnionych przez nich funkcji produkcyjnych i pozaprodukcyjnych, w tym funkcji glebo- i wodochronnych należy stwierdzić, iż prowadzona zgodnie z PUL gospodarka leśna w przypadku analizowanych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt związanych z tymi siedliskami, nie spowoduje pogorszenia ich stanu zachowania, a tym samym nie wpłynie negatywnie na obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 w granicach administracyjnych Nadleśnictwa Jeleśnia.

Obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 posiada obowiązujący Plan zadań ochronnych. Obowiązujący PZO jest aktem prawa miejscowego i jego zapisy są i będą realizowane w PUL dla Nadleśnictwa Jeleśnia. Zabiegi zaprojektowane w drzewostanach mają oczywiście wpływ na stan leśnych siedlisk przyrodniczych oraz na rośliny i zwierzęta będące przedmiotami ochrony w analizowanym obszarze Natura 2000. Zapisy ustalone w PZO ograniczają lub modyfikują działania gospodarcze w obszarze występowania siedlisk przyrodniczych lub gatunków objętych ochroną.

Analiza oddziaływania Planu, przy założeniu realizacji działań ochronnych określonych w Planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 oraz uwzględnieniu zapisów POP minimalizujących negatywne oddziaływanie i stosowaniu właściwych składów odnowieniowych, wykazała wpływ dodatni bądź brak znaczącego wpływu na parametry siedlisk przyrodniczych, w tym na naturalny zasięg, powierzchnię, specyficzną strukturę i funkcje oraz na stan ochrony wykazanych gatunków roślin i zwierząt.

Analizując poszczególne gatunki zwierząt oraz siedliska przyrodnicze zlokalizowane na terenie omawianego obszaru Natura 2000 można stwierdzić, że Plan nie wpłynie negatywnie na chronione gatunki występujące na gruntach LP w zasięgu omawianego obszaru Natura 2000, związane z nimi siedliska, jak również na ekosystem.

Analiza wpływu planowanych zadań gospodarczych na siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023, w tym na wskaźniki oceny stanu siedlisk i celów ochrony obszaru Natura 2000, jednoznacznie wskazuje na nieznaczne oddziaływanie PUL. Przy założeniu realizacji działań ochronnych zapisanych w PZO obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 oraz uwzględnieniu zapisów POP minimalizujących negatywne oddziaływanie i stosowanie właściwych składów odnowieniowych, analiza wykazała wpływ dodatni bądź brak znaczącego wpływu na parametry siedlisk przyrodniczych, w tym na ich naturalny zasięg, powierzchnię i specyficzną strukturę. Dodatkowym działaniem ochronnym modyfikującym PUL jest obniżenie wielkości pozyskania przy rębni stopniowej udoskonalonej (80%) oraz zaprojektowanie długiego okresu odnowienia 20-50 lat (średnio 35 lat), na wszystkich siedliskach, a w przypadku zaistnienia uszkodzeń lasów i konieczności pilnej przebudowy, skrócenie go do 15-20 lat. W tym miejscu należy jednakże podkreślić, iż ze względów technicznych (ograniczonego tekstowo bloku informacji różnych), nie jest możliwe wprowadzenie informacji o sposobie postępowania (wyjaśnienia rozmiaru rębni oraz długości okresu odnowienia) w stosunku do pojedynczego opisu taksacyjnego.

W dokumentacji PUL dla Nadleśnictwa Jeleśnia zostały uwzględnione szeroko rozumiane potrzeby ochrony przyrody, w tym ochrony siedlisk i gatunków, dla których utworzono analizowany obszar Natura 2000. Zwiększające się zasoby martwego drewna w Nadleśnictwie Jeleśnia świadczą również o neutralnym wpływie gospodarki leśnej na zasoby przyrodnicze. Oceniając wpływ projektu PUL na zapisy Planu zadań ochronnych analizowanego obszaru Natura 2000 stwierdzono korzystne oddziaływanie zapisów Planu ze względu na zmniejszenie rozmiaru zaprojektowanych zadań gospodarczych w obszarach objętych różnymi formami ochrony przyrody i uwzględnienie w PUL działań ochronnych zgodnie z zatwierdzonym PZO.

Podsumowując powyższe analizy łączne oddziaływanie zapisów Planu urządzenia lasu należy ocenić jako **neutralne**.

6.3.3. Wpływ ustaleń PUL na przedmioty ochrony w zasięgu Obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002

Przedmiotami ochrony na obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 jest kilkanaście gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Obszar Nadleśnictwa położony na terenie ostoi stanowi rzeczywiste i potencjalne miejsce żerowania i bytowania kilkunastu gatunków ptaków, będących przedmiotami ochrony.

W obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia (poza gruntami LP), chronione są jako przedmioty ochrony następujące ptaki: włośchatka, siwerniak, orzeł przedni, puchacz, pluszcz, derkacz, dzięcioł białostrzbiety, sóweczka, pliszka górska, orzechówka, dzięcioł trójpalczasty, dzięcioł zielonosiwy, puszczyk uralski, głuszc, drozd obrożny, jarząbek, dzięcioł czarny, kobuz, trzmiełojad.

W obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 (w zasięgu gruntów Nadleśnictwa Jeleśnia) chronione będą jako przedmioty ochrony następujące ptaki: orzeł przedni, pluszcz, dzięcioł białostrzbiety, pliszka górska, orzechówka, dzięcioł trójpalczasty, dzięcioł zielonosiwy, głuszc, jarząbek, dzięcioł czarny, kobuz, trzmiełojad.

Dotychczasowa gospodarka prowadzona przez Nadleśnictwo Jeleśnia zachowuje we właściwym stanie chroniony obszar Natura 2000 wraz z wyróżnionymi przedmiotami ochrony.

6.3.3.1. Ocena wpływu ustaleń Planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002

Tabela LIV. Ocena zgodności zapisów Planu urządzenia lasu z zapisami planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Beskid Żywiecki PLB240002

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
1.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i> L.	1, Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych wszystkich drzew biocenotycznych, a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów pozrębowych mogących stanowić zagrożenie sanitarne, Należy dążyć żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w Planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej, 2, Trwałe i jednoznaczne wyznaczanie w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu, Sumaryczna powierzchnia kęp nie powinna być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej* (bez cięć uprzątających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębego, Pojedyncza kępa nie powinna być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne, Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania wielkopowierzchniowych cięć sanitarnych, W cięciach uprzątających co najmniej 5% masy zostanie pozostawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew, 3, Wyłączenie z użytkowania rębego drzewostanów regła górnego, 4, Określenie udziału drewna martwego, Pomiar drewna martwego odbywać się powinien w trakcie inwentaryzacji zasobów drzewnych, na powierzchniach próbnych zakładanych do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną, z częstotliwością 1 raz na 10 lat w każdym nadleśnictwie w trakcie prac inwentaryzacyjnych do PUL,	Dla pkt, 1, 2, 4 na terenach leśnych w obrębie całej ostoji Beskid Żywiecki PLB240002. Dla pkt, 3 Na obszarach leśnych powyżej 1100 m n.p.m., wg Załącznika mapowego nr 2.	Brak zapisów w PUL mających negatywny wpływ na przedmiot ochrony. Przedstawione zalecenia dotyczące gospodarki leśnej zostały uwzględnione, Zgodnie z zaleceniem przeprowadzono inwentaryzację drewna martwego. Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
2.	Siwerniak <i>Anthus spinoletta</i> L.	Nie dotyczy.	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PUL nie zawiera zapisów odnoszących się do analizowanego gatunku, Wpływ nieistotny.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO
3.	Orzeł przedni <i>Aquila chrysaetos</i> L.	Nie dotyczy.	Dane wrażliwe.	Nie dotyczy.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
4.	Puchacz <i>Bubo bubo</i> L.	Nie dotyczy.	Potencjalnie może występować na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia – obecnie nie potwierdzony. (źródło danych: Monitoring ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002" Etap III: Raport z monitoringu ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002- RDOŚ w Katowicach – grudzień 2024).	Nie dotyczy.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO
5.	Pluszcz <i>Cinclus cinclus</i> L.	1, Zapewnienie stabilnych, niezakłóconych czynnikami antropogenicznymi warunków lęgowych w terminie od 1 marca do 31 lipca, to jest w okresie lęgowym pluszcza. 2, Wyłączenie potoków z użytkowania jako szlaków zrywkowych.	Wszystkie potoki w ostoi Beskid Żywiecki PLB240002 do wysokości 900 m n.p.m., wg, załącznika mapowego nr 10.	Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla PLB 240002.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
6.	Derkacz <i>Crex crex</i> L.	Nie dotyczy.	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	PUL nie zawiera zapisów odnoszących się do analizowanego gatunku, Wpływ nieistotny.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO
8.	Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> L.	1, Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych wszystkich drzew biocenotycznych, a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów pozrębowych mogących stanowić zagrożenie sanitarne. Należy dążyć żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w Planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej, 2, Trwałe i jednoznaczne wyznaczanie w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu, Sumaryczna powierzchnia kęp nie powinna być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni	Dla pkt, 1, 2, 4 na terenach leśnych w obrębie całej ostoi Beskid Żywiecki PLB240002. Dla pkt, 3 Na obszarach leśnych powyżej 1100 m n.p.m., wg Załącznika mapowego nr 2.	Brak zapisów w PUL mających negatywny wpływ na przedmiot ochrony. Przedstawione zalecenia dotyczące gospodarki leśnej zostały uwzględnione. Zgodnie z zaleceniem przeprowadzono inwentaryzację drewna martwego. Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		manipulacyjnej* (bez cięć uprzętających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębego, Pojedyncza kępa nie powinna być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne, Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania wielkopowierzchniowych cięć sanitarnych, W cięciach uprzętających co najmniej 5% masy zostanie pozostawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew, 3, Wyłączenie z użytkowania rębego drzewostanów regła górnego, 4, Określenie udziału drewna martwego, Pomiar drewna martwego odbywać się powinien w trakcie inwentaryzacji zasobów drzewnych, na powierzchniach próbnych zakładanych do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną, z częstotliwością 1 raz na 10 lat w każdym nadleśnictwie w trakcie prac inwentaryzacyjnych do PUL.			
9.	Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i> Tunstall	1, Zapewnienie stabilnych, niezakłóconych czynnikami antropogenicznymi warunków lęgowych w terminie od 16 kwietnia do 31 lipca, to jest w okresie lęgowym pliszki górskiej, 2, Wyłączenie potoków z użytkowania jako szlaków zrywkowych.	Wszystkie cieki w ostoi Beskid Żywiecki PLB 240002 do wysokości 1000 m n.p.m., wg, załącznika mapowego nr 9.	Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla PLB 240002.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
10.	Orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i> L.	Nie dotyczy.	Leśnictwo Korbielów, 115g, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	Nie dotyczy.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO
11.	Dzięciół zielonosiwy <i>Picus canus</i> J.F. Gmelin	1, Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych wszystkich drzew biocenotycznych, a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów pozrębowych mogących stanowić zagrożenie sanitarne, Należy dążyć żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w Planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego,	Obszary leśne w granicach ostoi Beskid Żywiecki PLB240002 w zakresie wysokości 470 - 1000m n.p.m. wg. Załącznika mapowego nr 6 Obszary leśne w granicach ostoi Beskid Żywiecki PLB240002 w zakresie wysokości 470 - 1000m n.p.m. wg. Załącznika mapowego nr 6.	Brak zapisów w PUL mających negatywny wpływ na przedmiot ochrony. Przedstawione zalecenia dotyczące gospodarki leśnej zostały uwzględnione. Zgodnie z zaleceniem przeprowadzono inwentaryzację drewna martwego. Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla PLB 240002.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		w długiej perspektywie czasowej, 2, Trwałe i jednoznaczne wyznaczanie w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu, Sumaryczna powierzchnia kęp nie powinna być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej* (bez cięć uprzętających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębego, 3, Dostosowanie udziału poszczególnych gatunków drzew do zidentyfikowanych w terenie siedlisk przyrodniczych, 4, Określenie udziału drewna martwego, Pomiar drewna martwego odbywać się powinien w trakcie inwentaryzacji zasobów drzewnych, na powierzchniach próbnych zakładanych do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną, z częstotliwością 1 raz na 10 lat w każdym nadleśnictwie w trakcie prac inwentaryzacyjnych do PUL.			
12.	Dzięciol białogrzbisty <i>Dendrocopos leucotos</i> Bechstein	1, Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych wszystkich drzew biocenotycznych, a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów po zrębach mogących stanowić zagrożenie sanitarne, Należy dążyć żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w Planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej, 2, Trwałe i jednoznaczne wyznaczanie w drzewostanach planowanych do użytkowania rębego, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu, Sumaryczna powierzchnia kęp nie powinna być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej* (bez cięć uprzętających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębego, 3, Dostosowanie udziału poszczególnych gatunków drzew do zidentyfikowanych w terenie siedlisk przyrodniczych,	Obszary leśne w granicach ostoi Beskid Żywiecki PLB240002 w zakresie wysokości 390 - 1200m n.p.m. wg. Załącznika mapowego nr 7	Brak zapisów w PUL mających negatywny wpływ na przedmiot ochrony. Przedstawione zalecenia dotyczące gospodarki leśnej zostały uwzględnione. Zgodnie z zaleceniem przeprowadzono inwentaryzację drewna martwego. Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla PLB 240002.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		4, Określenie udziału drewna martwego, Pomiar drewna martwego odbywać się powinien w trakcie inwentaryzacji zasobów drzewnych, na powierzchniach próbnych zakładanych do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną, z częstotliwością 1 raz na 10 lat w każdym nadleśnictwie w trakcie prac inwentaryzacyjnych do PUL.			
13.	Dzięciol trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i> L.	Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych wszystkich drzew biocenotycznych, a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów pozrębowych mogących stanowić zagrożenie sanitarne. Należy dążyć żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w Planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej. 2 Trwałe i jednoznaczne wyznaczanie w drzewostanach planowanych do użytkowania rębного, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu. Sumaryczna powierzchnia kęp nie powinna być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej* (bez cięć uprzętających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębного. Pojedyncza kępa nie powinna być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne. Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania wielkopowierzchniowych cięć sanitarnych. W cięciach uprzętających co najmniej 5% masy zostanie pozostawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew. * - zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu.	Obszary leśne w granicach ostoi Beskid Żywiecki PLB240002 w zakresie wysokości 720 – 1300 m n.p.m. wg. Załącznika mapowego nr 8.	Brak zapisów w PUL mających negatywny wpływ na przedmiot ochrony. Przedstawione zalecenia dotyczące gospodarki leśnej zostały uwzględnione. Zgodnie z zaleceniem przeprowadzono inwentaryzację drewna martwego. Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla PLB 240002.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.
		3, Wyłączenie z użytkowania rębного drzewostanów regła górnego,	W obrębie ostoi Beskid Żywiecki PLB240002 na obszarach leśnych powyżej 1100 m n.p.m. wg. Załącznika mapowego nr 2		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		4, Określenie udziału drewna martwego, Pomiar drewna martwego odbywać się powinien w trakcie inwentaryzacji zasobów drzewnych, na powierzchniach próbnych zakładanych do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną, z częstotliwością 1 raz na 10 lat w każdym nadleśnictwie w trakcie prac inwentaryzacyjnych do PUL.	Obszary leśne w granicach ostoi Beskid Żywiecki PLB240002 w zakresie wysokości 720 – 1300 m n.p.m. wg. Załącznika mapowego nr 8.		
14.	Puszczyk uralski <i>Strix uralensis</i> Pallas	1, Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych wszystkich drzew biocenotycznych, a także pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów po zrębach mogących stanowić zagrożenie sanitarne. Należy dążyć żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w Planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej, 2, Trwałe i jednoznaczne wyznaczanie w drzewostanach planowanych do użytkowania rębного, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu, Sumaryczna powierzchnia kęp nie powinna być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej (bez cięć uprzątających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębного. Pojedyncza kępa nie powinna być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne. Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania wielkopowierzchniowych cięć sanitarnych. W cięciach uprzątających co najmniej 5% masy zostanie pozostawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew. * - zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu. 3, Wyłączenie z użytkowania rębного drzewostanów regla górnego, 4, Określenie udziału drewna martwego, Pomiar drewna martwego odbywać się powinien w trakcie	Na terenach leśnych w obrębie całej ostoi Beskid Żywiecki PLB240002.	Brak zapisów w PUL mających negatywny wpływ na przedmiot ochrony. Przedstawione zalecenia dotyczące gospodarki leśnej zostały uwzględnione. Zgodnie z zaleceniem przeprowadzono inwentaryzację drewna martwego. Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla PLB 240002.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		inwentaryzacji zasobów drzewnych, na powierzchniach próbnych zakładanych do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną, z częstotliwością 1 raz na 10 lat w każdym nadleśnictwie w trakcie prac inwentaryzacyjnych do PUL.			
15.	Gluszec <i>Tetrao urogallus</i> L.	1, Wyznaczenie stref ochrony ostoi miejsca rozrodu i regularnego przebywania gatunku głuszcza, 2, Wyłączenie z użytkowania rębного drzewostanów regla górnego, 3, W okresie od 1 lutego do 31 lipca preferowanie zrywki konnej, 5, Dążenie do obniżenia wskaźnika zadrzewienia do przedziału wartości 0,6 - 0,7 w trakcie trzebieży późnych, 6, Dążenie do obniżenia wskaźnika zadrzewienia do przedziału wartości 0,6 - 0,7 w trakcie rębni stopniowej. 7, Pozostawianie na każdej powierzchni w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych oraz sanitarnych wszystkich drzew biocenotycznych, a także pozostałości zrębowych i potrzebówowych do ich naturalnego rozkładu, z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów pozrębowych mogących stanowić zagrożenie sanitarne. Należy dążyć żeby docelowo łączne zasoby martwego drewna były nie mniejsze niż 10% zapasu określonego w Planie urządzenia lasu na całej powierzchni obrębu leśnego lub obrębu ewidencyjnego, w długiej perspektywie czasowej, 8, Trwałe i jednoznaczne wyznaczanie w drzewostanach planowanych do użytkowania rębного, kęp wyłączonych z użytkowania i pozostawionych do naturalnego rozkładu, Sumaryczna powierzchnia kęp nie powinna być mniejsza niż 5% łącznej powierzchni manipulacyjnej* (bez cięć uprzętających) drzewostanów zaplanowanych w PUL do użytkowania rębного. Pojedyncza kępa nie powinna być mniejsza niż 6 arów, a rozmieszczenie kęp będzie nieregularne. Kępy takie pozostawiane będą również w przypadku dokonywania wielkopowierzchniowych cięć sanitarnych, W cięciach uprzętających co najmniej 5% masy zostanie pozostawione	Dla pkt 1, w granicach obszaru Dla pkt 2, w obszarach leśnych wg, załącznika mapowego nr 2 z Planu Zadań Ochronnych z dnia 25 lutego 2016 r Dla pkt, 3 w obszarach leśnych powyżej 900 m n.p.m., wg, załącznika mapowego nr 3 z Planu Zadań Ochronnych z dnia 25 lutego 2016 r, Dla pkt, 4, 5, 6 w obszarach leśnych powyżej 800 m n.p.m., wg, załącznika mapowego nr 4 z Planu Zadań Ochronnych z dnia 25 lutego 2016 r, Dla pkt, 7 w obszarach leśnych od 800 do 1100 m n.p.m. (z wyłączeniem rezerwatów przyrody) wg, załącznika mapowego nr 12 z Planu Zadań Ochronnych z dnia 25 lutego 2016 r. Dla pkt, 8 w obrębie ostoi Beskid Żywiecki PLB240002 na terenach leśnych położonych powyżej 800 m n.p.m., wg, załącznika mapowego nr 4 z Planu Zadań Ochronnych z dnia 25 lutego 2016 r, Dla pkt, 9 w obszarach powyżej 800 m n.p.m., wg, załącznika mapowego nr 4 i 11 z Planu Zadań Ochronnych z dnia 25 lutego 2016 r, Dla pkt, 10 tereny rolne w obszarach powyżej 800 m n.p.m., wg, załącznika mapowego nr 11 z Planu Zadań Ochronnych z dnia 25 lutego 2016 r.	Brak zapisów w PUL mających negatywny wpływ na przedmiot ochrony. Przedstawione zalecenia dotyczące gospodarki leśnej zostały uwzględnione. Zgodnie z zaleceniem przeprowadzono inwentaryzację drewna martwego. Przy planowaniu zabiegów z zakresu użytkowania rębного, stosowano rębnie IVd (bez planowania cięć uprzętających). Przedstawione jako zalecenie ogólne w POP przy przedstawianiu zapisów PZO dla PLB240002.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego lub gatunku chronionego stanowiącego przedmiot ochrony	Działanie ochronne	Obszar wdrażania	Zapisy PUL mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Wpływ zapisów PUL na przedmioty ochrony
			Lokalizacja (wg aktualnego PUL) na podstawie PZO		
1	2	3	4	5	6
		stawione na gruncie w charakterze przestojów, do naturalnego rozkładu, w formie kęp lub pojedynczych drzew," * - zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu 6, Znakowanie ogrodzeń upraw leśnych z siatki metalowej, 7, Stosowanie rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej IVd, 9, Określenie udziału drewna martwego, Pomiar drewna martwego odbywać się powinien w trakcie inwentaryzacji zasobów drzewnych, na powierzchniach próbnych zakładanych do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną, z częstotliwością 1 raz na 10 lat w każdym nadleśnictwie w trakcie prac inwentaryzacyjnych do PUL, 10, Identyfikacja miejsc i rozpoznanie skutecznych metod ograniczania antropopresji, 11, W trakcie realizacji programów wykaszania hal uwzględnianie ochrony borówczysk w pasie 10-50 m od granicy lasu (w zależności od wielkości hali).			
		Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochronnych oraz monitoringu realizacji działań ochronnych.			
		Określenie udziału drewna martwego. Pomiar drewna martwego odbywać się powinien w trakcie inwentaryzacji zasobów drzewnych, na powierzchniach próbnych zakładanych do celów inwentaryzacji. W obrębie ostoi Beskid Żywiecki PLB240002 na terenach leśnych położonych powyżej 800. Miąższości metodą reprezentacyjną, z częstotliwością 1raz na 10 lat w każdym nadleśnictwie w trakcie prac inwentaryzacyjnych do PUL.			
16.	Drozd obrożny <i>Turdus torquatus</i> L.	Nie dotyczy.	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	Nie dotyczy.	Brak kolizji pomiędzy zapisami PUL a PZO.

Powyższa analiza dotyczy tylko tych pododdziałów, gdzie jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych zostało wskazane Nadleśnictwo Jeleśnia.

W ramach szczegółowej analizy obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 wykorzystano informacje zawarte w dokumentacji zatwierdzonego Planu zadań ochronnych oraz w standardowych formularzach danych (SDF). Wyżej wymienione dokumenty zawierają szczegółowy opis obszaru jak i przedmiotów ochrony. Przy projektowaniu PUL uwzględniono zapisy ww. PZO, zagrożenia, zaktualizowano również przedmioty ochrony oraz lokalizację stanowisk ich występowania.

Warunki utrzymania i odtwarzania właściwego stanu chronionych gatunków ptaków zostały dokładnie określone w Planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002. Dokument ten obejmuje opis i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń, opis sposobów ich eliminacji lub ograniczania, a także zalecenia określające inne niezbędne działania. Bardzo ważnym zadaniem w przyszłości będzie też monitoring gatunków chronionych programem Natura 2000.

Obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 posiada obowiązujący Plan zadań ochronnych. Obowiązujący PZO jest aktem prawa miejscowego i jego zapisy są i będą realizowane w Planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia. Zabiegi zaprojektowane w drzewostanach mają oczywiście wpływ na rośliny i zwierzęta będące przedmiotami ochrony w analizowanym obszarze Natura 2000. Zapisy ustalone w PZO ograniczają lub modyfikują działania gospodarcze w obszarze występowania gatunków objętych ochroną.

Analiza oddziaływania PUL, przy założeniu realizacji działań ochronnych, określonych w Planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 oraz uwzględnieniu zapisów POP, minimalizujących negatywne oddziaływanie i stosowaniu właściwych składów odnowieniowych, wykazała wpływ dodatni bądź brak znaczącego wpływu na parametry siedlisk przyrodniczych, w tym na naturalny zasięg, powierzchnię, specyficzną strukturę i funkcje oraz na stan ochrony wykazanych gatunków roślin i zwierząt.

Dotychczasowa gospodarka prowadzona przez Nadleśnictwo Jeleśnia zachowuje we właściwym stanie chroniony obszar Natura 2000 wraz z wyróżnionymi przedmiotami ochrony.

Podsumowując powyższe analizy, łączne oddziaływanie zapisów Planu należy ocenić jako **neutralne**.

Analizując poszczególne gatunki ptaków można stwierdzić, że PUL nie wpłynie negatywnie na chronione gatunki występujące na gruntach LP w zasięgu omawianego obszaru Natura 2000, związane z nimi siedliska, jak również na ekosystem.

Tabela LV. Tabela zbiorcza obszarów Natura 2000 wg przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia obszaru (wg SDF)	Orientacyjna ¹⁾ lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej nadleśnictwa (oddział, pododdział)	Planowane zabiegi gospodarcze								
			Zale-sienia ha	Odo-nowienia ha	Pielęgno-wanie drzewo- stanów ha	rodzaj rębni ha					
						I	II	III	IV	V	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 – siedliska przyrodnicze według SDF (na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia).											
1.	6230 Murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	Łączna powierzchnia: 0,05 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Łączna powierzchnia: 0,98 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Łączna powierzchnia: 2,99 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	Łączna powierzchnia: 11,74 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria- Caricetea nigrae</i>)	Łączna powierzchnia: 0,38 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Łączna powierzchnia: 0,17 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	Łączna powierzchnia: 10,57 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo Fagenion</i>)	Łączna powierzchnia: 214,31 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	35,85	786,92	-	-	-	255,20	10,83	266,03
9.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae- Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Łączna powierzchnia: 932,55 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	51,18	1424,22	-	-	-	201,88	8,52	210,40

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia obszaru (wg SDF)	Orientacyjna ¹⁾ lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej nadleśnictwa (oddział, pododdział)	Planowane zabiegi gospodarcze								
			Zalesienia ha	Odnawienia ha	Pielęgnowanie drzewostanów ha	rodzaj rębni ha					
						I	II	III	IV	V	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
10.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe) - (priorytetowe)	Łączna powierzchnia: 38,53 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieleń z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>) - (priorytetowe)	Łączna powierzchnia: 0,53 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieleń z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	9410 Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>) - regiel górny	Łączna powierzchnia: 1143,51 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieleń z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	268,77	-	-	-	-	-	-
2. Obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 – gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) oraz ich siedliska według SDF (na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia).											
13.	1324 – Nocek duży <i>Myotis myotis</i> Borkhausen	Obserwacje RDOŚ Katowice. Żerowiska. Leśnictwo Korbielów, 120d, Leśnictwo Sopotnia Potok, 183a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.	1352 – Wilk <i>Canis lupus</i> L.	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.	1361 – Ryś <i>Lynx lynx</i> L.	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	1354 - Niedźwiedź brunatny <i>Ursus arctos</i> L.	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17.	1355 – Wydra <i>Lutra lutra</i> L.	Leśnictwo Romanka Dolna, 83a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18.	2612 – Darniówka tatrzańska <i>Microtus tatricus</i> Kratochvil	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19.	1193 – Kumak górski <i>Bombina variegata</i> L.	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia obszaru (wg SDF)	Orientacyjna ¹⁾ lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej nadleśnictwa (oddział, pododdział)	Planowane zabiegi gospodarcze								
			Zale- sienia ha	Odo- wienia ha	Pielęgno- wanie drzewo- stanów ha	rodzaj rębni ha					
						I	II	III	IV	V	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
20.	4014 – Biegacz urozmaicony <i>Carabus variolosus</i> Fabricius	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21.	4109 – Tojad morawski <i>Aconitum firmum</i> <i>subsp. moravicum</i> Skalický	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22.	4116 – Tocja karpacka <i>Tozzia carpathica</i> Woloszack	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23.	Widłoząb zielony <i>Dicranum viride</i> Lindb.	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 – siedliska przyrodnicze – wymienione w SDF (na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia).											
1.	6230 Murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płaty bogate florystycznie)	Łączna powierzchnia: 0,01 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	Łączna powierzchnia: 3,33 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	Łączna powierzchnia: 4,13 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo Fagenion</i>)	Łączna powierzchnia: 1157,44 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	61,33	853,63	-	-	-	260,73	48,33	309,06
5.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae- Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	Łączna powierzchnia: 812,43 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	95,90	1113,59	-	-	-	118,48	6,48	124,96
6.	9410 Górnoreglowa acydofilna świerczyna karpacka (<i>Plagiothecio-Piceetum</i>)	Łączna powierzchnia: 120,22 ha (pow. siedlisk przyrodniczych) Wykaz wydzieli z adresami leśnymi znajduje się w POP.	-	-	231,97	-	-	-	-	-	-

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia obszaru (wg SDF)	Orientacyjna ¹⁾ lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej nadleśnictwa (oddział, pododdział)	Planowane zabiegi gospodarcze								
			Zale- sienia ha	Odn- wienia ha	Pielęgno- wanie drzewo- stanów ha	rodzaj rębni ha					
						I	II	III	IV	V	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4. Obszar Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 – gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) oraz ich siedliska według SDF (na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia).											
7.	1324 - Nocek duży <i>Myotis myotis</i> Borkhausen	Obserwacje RDOŚ Katowice. Żerowiska. Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 357c, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 373f, Leśnictwo Gilowice, 438b; 440b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	1352 – Wilk <i>Canis lupus</i> L.	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	1354 - Niedźwiedź brunatny <i>Ursus arctos</i> L.	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	1355 - Wydra <i>Lutra lutra</i> L.	Leśnictwo Kocierz Rychwałdzki, 356f, Leśnictwo Kocierz Moszczanicki, 325c, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	1361 - Ryś <i>Lynx lynx</i> L.	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	1193 - Kumak górski <i>Bombina variegata</i> L.	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	4014 – Biegacz urozmaicony <i>Carabus variolosus</i> L.	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 – gatunki ptaków według SDF (na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia).											
1.	A223 - Włochatka <i>Aegolius funereus</i> L.	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	A259 - Siwerniak <i>Anthus spinoletta</i> L.	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	A091 - Orzeł przedni <i>Aquila chrysaetos</i> L.	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia obszaru (wg SDF)	Orientacyjna ¹⁾ lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej nadleśnictwa (oddział, pododdział)	Planowane zabiegi gospodarcze								
			Zale-sienia ha	Odo-nowienia ha	Pielęgno-wanie drzewo- stanów ha	rodzaj rębni ha					
						I	II	III	IV	V	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4.	A215 - Puchacz <i>Bubo bubo</i> L.	Potencjalnie może występować na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia – obecnie nie potwierdzony. (źródło danych: Monitoring ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002” Etap III: Raport z monitoringu ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002- RDOŚ w Katowicach – grudzień 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	A264 - Pluszcz <i>Cinclus cinclus</i> L.	Leśnictwo Korbielów, 99k, 101a, Leśnictwo Sopotnia Górna, 205a, 207h, 208c, Leśnictwo Kielbasów, 489a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	A122 - Derkacz <i>Crex crex</i> L.	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	A239 - Dzięcioł białogrzbisty <i>Dendrocopos leucotos</i> Bechstein	Leśnictwo Korbielów, 100c, Leśnictwo Sopotnia Górna, 180a, 208c, Leśnictwo Romanka Dolna, 226b, 224a, 224b, Leśnictwo Kielbasów, 494a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	A217 – Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> L.	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.	A261 - Pliszka górska <i>Motacilla cinerea</i> Tunstall	Leśnictwo Korbielów, 99c, 99f, 99k, 99l, 100a, 100c, 101a, 105c, Leśnictwo Sopotnia Dolna, 147r, 153k, Leśnictwo Sopotnia Górna, 167h, 176b, 205a, 206a, 207h, 208c, 213a, 213b, Leśnictwo Kielbasów, 486t, 486w, 498a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	A344 – Orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i> L.	Leśnictwo Korbielów, 115g, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia obszaru (wg SDF)	Orientacyjna ¹⁾ lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej nadleśnictwa (oddział, pododdział)	Planowane zabiegi gospodarcze								
			Zale-sienia ha	Odn-owienia ha	Pielęgno-wanie drzewo- stanów ha	rodzaj rębni ha					
						I	II	III	IV	V	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
11.	A241 - Dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i> L.	Leśnictwo Sopotnia Dolna, 155c, Leśnictwo Sopotnia Górna, 180f, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	A234 - Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i> J.F. Gmelin	Leśnictwo Korbiewów, 100c, 119b, Leśnictwo Sopotnia Górna, 206d, 209f, 209g, 210f, Leśnictwo Sopotnia Potok, 183b, 190d, 198b, 201c, Leśnictwo Romanka Dolna, 221a, 221d, 226c, 227a, Leśnictwo Kiełbasów, 486f, 486w, 496a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	A220 - Puszczyk uralski <i>Strix uralensis</i> Pallas	Brak szczegółowej informacji odnośnie lokalizacji na obszarze objętym PUL w zasięgu OSO Beskid Żywiecki PLB240002.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.	A108 – Głuszec <i>Tetrao urogallus</i> L.	Dane wrażliwe.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.	A282 - Drozd obrożny <i>Turdus torquatus</i> L.	Występuje w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB24002 poza granicami administracyjnymi Nadleśnictwa Jeleśnia (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	A104 - Jarząbek <i>Tetrastes bonasia</i> L.	Leśnictwo Korbiewów, 114c; 115c, Leśnictwo Sopotnia Dolna, 151f; 160b, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17.	A236 - Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> L.	Leśnictwo Korbiewów, 88b; 129a, Leśnictwo Sopotnia Górna, 176a, Leśnictwo Sopotnia Potok, 194d; 203b, Leśnictwo Romanka Dolna, 226d, Leśnictwo Romanka Górna, 245b, Leśnictwo Kiełbasów, 488f; 498d, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia obszaru (wg SDF)	Orientacyjna ¹⁾ lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej nadleśnictwa (oddział, pododdział)	Planowane zabiegi gospodarcze								
			Zalesienia ha	Odnowienia ha	Pielęgnowanie drzewostanów ha	rodzaj rębni ha					
						I	II	III	IV	V	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
18.	A072 - Trzmielojad zwyczajny, trzmielojad, pszczołojad <i>Pernis apivorus</i> L.	Leśnictwo Kiełbasów, 486x, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19.	A099 - Kobuz <i>Falco subbuteo</i> L.	Leśnictwo Kiełbasów, 489a, (źródło danych: RDOŚ w Katowicach - 2024).	-	-	-	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Na podstawie posiadanych danych, dla siedlisk przyrodniczych podano również orientacyjną powierzchnię w ha

6.4. Wpływ ustaleń PUL na inne formy ochrony przyrody

❖ **Rezerваты przyrody** - podstawowym celem istnienia rezerwatów przyrody jest stworzenie szans przetrwania aktualnego bogactwa gatunków roślin i zwierząt, poprzez ochronę różnorodności biocenoz oraz zawartego w organizmach tych gatunków materiału genetycznego. Rezerваты stwarzają szansę zachowania dziko występujących gatunków roślin i zwierząt, łącznie z ich biotopami i siedliskami, a jednocześnie zapewniają trwałe istnienie najszerszego wachlarza form geomorfologicznych i ekosystemowych, stanowiących o istocie naturalnego krajobrazu.

Na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Jeleśnia znajduje się 7 rezerwatów przyrody: „Pilsko”, „Romanka”, „Pod Rysianką”, „Madohora”, „Szeroka w Beskidzie Małym”, „Gawroniec”, „Grapa”.

Plan urządzenia lasu, poza zaktualizowanymi opisami oraz ogólnymi wytycznymi dotyczącymi zadań ochronnych, zamieszczonych w Programie Ochrony Przyrody, nie zawiera żadnych szczegółowych wskazań ochronnych, mających swe odpowiedniki we wskazówkach gospodarczych. Zabiegi ochronne w tych rezerwach prowadzone są w oparciu o odrębne plany ochrony rezerwatów oraz zadania ochronne ustanowione przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zapisy PUL nie oddziałują bezpośrednio na obszary rezerwatów.

W sąsiedztwach granic rezerwatów przyrody zaplanowano cięcia rębne (rezerwat Szeroka w Beskidzie Małym: rębna V - wydzielanie 342h, rębna IVD - wydzielanie 344c, rezerwat Pod Rysianką rębna IVD - wydzielanie 214a) oraz pielęgnacyjne: trzebieże późne (rezerwat Gawroniec – wydzielanie: 498d, 499a, 499b; rezerwat Madohora – wydzielanie: 302d, 302h, 351a; rezerwat Szeroka w Beskidzie Małym – wydzielanie: 344a, 344d, 391a; rezerwat Pilsko - wydzielanie: 117b; rezerwat Pod Rysianką – wydzielanie: 180a) i trzebieże wczesne (rezerwat Madohora – wydzielanie: 302b, 351d, 508b, 509b; Szeroka w Beskidzie Małym – wydzielanie: 342a, 342c).

W odniesieniu do wydzieleni leśnych graniczących bezpośrednio z rezerwatami przyrody, gdzie zaplanowano prowadzenie ww. prac leśnych, ich realizacja nie będzie skutkować zakłóceniem przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych na ich terenie ze względu na pozostawienie tzw. strefy przejściowej od strony rezerwatu o szerokości nie mniejszej niż wysokość drzew panujących w przypadku cięć rębnych oraz odsłonięcie ściany lasu w przypadku cięć pielęgnacyjnych od strony rezerwatów nie przekroczy 20%. Ponadto w POP został wprowadzony zapis: „zaleca się mniejszą intensywność prowadzenia cięć przy samej granicy z rezerwatem (do jednej wysokości drzewostanu)”.

Stworzenie tego typu **stref buforowych**, pozwoli na zachowanie w tych miejscach istniejącej biocenozy, a tym samym na właściwe zabezpieczenie rezerwatu przed działaniami biotycznymi i abiotycznymi, w szczególności przed skutkami zmian klimatycznych objawiających się działaniem silnych wiatrów czy spadkiem wilgotności siedlisk. Przy spełnieniu powyższych wskazań można założyć, że wykonanie ww. prac przyczyni do dalszej ochrony rezerwatów przed negatywnym działaniem czynników zewnętrznych, poprzez wzrost stabilności i trwałości drzewostanów tworzących swoistą otulinę dla tych obiektów.

Na podstawie analizy ww. zabiegów gospodarczych zaprojektowanych w wydzieleniach sąsiadujących z rezerwatami przyrody (oddziałujące na mikroklimat ściany rezerwatów), można jednoznacznie stwierdzić, że zaprojektowane działania gospodarcze opierają się na zasadach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zakładającej zachowanie i pomnażanie zasobów leśnych. Zaprojektowane zabiegi nie wpływają, istotnie, krótkookresowo na analizowane rezerваты.

Kształtowanie strefy przejściowej w wydzieleniach z zaplanowanymi cięciami, a bezpośrednio przylegającymi do rezerwatów będzie miało miejsce w zależności od panujących uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych.

Należy stwierdzić, że gospodarka leśna prowadzona w wydzieleniach sąsiadujących z rezerwatami, zgodnie z PUL nie będzie kolidować z ochroną ww. rezerwatów przyrody i zapewni odpowiednią ochronę tej formy ochrony przyrody, zarówno w ujęciu, krótko-, średnio- jak i długookresowym.

Należy zaznaczyć, że w odniesieniu do rezerwatów projektowanych zaleca się pozostawienie tych obszarów bez wskazań gospodarczych w pr PUL na lata 2025-2034.

❖ **Parki krajobrazowe** - Grunty Nadleśnictwa wchodzą w zasięg dwóch Parków Krajobrazowych: Żywieckiego PK oraz PK Beskidu Małego.

Zagospodarowanie obszaru powinno zapewnić stan równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. W praktyce oznacza stosowanie zrównoważonej gospodarki rolnej i leśnej, racjonalne korzystanie z wód i kopalin, właściwą gospodarkę odpadami. wprowadzenie tzw. czystej energii itd. Na terenie Lasów Państwowych znajdujących się w granicach obszaru parku krajobrazowego zadania wynikające ze strategicznych kierunków ochrony i funkcjonowania obszarów zostały uwzględnione w Planie urządzenia lasu.

Grunty leśne w zasięgu parków krajobrazowych pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu, tzn. prowadzi się w nich gospodarkę leśną zgodnie z przepisami prawa. Nadleśnictwo Jeleśnia prowadzi gospodarkę leśną w oparciu o Plan urządzenia lasu, pozostający w zgodzie z normami prawnymi, dlatego też należy stwierdzić, że analizowany PUL nie będzie negatywnie oddziaływał na tę formę ochrony przyrody.

❖ **Pomniki przyrody** - w Programie Ochrony Przyrody zamieszczono wykaz istniejących pomników przyrody znajdujących się na gruntach Nadleśnictwa oraz ogólne wytyczne w zakresie ich ochrony.

Zaleca się, aby nie prowadzić szlaków zrywkowych i nie lokalizować miejsc składowania drewna w pobliżu pomników. Ewentualne działania ochronne prowadzić w porozumieniu z Urzędem Gminy, na którego terenie dany pomnik się znajduje. Ponadto należy zgłaszać do właściwych Urzędów Gmin (w razie zaistniałej potrzeby), konieczność konserwacji lub uzupełnienia tablic informacyjnych znajdujących się przy szlakach prowadzących do pomników przyrody. Wykonując planowe zadania w pobliżu pomników należy zachować szczególną ostrożność, aby uniknąć ich potencjalnych uszkodzeń.

Ewentualne zabiegi zaplanowane w wydzieleniach, w których występują pomniki przyrody nie wpłyną negatywnie na stan ich zachowania.

❖ **Ostoje** - występowanie gatunków ptaków objętych ochroną gatunkową ścisłą, dla których ustalane są granice miejsc rozrodu i regularnego przebywania oraz terminy ochrony tych miejsc, ma istotne znaczenie w planowaniu gospodarki leśnej i ochronie miejsc ich bytowania.

6.5. Przewidywane oddziaływanie PUL na środowisko

Ocena przewidywanego oddziaływania zapisów Planu urządzenia lasu na środowisko dla Nadleśnictwa Jeleśnia obejmuje rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane oddziaływanie na elementy środowiska.

Do zadań gospodarczych oddziaływujących na środowisko przyrodnicze zaliczono planowane zabiegi gospodarcze z zakresu użytkowania głównego (rębного i przedrębного): rębnie – IV, V i trzebieże selekcyjne oraz z zakresu hodowli lasu, takie jak: odnowienia lasu, w tym odnowienia na powierzchniach otwartych i pod osłoną drzewostanu, poprawki i uzupełnienia oraz pielęgnowanie upraw (CW), młodników (CP) i zabiegi agrotechniczne. W Planie urządzenia lasu w części opisowej w wytycznych dotyczących ochrony lasu, hodowli lasu, w tym nasiennictwa i selekcji, ochrony przeciwpożarowej, zagospodarowania rekreacyjnego, opisane zostały zalecenia odnośnie czynności, które należy podjąć w wyniku wystąpienia niekorzystnych czynników abiotycznych i biotycznych w drzewostanach oraz ogólne zasady prowadzenia gospodarki leśnej. Czynności opisano na podstawie dokumentów odnoszących się do tych zagadnień: Instrukcji ochrony lasu, Ustawy o leśnym materiale rozmnożeniowym (Dz.U.2015. 1092), Rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.2010.109.719) oraz Zarządzeń Dyrektora GLP.

Poniżej w tabeli zestawiono wskazania gospodarcze mogące oddziaływać na środowisko.

Tabela LVI. Elementy Planu oddziałujące na środowisko lub obszary Natura 2000

Planowany zabieg lub czynność hodowlana	Szczegółowość informacji zapisana w PUL	Oddziaływanie	Opis	Powierzchnia * zabiegu [ha]
1	2	3	4	5
Odnowienia	Do konkretnego wydzielenia	Pozytywne - odnowienie gatunkami zgodnymi z przyjętymi w typie drzewostanu (TD) dla danego typu siedliskowego lasu (TSL).	Skład gatunkowy odnowienia wynika z przyjętego TD wg ustaleń KZP	413,16
Zabiegi pielęgnacyjne: (CW, CP, TW, TP)	Do konkretnego wydzielenia	Pozytywne - przestrzeganie wytycznych zawartych w Zasadach hodowli lasu.	Zabiegi selekcyjne mające na celu korygowanie składu gatunkowego pod kątem warunków siedliskowych oraz zwiększenie odporności drzewostanów na szkodliwe czynniki biotyczne i abiotyczne.	9272,76
Rębnia IVd	Do konkretnego wydzielenia	Pozytywne - przestrzeganie wytycznych zawartych w Zasadach hodowli lasu.	Sposób zagospodarowania przyjęty ze względu na typ siedliskowy lasu, gospodarczy typ drzewostanu oraz strukturę gatunkową odnowienia. Zachowana zostanie ciągłość drzewostanu w wydzieleniu.	1912,21
Rębnia V	Do jednostki kontrolnej (uszczegółowionej w odniesieniu do konkretnego wydzielenia)	Pozytywne - prawidłowe stosowanie cięć przerębowych, dążących do uzyskania równowagi pomiędzy procesami odnawiania (dorastanie), wzrostu (awansu do wyższych klas pierśnic) oraz ubywania (pozyskiwania i zamierania drzew), co wpłynie na utrzymanie istniejącej struktury przerębowej drzewostanu w ramach jednostki kontrolnej.	W przerębowym sposobie zagospodarowania w skład gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjnej w urządzaniu lasu, może wchodzić praktycznie dowolna liczba jednostek kontrolnych (w tym również pojedyncza jednostka).	97,15
Usuwanie wiatrolomów oraz posuszu czynnego	Wytyczne - ogólny zapis dotyczący całego nadleśnictwa	Neutralne - pozostawianie 5% biomasy i nie usuwanie pojedynczych drzew dziuplastych, które są siedliskiem występowania gatunków chronionych i wymienionych w dyrektywach unijnych.	W Planie zapisano zalecenia wynikające z Zasad hodowli lasu i Instrukcji ochrony lasu.	Cała pow. N-ctwa

* Duża powierzchnia pielęgnacji drzewostanów wynika z zaprojektowania na tych samych powierzchniach, różnego rodzaju zabiegów np. rębnia lub trzebież w drzewostanie głównym i czyszczenia w młodym pokoleniu pod okapem drzewostanu.

Przedstawione w tabeli informacje odnoszą się do oddziaływania na potencjalne siedliska przyrodnicze i gatunki roślin. Kierując się zasadą zachowania ładu czasowego i przestrzennego, zapewnione zostanie zróżnicowanie wiekowe i gatunkowe drzewostanów. Optymalne warunki bytowania dla poszczególnych gatunków zwierząt - w miejsce dotychczasowych - będą się pojawiać w nowych fragmentach drzewostanów.

W skład elementów środowiska, na które może oddziaływać Plan urządzenia lasu wchodzi zarówno czynniki biotyczne, takie jak: różnorodność biologiczna, ludzie, rośliny, zwierzęta oraz abiotyczne, takie jak: woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

W prognozie zastosowano skalę oddziaływania określającą wpływ dodatni, ujemny lub obojętny oraz jego wielkość w skali trzystopniowej (1,2,3). Należy jednak zwrócić uwagę, że oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych nie zawsze jest ich prostą sumą. Pozytywna ocena łączna może być wynikiem braku zaplanowanych czynności, np.: w przypadku lasów łęgowych i innych naturalnych formacji przyrodniczych brak zaplanowanych działań gospodarczych ma charakter pozytywny.

6.5.1. Oddziaływanie PUL na różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji. Różnorodność biologiczną można podzielić na:

- a) różnorodność gatunkową – bogactwo roślin i zwierząt;
- b) różnorodność genetyczną (wewnątrzgatunkową) – zróżnicowanie genów poszczególnych gatunków;
- c) różnorodność ekosystemów – bogactwo siedlisk warunkujących bogactwo ekosystemów.

Ważnym elementem wpływającym na różnorodność biologiczną są siedliska hydrogeniczne. Głównym czynnikiem warunkującym właściwe zachowanie siedlisk hydrogenicznych jest utrzymanie stosunków wodnych. Na części siedlisk hydrogenicznych (łęgowych i bagiennych), nie planowano rębni, a jedynie zabiegi pielęgnacyjne, a w stosunku do lokalnych łąk i bagienek nie planowano żadnych zadań gospodarczych. Zabiegi te nie wpłyną negatywnie na kształtowanie stosunków wodnych. Można zatem przypuszczać, że stan zachowania siedlisk hydrogenicznych nie ulegnie pogorszeniu.

Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Jeleśnia określa zasady postępowania mające na celu ochronę różnorodności biologicznej w oparciu o zarządzenia obowiązujące w Lasach Państwowych. Na podstawie tych dokumentów określono wybrane istotne zasady postępowania.

Różnorodność gatunkowa

Na poziomie gatunkowym ochrona różnorodności może dotyczyć warstwy drzew, krzewów czy runa. W przypadku drzew chodzi głównie o wzbogacenie składu gatunkowego drzewostanów. Cenne domieszki (np. fitomelioracyjne) korzystnie wpływają na trwałość lasów, ale przy ich wprowadzaniu należy się kierować wymaganiami siedliskowymi i klimatycznymi poszczególnych gatunków (wykorzystanie mikrosiedlisk).

W celu ochrony różnorodności gatunkowej należy uwzględnić również poniższe zalecenia:

- materiał sadzeniowy (w przypadku odnowienia przez sadzenie), powinien stanowić potomstwo jak największej liczby osobników - dodatkowo wzrastających w jak największej liczbie lokalizacji;
- preferowanie odnowienia naturalnego;
- dolesianie luk i pojawiających się przerw w zwarcu (przerzedzeń) wykorzystać należy do wprowadzania gatunków biocenotycznych niezależnie od wieku drzewostanu;
- przy wprowadzaniu nowych pokoleń lasu należy dążyć do uzyskania zalecanego składu gatunkowego oraz dużej liczby domieszek biocenotycznych;
- właściwa pielęgnacja drzewostanu i podrostu oraz wprowadzanie podsadzeń wzbogaci różnorodność gatunkową biocenozy leśnej;
- wszelkie czynności gospodarcze w drzewostanie należy realizować tak, by wytworzyły się korzystne warunki dla rozwoju wszystkich warstw lasu.

Zapisy Planu urządzenia lasu przyczyniają się do ochrony różnorodności gatunkowej poprzez zainwentaryzowanie znanych stanowisk roślin i zwierząt chronionych oraz przedstawienie ich w zestawieniach i na odpowiednich mapach tematycznych. Informacja taka pozwoli odpowiednio dostosować prace gospodarcze w lasach do zasad ochrony tych gatunków i przez to przyczyni się do ich zachowania.

Różnorodność genetyczna

Najważniejszym elementem wzbogacania różnorodności genetycznej jest protegowanie odnowienia naturalnego, które nabiera coraz większego znaczenia w nowoczesnej hodowli lasu, jako najlepszy sposób na zachowanie całego bogactwa genetycznego.

Dla zachowania najcenniejszych ekotypów drzew Nadleśnictwo prowadzi działania z zakresu nasiennictwa i selekcji. W PUL zamieszczono wykazy i zestawienia bazy nasiennej leśnego materiału podstawowego.

Różnorodność ekosystemów

Na poziomie ekosystemu należy jak najszerzej chronić i wykorzystywać w hodowli lasu zmienność mikrosiedlisk. Mikrosiedliska zajmujące nieraz bardzo małe powierzchnie należy wykorzystywać do wprowadzenia cennych gatunków domieszkowych.

W celu zachowania różnorodności ekosystemów Plan zwraca uwagę m. in. na:

- wykorzystanie wykonanego w ramach urządzania lasu operatu glebowo siedliskowego, który posłuży do lepszego rozpoznania gleb i siedlisk leśnych i przyczyni się do dostosowania zadań w zakresie hodowli lasu do wymogów występujących siedlisk;
- jak najpełniejsze wykorzystanie zmienności mikrosiedlisk poprzez wprowadzanie na te powierzchnie odpowiadających im gatunków;
- zachowanie w stanie nienaruszonym śródleśnych zbiorowisk nieleśnych, takich jak: źródliśka, młaki, torfowiska oraz śródleśne łąki i polany;
- pozostawienie niektórych gruntów leśnych do naturalnej i spontanicznej sukcesji z zaleceniem nieplanowania dla nich zabiegów gospodarczych.

W PUL spośród rębni najczęściej projektowano rębnię stopniową gniazdową udoskonaloną (IVD). W dużo mniejszym zakresie zaprojektowano rębnię przerębową (V).

Szczególnie rębnie stopniowe i przerębowe prowadzą do powstawania drzewostanów o dużym zróżnicowaniu gatunkowym, strukturalnym i wiekowym, a długi okres odnowienia sprzyja powstawaniu naturalnego odnowienia o składzie gatunkowym zgodnym z gospodarczym typem drzewostanu. Dlatego też wpływ zaprojektowanych rębni zarówno w perspektywie krótko- jak również średnio- i długookresowej na różnorodność biologiczną należy uznać za pozytywny.

W perspektywie zarówno krótkookresowej, średnio- jak i długoterminowej w wyniku przebudowy niektórych drzewostanów należy się spodziewać ukształtowania zróżnicowanych wiekowo i gatunkowo drzewostanów, co zdecydowanie dodatnio wpłynie na różnorodność ekosystemów.

Zapisy Planu urządzania lasu dodatkowo przewidują ochronę cennych siedlisk przyrodniczych oraz znanych stanowisk chronionych roślin i zwierząt w powiązaniu z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej.

Należy stwierdzić, że wpływ zapisów PUL na różnorodność biologiczną będzie zarówno w krótkim, jak również długim okresie czasu zdecydowanie dodatni.

6.5.2. Oddziaływanie PUL na ludzi

Oddziaływanie zapisów Planu urządzania lasu na ludzi należy rozpatrywać w dwóch wymiarach. Pierwszym są korzyści ekonomiczne związane z funkcją produkcyjną lasu, realizowaną przede wszystkim poprzez pozyskanie drewna. Drugim wymiarem są szeroko rozumiane korzyści o charakterze społecznym. Możliwość realizowania funkcji ekonomicznej lasu wiąże się ściśle z wymogami PUL, ponieważ prowadzenie gospodarki leśnej odbywa się wyłącznie w oparciu o zapisy tego dokumentu. Korzystny wpływ postanowień Planu na ludzi uwidacznia się poprzez zapewnienie pracy i dochodów zarówno społecznościom lokalnym, zamieszkującym teren Nadleśnictwa, jak też w szerszym ujęciu, grupom zawodowym związanym z leśnictwem i branżą drzewną. Trudnym do zmierzenia aspektem ekonomicznym, który wiąże się z zasadą zachowania trwałości lasów oraz ich powszechnej dostępności, są korzyści (dochody) związane z możliwością pozyskania runa leśnego. Pośredni wpływ na ludzi uwidacznia się poprzez wpływ lasu na klimat lokalny (mikroklimat), stabilizację składu atmosfery, ochronę powietrza, wzbogacenie krajobrazu, regulację stosunków wodnych, akumulację zasobów wodnych. Duże zdolności retencyjne lasu (zdolność zatrzymywania wód opadowych) powodują, że spływ wód opadowych do otwartych cieków ulega regulacji, co w dużej mierze przyczynia się m. in. do osłabienia niebezpieczeństwa wystąpienia powodzi. Dodatni wpływ zapisów Planu w wymiarze społecznym jest związany, przede wszystkim

z szerokim udostępnianiem lasów jako miejsca rekreacji, wypoczynku oraz prowadzenia następujących różnorodnych działań z zakresu promocji i edukacji ekologicznej poprzez: prowadzenie zajęć z młodzieżą, organizowanie cyklicznych akcji plenerowych, organizowanie zajęć terenowych w oparciu o wytyczone i oznakowane ścieżki dydaktyczno-edukacyjne i obiekty edukacji leśnej.

Wpływ zapisów PUL na ludzi jest analizowany również w odniesieniu do pracowników leśnych, realizujących w terenie zadania gospodarcze zapisane w Planie oraz pozostałych osób korzystających z zasobów leśnych w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Jeleśnia. Dotyczy to szczególnie ludzi, którzy korzystają z terenów leśnych w celach turystycznych, poznawczych i wypoczynkowych. Pracownicy Nadleśnictwa biorą udział w popularyzacji zagadnień związanych z gospodarką leśną i ochroną przyrody w środowiskach lokalnych.

Duże znaczenie dla rozwoju turystyki i rekreacji omawianych terenów ma sieć szlaków turystycznych i rowerowych. Zapisy Planu, a w szczególności Programu ochrony przyrody, mogą być pomocne dla Nadleśnictwa Jeleśnia przy projektowaniu miejsc turystyczno-rekreacyjnych, szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych, edukacji przyrodniczo-leśnej. Zadania związane z tymi zagadnieniami są opisane w części składowej Planu urządzenia lasu, jaką jest Program ochrony przyrody w Nadleśnictwie z zaleceniem kontynuowania.

Warto w tym miejscu wspomnieć o zagrożeniach związanych z niekorzystnym oddziaływaniem środków chemicznych. Mogą się one przejawiać w potencjalnych zagrożeniach dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez przenikanie nieoczyszczonych lub oczyszczonych w stopniu niewystarczającym ścieków bytowo-gospodarczych i zanieczyszczeń komunikacyjnych do warstw wodonośnych.

Ponadto coraz większym problemem związanym z negatywnym oddziaływaniem na ludzi jest hałas. Na terenie Nadleśnictwa obserwuje się generowanie ruchu samochodowego związanego z wywozem drewna (i powstałe w związku z tym szkody) oraz konflikty z lokalną społecznością związane z transportem drewna.

Realizacja Planu nie wpływa bezpośrednio na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi, jako że charakter zaplanowanych zabiegów i działań dotyczy wyłącznie kształtowania drzewostanów i pozyskania drewna. Prace leśne wykonywane są wyłącznie w lesie, a teren objęty wycinką drzew powinien być, według wewnętrznych przepisów oraz zasad BHP oznaczony znakami zakazu wstępu. Zakłady Usług Leśnych wykonujące czynności w zakresie pozyskania i hodowli są w tym zakresie przeszkolone oraz mają stosowne uprawnienia (posługiwanie się pilarką itp.). Tak, więc o ile sam Plan nie zawiera zapisów mogących wpływać negatywnie na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi, o tyle jego realizacja, bez zachowania podstawowych zasad bezpieczeństwa może takie ryzyko zawierać.

Wpływ zapisów Planu urządzenia lasu na ludzi, zarówno w krótkim, jak też w długim okresie czasu należy uznać za dodatni.

6.5.3. Oddziaływanie PUL na znane stanowiska chronionych gatunków zwierząt i roślin

6.5.3.1. Oddziaływanie PUL na chronione i rzadkie gatunki zwierząt

Podstawą do przeprowadzenia oceny oddziaływania Planu na chronione i rzadkie gatunki zwierząt było zebranie informacji o występujących na gruntach Nadleśnictwa gatunkach. Jako dostępne źródła danych wykorzystano przede wszystkim: wyniki inwentaryzacji przyrodniczej gatunków ważnych dla Wspólnoty (w tym priorytetowych) przeprowadzonej przez Nadleśnictwo Jeleśnia według stanu z 2024 roku, Program Ochrony Przyrody, dokumentację dotyczącą rezerwatów przyrody, dane zebrane podczas prac terenowych, dostępną literaturę oraz aktualną wiedzę o biologii i ekologii gatunków chronionych. W przypadkach, kiedy możliwe było zlokalizowanie poszczególnych chronionych gatunków zwierząt zestawiano wszystkie wydzielania, w których one występowały i oceniono zbiorczo zadania gospodarcze pod kątem wymagań ekologicznych danego gatunku. Posiłkując się wytycznymi zawartymi w poradniku: „Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – poradnik metodyczny”, sformułowano zalecenia w zakresie ochrony i tworzenia warunków bytowania: ssaków, ptaków, płazów i gadów, owadów oraz organizmów związanych z martwym drewnem.

Ssaki

Racjonalnie prowadzona gospodarka leśna uwzględniająca zalecenia zawarte w Programie Ochrony Przyrody nie spowoduje negatywnego oddziaływania założeń Planu na poszczególne chronione gatunki ssaków.

Z najbardziej istotnych gatunków ssaków zaobserwowanych na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia, na szczególną uwagę zasługuje występowanie dużych drapieżników: wilka, niedźwiedzia brunatnego i rysia oraz nietoperzy. Zwierzęta te są przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000. Szczegółową charakterystykę wpływu PUL na ww. gatunki zawiera rozdział 6.3.

W Programie ochrony przyrody szczegółowe zalecenia zostały sformułowane w odniesieniu do ochrony nietoperzy oraz ssaków ziemnowodnych.

W zakresie ochrony nietoperzy ważne jest:

- pozostawianie drzew dziuplastych w trakcie prac zrębowych;
- zachowanie drzew z pękniętymi pniami, odstającą korą, które stanowią miejsca schronienia na terenie leśnym,
- utrzymywanie mozaikowości środowiska leśnego;
- preferowanie biologicznych metod ochrony lasu;
- zwrócenie szczególnej uwagi w przypadku prowadzenia prac gospodarczych w obszarze jaskiń i wychodni skalnych,
- odstąpić od wytyczania nowych dróg leśnych i szlaków zrywkowych w bezpośrednim sąsiedztwie otworu, otworów do jaskiń, wychodni skalnych. Lokalizacje jaskiń i rozpadlin stanowiących potencjalne schronienie dla nietoperzy są udostępniane na stronach: <https://speleobielsko.pl/klub/dzial-beskidzki>; <https://geolog.pgi.gov.pl/#name=5ggzzik7ie>

W dokumentacji Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia, lokalizacje te zostały zamieszczone w operatach dla poszczególnych leśnictw oraz przekazane w postaci plików cyfrowych (warstwy shp) w celu zobrazowania tych miejsc na mapach. Pozwoli to nadleśnictwu na bieżąco aktualizować informacje o tego typu obiektach w systemie informatycznym oraz na mapach celem zabezpieczenia stanowisk występowania chronionych gatunków przed przystąpieniem do realizacji prac gospodarczych.

W zakresie ochrony ssaków ziemnowodnych ważne jest:

- kształtowanie ekotonów przy brzegach strumieni i rzek, które pozbawione są jakiegokolwiek roślinności,
- dla gatunku wydra zachowanie dostępności naturalnych schronień gatunku i zróżnicowania morfologii koryta,
- ochrona stawów bobrowych, o ile nie stanowią one przedmiotu odrębnych decyzji w związku z występowaniem szkód bobrowych,
- pozostawianie wzdłuż cieków gatunków drzew i krzewów preferowanych w diecie bobra (wierzba, topola, osika, brzoza), ponadto wprowadzać drzewa i krzewy przy brzegach rzek pozbawionych tej roślinności,
- dbałość o czystość wód rzek śródlęśnych, przy zbiornikach wodnych nie stosować nawozów sztucznych i pestycydów,
- przy budowie dróg, zapór i mostów należy zadbać o bezpieczne przejścia dla wydr.

W zakresie ochrony dużych drapieżników istotnym jest:

- pozostawiania starych dziuplastych drzew, wykrotów i wiatrowałów wykorzystywanych do gawrowania niedźwiedzi, a także jako miejsca wychowu młodych przez rysie i wilki. Podobnie korzystny wpływ na te gatunki będzie miała ochrona schronisk i wychodni skalnych, jako miejsc odpoczynku i potencjalnego schronienia.
- wykonywanie trwałych przeszkód naturalnych ograniczających ruch pojazdów silnikowych na aktualnie nieużytkowanych drogach i szlakach zrywkowych. Zwalczanie nielegalnych przejazdów przez kompleksy leśne użytkowników skuterów śnieżnych, samochodów terenowych, quadów i motocykli crossowych, zapobiega ich płoszeniu, dewastacji miejsc rozrodu czy też zaburzaniu snu zimowego.
- pozostawienie drzew zwalonych nad potokami w celu stworzenia warunków do ich przekraczania przez drapieżniki.
- ograniczenie występowania sytuacji konfliktowych między nimi a człowiekiem, przeciwdziałanie synantropizacji drapieżników, ale i przeciwdziałanie ewentualnym szkodom wyrządzonym przez zwierzęta.

- przed rozpoczęciem prac potwierdzenie, że powierzchnia nie jest wykorzystywana stale lub czasowo jako miejsca zimowania lub rozrodu. W przypadku zasiedlenia habitatu należy prace odłożyć w czasie.

Duże drapieżniki: niedźwiedź, wilk i rys

Dla ww. drapieżników, które potencjalnie obserwowane mogą być na terenie całego Nadleśnictwa należy uznać, że podstawowym warunkiem ich egzystencji jest istnienie dużych zróżnicowanych wiekowo (uprawy, młodniki, starodrzewie) i powiązanych ze sobą kompleksów leśnych. Biologia tych gatunków związana jest z przemieszczaniem się często na duże odległości w poszukiwaniu pożywienia lub miejsc rozrodu (terytorializm). Lasy na terenie Nadleśnictwa spełniają te kryteria, a sposób ich zagospodarowania sprzyja występowaniu ww. gatunków. Należy również stwierdzić, w wyniku realizacji zapisów PUL nie wystąpi negatywna ingerencja w potencjalnie występujące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, ostoje dużych zwierząt kopytnych i drapieżników. Z uwagi na zbliżone wymagania siedliskowe ww. gatunków (ryś, niedźwiedź brunatny i wilk), związane z występowaniem w rozległych kompleksach leśnych, niewielkim zagęszczeniem populacji, znaczną wielkością terytoriów/arealiów, dalekimi zasięgami migracji oraz podobną bazą pokarmową, można w stosunku do nich projektować zbliżone działania ochronne. Są to gatunki związane z terenami o dużej lesistości, małym zaludnieniu i wysokim zagęszczeniu ssaków, zwłaszcza kopytnych. Siedliska zinwentaryzowane w Nadleśnictwie Jeleśnia z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej wchodzące w zakres zainteresowania tych gatunków to głównie siedliska przyrodnicze 9110, 9130, 91E0 i 9410. Zadania gospodarcze zaprojektowane w PUL (na terenie potencjalnych miejsc rozrodu i wychowu młodych oraz w potencjalnych w strefach gawrowania niedźwiedzi) obejmują wszystkie rodzaje zabiegów (odnowienia, pielęgnacje i rębnie złożone). Ogólnie jednak na skutek ich realizacji wzrośnie udział drzewostanów w KO i w dłuższej perspektywie nastąpi stabilizacja zasobów drzewnych oraz zwiększy się udział drzewostanów o złożonej strukturze, a poprzez to poprawi się biotop tych drapieżników. Należy jednak w trakcie prac leśnych związanych z wykonywaniem projektowanych zadań, szczególną uwagę przywiązywać do zachowania ochrony okresowej ww. gatunków. Gospodarka łowiecka powinna uwzględniać potrzeby pokarmowe tych gatunków, poprzez odpowiednią regulację populacji jeleni i saren, które są głównym źródłem pokarmu dla analizowanych drapieżników. Zdobywanie pokarmu przez duże drapieżniki, takie jak rysie i wilki (w mniejszym stopniu niedźwiedzie) zależne jest od dostępności dzikich ssaków kopytnych. Dodatkowym ważnym zadaniem ochronnym jest skuteczne zwalczanie nielegalnych przejazdów przez kompleksy leśne użytkowników skuterów śnieżnych, samochodów terenowych, quadów i motocykli crossowych. Działania te sprzyjają ochronie dużych drapieżników, zapobiegając ich płoszeniu, dewastacji miejsc rozrodu czy też zaburzaniu snu zimowego.

Beskid Żywiecki i Beskid Mały są miejscami występowania trzech dużych drapieżników – niedźwiedzia, wilka i rysia. Zaplanowane prace z zakresu gospodarki leśnej, np. ścinka drzew i zrywka drewna mogą wpływać na zmiany stanu zachowania warunków siedliskowych (fragmentacja siedlisk) oraz na zapewnienie odpowiednich warunków bytowania, np. spokoju w czasie rozrodu, utrzymania specyficznych cech i na odpowiednio dużą powierzchnię siedlisk stanowiących terytoria rozrodcze. Jednakże w odniesieniu do dużych drapieżników zaprojektowano szereg działań minimalizujących negatywne oddziaływanie PUL oraz modyfikację metod gospodarowania.

Do działań tych można zaliczyć tworzenie bezpiecznych miejsc wychowu młodych (pozostawianie złomowisk, stert gałęzi i wykrotów), zachowanie miejsc żerowania niedźwiedzi poprzez wyłączenie torfowisk, ziołorośli, oczek wodnych z możliwości składowania ściętych gałęzi i wyznaczania szlaków zrywkowych oraz pozostawianie drzew zwalonych nad potokami w celu stworzenia warunków do ich przekraczania przez drapieżniki. Z działań związanych z szeroko rozumianym ruchem turystycznym należy wspomnieć o tworzeniu trwałych przeszkód naturalnych ograniczających nielegalny ruch pojazdów silnikowych.

Podsumowując należy jednoznacznie zaznaczyć, że zaprojektowane w PUL (w odniesieniu do dużych drapieżników) działania minimalizujące, wraz z modyfikacjami zadań gospodarczych wpłyną i w pełni zapewnią odpowiednie warunki bytowania i istnienia populacji tych gatunków.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania PUL na populację wilka, niedźwiedzia brunatnego i rysia.

Racjonalnie prowadzona gospodarka leśna (prowadzona wg. zasad ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów, w tym ochrony zasobów przyrody) uwzględniająca zalecenia zawarte w Programie ochrony przyrody nie spowoduje negatywnego oddziaływania założeń Planu na poszczególne chronione gatunki ssaków, gdyż dotychczasowa gospodarka sprzyjała stabilności i rozwojowi populacji poszczególnych gatunków.

Ptaki

W odniesieniu do ptaków PUL w ramach Programu Ochrony Przyrody, zaleca pozostawianie drzew martwych, zamierających oraz niektórych dziuplastych, które nie stwarzają zagrożeń przy pracach leśnych oraz dla osób poruszających się po wyznaczonych szlakach turystycznych i ścieżkach przyrodniczych.

Głuszec

Od 2009 roku Północnopodlaskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (PTOP), we współpracy z kilkunastoma nadleśnictwami realizuje program "Krajowy Program Ochrony Głuszca", którego celem jest zachowanie głuszca w jego naturalnych ostojach w Polsce. Wspólnie z nadleśnictwami wykonywana jest czynna ochrona tego ptaka. Przede wszystkim kształtowane są biotopy poprzez utrzymywanie początkowego etapu sukcesji, koszenie łąk, trzebieże w drzewostanach, odtwarzanie mokradeł oraz usuwanie podszytów z czeremchy amerykańskiej i dębu czerwonego, które niszczą borówczyska, jak też usuwanie lub wymianie grodzień z siatki drucianej na płoty żerdziowe. Najważniejszym i podstawowym elementem programu są działania związane z czynną ochroną ostoi, polegające na kształtowaniu biotopu oraz redukcji drapieżników. Działania projektu realizowanego w całej Polsce to także monitoring krajowej populacji głuszca, ocena jakości biotopów 39 ostoi głuszcowych metodą HSI.

W związku z utworzeniem na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia dwóch stref ochrony głuszca należy przestrzegać poniższych zasad prowadzenia gospodarki leśnej w odniesieniu do tego gatunku:

W granicach stref ochronnych obejmujących miejsca rozrodu i regularnego przebywania ptaków w strefie całorocznej w okresie całego roku, a w strefie ochrony okresowej, czasowo zabronione jest:

- przebywanie osób, z wyjątkiem właściciela nieruchomości objętej strefą ochrony oraz osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochrony oraz osób wykonujących prace na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub zarządcą;
- wycinanie drzew lub krzewów;
- dokonywanie zmian stosunków wodnych, jeżeli nie jest to związane z potrzebą ochrony poszczególnych gatunków;
- wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji.

Ponadto w celu ochrony miejsc lęgowych i miejsc żerowania zaleca się:

- ograniczenie i ukierunkowanie ruchu turystycznego w miejscach stałego gniazdowania w okresie wyprowadzania lęgów;
- przywracanie właściwych stosunków wodnych w lasach i w ich sąsiedztwie;
- ograniczenie stosowania pestycydów i insektycydów;
- pozostawianie drzew dziuplastych.

Głuszec to gatunek wrażliwy na zmiany zachodzące w środowisku, preferujący zwarte kompleksy leśne z urozmaiconym podszytem i runem leśnym.

W odniesieniu do obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002, zgodnie z obowiązującym Planem zadań ochronnych (PZO) dla ochrony głuszca wskazano działania polegające na dążeniu do obniżenia wskaźnika zadrzewienia do przedziału wartości 0,6 – 0,7 w trakcie trzebieży późnych. Określenie tego wskaźnika winno następować 1 raz na 10 lat w trakcie prac inwentaryzacyjnych do Planu urządzenia lasu. W wydzieleniach z siedliskiem głuszca, gdzie planuje się przeprowadzenie trzebieży późnych, wskaźnik ten został określony i wynosi obecnie 0,8. Na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia (w trakcie poprzedniego okresu gospodarczego) w oddziałach, w których stwierdzono występowanie głuszca prowadzone były trzebieże mające na celu obniżenie zwarcia tych drzewostanów do wartości 0,7 lub

niższej. W obrębie wyznaczonych wcześniej biogrup młodego pokolenia usunięto również nadmierną ilość podrostu i podszytu, a młode pokolenie o odpowiedniej wartości hodowlanej pozostawiono w celu wytworzenia w przyszłości nowego pokolenia drzewostanu. Dodatkowo wpłynęło to pozytywnie na warunki bytowania głuszca.

Należy jednak podkreślić, w drzewostanach tych zaobserwowano narastające występowanie uszkodzeń od szkodników wtórnych. Uszkodzenia te spowodowały powstanie w tych drzewostanach lokalnych luk, w których zadrzewienie znacząco spadło, a nasilająca się presja kornika drukarza, wymusza dalsze zwiększenie rozmiaru cięć przedrębnych (TP), co jest zgodne z zaprojektowanymi w PZO działaniami ochronnymi w odniesieniu do głuszca. Założone w PZO optymalne zadrzewienie dla głuszca (0,6), zostanie docelowo osiągnięte w trakcie obowiązywania obecnego PUL dla Nadleśnictwa Jeleśnia.

Podsumowując powyższe analizy należy jednoznacznie stwierdzić, że wykonanie zaprojektowanych w PUL zadań gospodarczych w stosunku do głuszca umożliwi osiągnięcie wymaganego przedziału wskaźnika zadrzewienia.

Należy podkreślić, że w przypadku zwierząt, a w szczególności ptaków, oddziaływanie zaplanowanych zabiegów należy rozpatrywać w odniesieniu do większych obszarów. Zabiegi z zakresu użytkowania rębego w przypadku niektórych gatunków ptaków w ujęciu miejscowym mogą przejściowo oddziaływać negatywnie poprzez przekształcenie ich środowiska bytowania, jednak w skali całego Nadleśnictwa nie nastąpi zmniejszenie powierzchni siedlisk ich bytowania.

Orzeł przedni

Innym bardzo istotnym gatunkiem ptaka na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia jest orzeł przedni. Jest to jest największy polski orzeł. W odniesieniu do orła przedniego w PUL wyznaczono jedną strefę ochrony całorocznej i okresowej. Orzeł przedni należy do drapieżnych gatunków szponiastych. W Polsce dawniej rozpowszechniony, obecnie skrajnie nieliczny ptak lęgowy. Występuje głównie w Karpatach – przede wszystkim w Tatrach, Pieninach, Beskidzie Niskim i Sądeckim i Bieszczadach. Zasiedla gęste lasy z dużym udziałem jodły i góry, rzadko odwiedzane przez człowieka. W górach z półkami skalnymi i innymi wysoko położonymi punktami do obserwacji terenu lub na założenie gniazda. Najczęściej widuje się je pojedynczo lub w parach, a tam, gdzie gniazdują, są spotykane przez cały rok. Poza okresem lęgowym prowadzą one bowiem osiadły tryb życia i rzadko przemierzają większe odległości. W Polsce jest to gatunek regularnie zimujący, nielicznie lęgowy. Gniazduje na niedostępnych półkach skalnych w górach oraz na drzewach na nizinach. Na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia istotne dla orła przedniego są następujące siedliska przyrodnicze: 9110 kwaśne buczyny, 9130 żyzne buczyny, 91E0 (łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe) oraz 9410 (górnoreglowe acydofilne świerczyny karpackie). Zagrożeniami dla orła przedniego są na terenie naszego kraju głównie czynniki antropogeniczne i naturalne (w tym turystyka, prace leśne, drapieżnictwo oraz chemiczne skażenie środowiska).

W wyniku analizy oddziaływania PUL na populacje ww. gatunków ptaków strefowych nie stwierdzono negatywnego wpływu zaplanowanych zabiegów gospodarczych, na utrzymanie właściwego stanu ochrony ich warunków bytowych. Podsumowując należy jednoznacznie stwierdzić, że PUL w swych zapisach w żaden sposób nie narusza funkcjonowania populacji głuszca i orła przedniego. Gospodarka leśna prowadzona przez Nadleśnictwo Jeleśnia, a oparta na podstawach ekologicznych, wspomaga kształtowanie odpowiednich warunków do ich występowania.

Ochrona gatunków ptaków obejmuje także ochronę ich siedlisk, czyli obszarów stale lub okresowo wykorzystywanych przez dany gatunek. Stwarzać należy również dogodne warunki bytowania dla gatunków ptaków związanych ze środowiskiem wodnym poprzez ochronę oczek i cieków wodnych oraz ochronę siedlisk lęgowych, na których nie projektowano zabiegów gospodarczych lub planowano pielęgnację drzewostanów.

Gatunki ptaków będących przedmiotem ochrony w zasięgu Nadleśnictwa ze względu na zajmowane biotopy można podzielić na:

- ptaki związane ze środowiskiem wodnym;
- ptaki środowisk polnych i łąkowych;
- ptaki leśne.

Zapisy PUL nie mają bezpośredniego wpływu na siedliska wodne oraz polno-łąkowe, ponieważ dla gruntów nieleśnych Plan nie określa żadnych wskazówek gospodarczych.

Bardzo istotnymi gatunkami z punktu widzenia ochrony przyrody są występujące w Nadleśnictwie **dzięcioły**, z których duże znaczenie ma dzięcioł czarny. Ze względu na fakt, że wykluwa on dziuple, jest gatunkiem kluczowym dla funkcjonowania populacji wielu innych zwierząt, które je zasiedlają (np. nietoperzy).

W tym miejscu należy również wspomnieć o 4 gatunkach ptaków (włochatka, puchacz, sóweczka, puszczyk uralski), które według najnowszych danych eksperckich, występują poza terenem Nadleśnictwa Jeleśnia. Jednakże w przypadku stwierdzenia (w trakcie obowiązywania PUL) ww. gatunków, może wystąpić potencjalne oddziaływanie zaplanowanych zabiegów na te ptaki.

W wyniku analizy oddziaływania PUL na populacje gatunków ptaków nie stwierdzono negatywnego wpływu zaplanowanych zabiegów gospodarczych, na utrzymanie właściwego stanu ochrony populacji tych gatunków, nie wykazano również istotnych zmian warunków ekosystemów leśnych niezbędnych do rozrodu i wychowu młodych oraz do utrzymania bazy żerowej. PUL zaleca kontynuować rozwieszanie skrzynek lęgowych oraz na większych otwartych przestrzeniach, zostawiać pojedyncze drzewa mogące pełnić rolę czatowni.

W wyniku ogólnej oceny wpływu PUL na zagrożone gatunki ptaków i ich biotopy, stwierdzono, że wszystkie zaplanowane wskazówki gospodarcze mają na celu utrzymanie dotychczasowej powierzchni leśnej i zwiększenie stabilności drzewostanów, a tym samym dążą do utrzymania siedlisk ptaków typowo leśnych oraz związanych z lasami, a niekiedy oddziałują również pozytywnie na pozostałe siedliska (nieleśne), wraz z powiązanymi z nimi gatunkami. Uwzględniając powyższe dane, oddziaływanie zapisów Planu na populację gatunków ptaków należy ocenić jako neutralne.

PUL w ramach Programu Ochrony Przyrody, zaleca pozostawianie drzew martwych, zamierających oraz niektórych dziuplastych, które nie stwarzają zagrożenia przy pracach leśnych oraz dla osób poruszających się po wyznaczonych szlakach turystycznych i ścieżkach przyrodniczych.

W przypadku zwierząt, a w szczególności ptaków (w tym głuszca i orla przedniego), oddziaływanie zaplanowanych zabiegów należy rozpatrywać w odniesieniu do większych obszarów. Zabiegi z zakresu użytkowania rębego w przypadku niektórych gatunków ptaków w ujęciu miejscowym mogą przejściowo oddziaływać negatywnie poprzez przekształcenie ich środowiska bytowania, jednak w skali całego Nadleśnictwa nie nastąpi zmniejszenie powierzchni siedlisk ich bytowania.

Płazy i gady

Skuteczna ochrona płazów i gadów jest ściśle związana z ochroną ich środowiska życia. Szczególnie dotyczy to płazów, dla których wszelkie małe zbiorniki wód powierzchniowych, służące do rozrodu form dorosłych są kolebkami następnych pokoleń. Należy zabezpieczać wszelkie małe zbiorniki wodne, gdyż ich brak może spowodować zupełne wymarcie płazów na terenach pozbawionych oczek wodnych. Bardzo groźna dla płazów i gadów jest chemizacja rolnictwa. Czynnikiem, który również masowo wyniszcza te grupy zwierząt jest ruch kołowy, co roku, zwłaszcza w okresie godowym ogromna ich liczba ginie na drogach. Należy zastanowić się nad formą oznakowania i zabezpieczenia tych odcinków dróg.

Płazy stanowią ważną część składową ekosystemów leśnych Nadleśnictwa. z powodu swej wyjątkowej wrażliwości na negatywne zmiany zachodzące w środowisku naturalnym, mogą one spełniać rolę bioindykatorów, czyli wskaźników informujących o negatywnych zmianach zachodzących w środowisku.

Spośród gatunków płazów na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia obserwowano **kumaka górskiego**, stanowiącego przedmiot ochrony w istniejących obszarach Natura 2000. W celu doskonalenia działań w zakresie ochrony kumaka górskiego i innych gatunków płazów należy pozostawiać w miarę możliwości w stanie nienaruszonym istniejące stawy, oczka

wodne, rozlewiska, bagienka i młaki, stanowiące ich naturalne środowisko bytowania i rozrodu. Należy jednocześnie zaznaczyć, że występujące w zasięgu działania Nadleśnictwa Jeleśnia gatunki płazów są zwierzętami wodno-lądowymi, rozmnażającymi się w wodzie a żyjącymi, z nielicznymi wyjątkami przede wszystkim na lądzie.

Gady - ochrona tej grupy zwierząt według zapisów POP nierozłącznie związana jest z ochroną ich naturalnych siedlisk. Spośród gatunków gadów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jeleśnia obserwowano: jaszczurkę zwinkę, jaszczurkę żyworodną, padalca zwyczajnego, zaskrońca zwyczajnego i żmiję zygzakowatą.

Występowaniu gadów sprzyjają wychodnie skalne, pryzmy kamieni, murki, uformowane w stosy gałęzie jak również odsłonięte murawy kserotermiczne szczególnie z występującymi jednocześnie formami skalnymi oraz nieużytki.

W Programie ochrony przyrody w zakresie ochrony płazów i gadów za ważne uznano:

- ochronę zbiorników wodnych stanowiących miejsca ich rozrodu;
- umiejętnie pogłębianie zbiorników, które uległy eutrofizacji, zapobieganie zanieczyszczeniu zbiorników, zapobieganie melioracji (wysuszeniu);
- tworzenie nowych zbiorników i tworzenie dodatkowych miejsc zimowania;
- łagodzenie skutków działalności antropogenicznej;
- pozostawianie martwego drewna, układanie stosów gałęzi i liści w rejonie zbiorników wodnych;
- pozostawianie karp korzeniowych wywrotów i wiatrowałów za wyjątkiem sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu ludzi;
- w razie potrzeby przenoszenie głównie z kolein w trakcie prowadzenia prac polegających na modernizacji duktów/dróg leśnych do najbliższego zbiornika wodnego (koleina wypełniona wodą, rów z wodą nie poddawany przebudowie),
- podczas remontu dróg zadbać o pozostawienie przy utwardzonym pasie drogowym miejsca na stagnującą wodę, a przy organizacji zrywki i transportu drogę należy podzielić na część utwardzoną (użytkową) i część nieutwardzoną, (gruntową dla kumaka górskiego);
- przy wyznaczaniu szlaków zrywkowych oraz wykonywaniu cięć, omijać tereny podmokłe, w których stwierdzono występowanie chronionych gatunków płazów;
- utrzymywanie trwałej roślinności krzewiastej i drzewiastej wzdłuż cieków wodnych.

Program Ochrony Przyrody w odniesieniu do gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Jeleśnia zaleca w miejscach obserwacji rzadkich i cennych gatunków gadów, pozostawianie stosów gałęzi, w celu stworzenia dogodnych warunków ich bytowania i ochrony.

Dla występujących na obszarze Nadleśnictwa Jeleśnia gatunków płazów i gadów racjonalnie prowadzona gospodarka leśna nie stwarza zagrożenia stabilności populacji. Umożliwia natomiast zachowanie istotnych siedlisk dla poszczególnych gatunków. Realizacja zapisów PUL nie wpłynie negatywnie na występujące w Nadleśnictwie Jeleśnia płazy i gady, jak również na siedliska, w których występują.

Owady

Spośród owadów na szczególną uwagę zasługuje **biegacz urozmaicony**, którego obecność stwierdzono na gruntach Nadleśnictwa Jeleśnia. Działania zaprojektowane w PUL dla Nadleśnictwa Jeleśnia nie zagrażają siedliskom, na których występuje ten gatunek. Biorąc to pod uwagę zapisy PUL należy uznać za neutralne.

Działania dotyczące fauny bezkręgowców polegają na ochronie pierwotności i naturalności siedlisk oraz naturalnych procesów w nich zachodzących. Ochronie powinny podlegać zarówno siedliska gatunków, w których stwierdzono ich obecność, jak również miejsca ich potencjalnego występowania. Działania w zakresie ochrony potencjalnych miejsc występowania cennych gatunków bezkręgowców powinny skupiać się na:

- właściwym kształtowaniu stref ekotonowych na granicy las-pole, las-woda;
- ochronie śródleśnych oczek wodnych, torfowisk i wysięków wodnych;
- pozostawianiu drzew dziuplastych i z widocznymi wypróchnieniami do ich naturalnego rozpadu;
- pozostawianiu kęp starodrzewu do naturalnego rozpadu;

- pozostawianiu w drzewostanach zdrowych, niezagrożonych przez szkodliwe owady leśne i grzyby patogeniczne posuszu jałowego.

Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem zaleceń zawartych w Programie ochrony przyrody nie spowoduje negatywnego oddziaływania założeń Planu na poszczególne chronione gatunki owadów i innych bezkręgowców. Dotychczasowa gospodarka nie spowodowała zagrożeń dla stabilności i rozwoju populacji poszczególnych gatunków.

Organizmy związane z martwym i rozkładającym się drewnem

Ochrona organizmów związanych z martwym i rozkładającym się drewnem (ksylofagów) zgodnie z zapisami Programu Ochrony Przyrody powinna być realizowana poprzez zapewnienie odpowiedniej ilości drewna do naturalnego rozkładu, bez narażania drzewostanów na opanowanie przez szkodniki wtórne lub choroby grzybowe.

Organizmy związane z martwym drewnem można podzielić na saproksylobionty i saproksylofile. **Saproksylobionty** to organizmy w sposób bezwzględny (obligatoryjny) związane stale lub w jakimś momencie swojego cyklu życiowego z martwym drewnem lub organizmami żyjącymi na nim. **Saproksylofile** to organizmy w sposób fakultatywny związane ze środowiskiem martwego drewna. Saproksylobionty i saproksylofile to niezwykle zróżnicowane grupy organizmów posiadające przedstawicieli w różnych jednostkach taksonomicznych (mało gatunków wśród kręgowców, roślin naczyniowych, natomiast bardzo dużo wśród stawonogów i grzybów).

Do głównych funkcji martwego drewna można zaliczyć:

- źródło pożywienia dla różnych grup organizmów;
- miejsce schronienia, kryjówki sezonowej, dobowej; miejsce wzrostu; miejsce zdobywania pożywienia, zalotów, składania jaj, wychowu potomstwa;
- modyfikacja warunków siedliskowych i wpływ na organizmy żyjące w najbliższym otoczeniu (nasłonecznienie, topografia);
- modyfikacja krążenia pierwiastków w ekosystemie leśnym;
- magazynowanie węgla, pośrednio wpływ na globalny klimat;
- wpływ na produktywność ekosystemu leśnego przez dostarczanie pierwiastków, związków odżywczych i wody.

Współczesna ochrona lasu uznaje za uzasadnione pozostawianie w lesie części drewna do naturalnego rozkładu. W tym celu w Planie urządzenia lasu przy cięciach uprzątkujących zaprojektowano pozostawienie 5% powierzchni drzewostanu do naturalnej śmierci. Duże zasoby martwego drewna na gruntach Nadleśnictwa znajdują się w rezerwatach przyrody. W toku inwentaryzacji stwierdzono w Nadleśnictwie znaczne zasoby martwego drewna, szczególnie na powierzchniach pozrębowych z odnowieniem naturalnym, co oddziałuje pozytywnie na zachowanie bioróżnorodności i bezpośrednio przekłada się na wzrost bogactwa owadów, grzybów i innych pożytecznych mikroorganizmów. Pozostawianie rozkładającego się drewna wpłynie dodatnio na zwiększenie jego ilości w lesie, dzięki czemu nastąpi intensyfikacja ochrony różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych. Wpływ zapisów Planu na organizmy związane z martwym drewnem będzie jednoznacznie pozytywny.

Wykonywanie niektórych zaplanowanych zabiegów gospodarczych i hodowlanych (odnowienia, rębnie) może wiązać się z krótkoterminowymi zmianami w zajmowanych przez zwierzęta biotopach, jednakże oddziaływanie Planu średnio- i długookresowe będzie pozytywne, gdyż jak wykazała analiza realizacja zapisów PUL przyniesie korzystne pod względem przyrodniczym zmiany w strukturze drzewostanów, a poszczególne gatunki zwierząt mają możliwość migracji, poszukiwania i wyboru nisz ekologicznych. Rębnie stopniowe ze względu na wydłużony (20-40 lat) okres zastępowania drzewostanu młodym pokoleniem drzew nie wpływają istotnie krótko- i średnioterminowo na bytowanie zwierząt, a w długim okresie czasu oddziałują pozytywnie, gdyż prowadzą do powstawania drzewostanów o dużym zróżnicowaniu gatunkowym, strukturalnym i wiekowym, stwarzając dogodne warunki bytowania wielu gatunków zwierząt. Rębnie złożone (szczególnie III, IV, V) sprzyjają powstawaniu naturalnego odnowienia o składzie gatunkowym zgodnym z gospodarczym typem drzewostanu. Odnowienie naturalne również stwarza długoterminowo korzystne warunki bytowania zwierząt, gdyż przyczynia się do ukształtowania drzewostanów o dużym zróżnicowaniu gatunkowym, strukturalnym i wiekowym. Inwentaryzacja chronionych gatunków, zalecenia ochronne, zalecenia pozostawiania martwego drewna pozwalają twierdzić, że

wpływ Planu na chronione i rzadkie gatunki roślin i zwierząt jest pozytywny i długoterminowy. Pozytywny wpływ zapisów PUL dla Nadleśnictwa Jeleśnia na zwierzęta, biorąc pod uwagę wszystkie zabiegi i zalecenia wynika z faktu, iż w wyniku ich realizacji na obszarze Nadleśnictwa Jeleśnia zachowana zostanie mozaika różnorodnych biotopów, odpowiadających bardzo zróżnicowanym preferencjom poszczególnych gatunków zwierząt. W wyniku realizacji zabiegów zamieszczonych w PUL, zwłaszcza dostosowaniu drzewostanów do optymalnego, naturalnego składu gatunkowego na obszarze Nadleśnictwa będą zapewnione warunki bytowania dla gatunków związanych zarówno z drzewostanami jak również z zadrzewieniami, otwartymi powierzchniami śródleśnymi i siedliskami polno-łąkowymi. Racjonalnie prowadzona gospodarka leśna w oparciu o zapisane w PUL zabiegi, uwzględniająca zalecenia zawarte w Programie Ochrony Przyrody nie spowoduje negatywnego oddziaływania założeń Planu na poszczególne chronione gatunki. Wynika to z faktu prowadzenia działań gospodarczych zgodnie z zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zakładającej zachowanie i pomnażanie zasobów leśnych oraz z faktu, że PUL zwraca szczególną uwagę na ochronę bioróżnorodności. Ochrona różnorodności biologicznej jest realizowana w oparciu o obowiązujące w Lasach Państwowych zarządzenia i instrukcje, w tym ZHL i IOL nakładające obowiązek zachowywania zasad:

- trwałości lasów i ciągłości wykorzystania ich wielostronnych funkcji;
- powiększania zasobów leśnych i wzmagania ich korzystnego wpływu na warunki życia człowieka i funkcjonowanie całości przyrody;
- powszechnej ochrony lasów.

Nadleśnictwo prowadzi własnymi siłami ciągłą inwentaryzację przyrodniczo-leśną odnośnie występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt, umożliwi to realizację w przyszłości wielu aspektów ochrony przyrody w oparciu o rozpoznane miejsca stałego występowania lub przebywania poszczególnych gatunków.

Zalecenia ochronne zawarte w Programie Ochrony Przyrody pozwalają twierdzić, że wpływ Planu urządzenia lasu na chronione gatunki zwierząt jest pozytywny.

6.5.3.2. Oddziaływanie PUL na chronione i rzadkie gatunki roślin

Na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia zostały odnotowane różne gatunki **roślin** objęte ochroną ścisłą i częściową, w tym **gatunki specjalnej troski**, dla których zaplanowano odpowiednie zabiegi ochronne.

Do gatunków specjalnej troski na gruntach Nadleśnictwa należą: tojad morawski, tocja karpacka, czosnek syberyjski, storczyk męski, widłoząb zielony. W przypadku wielu ww. gatunków w PUL nie planowano żadnych zadań gospodarczych, zaś w niektórych wydzieleniach zaprojektowano zabiegi pielęgnacyjne.

Należy podkreślić, że zgodnie z zaleceniem RDOŚ stanowiska gatunków roślin specjalnej troski, (tojad morawski, tocja karpacka, czosnek syberyjski, storczyk męski, widłoząb zielony), zostaną wydzielone w formie osobliwości przyrodniczych i trwale wyłączone z planowania zabiegów gospodarczych. W PUL wydzielanie (stanowisk ww. gatunków roślin) w formie osobliwości widoczne jest na mapie form ochrony przyrody (FOP). Założeniem zapisu w PZO jest oznaczanie stanowisk tych gatunków w trakcie prac leśnych, np. podczas składowania gałęzi, potencjalnej zrywki, tak aby zabezpieczyć stanowiska ww. gatunków roślin specjalnej troski. Opisane sposoby postępowania mają zapobiec pogorszeniu stanu siedlisk, na których one występują oraz wskazują, jak zapobiegać ich niszczeniu i uszkodzaniu.

W Planie urządzenia lasu zestawione zostały ponadto wyniki wykonywanych dotychczas inwentaryzacji gatunków chronionych i rzadkich. Informacje o nich zostały zamieszczone w opracowany PUL, przekazany do dyspozycji pracowników terenowych LP w formie dodatkowego załącznika do Programu ochrony przyrody (w postaci wyciągów z POP zestawionych dla poszczególnych leśnictw) oraz załącznika do Prognozy, ze względu na **dane wrażliwe**.

Brak jest obecnie szczegółowej inwentaryzacji występowania gatunków naczyniowych rzadkich, tj. takich, których siedliska występują w Nadleśnictwie w rozproszeniu, na niewielkich powierzchniach lub na skraju zasięgu. Zestawienie pełnej listy roślin na tak dużym obszarze, jak omawiane Nadleśnictwo jest bardzo trudne i wymaga wieloletnich prac florystycznych. Informacje na temat gatunków rzadkich zamieszczono we właściwych dla lokalizacji wyciągach z POP dla leśniczych.

Działaniem ochronnym wpływającym pozytywnie na poszczególne chronione i rzadkie gatunki roślin jest wyłączenie fragmentów powierzchni (z ich stanowiskami) z gospodarowania poprzez zapisy o ich ochronie. Bardzo istotny z punktu widzenia ochrony roślin jest zapis, aby na bieżąco inwentaryzować nowe i aktualizować zasięg istniejących stanowisk roślin chronionych. W przypadku stwierdzenia występowania wymienionych w POP innych stanowisk gatunków chronionych, miejsca ich występowania należy objąć szczególną ochroną i prowadzić coroczny monitoring ich stanu (np. potwierdzenie występowania, data, liczba osobników).

W przypadku pozostałych gatunków roślin występujących pospolicie w Nadleśnictwie Jeleśnia, w PUL zaplanowana jest racjonalnie prowadzona gospodarka leśna, która nie wpłynie na stan ich populacji.

Monitoring lasu służy ocenie stanu zdrowotnego lasu i jego bogactwa przyrodniczego, pozwalając sygnalizować pojawiające się negatywne zmiany w ekosystemach leśnych, a tym samym podejmować działania zapobiegające rozszerzaniu się negatywnych procesów. Ocena stanu lasu i śledzenie zmian w zakresie różnorodności biologicznej i wielkości zasobów leśnych przyczynia się do skutecznego stosowania działań zapewniających ochronę i naturalizację ekosystemów leśnych oraz przeciwdziałania ewentualnym zagrożeniom poprzez właściwą ich diagnozę. W związku z powyższym monitorowanie skutków realizacji postanowień przedmiotowego Planu dla Nadleśnictwa Jeleśnia, powinno być prowadzone przez organ nadzorujący w cyklu 10 letnim, z wykorzystaniem metodyki kontroli kompleksowej Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego.

Do monitorowania realizacji zadań PUL wykorzystuje się istniejący system kontroli Lasów Państwowych, w tym funkcjonujący w RDLP Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego, który przeprowadza okresowe kontrole kompleksowe.

Należy również ewentualne wyniki monitoringu zamieszczać w tabelach zawartych w wyciągach z Programu Ochrony Przyrody przekazanych do poszczególnych leśnictw. Wyniki monitoringu zawierać powinny notatki służbowe (wykonywane zgodnie z Instrukcją Ochrony Lasu), które należy przechowywać w Programie Ochrony Przyrody.

Zaleca się, aby w miejscach występowania gatunków chronionych lub rzadkich, prace związane z pozyskaniem drewna i jego zrywką, przeprowadzaniem cięć pielęgnacyjnych realizować w sposób pozwalający uniknąć dużych zniszczeń runa, ściółki i gleby. Przykładem może być np. planowanie pozyskania zimą, przy pokrywie śnieżnej, wyznaczanie szlaków zrywkowych z ominięciem stanowisk roślin chronionych. Zastosowanie tych cięć podyktowane jest koniecznością odsłaniania podrostów i naltów, i projektowane jest w drzewostanach, w zaawansowanej fazie klasy odnowienia.

W ramach aktualizacji Programu Ochrony Przyrody należy również na bieżąco inwentaryzować nowe i weryfikować zasięg istniejących stanowisk roślin chronionych.

Ocena wpływu zaprojektowanych w PUL zabiegów gospodarczych na poszczególne gatunki roślin była w większości pozytywna.

Wyżej wymienione zapisy zostaną zrealizowane w postaci wyciągów z POP dla leśniczych. Natomiast ich szczegółowe położenie zostanie przedstawione na mapie przeglądowej form ochrony przyrody, stanowiącej załącznik do POS oraz na mapie walorów przyrodniczo-kulturowych, stanowiącej załącznik do POP.

W wyniku analizy danych stwierdzono również, że dość duża ilość stanowisk roślin chronionych w tym szczególnie cennych i rzadkich występuje w istniejących rezerwatach przyrody, dla których w PUL, nie zaplanowano zabiegów gospodarczych. W pozostałych wydzieleniach, w których zlokalizowano stanowiska roślin chronionych zaplanowano zarówno odnowienia, pielęgnowanie drzewostanów (CW, CP, TW, TP), jak również użytkowanie rębniami, w tym złożonymi. Wpływ zabiegów pielęgnacji drzewostanów oceniono jako jednoznacznie pozytywny, gdyż zabiegi te regulują zwarcie drzewostanów (warunki świetlne dna lasu), zapobiegając zarówno nadmiernemu przegęszczeniu i ocienieniu dna lasu, jak również nadmiernemu przerzedzeniu i związanemu z tym zachwaszczeniu gleby (pielęgnowane drzewostany intensyfikują przyrost). Dodatkowo regulują skład gatunkowy (popierają cenne domieszki), dzięki czemu zapewniają dogodne warunki rozwoju stanowisk roślin chronionych.

W Nadleśnictwie Jeleśnia (w zasięgu terytorialnym LP) na żyznych siedliskach (lasowych) występują niezwykle cenne i rzadkie gatunki storczyków. Są to:

- gnieźnik leśny (*Neottia nidus-avis* (L.) L. C. M. Rich;
- gnieźnik sercowaty, listera sercowata (*Neottia cordata* (L.) Rich.);
- kukulka plamista, storczyk plamisty (*Dactylorhiza maculata* (L.) Soó);
- podkolan biały (*Platanhthera bifolia* (L.) Rich.);
- storczyk męski (*Orchis mascula* L.).

Ochrona storczyków wymaga utrzymania stabilnych warunków siedliskowych (specyficznej kombinacji wielu czynników środowiskowych), gdyż odznaczają się zazwyczaj bardzo niewielką tolerancją na zmianę czynników, takich jak: światło, wilgotność, skład gleby, itp.

W drzewostanach, w których występują stanowiska szczególnie rzadkich i cennych gatunków storczyków, wykonywanie cięć pielęgnacyjnych i rębnych należy prowadzić z umiarkowanym natężeniem (zabiegi o słabej intensywności). W trakcie cięć należy zwracać szczególną uwagę na zinwentaryzowane stanowiska ww. gatunków roślin.

W obszarach Natura 2000 (w zasięgu gruntów Nadleśnictwa Jeleśnia) chronione będą jako przedmioty ochrony następujące rośliny (gatunki specjalnej troski): tojad morawski, tocja karpacka, czosnek syberyjski, storczyk męski, widłoząb zielony.

Należy podkreślić, że zapisy zawarte w PUL nie spowodują zmniejszenia powierzchni siedlisk i arealu występowania ww. gatunków roślin będących przedmiotami ochrony oraz nie wpłyną na aktualny stan ich populacji. Zabiegi gospodarcze nie zaburzą również spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony, których zaprojektowano analizowany obszar Natura 2000. Podsumowując, biorąc pod uwagę charakter zabiegów gospodarczych (odnowień, pielęgnacji drzewostanów, rębni) zaplanowanych w PUL, na obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006, można wnioskować, że zapisy Planu nie stwarzają zagrożenia i nie spowodują negatywnego oddziaływania na ww. analizowane gatunki chronione i ważne dla zachowania

Stanowiska roślin chronionych zostaną zamieszczone w wyciągach POP dla leśniczych oraz na mapach cięć. Z analizy danych wynika, że w części wydzieleni, w których zlokalizowano rzadkie i chronione gatunki roślin, nie zaplanowano zabiegów gospodarczych. Wpływ nieprojektowania zabiegów dla gatunków światłożądnych oceniono, jako obojętny,

gdyż nie spowoduje to istotnych zmian w liczebności i kondycji tych populacji. Również obojętny wpływ na stanowiska roślin chronionych będą miały rębnie złożone, wynika to ze statusu roślin objętych ochroną gatunkową, a także prowadzeniem szlaków zrywkowych w taki sposób, aby nie powodować szkód w ich populacjach. Pozostawienie drzewostanu bez zabiegów będzie miało pozytywny wpływ na gatunki preferujące zacienienie, do których możemy zaliczyć m.in. wawrzynka wilczełyko. Zabiegi użytkowania rębego rębniami złożonymi będą miały obojętny wpływ na cienioznośne gatunki roślin i jednocześnie pozytywny wpływ na gatunki preferujące większy dostęp światła, do których możemy zaliczyć m.in. storczyki. Zabiegi w ten sposób wykonane wpłyną pozytywnie na stabilność ww. czynników środowiskowych.

Pozytywne oddziaływanie PUL na rośliny wynika dodatkowo z założeń zawartych w Programie ochrony przyrody. Zamieszczono w nim zalecenie, aby w miejscach występowania gatunków chronionych lub rzadkich, prace związane z pozyskaniem drewna i jego zrywką oraz przeprowadzaniem cięć pielęgnacyjnych, planować w taki sposób, aby pozwalały uniknąć dużych zniszczeń runa, ściółki, gleby i jednocześnie były dostosowane do okresów najmniejszego zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych.

Są to bardzo istotne zalecenia szczególnie w odniesieniu do wykonywania cięć w rębni stopniowej. Zastosowanie tych cięć podyktowane jest koniecznością odsłaniania podrostów i nalotów i projektowane jest w drzewostanach w fazie zaawansowanej klasy odnowienia.

Podsumowując należy stwierdzić, że realizacja ustaleń PUL nie będzie się wiązała z wystąpieniem jakichkolwiek negatywnych oddziaływań skutkujących trwałym pogorszeniem stanu populacji chronionych gatunków roślin występujących na terenie Nadleśnictwa. Zidentyfikowane w Prognozie oddziaływania mogą, co prawda, wpływać na fluktuacje liczebności i rozmieszczenia populacji gatunków roślin, to jednak na podstawie informacji i ocen zawartych w analizowanym opracowaniu, można przyjąć, że zmiany te nie mają charakteru trwałego - są nieodłącznie związane z fazami rozwoju i rozpadu drzewostanów, a więc z procesami, które zachodzą również w sposób spontaniczny w warunkach naturalnych, bez ingerencji człowieka.

Na podkreślenie zasługuje również fakt uwzględnienia w Planie urządzenia lasu zastosowania działań minimalizujących możliwość wystąpienia ewentualnych negatywnych oddziaływań wynikających między innymi ze sposobu prowadzenia prac leśnych.

W oparciu o wyniki analiz dotyczących rodzaju, rozmieszczenia przestrzennego i sposobu wykonania czynności gospodarczych przewidzianych w PUL, można stwierdzić, że mimo okresowych fluktuacji, stanowiska chronionych gatunków roślin oraz związane z nimi siedliska będą utrzymane we właściwym stanie ochrony.

Bieżąca inwentaryzacja chronionych gatunków prowadzona przez służbę leśną, zalecenia ochronne, zalecenia pozostawiania martwego drewna, pozwalają twierdzić, że wpływ Planu na chronione i rzadkie gatunki roślin jest pozytywny i długoterminowy.

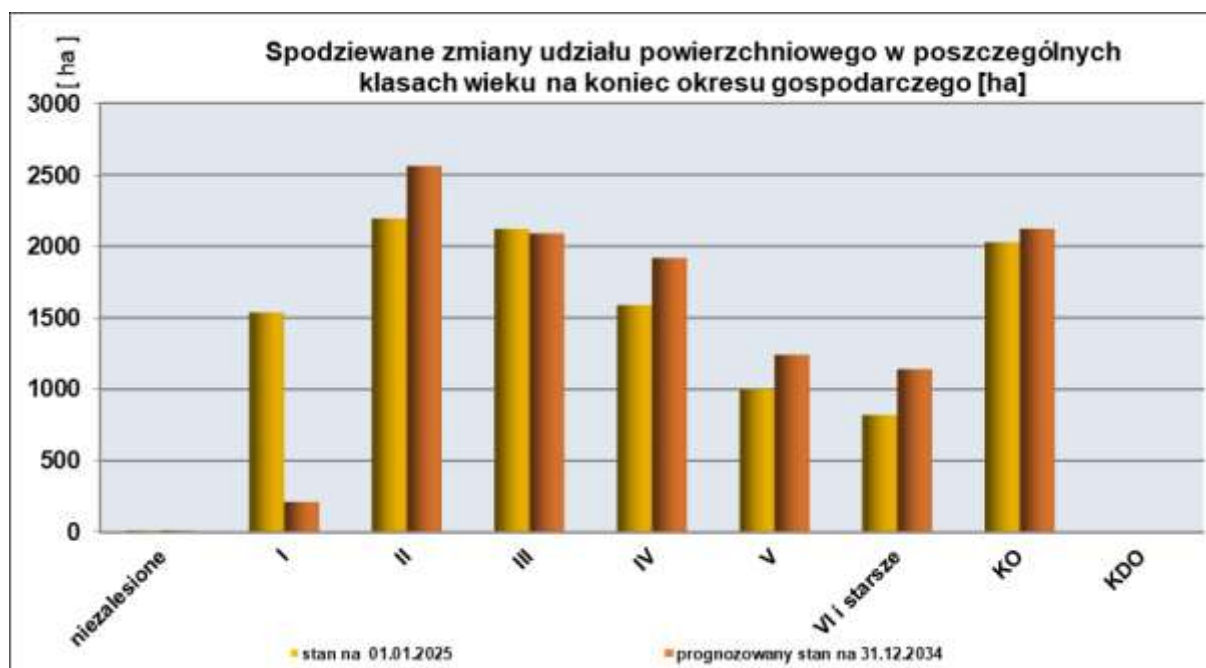
6.5.4. Oddziaływanie PUL na siedliska chronionych gatunków roślin i zwierząt

Nadleśnictwo Jeleśnia stwarza dogodne warunki bytowania dla gatunków zwierząt oraz egzystencji roślin związanych ze środowiskiem wodnym poprzez ochronę oczek i cieków wodnych oraz ochronę siedlisk bagiennych, w tym siedlisk łęgowych, na których często nie projektowano zabiegów gospodarczych lub planowano pielęgnację drzewostanów.

Gospodarka leśna nie oddziałuje bezpośrednio na gatunki środowisk polnych i łąkowych, gdyż na gruntach nieleśnych nie projektuje się zabiegów gospodarczych. W obecnym dziesięcioleciu nie przeznaczono również gruntów do zalesienia w związku z tym powierzchnia biotopów istotnych dla tej grupy roślin i zwierząt nie ulegnie zmniejszeniu.

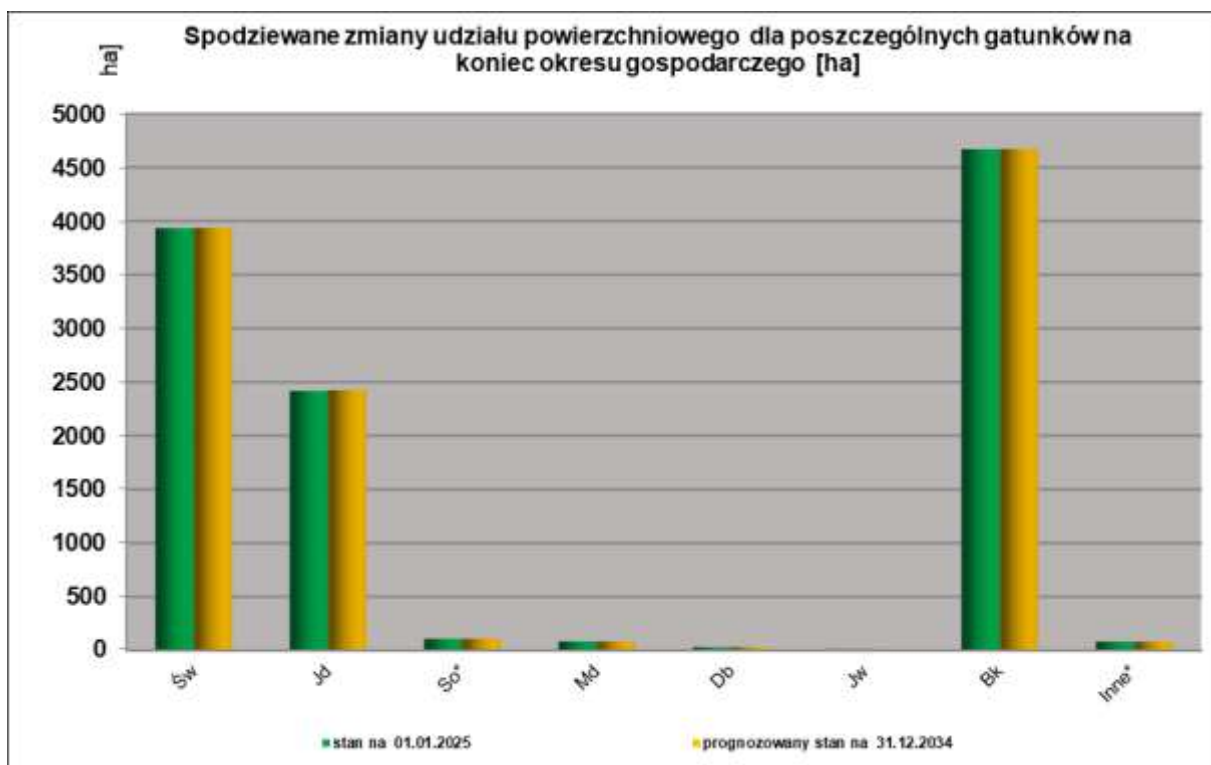
Gospodarka leśna w znacznym stopniu wpływa natomiast na gatunki związane ze środowiskiem leśnym. W przypadku gatunków zwierząt, których areal występowania jest bardzo duży (liczne gatunki ptaków) lub gatunków roślin i zwierząt, dla których nie można było określić precyzyjnie miejsc występowania, o wpływie zaplanowanych zabiegów można wnioskować na podstawie spodziewanych zmian powierzchni siedlisk ich bytowania. Bardzo ważnym elementem tych siedlisk jest drzewostan. Dla gatunków, które mają ściśle preferencje siedliskowe, np. występują tylko w starych drzewostanach bukowych, istotne jest, aby nie wystąpiło znaczące zmniejszenie powierzchni tych siedlisk. Ocena wpływu zaplanowanych zabiegów na siedliska roślin i zwierząt związanych ze środowiskiem leśnym jest możliwa poprzez analizę przewidywanych zmian struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów.

Na podstawie sporządzonej „powierzchniowej i miąższościowej tabeli klas wieku według gatunków panujących” na koniec okresu gospodarczego można wywnioskować, że realizacja Planu urządzania lasu przyniesie korzystne pod względem przyrodniczym zmiany w strukturze drzewostanów. Spodziewane zmiany udziału powierzchniowego w poszczególnych klasach wieku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9. Spodziewane zmiany udziału powierzchniowego klas wieku na koniec okresu gospodarczego

Z analizy danych wynika, że w następstwie realizacji PUL największe zmiany w strukturze drzewostanów nastąpią w starszych klasach wieku – znaczny wzrost powierzchni KO oraz IV, V i VI klasy wieku. W pozostałych przypadkach czynnikiem decydującym o zmianie wielkości zajmowanego arealu będzie głównie proces naturalnego dojrzewania (starzenia się) drzewostanów.

Wykres 10. Spodziewane zmiany udziału powierzchniowego gatunków panujących na koniec okresu gospodarczego

* Gatunki zestawione łącznie: **So*** to: So, So.c, **Inne*** to: Gb, Js, Brz, Dg, Db.c, Ol, Ol.s, Os, Tp, Lp, Wb

Wykres 11. Spodziewane zmiany udziału miąższościowego gatunków panujących na koniec okresu gospodarczego

* Gatunki zestawione łącznie: **So*** to: So, So.c, **Inne*** to: Gb, Js, Brz, Dg, Db.c, Ol, Ol.s, Os, Tp, Lp, Wb

Analiza spodziewanych zmian w strukturze gatunkowej drzewostanów wykazała, że skład gatunkowy drzewostanów Nadleśnictwa Jeleśnia ulegnie niewielkim zmianom. Spodziewane zmiany udziału powierzchniowego i miąższościowego dla poszczególnych gatunków przedstawiono obrazowo na powyższych wykresach.

Przeprowadzona analiza spodziewanych zmian struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów pozwala przyjąć, że na skutek realizacji Planu urządzenia lasu nie zostaną uszczuplone powierzchnie biotopów dla gatunków roślin i zwierząt obecnie występujących na terenie Nadleśnictwa Jeleśnia. Dostępność nisz ekologicznych dla poszczególnych gatunków zmieniać się będzie mozaikowo w czasie, wraz z przemianą faz rozwojowych lasów, regulowanych w ramach prac gospodarczych i hodowlanych.

6.5.5. Oddziaływanie PUL na wodę

Las działa, jako naturalny filtr wody jednocześnie pełniąc funkcje wodochronne. Zapisy Planu urządzenia lasu przewidują wyznaczenie znacznych powierzchni lasów wodochronnych w miejscach położonych nad brzegami cieków wodnych. PUL zaleca ochronę śródleśnych źródeł, młak i torfowisk. W Nadleśnictwie nie przewiduje się wykonywania zabiegów prowadzących do pogorszenia stosunków wodnych. Zabiegi rębne w krótkim i średnim okresie czasu nie mają istotnego wpływu na wodę ze względu na proces zastępowania drzewostanu dojrzałego młodym pokoleniem. W Nadleśnictwie Jeleśnia funkcje wodochronne, regulacja stosunków wodnych, ograniczenie i spowolnienie spływu powierzchniowego, spowolnienie topnienia śniegu, a co za tym idzie zapobieganie powstawaniu powodzi, realizowane są poprzez zabiegi pielęgnacyjne, odnowienia, rębnie oraz przebudowę drzewostanów głównie w perspektywie długoterminowej, poprzez utrzymywanie trwałej pokrywy roślinnej filtrującej i magazynującej wodę. Realizacja założeń Planu w zakresie zachowania zasobów wodnych, pełnienia funkcji wodochronnych oraz retencji wody przyczyni się do stabilizacji lub poprawy warunków wodnych na gruntach Nadleśnictwa, w związku z powyższym wpływ założeń Planu na stosunki wodne należy uznać za dodatni.

6.5.6. Oddziaływanie PUL na powietrze

Las działa, jak naturalny filtr powietrza, wychwytujący cząsteczki pyłów, sadzy i innych szkodliwych substancji gazowych zanieczyszczających powietrze. Lasy będąc głównym producentem tlenu, pochłaniają jednocześnie znaczne ilości dwutlenku węgla. Sprzyja temu bogactwo roślin i trwale utrzymywanie pokrywy roślinnej. Zabiegi rębne w krótkim i średnim okresie czasu nie mają istotnego wpływu na powietrze ze względu na proces zastępowania drzewostanu dojrzałego młodym pokoleniem. W długiej perspektywie czasu rębnie w powiązaniu z realizowanym przy ich pomocy procesem przebudowy, pielęgnacji drzewostanów oraz przede wszystkim odnowienia mają pozytywny wpływ na powietrze dzięki zachowaniu i pomnażaniu zasobów leśnych przyczyniając się do poprawy parametrów powietrza. Wszelkie działania gospodarcze przewidziane w Planie opierają się na zasadach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zakładającej zachowanie i pomnażanie zasobów leśnych.

Zachowanie i pomnażanie zasobów leśnych przyczynia się do poprawy parametrów powietrza, w związku z powyższym wpływ zapisów PUL na powietrze atmosferyczne należy uznać za dodatni.

6.5.7. Oddziaływanie PUL na powierzchnię ziemi

Na niektórych terenach leśnych Nadleśnictwa występują naturalne podtypy glebowe nie przeobrażone przez działalność człowieka. W Nadleśnictwie Jeleśnia zaplanowano znaczną ilość rębni złożonych wykonywanych w znacznej mierze w drzewostanach z zaawansowanym odnowieniem (klasie odnowienia). Gwarantuje to szybkie uzyskanie zwarcia przez młody drzewostan i możliwość ciągłego spełniania zadań glebochronnych. Podczas prowadzenia prac związanych z pozyskaniem drewna w ramach rębni może dojść do nieznacznego krótkotrwałego naruszenia pokrywy glebowej w trakcie zrywki drewna oraz powstania kolein od pojazdów mechanicznych. W średnio i długookresowej perspektywie czasu trwała roślinność i wzrastający młody drzewostan pokrywają naruszone fragmenty gleby chroniąc przed erozją (funkcja glebochronna), przyczyniając się do długookresowego jednoznacznie pozytywnego oddziaływania wymienionych zabiegów na powierzchnię ziemi.

Wpływ PUL na powierzchnię ziemi w długim okresie czasu należy uznać za dodatni.

6.5.8. Oddziaływanie PUL na krajobraz

Mozaikowość lasów, zróżnicowanie powierzchniowe, gatunkowe i wiekowe wzbogacają i urozmaicają krajobraz. Zapisy Planu urządzenia lasu wpływają na kształtowanie krajobrazu leśnego poprzez wyznaczenie zasad funkcjonowania gospodarki leśnej w zakresie odnowień, użytkowania rębного, zachowania lasów. Określają one miejsce, rodzaj oraz rozmiar działań gospodarczych i hodowlanych. Wykonywanie przewidzianych w Planie zabiegów gospodarczych może powodować krótkoterminowe oddziaływanie ujemne poprzez przeobrażenia krajobrazu leśnego, jednak na powstałych odsłoniętych powierzchniach wprowadzane są gatunki szybko rosnące, obsiewa się brzoza i inne gatunki lekkonasienne, które w krótkim czasie wypełniają przestrzeń krajobrazu młodym drzewostanem, powodując, że średnio- i długoterminowy wpływ omawianych zabiegów na krajobraz jest obojętny.

W Nadleśnictwie Jeleśnia zaplanowano na znacznym obszarze rębnie złożone wykonywane najczęściej w zróżnicowanych wiekowo drzewostanach z zaawansowanym odnowieniem (klasie odnowienia), co wynika z przyjęcia długiego okresu odnowienia. Gwarantuje to szybkie uzyskanie zwarcia przez młody drzewostan i możliwość ciągłego spełniania zadań ochronnych. Ważnym aspektem w kształtowaniu krajobrazu jest odpowiedni dobór metod zagospodarowania i odnawiania lasu. Wszelkie działania gospodarcze przewidziane w Planie opierają się na zasadach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zakładającej zachowanie i pomnażanie zasobów leśnych.

Plan ochrony przyrody zawiera dodatkowo zapisy odnośnie prawidłowego kształtowania strefy ekotonowej, czyli strefy przejściowej pomiędzy dwoma różnymi ekosystemami np. pomiędzy lasem i łąką, lasem i rolą czy lasem i wodą. Istotny jest zapis dotyczący zachowania różnorodności i bogactwa krajobrazu zalecający pozostawienie w stanie nienaruszonym śródleśnych łąk, bagienek, polan czy różnego rodzaju nieużytków będących często ostoją chronionych gatunków roślin i miejscem bytowania zwierzyny.

Należy więc uznać, że w długiej perspektywie czasu, wpływ zapisów Planu urządzenia lasu na krajobraz, w różnym czasie może być zróżnicowany, jednak w dłuższym okresie czasu jest dodatni.

6.5.9. Oddziaływanie PUL na klimat

Wpływ krótko-, średnio- i długoterminowy wszystkich zadań gospodarczych w Nadleśnictwie Jeleśnia (odnowienia, pielęgnacje, rębnie, przebudowa drzewostanów), przewidzianych w PUL uwidacznia się w pozytywnym oddziaływaniu lasu zagospodarowanego przy pomocy tych zabiegów na klimat, poprzez:

- stabilizację lokalnego mikroklimatu;
- złagodzenie amplitudy wahań temperatury;
- wpływ na wielkość parowania i kształtowania wilgotności względnej powietrza, co przekłada się na wzrost ilości opadów;
- kształtowanie się swoistych warunków świetlnych;
- oddziaływanie na prędkość wiatru (wiatrochronne oddziaływanie drzewostanu).

Nieco mniejsze walory kształtowania klimatu w krótkim i średnim okresie czasu mają drzewostany w fazie użytkowania rębного i przebudowy, ze względu na zastępowanie drzewostanu dojrzałego młodym pokoleniem. Pozytywny długoterminowy wpływ zapisów PUL dla Nadleśnictwa, jest widoczny, jako łączne oddziaływanie lasów zagospodarowanych przy pomocy wymienionych zabiegów gospodarczych na klimat.

Globalne zmiany klimatyczne, ich przyczyny, skutki i sposoby przeciwdziałania tym skutkom są obecnie bardzo ważnym tematem poruszonym przez światową politykę i aktywistów ekologicznych. Leśnictwo i gospodarka leśna są dziedzinami ściśle związanymi z tym tematem. Wynika z tego potrzeba uwzględnienia tych zagadnień w planach urządzenia lasu.

Światowi przywódcy spotykają się, by ustalić, jak zintensyfikować globalne działania na rzecz rozwiązania kryzysu klimatycznego. Szczyty klimatyczne ONZ COP odbywają się corocznie od 1995 r. Skrót COP oznacza „konferencję stron” (ang. conference of the parties) konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu. Polska trzykrotnie była gospodarzem konferencji COP (w 2008 r. w Poznaniu, w 2013 r. w Warszawie i w 2018 r. w Katowicach).

Podczas konferencji COP21, która miała miejsce w Paryżu w 2015 r., zostało zawarte tzw. porozumienie paryskie. Jest ono pierwszym w historii powszechnym i prawnie wiążącym światowym porozumieniem w dziedzinie klimatu. Zostało przyjęte przez 195 państw, które zobowiązały się do działania na rzecz utrzymania wzrostu średniej temperatury na świecie znacznie niższego niż 2° C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej, a także do szybkiej redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Przyczyny zmian klimatycznych

Ciągle trwają jeszcze naukowe spory dotyczące przyczyn zmian klimatycznych.

W geologicznej historii Ziemi zmiany klimatu miały charakter cykliczny. Okresy cieplejsze przeplatały się z okresami chłodniejszymi. Naturalne mechanizmy zmian klimatycznych związane były ze zmianami aktywności Słońca oraz naturalną zmianą składu ziemskiej atmosfery (erupcje wulkanów, kolizje ciał niebieskich z powierzchnią Ziemi). Niektórzy naukowcy twierdzą jeszcze, że znajdujemy się w okresie interglacjalnym epoki lodowcowej, a obecne zmiany klimatyczne mają charakter naturalny. Badania z użyciem modeli matematycznych dowodzą jednak, że nie jesteśmy w stanie wytłumaczyć wzrostu globalnej temperatury w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat tylko naturalnymi przyczynami.

Globalnego ocieplenia nikt nie podważa. Każde z ostatnich dziesięcioleci było cieplejsze od poprzedniego. W historii obserwacji klimatycznych odnotowujemy kolejne rekordy globalnej temperatury, atmosfera i oceany ocieplają się, zmniejsza się ilość śniegu i lodu, odnotowany obecnie przyrost poziomu oceanów wynosi 5 mm rocznie, nasilają się ekstremalne zjawiska pogodowe (fale upałów, intensywne deszcze, silne wiatry...). Przyczyną tych zmian jest efekt cieplarniany, czyli zjawisko związane z ograniczeniem wypromieniowania ciepła z powierzchni Ziemi poprzez tzw. gazy cieplarniane: para wodna, dwutlenek węgla (CO₂), metan (CH₄), freony (CFC), podtlenek azotu (N₂O) i inne. Chociaż bezpośredni wpływ dwutlenku węgla na efekt cieplarniany oceniany jest na 9-26%, to jednak stały wzrost jego stężenia w atmosferze wskazuje na jedną z głównych przyczyn zmian klimatycznych. Badania rdzeni lodowych pokazują, że w ciągu ostatnich 800 000 lat (do czasu rewolucji przemysłowej) koncentracja dwutlenku węgla w atmosferze wahała się w granicach od 170 ppm (podczas epok lodowych) do 300 ppm (podczas interglacjalów). Od roku 1750 węgiel z zasobów kopalnych (węgiel kamienny i brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny ...) w wyniku spalania, uwalniany jest do atmosfery w postaci dwutlenku węgla i innych gazów. Nie biorąc pod uwagę wahań sezonowych (okresy wegetacyjne) stężenie CO₂ w atmosferze stale rośnie i w roku 2020 osiągnęło już ok. 415 ppm.

Wpływ zmian klimatycznych na ekosystemy leśne

Wpływ zmian klimatycznych na ekosystemy leśne należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

1. Zwiększenie aktualnej produktywności siedlisk, rozumianej jako dynamika wzrostu drzewostanów, najczęściej wyrażaną jako ilość metrów sześciennych drewna lub biomasy wyprodukowaną przez drzewostan w określonym czasie.
2. Zagrożenia trwałości ekosystemów leśnych wynikające pośrednio lub bezpośrednio ze zmian klimatycznych.

Zwiększenie produktywności siedlisk

Badania produktywności siedlisk wskazują, że w ciągu ostatnich 100 lat wskaźnik bonitacji drzewostanów sosny zwyczajnej, rozumiany jako docelowa wysokość drzewostanu wzrósł o około 8 m. Produkcja biomasy w przypadku niektórych gatunków jest nawet o 40% większa niż przed stu laty. Rzeczywista wartość bieżącego przyrostu drzewostanów znacznie przekracza wartość oczekiwaną, ustaloną na podstawie używanych do dzisiaj tablic zasobności i przyrostu drzewostanów, które z późniejszymi modyfikacjami oparte są głównie na pomiarach prowadzonych na przełomie XIX i XX wieku przez Adama Schwappacha. Zmiany te można przeanalizować również na podstawie informacji i publikacji zgromadzonych w Banku Danych o Lasach:

Jednostka	Spodziewany przyrost bieżący miąższości wg stanu na 2024 r. (obliczony z tablic)	Bieżący (z 5-letniego okresu) roczny przyrost miąższości (wyniki WISL za okres 2020-2024) wg stanu na 2023 r.	Różnica
	m³/ha/rok		
Lasy Państwowe	6,76	8,89	32%
RDLP Katowice	6,70	8,51	27%

Jako główne przyczyny modyfikujące warunki wzrostu lasów podawane są:

- rosnąca depozycja azotu będąca głównym powodem eutrofizacji siedlisk;
- wydłużenie okresu wegetacyjnego;
- wzrost stężenia CO₂ zwiększający tempo fotosyntezy.

Zagrożenia trwałości ekosystemów leśnych

Wymienione wyżej czynniki związane ze zmianami klimatycznymi (depozycja azotu, wydłużenie okresu wegetacyjnego, wzrost stężenia CO₂) zmieniają się w bardzo szybkim tempie (w stosunku do cyklu rozwoju drzewostanów). Modyfikują one funkcjonowanie ekosystemów leśnych i wpływają na zaburzenie wielu dotychczasowych mechanizmów samoregulacji. Szybszy wzrost drzewostanów oraz osiąganie przez drzewa większych rozmiarów (zwłaszcza większe wysokości) w powiązaniu z czynnikami stresowymi wywołanymi zmianami klimatu (ekstremalne susze, fale upałów, silne wiatry ...) zwiększają śmiertelność drzewostanów, która wyraźnie przyspiesza w ostatnich dziesięcioleciach. Mechanizmy spadku odporności drzewostanów związane są głównie z zaburzeniami w rozwoju systemów korzeniowych i gospodarki wodnej. Największa klęska w lasach południowej Polski w ostatnich dziesięcioleciach - zamieranie drzewostanów świerkowych w Beskidzie Śląskim i Żywieckim wywołana była ekstremalną suszą w roku 2006. Drzewostany świerkowe chorowały już od dłuższego czasu. Składał się na to cały kompleks przyczyn, jednak dopiero ekstremalna susza, którą można powiązać ze zmianami klimatycznymi, wywołała zamieranie na skalę klęskową.

Przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych uwzględnione w PUL

Działania możliwe do realizacji w leśnictwie związane ze zmianami klimatycznymi można podzielić na dwie grupy:

1. Działania ograniczające przyczyny zmian klimatycznych.
2. Działania ograniczające skutki zmian klimatycznych.

Do pierwszej grupy zaliczyć należy działania mające na celu zmniejszenie stężenia CO₂ w atmosferze, czyli zwiększenie asymilacji węgla w procesie fotosyntezy i związanie go w ekosystemach leśnych - w glebie, biomasie, drewnie. Jest oczywiste, że takie działania nie zbilansują uwalnianego do atmosfery CO₂ w wyniku spalania paliw kopalnych, ale mogą być jednym z czynników poprawiających ten niekorzystny bilans. W tą grupę działań wpisuje się idea tworzenia Leśnych Gospodarstw Węglowych. Do działań takich można zaliczyć postępowania, których efektem jest zwiększenie ilości biomasy (zasobów drewna), zwiększenie zasobów drewna drzew martwych, symulowanie zwiększonego przyrostu drzewostanów, symulowanie zwiększonej kumulacji węgla w glebie.

Istotniejszym zadaniem jest jednak przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych, które prowadzą do zamierania drzewostanów. Do grupy tych działań można zaliczyć wszystkie czynności prowadzące do wyhodowania/utrzymywania stabilnych drzewostanów, odpornych na czynniki stresowe.

Niektóre działania zwiększające kumulację węgla wpływają pozytywnie na stabilność drzewostanów, jednak w wielu przypadkach przynoszą odwrotny skutek np. podwyższenie wieków rębności pozytywnie wpłynie na kumulację węgla, ale może poważnie zagrozić stabilności drzewostanów. Utrzymanie trwałości lasów jest zasadniczym celem planowania urzędzeniowego. W Planie urządzenia lasu zaprojektowano działania, które ograniczają przyczyny zmian klimatycznych, jednak jako priorytetowe potraktowano zadania ograniczające ich skutki.

Działania ograniczające przyczyny zmian klimatycznych w Planie urządzenia lasu

Szczegółowe cele działań	Działania podjęte w PUL
Zwiększenie kumulacji węgla w drewnie poprzez zaniechanie użytkowania drzewostanów.	-Pozostawienie bez użytkowania drzewostanów na powierzchni 1 577,38 ha, co stanowi 13,96% powierzchni leśnej zalesionej. Jeżeli nie wystąpią zjawiska klęskowe wymuszające cięcia przygodne, z drzewostanów tych nie będzie pozyskiwane drewno.
Intensyfikacja pochłaniania CO ₂ poprzez symulowanie zwiększonego przyrostu drzewostanów.	-Zaplanowanie zadań z zakresu pielęgnacji drzewostanów (trzebieże) na powierzchni 5 537,89 ha, co stanowi 49,03% powierzchni leśnej zalesionej. Zabiegi te oprócz poprawy stabilności drzewostanów symulują zwiększone pochłanianie CO ₂ (przyrost z prześwietlenia).
Zwiększenie kumulacji węgla w drewnie drzew martwych poprzez pozostawianie części drzew do ich naturalnej śmierci i pozostawianie części drewna do naturalnego rozkładu.	-Zaprojektowanie pozostawienia co najmniej 5% miąższości drzewostanu na wszystkich powierzchniach przewidzianych do użytkowania rębego. Zapisy te pozwalają na tworzenie kęp ekologicznych, które nie podlegają użytkowaniu, a po ewentualnym zamarcu drzew drewno pozostaje do naturalnego rozkładu. -Sformułowanie zaleceń dotyczących ochrony drzew ekologicznych i pozostawiania drewna drzew martwych.
Zwiększenie kumulacji węgla w glebie poprzez ochronę terenów podmokłych i siedlisk bagiennych.	-Materia organiczna (i wbudowany w nią węgiel) najlepiej kumuluje się w glebie siedlisk bagiennych. W celu ochrony tych siedlisk w PUL nie planowano użytkowania rębego na siedliskach łęgowych i bagiennych. -Na pozostałych siedliskach, przez które przebiegają ciekły naturalne, przy projektowaniu użytkowania rębego planowano pozostawienie większej miąższości drewna niż w pozostałych drzewostanach, umożliwiającej tworzenie stref buforowych. -Nie planowano wskazań gospodarczych w terenach zajętych przez bobry. -Tereny podmokłe (bagna, moczary, torfowiska) zostały wpisane do Programu ochrony przyrody jako pozaustawowe formy ochrony przyrody. -Wymienione działania oprócz zwiększonej kumulacji węgla w glebie korzystnie wpływają na gospodarkę wodną.
Zwiększenie kumulacji węgla w biomase poprzez pozostawianie odpadów zrębowych.	-Zasady obowiązujące w Lasach Państwowych nie pozwalają na spalanie odpadów zrębowych. Węgiel w nich zgromadzony uwalnia się stopniowo w wyniku rozkładu, a znaczna jego część kumuluje się w glebie.
Spowalnianie uwalniania się węgla z gleby poprzez odpowiednie przygotowanie gleby pod odnowienia lasu.	-W PUL zawarto zalecenia dotyczące maksymalnego wykorzystania odnowień naturalnych. Działania takie pozwalają na odnowienie lasu bez naruszania gleby. Nie są inicjowane procesy rozpadu materii organicznej – nie uwalnia się węgiel do atmosfery.

Działania ograniczające skutki zmian klimatycznych w Planie urządzenia lasu

Zagrożenie wynikające ze zmian klimatycznych	Działania podjęte w PUL
Szybszy wzrost drzewostanów może zakłócić właściwe zaplanowanie rozmiaru użytkowania w odniesieniu do spodziewanego przyrostu drzewostanów.	-Przy projektowaniu rozmiaru użytkowania oparto się w zasadniczy sposób na przyroście użytecznym (obliczonym na podstawie zmierzzonej zmiany zasobów drewna), a przyrost tablicowy, jako mniej wiarygodny podano tylko informacyjnie.
Wraz z wiekiem rośnie zagrożenie rozpadem drzewostanów, zwłaszcza w przypadku gatunków wrażliwych na zmiany klimatyczne.	-Zaprojektowano użytkowanie rębne z uwzględnieniem ładu czasowo-przestrzennego na poziomie umożliwiającym maksymalnie możliwą wymianę pokoleń. W drzewostanach niezgodnych lub częściowo zgodnych z siedliskiem skutkowało to będzie przebudową drzewostanów w kierunku lepszej zgodności składu gatunkowego z siedliskiem (zmniejszenie udziału sosny, zwiększenie udziału gatunków liściastych). -W drzewostanach zgodnych z siedliskiem działanie takie też należy traktować jako przebudowę. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że młode drzewostany wyrastające w warunkach stresowych wykształcą cechy zwiększające ich odporność na zmiany klimatyczne.

Zagrożenie wynikające ze zmian klimatycznych	Działania podjęte w PUL
Z powodu zmian klimatycznych następuje zmiana składu gatunkowego w polskich lasach. W warunkach Nadleśnictwa Jeleśnia, podobnie jak w lasach Beskidów, obserwowane jest osłabienie drzewostanów świerkowych na skutek zmian klimatycznych (susze). Rośnie znaczenie gatunków liściastych jako bardziej odpornych na zmiany.	– W typach drzewostanów i ramowych składach gatunkowych odnowień ograniczono wprowadzanie świerka. Dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przewidziano zróżnicowane typy drzewostanów, umożliwiające zastosowanie wariantu dającego możliwości wyhodowania najbardziej stabilnego drzewostanu dostosowanego do lokalnych gatunków. – Na przestrzeni następujących po sobie rewizji urządzania lasu obserwowany jest stały trend zmniejszania się powierzchni drzewostanów świerkowych w kolejnych cyklach urzędzeniowych i zwiększania się udziału gatunków liściastych. Przyjęte w PUL założenia pozwalają na utrzymanie/ zintensyfikowanie tego trendu. – Pomimo zagrożenia neofityzacją, nie planowano intensywnej przebudowy drzewostanów obcego pochodzenia (dąglezja, dąb czerwony, robinia akacjowa). Ewentualne przyspieszenie zmian klimatycznych może spowodować konieczność uwzględnienia gatunków obcych dla zachowania trwałości lasu. – Ogólnie można stwierdzić, że przyjęte założenia pozwalają na zwiększenie różnorodności gatunkowej w drzewostanach, co skutkuje rozproszeniem ryzyka ich rozpadu.
Wraz ze zmianami klimatycznymi rośnie zagrożenie wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych: susze	– Przeciwdziałanie suszom i obniżeniu poziomu wód gruntowych jest bardzo trudne, zwłaszcza kiedy zjawiska te przyjmują ekstremalny charakter. – Możliwe do zaprojektowania w PUL działania dotyczące ochrony terenów podmokłych i siedlisk bagiennych opisano wcześniej. – Skutki wystąpienia suszy i obniżenia poziomu wód gruntowych najdotkliwiej obserwowane są na siedliskach wilgotnych. Drzewa wyrastające w warunkach wystarczających zasobów wody wykształcają systemy korzeniowe nieprzystosowane do korzystania z głębszych poziomów wody (płaskie systemy korzeniowe sosny). Zmiana warunków dostępności wody prowadzi do zamierania tych drzewostanów. Jedynym możliwym działaniem w takim przypadku jest usunięcie zamartwego / zamierającego drzewostanu i odnowienie go. Nawet jeżeli warunki siedliskowe nie pozwolą na zmianę składu gatunkowego (sąsiedztwo sosny po zamierających drzewostanach sosnowych) istnieje duże prawdopodobieństwo, że następne pokolenie wykształci cechy (np. systemy korzeniowe umożliwiające pobieranie wody z głębszych warstw gleby) zwiększające ich odporność na suszę. – W obecnym PUL takich działań nie projektowano, jednak w przypadku wystąpienia zjawiska zamierania drzewostanów w wyniku suszy w trakcie obowiązywania PUL, takie działania należy podjąć i jeżeli będzie tego wymagać skala zjawiska należy wprowadzić zmiany w PUL w formie aneksu.
ekstremalne opady, powódzie	– Podobnie jak w przypadku ekstremalnych susz przeciwdziałanie ekstremalnym opadom poprzez odpowiednią gospodarkę leśną jest możliwe tylko w ograniczonym zakresie. – Zaprojektowane w PUL działania tak jak wcześniej dotyczą ochrony terenów podmokłych i siedlisk bagiennych oraz małej retencji. – Duże znaczenie ma tutaj również nieplanowanie zrębów zupełnych na terenach wodochronnych.
silne wiary, huragany, trąby powietrzne	– Zaprojektowane w PUL użytkowanie rębne zachowuje ład czasowo-przestrzenny (kierunek cięć jest przeciwny do przeważającego kierunku wiatrów). – Zaprojektowane cięcia pielęgnacyjne (trzebieże) mają również na celu zwiększenie odporności drzewostanów na silne wiatry (redukcja wskaźnika smukłości). – Niestety w przypadku ekstremalnie silnych wiatrów (huragany, trąby powietrzne) wszystkie te działania są bezskuteczne i w przypadku ich wystąpienia na dużą skalę konieczne są zmiany w PUL w formie aneksu.

Zagrożenie wynikające ze zmian klimatycznych	Działania podjęte w PUL
Zmiany klimatyczne sprzyjają licznym patogenom grzybowym, szkodliwym owadom i innym szkodliwym organizmom. Niektóre czynniki chorobotwórcze zwiększają swoją aktywność (np. wyprowadzanie większej liczby generacji szkodników owadzych). Niektóre rodzime gatunki uważane za nieszkodliwe rozprzestrzeniają się powodując choroby drzewostanów (np. jemioła). Pojawiają się nowe gatunki szkodliwe (rodzime i obce gatunki poszerzają areal występowania).	-W PUL zawarto ogólne wytyczne z zakresu ochrony lasu. Zwrócono w nich uwagę na konieczność monitorowania wszelkich zjawisk chorobowych. -Odpowiedzialność za monitorowanie, rozpoznanie (diagnozę) oraz zwalczanie zjawisk chorobowych spada głównie na pracowników nadleśnictwa, pracowników wydziału ochrony lasu RDLP oraz zakładów ochrony lasu. -Za działania pośrednio przeciwdziałające tym zagrożeniom przewidziane w PUL można uznać te, których efektem jest wzrost różnorodności gatunkowej drzewostanów i ogólnej odporności na czynniki stresowe.
Wysokie temperatury i susze wpływają na wzrost zagrożenia pożarowego.	-W PUL zawarto kierunkowe wytyczne w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Kategorię zagrożenia pożarowego obliczono z uwzględnieniem aktualnych danych dotyczących wilgotności powietrza oraz wilgotności ściółki.

Podsumowując, można stwierdzić, że Plan urządzenia lasu zwiera działania ograniczające zarówno przyczyny jak i skutki zmian klimatycznych. Jest oczywiste, że martwy las nie pochłania CO₂ dlatego głównym celem planowania urządzeniowego jest utrzymanie trwałości lasu. Działania zmierzające do różnicowania składu gatunkowego i struktury drzewostanów korzystnie wpływają na stabilność lasów i ich odporność na skutki zmian klimatycznych.

6.5.10. Oddziaływanie PUL na zasoby naturalne

Oddziaływanie Planu urządzenia lasu na zasoby naturalne przekłada się na stan i wielkość zasobów drewna w lasach Nadleśnictwa. W przypadku użytkowania rębego poziom pozyskania został dostosowany do potrzeb hodowlanych, stanu zdrowotnego oraz potrzeb przebudowy drzewostanów. Użytkowanie główne zaprojektowano na poziomie 74,00% spodziewanego przyrostu (przyrost użyteczny) zasobów brutto (915 750 m³). Zaprojektowany ogólny rozmiar użytkowania (677 378 m³) stanowi 24,2% ogólnych zasobów miąższości brutto wynoszących 2 802 035 m³. Oznacza to, że pełna realizacja zaprojektowanego użytkowania spowoduje nieznaczny wzrost tych zasobów do 3 040 407 m³, czyli zwiększą się o około 8,51%. Zasoby miąższości grubizny Nadleśnictwa Jeleśnia prognozowane w Planie według przedstawionej orientacyjnej prognozy wzrosną o blisko 238 002 m³ brutto, a przeciętna miąższość na 1 ha drzewostanów wynosić będzie około 268,8 m³/ha.

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia, przyjmuje etat użytkowania głównego (rębego i przedrębego) w rozmiarze zapewniającym nieznaczne zwiększenie zasobów drzewnych, stanowiących odnawialne zasoby naturalne.

Wszelkie działania gospodarcze w Nadleśnictwie Jeleśnia (odnowienia pielęgnacje, rębnie, przebudowa drzewostanów) przewidziane w Planie opierają się na zasadach trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zakładającej zachowanie i pomnażanie zasobów leśnych. Rębnie w krótkim okresie czasu przyczyniają się do zmniejszenia zasobów. Jednak ze względu na zastępowanie drzewostanu młodym pokoleniem, korzystnie oddziałują na zasoby naturalne w perspektywie długoterminowej. Pozostałe zabiegi, czyli odnowienia, pielęgnacje drzewostanów, a w długiej perspektywie czasu również rębnie i proces przebudowy, mają jednoznacznie pozytywny wpływ na stan i wielkość zasobów naturalnych, poprzez wzrost miąższości zasobów drzewnych oraz wzrost ich jakości i wartości.

6.5.11. Oddziaływanie PUL na zabytki

W trakcie wykonywania Planu urządzenia lasu jest sporządzany wykaz walorów kulturowych znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa. Wykaz ten został zamieszczony w Programie ochrony przyrody. Dzięki takim zapisom Plan urządzenia lasu jest ważnym źródłem informacji o zabytkach i dobrach kultury materialnej danego terenu. Na terenach będących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa istnieją liczne obiekty zabytkowe. Zabiegi projektowane w PUL bezpośrednio nie oddziałują na zabytki, gdyż mają znaczenie lokalne i dotyczą powierzchni, na której są wykonywane. Las bezpośrednio nie wpływa na zabytki i dobra kultury materialnej, tworzy natomiast niepowtarzalne ich tło, wzbogacając wnętrza krajobrazowe. Pośredni długookresowy wpływ na zabytki ma przebudowa drzewostanów z zastosowaniem odnowień o składzie zgodnym z występującymi siedliskami. Przyczynia się bowiem do stworzenia naturalnego składu drzewostanów, zróżnicowanych wiekowo i gatunkowo, uszlachetniając tło krajobrazowe zabytków i innych dóbr kultury materialnej.

6.5.12. Oddziaływanie PUL na dobra materialne

Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (możliwe jest tylko w oparciu o PUL) zapewnia pracę oraz dochód wielu grupom zawodowym (zarządzającym, wykonującym bezpośrednie czynności gospodarcze - Zakładom Usług Leśnych, przewoźnikom, grzybiarzom). Zachowanie trwałości lasów umożliwia też dodatkowe dochody zbieraczom runa leśnego.

Realizacja Planu przynosi wymierne dochody dla Skarbu Państwa, zapewniając pracę miejscowym mieszkańcom, dlatego też wpływ zapisów PUL w opinii zespołu autorskiego należy uznać za pozytywny.

6.5.13. Zbiorcza ocena oddziaływania PUL na środowisko

Sumaryczne ujęcie przewidywanego oddziaływania Planu urządzenia lasu na środowisko zostało przedstawione w poniższej tabeli. W tabeli tej oprócz grup zabiegów gospodarczych (odnowień, pielęgnowania drzewostanów, rębni stopniowych i przerębowych) umieszczono również „przebudowę drzewostanów”. Przebudowa obejmuje szereg zabiegów gospodarczych (rębnie, odnowienia, pielęgnacje), które mają na celu przekształcenie drzewostanów powstałych w wyniku zalesienia gruntów rolniczych lub drzewostanów o składzie gatunkowym niewłaściwym dla danego siedliska, często uszkodzonych przez śnieg, wiatr, czynniki biotyczne, głównie owady, grzyby, np. przedplony sosnowe na drzewostany o składzie gatunkowym dostosowanym do warunków siedliskowych. Przebudowa drzewostanów po jej zakończeniu powinna doprowadzić do przywrócenia naturalnych zróżnicowanych zbiorowisk roślinnych.

Tabela LVII. Przewidywane oddziaływanie PUL na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie na elementy środowiska					1) Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych
		Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie stopniowe i przerębnowe, przebudowa	Rębnia zupełna	
1	2	3	3	4	6	5	8
1.	Różnorodność biologiczna	nie dotyczy	+1/+2/+3	+1/+2/+3	+1/+2/+3	nie dotyczy	+1/+2/+3
2.	Ludzie	nie dotyczy	+1/+2/+3	+1/+2/+3	+1/+2/+3	nie dotyczy	+1/+2/+3
3.	Zwierzęta	nie dotyczy	-1/02/+3	01/+2/+3	-1/02/+3	nie dotyczy	01/02/+3
4.	Rośliny	nie dotyczy	-1/02/+3	01/+2/+3	-1/02/+3	nie dotyczy	01/02/+3
5.	Woda	nie dotyczy	+1/+2/+3	+1/+2/+3	-1/02/03	nie dotyczy	01/02/+3
6.	Powietrze	nie dotyczy	+1/+2/+3	+1/+2/+3	01/02/+3	nie dotyczy	+1/+2/+3
7.	Powierzchnia ziemi	nie dotyczy	+1/+2/+3	01/02/+3	-1/02/+3	nie dotyczy	+1/+2/+3
8.	Krajobraz	nie dotyczy	01/02/+3	01/+2/+3	-1/02/+3	nie dotyczy	01/02/+3
9.	Klimat	nie dotyczy	01/02/+3	+1/+2/+3	01/02/+3	nie dotyczy	+1/+2/+3
10.	Zasoby naturalne	nie dotyczy	01/02/+3	+1/+2/+3	-1/02/+3	nie dotyczy	+1/+2/+3
11.	Zabytki	nie dotyczy	01/02/03	01/02/03	01/02/03	nie dotyczy	01/02/03
12.	Dobra materialne	nie dotyczy	01/02/+3	01/02/03	01/02/+3	nie dotyczy	01/02/+3
Łączna ocena oddziaływania PUL na środowisko		nie dotyczy	+1/+2/+3	+1/+2/+3	01/+2/+3	01/+2/+3	nie dotyczy

Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny, określono dla zabiegów gospodarczych zaprojektowanych w PUL, które mogą mieć pozytywny wpływ na poszczególne elementy środowiska;

0 (zero) – wpływ obojętny, określono dla zabiegów gospodarczych zaprojektowanych w PUL, które nie będą miały znaczącego wpływu na poszczególne elementy środowiska;

– (minus) – wpływ ujemny, negatywny, zarezerwowany dla zabiegów gospodarczych zaprojektowanych w PUL, które mogą mieć ujemny wpływ na poszczególne elementy środowiska, dla których należy wskazać sposoby ograniczenia negatywnego wpływu niektórych działań wynikających z Planu urządzenia lasu

1 - oddziaływanie krótkoterminowe (1-5 lat);

2 - oddziaływanie średnioterminowe (okres obowiązywania planu - 10 lat);

3 - oddziaływanie długoterminowe (jedno pokolenie drzewostanu – ok. 100 lat);

(np. symbol - 3. ujemnego oddziaływania długookresowego uznaje się jako równoznaczny z oddziaływaniem znacząco negatywnym);

¹⁾ uzasadnienie dokonanych ocen zamieszczono powyżej w części opisowej niniejszego rozdziału (6.1.1. - 6.1.12.).

7. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PUL

7.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań PUL na środowisko

Zapisy analizowanego w niniejszym opracowaniu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia nie zawierają zaleceń, których realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko lub obszary Natura 2000, w tym w szczególności na cele ochrony tych obszarów.

Czynności gospodarcze zawarte w Planie urządzenia lasu uwzględniają zapis ustawy o ochronie przyrody, zabraniającej prowadzenia działań, które mogą pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz wpłynąć negatywnie na gatunki roślin i zwierząt chronionych lub przewidzianych do ochrony w ramach sieci Natura 2000.

W PUL założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego, mające na celu między innymi ograniczenie negatywnych oddziaływań Planu na środowisko.

Cele **długookresowe** wskazują m. in. na:

- a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności;
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);
- b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych TD;
- c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Wytyczenie celów **krótkookresowych** polegało na:

- a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;
- c) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (podział na ostępy);
- d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m. in. poprzez:
 - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu;
 - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody;
 - określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych;
- f) planowaniu zadań.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie długości okresów odnowienia, itp.),
- wytycznych KZP.

PUL nie zawiera projektów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem zamierzenia w nim zawarte nie są zamierzeniami inwestycyjnymi, ani też ingerencjami polegającymi na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu. Zawarte w Planie ustalenia dotyczące potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym infrastruktury turystycznej i edukacyjnej mają jedynie charakter kierunkowych wytycznych. W PUL nie określa się również szczegółowych terminów i technik wykonywania działań gospodarczych. Podmiot realizujący zapisy Planu obowiązują w tym zakresie przepisy ogólnopolskie i resortowe oraz przepisy i wytyczne wydane przez Generalną i Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych.

W związku z analizami zawartymi w prognozie należy uznać, że realizacja ustaleń Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia na okres gospodarczy od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r., nie naruszy zasad wynikających z ustawy o ochronie przyrody, w tym zwłaszcza określonych w art. 33 ust.1.

7.2. Ogólne wytyczne i zalecenia prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej

Zadania w Planie urządzenia lasu zostały sformułowane w taki sposób, aby prowadzona w oparciu o nie wielofunkcyjna, trwale zrównoważona gospodarka leśna przynosiła pozytywne efekty w wielu dziedzinach. Oznacza to działalność zmierzającą do kształtowania i wykorzystywania lasów w taki sposób i w takim tempie, aby zapewnić zachowanie ich bogactwa i różnorodności biologicznej, żywotności, potencjału regeneracyjnego oraz wysokiej produktywności, przy zachowaniu zdolności do wypełniania wszystkich ważnych funkcji ochronnych, gospodarczych i społecznych na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów. Zgodnie z ustawą o lasach podstawą prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jest Plan urządzenia lasu.

W celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego gospodarka leśna powinna być prowadzona według Zasad Hodowli Lasu (Warszawa 2012), które określają w tym względzie następujące wytyczne:

- a) zachowanie, ekosystemów leśnych w stanie zbliżonym do naturalnego;
- b) restytucja zdegradowanych i zniekształconych zbiorowisk metodami hodowli i ochrony lasu poprzez:
 - wykorzystanie w miarę możliwości sukcesji naturalnej;
 - stosowanie rębni przy przebudowie i użytkowaniu starszych drzewostanów;
 - używanie do przebudowy i odnowień najwartościowszych, miejscowych ekotypów drzew z przestrzeganiem zasad regionalizacji, protegowanie odnowienia naturalnego;
- c) utrzymanie i wzmoczenie ochronnych oraz produkcyjnych funkcji lasu poprzez coraz racjonalniejsze użytkowanie główne i uboczne;
- d) ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz bogactwa genetycznego dziko żyjących roślin i zwierząt poprzez: zachowanie w stanie nienaruszonym śródleśnych nieużytków, takich jak:
 - bagienka, moczary, torfowiska oraz śródleśnych łąk, polan;
 - zachowanie w dolinach rzek lasów łęgowych, olsów i innych naturalnych formacji przyrodniczych, jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt;
- e) utrzymanie i wzmoczenie funkcji ochronnych lasów, a w szczególności coraz istotniejszych funkcji wodochronnych;
- f) utrzymanie zdrowotności i żywotności ekosystemów leśnych poprzez:
 - zróżnicowane traktowanie drzewostanów pod względem wymogów higieny lasu (tam, gdzie nie stanowi to zagrożenia w lesie należy pozostawiać gałęzie i posusz jałowy, aby powstrzymać proces degradacji gleby i przyspieszyć obieg materii);
 - możliwie wczesne stosowanie zabiegów pielęgnacyjnych;
 - stosowanie chemicznej ochrony lasu tylko w razie konieczności;
 - stosowanie w określonych warunkach zabiegów popierających ptaki i pożyteczne owady;
 - dostosowywanie składu gatunkowego do warunków mikrosiedliskowych w pododziałach;
 - zróżnicowanie wiekowe i gatunkowe (pozostawianie kęp starodrzewu po rębni IV).

Dodatkowo działania Nadleśnictwa Jeleśnia zmierzać powinny do poprawy stanu środowiska przyrodniczego poprzez możliwie częste stosowanie przyjaznych dla środowiska technologii i metod użytkowania lasu, takich jak:

- a) sortymentowa metoda pozyskania drewna ze zrywką ciągnikami nasiębiernymi po odpowiednio zaplanowanych i wykonanych szlakach zrywkowych;
- b) ustalanie terminów pozyskania i zrywki w taki sposób, aby pozwalały uniknąć dużych zniszczeń runa, ściółki i gleby i jednocześnie były dostosowane do okresów najmniejszego zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych;
- c) stosowanie technicznych środków zabezpieczania drzew pozostających na zrębie i wzdłuż szlaków zrywkowych przed uszkodzeniami powstającymi w czasie transportu.

7.3. Ocena inwentaryzacji drzew martwych

Zgodnie z wytycznymi do inwentaryzacji zasobów leśnych Nadleśnictwa Jeleśnia, zrealizowanymi w 2021 roku dokonano pomiarów drzew martwych na próbnych powierzchniach kołowych (§ 62, IUL).

Zgodnie z nowymi zasadami wyznaczania stałych powierzchni próbnych oraz wymogami dotyczącymi dodatkowych pomiarów na tych powierzchniach, pomiarem drzew martwych objęto co 10-tą powierzchnię kołową (zakładaną i wybieraną metodą losową przez program Taksator). Dla celów inwentaryzacji miąższości drzew martwych, z uwzględnieniem metod statystyczno-matematycznych, program Taksator określił szczegółową lokalizację danej powierzchni w oparciu o metodę reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej.

Na podstawie powyższych pomiarów w toku prac kameralnych związanych z opracowaniem bazy powierzchni próbnych kołowych, program TAKSATOR wykonał obliczenia i zestawienie całej ilości drzew martwych w Nadleśnictwie. Miąższość drzew martwych zestawiono dla całego Nadleśnictwa według wybranych grup (typów siedliskowych lasu), na formularzu tabeli nr XXI zamieszczonej w Instrukcji Urządzania Lasu (2012).

Tabela LVIII. Zestawienie miąższości drzew martwych

Typ Siedliskowy Lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
BMGŚW	735,71	23,55	17323,40	22,45	16516,94	46,00	33840,33
BMGW	1,78	5,83	10,38	7,48	13,32	13,31	23,69
BWG	239,03	27,90	6668,98	27,02	6459,66	54,92	13128,64
LGŚW	3996,10	4,79	19152,44	10,33	41290,62	15,12	60443,06
LGW	164,03	6,31	1035,77	9,62	1578,59	15,93	2614,36
LŁG	19,97	11,92	238,14	11,12	222,05	23,04	460,19
LŁWYŻ	1,44	3,09	4,45	15,07	21,70	18,16	26,15
LMGŚW	3778,84	6,25	23619,49	11,74	44377,54	17,99	67997,03
LMGW	28,19	4,07	114,77	9,72	274,06	13,79	388,83
LWYŻŚW	60,45	10,91	659,38	16,09	972,60	27,00	1631,98
OLJG	12,14	7,80	94,71	11,39	138,32	19,19	233,04
OLJWYŻ	4,37	18,30	79,99	13,95	60,96	32,25	140,95
Razem	9042,05	7,63	69001,89	12,38	111926,35	20,01	180 928,24

Wykonane pomiary potwierdzają występowanie znacznej ilości drzew martwych w Nadleśnictwie Jeleśnia. W wyniku inwentaryzacji stwierdzono zasoby drzew martwych w rozmiarze **180 928,24 m³**, co stanowi 6,46% ogólnego zapasu. Średnia miąższość zakułowanego drewna drzew martwych wynosi 20,01 m³/ha.

Posusz w postaci drzew martwych jest pozostawiany głównie w miejscach mniej dostępnych, gdzie ulega on naturalnemu rozkładowi, tworząc miejsce bytowania wielu organizmów, co oddziałuje korzystnie na zwiększenie bioróżnorodności biologicznej ekosystemów leśnych. Zinwentaryzowane drzewa martwe charakteryzują się zróżnicowanym stadium procesu humifikacji. Martwe rozkładające się drewno ma kluczowe znaczenie w procesie odnawiania się lasu, tworząc docelowo substrat, na którym odnawia się młode pokolenie. Należy uznać za właściwe obecnie wykonywane działania Nadleśnictwa polegające na pozostawianiu części drzew martwych, jako elementu wzbogacającego biocenozę, ale także spełniającego osłonową rolę dla młodego pokolenia lasu.

Drzewa martwe są jednym z istotnych czynników decydujących o bioróżnorodności leśnej, a związane z nimi organizmy reprezentują często rzadkie i zagrożone elementy fauny i flory. Związki pomiędzy drzewami martwymi, a organizmami saproksylicznymi podlegają wielostronnym wpływom, do których należą m. in. czasowa i przestrzenna charakterystyka

rozmieszczenia drewna oraz jego jakość i ilość, związana z zaplanowanymi działaniami gospodarczymi w poszczególnych stadiach rozwojowych drzewostanu.

Analiza zaprojektowanych w PUL działań gospodarczych umożliwia określenie przybliżonych tendencji zmian ilościowych udziału drzew martwych w Nadleśnictwie Jeleśnia w toku okresu obowiązywania PUL. Należy podkreślić, że w użytkowaniu rębnym przy cięciach uprzętających, zaplanowano w PUL pozostawienie minimum 5% zasobów drzewostanu. Pozostawione płaty nie będą podlegać dalszemu użytkowaniu, co pozwala przypuszczać, że na tych powierzchniach nastąpi wzrost zasobów rozkładającego się martwego drewna. Również fakt, iż w PUL znaczna powierzchnia drzewostanów została nieobjęta użytkowaniem przedrębnym i rębnym (1 577,38 ha), wpłynie korzystnie w perspektywie krótko- i średniookresowej na zmiany ilościowe martwego drewna w Nadleśnictwie Jeleśnia. Na podstawie tego można wnioskować, że ilość drzew martwych w starszych klasach wieku będzie wzrastać. W związku z ww. faktem, można spodziewać się, że pozostawienie przestoi w drzewostanach Nadleśnictwa Jeleśnia zwiększy zasoby drzew martwych również w młodszych klasach wieku.

Podsumowując powyższe analizy, należy wyciągnąć wniosek, że realizacja Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia, zaowocuje korzystnymi tendencjami we wzroście ilościowym udziału drzew martwych. Należy, więc jednoznacznie stwierdzić, że wszystko to spowoduje wzrost ilości drzew martwych w Nadleśnictwie Jeleśnia na koniec okresu gospodarczego.

Zapisy PUL dotyczące inwentaryzacji i pozostawiania drzew martwych należy ocenić jako pozytywne, zarówno w cyklu krótko-, średnio- jak i długoterminowym.

7.4. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w PUL

W trakcie powstawania Planu urządzenia lasu rozważano wnikliwie wiele różnych, możliwych do zastosowania wariantów.

Proces tworzenia Planu zawiera w sobie elementy analizy i wyboru wariantów alternatywnych, których efektem jest taki kształt zapisów, które zapewnią realizację założonych celów Planu przy minimalizacji skutków negatywnych.

Wariantowanie Planu może się odbywać poprzez rozpatrywanie możliwości lokalizacji zabiegów, ich czasowego wykonania oraz technicznych sposobów wykonywania.

Sporządzanie Planu podlega wariantowaniu już na etapie ustalania wytycznych do wykonania prac urządzeniowych. Polega to na wyborze dla ustalonych siedliskowych typów lasu sposobów zagospodarowania, składów gatunkowych upraw, gospodarczych typów drzewostanów. Wybór ten został dokonany na etapie KZP w procesie dyskusji z udziałem społeczeństwa, której wyniki zostały zapisane w protokole z KZP.

Kolejnym sposobem wariantowania jest ustalanie rozmiaru cięć. Sporządzanie planu cięć jest cyklem procesów, w trakcie których następuje ustalenie dominujących celów i funkcji w każdym drzewostanie oraz zaproponowanie najwłaściwszego postępowania gospodarczego, uwzględniającego m.in. ustalenia z KZP, o których wspomniano wcześniej. Pierwszy taki zarys wykazu cięć jest następnie weryfikowany poprzez uzgodnienie zaplanowanych wstępnie zabiegów z wymogami ochrony przyrody, oczekiwaniami społecznymi a także zasadami planowania. Kolejne przybliżenia i wybory wariantów planu cięć doprowadziły ostatecznie do uzyskania takiej jego wersji, która w sposób optymalny uwzględnia wymogi różnych grup społecznych, środowiska, gospodarcze w odniesieniu do ustalonych funkcji lasu i celów Planu.

Wariantowanie czasowe ma zastosowanie w Planie tylko w ograniczony sposób, ponieważ planowanie urządzeniowe w swoich zasadach nie przewiduje planowania terminów wykonywania poszczególnych zabiegów zarówno w ramach pory roku jak i w ramach 10-lecia. Jednakże zasada przezorności nakazuje upewnienie się, czy nie zachodzą przesłanki, że ustalenia Planu mogą wpłynąć negatywnie na środowisko. Ponieważ wykonanie pewnych zabiegów w nieodpowiedniej porze może powodować taki negatywny wpływ, przyjęto zasadę, że w Planie zamieszcza się wskazania dotyczące optymalnego terminu wykonania cięć, nie przyporządkowując tego terminu do konkretnej pozycji w wykazie cięć, ale jako ogólne zalecenia zamieszczone w Programie. Zalecenia te zapisane są w odniesieniu do grup wydzieli, dla których stwierdzono taką potrzebę (np. ochrona wokół miejsc gniazdowania gatunków strefowych itp.).

Zasadnicze wariantowanie Planu pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało na etapie tworzenia Programu Ochrony Przyrody. W opracowaniu tym zamieszczono zapisy modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej, których to zapisów ze względów technicznych (ograniczenia możliwości bazy danych SILP) nie dało się umieścić w zasadniczej treści planów cięć, planów użytkowania przedrębного, planów hodowli itp.

W POP zamieszczono szczegółowy opis obiektów cennych przyrodniczo i kulturowo na terenie nadleśnictwa oraz propozycje dotyczące modyfikacji zabiegów gospodarczych, które mogą wpłynąć negatywnie na te obiekty. Modyfikacje i zalecenie te zostały opisane przy omawianiu poszczególnych typów obiektów. Są to również sposoby wariantowania technicznego, polegające np. na stosowaniu odpowiednich sposobów przygotowania, modyfikacji terminu wykonania zabiegu itp.

Formą wariantowania Planu było również przeprowadzenie NTG, która oceniła projekt Planu oraz dokonała wyboru zaproponowanych metod postępowania i przyjęcia wskaźników gospodarki leśnej. Protokół z NTG został zamieszczony w elaboracie.

Procedura opracowywania Planu urządzenia lasu jest procesem, podczas którego z wielu możliwych wariantów wybierane są rozwiązania optymalne łączące w sobie zaspokajanie potrzeb społeczno-gospodarczych i ochronę przyrody. Zapisy analizowanego w niniejszym opracowaniu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia nie zawierają zaleceń, których realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko lub obszary Natura 2000, w tym w szczególności na cele ochrony tych obszarów.

Podczas realizacji założeń Planu należy zwrócić uwagę na rozłożenie wykonywania zabiegów w takich porach roku, aby zminimalizować jakiekolwiek negatywne oddziaływanie na siedliska oraz chronione gatunki roślin i zwierząt. Należy również dążyć do zgodności TD z naturalnym składem siedlisk celem zapewnienia właściwego stanu i ochrony siedlisk.

7.5. Trudności napotkane podczas sporządzania Prognozy

Do najważniejszych i zasługujących na omówienie trudności przy sporządzaniu prognozy dla PUL należą:

- brak informacji na temat stanowisk niektórych gatunków zwierząt, których występowanie stwierdzono w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Jeleśnia.
- brak szczegółowych i oficjalnych wytycznych dotyczących sposobów ochrony poszczególnych gatunków lub typów siedlisk w postaci programów ochrony zatwierdzanych przez Ministra Środowiska;
- brak dokładnej wiedzy o występowaniu niektórych gatunków, w tym brak aktualizowanych opracowań fitytosocjologicznych dotyczących obszaru całego Nadleśnictwa Jeleśnia.

7.6. Wnioski końcowe

Zadania w PUL zostały sformułowane w taki sposób, aby prowadzona w oparciu o te zapisy wielofunkcyjna, trwale zrównoważona gospodarka leśna przynosiła pozytywne efekty w wielu dziedzinach.

Gospodarka leśna chroni różnorodność biologiczną i wartości z nią związane, również zasoby wodne, gleby, rzadkie ekosystemy oraz walory krajobrazowe i jednocześnie prowadzi do efektywnego wykorzystania różnorodnych produktów i usług leśnych, aby zapewnić dobrą kondycję ekonomiczną oraz korzyści środowiskowe i społeczne. Prowadząco prowadzona gospodarka leśna pozwala, więc łączyć zaspokajanie potrzeb społeczno-gospodarczych z funkcjami ekologicznymi lasu.

Uwzględniając uwagi oraz zapisy zamieszczone w PUL dla Nadleśnictwa Jeleśnia należy stwierdzić, że działania prowadzone zgodnie z wytycznymi zawartymi w przedmiotowym dokumencie pozwolą na prowadzenie wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, która umożliwi zachowanie trwałość lasów oraz ciągłości ich użytkowania. Gospodarka leśna prowadzona na podstawie tego Planu nie oddziałuje znacząco negatywnie na gatunki roślin, grzybów i zwierząt podlegających ochronie ścisłej i częściowej na podstawie przepisów prawa krajowego.

Podsumowując należy stwierdzić, że Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia na okres od 1.01.2025 r. do 31.12.2034 r. **może zostać przedłożony do zatwierdzenia**, gdyż **nie stwierdzono jego znacząco negatywnego** oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000.

8. MAPY SPORZĄDZONE NA POTRZEBY PROGNOZY

▪ Mapa przeglądowa form ochrony przyrody

Do sporządzenia mapy oraz opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano warstwy map numerycznych dla obszaru Nadleśnictwa Jeleśnia oraz warstwy map numerycznych będących wynikiem inwentaryzacji przyrodniczej Natura 2000 przeprowadzonej w Lasach Państwowych w latach 2006-2007, udostępnione przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Katowicach. Dodatkowo wykorzystano warstwy map numerycznych zawierające dane na temat występujących form ochrony przyrody udostępnione przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach.

9. ZAŁĄCZNIKI

9.1. Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

Katowice, 31 sierpnia 2022 r.

WPN.410.6.2022.MM

Pan Hubert Wiśniewski
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Katowicach

Szanowny Panie Dyrektorze,

odpowiadając na wniosek z 2 sierpnia 2022 r. (znak: ZU.6003.12.1.2022) w sprawie uzgodnienia, w trybie art. 53 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.), zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla opracowywanego projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2025-2034 uprzejmie informuję, że:

uzgadniam

przedstawiony zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla tworzonego projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia na lata 2025-2034.

Jednocześnie w prognozie należy uwzględnić (rozdz. 4 pkt 6 wniosku - „Przewidywane oddziaływanie projektu planu na środowisko i obszary Natura 2000”) następujące kwestie:

1. Przeanalizować i dokonać oceny ogólnej poszczególnych kategorii oddziaływań, na siedliska przyrodnicze, gatunki zwierząt i roślin, dla których ochrony wyznaczono specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH240006 i obszar specjalnej ochrony ptaków Beskid Żywiecki PLB240002. Dokonując analiz w ww. zakresie, zalecane jest wykorzystanie wskazań wynikających z:
 - zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 (Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 2606), zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 czerwca 2016 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 (Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 3402);
 - zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 (Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 2575), zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 25 lutego 2016 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 (Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 1322).

Ww. akty prawa miejscowego obowiązują do 13 maja 2024 r., a zatem analizy na potrzeby Prognozy będą zapewne wykonywane po terminie ważności ww. planów zadań ochronnych. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach planuje podjąć procedurę ustanowienia nowych planów zadań ochronnych dla przedmiotowych ości w 2023 r. Wzorem lat ubiegłych założenia do planów zadań ochronnych jak i same dokumenty będą konsultowane z PGLLP, w ramach Zespołów Lokalnej Współpracy (ZLW). Informacja o rozpoczęciu sporządzania planów zadań ochronnych będzie zamieszczona na stronach BIP RDOŚ K-ce. Mając powyższe na uwadze, na potrzeby SOOŚ dla przedmiotowego projektu PUL wskazane jest wykorzystanie, poza obowiązującymi planami zadań ochronnych, przede wszystkim wskazań wynikających z projektów planów zadań ochronnych, a także dostępnych danych przyrodniczych, które będą podstawą do ich opracowania.

2. Ocenic wpływ planowanych zabiegów w poszczególnych stadiach rozwojowych drzewostanu na wskaźniki charakteryzujące stan zachowania siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków z nimi związanych, takie jak skład gatunkowy, struktura wiekowa, ilość martwego drewna leżącego i stojącego, obecność drzew biocenotycznych czy rozkład przestrzenny i czasowy, a także sposób prowadzenia przewidzianych w projekcie PUL zabiegów gospodarczych. Natomiast w przypadku siedlisk nieleśnych i gatunków z nimi związanych należy wykazać, że zachowany będzie właściwy stan przedmiotów ochrony ww. obszarów Natura 2000. Ocena w Prognozie winna wskazać zagrożenia związane z ewentualną zmianą parametrów istotnych dla utrzymania stanu ochrony chronionych siedlisk (szczególnie nieleśnych i gatunków).
3. Przeanalizować i dokonać oceny poszczególnych kategorii oddziaływań, na siedliska przyrodnicze, gatunki zwierząt i roślin, dla których ochrony wyznaczono specjalny obszar ochron siedlisk Beskid Mały PLH240023. Dokonując analiz w ww. zakresie odnośnie do tego obszaru Natura 2000, wskazane jest wykorzystanie wskazań wynikających z projektu planu zadań ochronnych, a także dostępnych danych przyrodniczych, które były podstawą do jego opracowania.
4. W Prognozie należy szczegółowo omówić poszczególne kategorie oddziaływań, w szczególności przedmiotowa prognoza powinna zawierać problematykę oddziaływania realizacji zapisów przedmiotowego dokumentu na:
 - 1) siedliska dla których utworzono Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Beskid Żywiecki PLH240006, a w szczególności:
 - a) siedliska leśne:
 - górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*) kod 9410
 - żyzne buczyny górskie (*Dentario glandulosae- Fagenion*) kod 9130
 - kwaśne buczyny górskie (*Luzulo- Fagenion*) kod 9110
 - łęgi olszowe i jesionowe (*Alnenion glutinoso – incanae*) kod *91E0
 - jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*) kod 9180
 - górskie jaworzyny ziołoroślowe (*AceriFagetum*) kod 9180,
 przy czym należy w szczególności rozważyć wpływ planowanych zabiegów w poszczególnych stadiach rozwojowych drzewostanu na wskaźniki charakteryzujące stan zachowania siedlisk, takie jak skład gatunkowy, struktura wiekowa, ilość martwego drewna leżącego i stojącego, a tym samym na ewentualne pogorszenie stanu zachowania przedmiotów ochrony;
 - b) siedliska nieleśne:
 - ziołorośla górskie (*Adenstylion alliariae*) kod 6430
 - jaskinie nieudostępniowane do zwiedzania kod 8310
 przy czym należy w szczególności rozważyć:

- zagrożenia związane z możliwością fizycznego zniszczenia ww. siedlisk w trakcie prowadzonych prac leśnych (szlaki zrywkowe, miejsca składowania drewna),
 - zagrożenia związane ze zmianą, w efekcie realizacji ustaleń PUL, parametrów istotnych dla utrzymania stanu ochrony ww. siedlisk (mikroklimat jaskini, zmiana stosunków wodnych, warunków świetlnych);
- 2) gatunki zwierząt dla których utworzono Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Beskid Żywiecki PLH240006, a w szczególności:
- a) ssaki:
- duże drapieżniki:
 - wilk (*Canis lupus*) kod *1352
 - niedźwiedź (*Ursus arctos*) kod *1354
 - ryś (*Lynx lynx*) kod 1361
- przy czym należy w szczególności rozważyć wpływ planowanych zabiegów na:
- miejsca gawrowania niedźwiedzi,
 - utrzymanie specyficznych cech i odpowiednio dużej powierzchni siedlisk stanowiących terytoria rozrodcze oraz ich rozmieszczenia (struktury przestrzennej), z uwzględnieniem sformułowania wytycznych co do terminów i intensywności prowadzenia prac leśnych oraz wykonywania innych czynności gospodarczych na tych terenach,
 - utrzymanie bazy żerowej ww. gatunków (m.in. populacji ssaków kopytnych),
- nietoperze:
- nocek duży (*Myotis myotis*) kod 1324
- przy czym, w szczególności należy rozważyć m.in. oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń PUL na zachowanie letnich i zimowych naturalnych kryjówek tych zwierząt (utrzymanie struktury i warunków mikroklimatycznych jaskiń oraz schronisk skalnych, starszych drzewostanów) oraz warunków niezbędnych do odbycia lotów godowych,
- gryzonie:
- damiówka tatrzańska (*Microtus tatricus*) kod 2612
- przy czym należy w szczególności rozważyć wpływ realizacji ustaleń PUL na strukturę drzewostanu w rejonie występowania tego gatunku, ilość podszytów, martwego drewna oraz uwilgotnienie terenu;
- łasicowate:
- wydra (*Lutra lutra*) kod 1355
- przy czym, w szczególności należy rozważyć m.in. oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń PUL zlokalizowanych w sąsiedztwie cieków wodnych na możliwości utrzymania odpowiedniej jakości siedlisk żerowania wydry;
- b) płazy:
- kumak górski (*Bombina variegata*) kod 1193
 - traszka karpacka (*Triturus montandoni*) kod 2001
- przy czym, w szczególności należy rozważyć zagrożenia wynikające z możliwości fizycznego zniszczenia, w wyniku prowadzenia prac leśnych, mikrosiedlisk stanowiących miejsca rozrodu tej grupy zwierząt, a także przypadkowego zabijania osobników dorosłych, form rozwojowych i młodocianych,
- c) bezkręgowce:
- biegacz urozmaicony (*Carabus variolosus*) kod 4014
 - slichra karpacka (*Pseudogaurotina excellens*) kod *4024
- w odniesieniu do tych gatunków należy rozważyć oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu na możliwości utrzymania specyficznych cech siedlisk tych gatunków (odpowiednio torfowiska, młaki, pobraża górskich potoków, krzewy wiciokrzewu czarnego), ich powierzchni oraz stosownego rozmieszczenia (struktury przestrzennej);

3) gatunki roślin dla których utworzono Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Beskid Żywiecki PLH240006, a w szczególności:

- tojad morawski (*Aconitum moravicum*) kod 4109
- tocja karpacza (*Tozzia carpatica*) kod 4116
- dzwonek piłkowany (*Campanula serrata*) kod *4070

w odniesieniu do tych gatunków należy rozważyć, w szczególności:

- zagrożenia związane z możliwością fizycznego zniszczenia w trakcie prowadzonych prac leśnych (szlaki zrywkowe, miejsca składowania drewna, palenie gałęzi),
- zagrożenia związane ze zmianą, w efekcie realizacji ustaleń PUL, parametrów istotnych dla utrzymania stanu ochrony siedlisk tych gatunków (np. zmiana stosunków wodnych, warunków świetlnych);

4) gatunki ptaków dla których utworzono Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Beskid Żywiecki PLB240002, a w szczególności:

- głuźec (*Tetrao urogallus*) kod A108

przy czym należy przeanalizować:

- oddziaływania wynikające z prowadzenia prac leśnych w okresie godowym i gniazdowania,
- oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń PUL na możliwości utrzymania specyficznych cech siedlisk tego gatunku (struktura wiekowa i gatunkowa drzewostanu, zwarcie występowanie podszytów i podrostów), ich powierzchni oraz stosownego rozmieszczenia (struktury przestrzennej);

- włośchatka (*Aegolius funereus*) kod A223
- puchacz (*Bubo bubo*) kod A215
- puszczyk uralski (*Strix uralensis*) kod A220
- sóweczka (*Glaucidium passerinum*) kod A217
- dzięcioł trójpalczasty (*Picoides tridactylus*) kod A241
- dzięcioł białogrzbisty (*Dendrocopos leucotos*) kod A239
- dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*) kod A234

w odniesieniu do tych gatunków należy przeanalizować wpływ realizacji ustaleń PUL na możliwości gniazdowania tych gatunków tj. powierzchnia i rozmieszczenie (rozkład przestrzenny) starszych drzewostanów oraz ilość drzew obumarłych i obumierających, przestojów (pozostawionych do naturalnego rozkładu); w szczególności należy rozważyć wpływ użytkowania rębnego na warunki lęgowe i bazę żerową tych gatunków,

- orzeł przedni (*Aquila chrysaetos*) kod A091

należy ocenić wpływ planowanych zabiegów na warunki gniazdowania tego gatunku.

5. Należy szczegółowo omówić poszczególne kategorie oddziaływań, na następujące siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt dla których ochrony wyznaczono specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Beskid Mały PLH240023:

1) siedliska leśne:

- górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*) kod 9410
- żyzne buczyny górskie (*Dentario glandulosae- Fagenion*) kod 9130
- kwaśne buczyny górskie (*Luzulo- Fagenion*) kod 9110
- jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*) kod 9180

przy czym należy w szczególności rozważyć wpływ planowanych zabiegów w poszczególnych stadiach rozwojowych drzewostanu, na wskaźniki charakteryzujące stan zachowania siedlisk, takie jak skład gatunkowy, struktura wiekowa, ilość martwego drewna leżącego i stojącego, a tym samym na ewentualne pogorszenie stanu zachowania przedmiotów ochrony;

2) siedliska nieleśne:

- jaskinie nieudostępnione do zwiedzania kod 8310
przy czym należy w szczególności rozważyć:
 - zagrożenia związane z możliwością fizycznego zniszczenia ww. siedliska w trakcie prowadzonych prac leśnych (szlaki zrywkowe, miejsca składowania drewna),
 - zagrożenia związane ze zmianą parametrów istotnych dla utrzymania stanu ochrony ww. siedlisk (mikroklimat jaskini, zmiana stosunków wodnych, warunków świetlnych);

3) gatunki zwierząt:

a) ssaki:

- wilk (*Canis lupus*) kod 1352
- ryś (*Lynx lynx*) kod 1361
- wydra (*Lutra lutra*) kod 1355
- podkowiec mały (*Rhinolophus hipposideros*) kod 1303
- nocek orzęsiony (*Myotis emarginatus*) kod 1321
- nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) kod 1323
- nocek duży (*Myotis myotis*) kod 1324
- w stosunku do dużych drapieżników należy szczególną uwagę zwrócić na utrzymanie siedlisk stanowiących terytoria rozrodcze z uwzględnieniem ich specyficznych cech, odpowiednio dużej powierzchni oraz ich rozmieszczenia (struktury przestrzennej), a także sformułowanie wytycznych co do terminów i intensywności prowadzenia prac leśnych oraz wykonywania innych czynności gospodarczych na tych terenach,
- w odniesieniu do nietoperzy w szczególności należy rozważyć, m.in. oddziaływanie wynikające z realizacji ustaleń PUL na zachowanie letnich i zimowych naturalnych kryjówek tych zwierząt (utrzymanie struktury i warunków mikroklimatycznych jaskiń oraz schronisk skalnych, starszych drzewostanów) oraz warunków niezbędnych do odbycia lotów godowych;

b) płazy:

- kumak górski (*Bombina variegata*) kod 1193
- traszka karpacka (*Triturus montandoni*) kod 2001

przy czym, w szczególności należy rozważyć zagrożenia wynikające z możliwości fizycznego zniszczenia, w wyniku prowadzenia prac leśnych mikrosiedlisk stanowiących miejsca rozrodu tej grupy zwierząt, a także przypadkowego zabijania osobników dorosłych, form rozwojowych i młodocianych;

6. Ponadto należy ocenić wpływ ustaleń PUL na:

a) płaty roślinności nieleśnej zlokalizowane na obszarach przyległych do lasów, a w szczególności dla ochrony których utworzono Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk: Beskid Żywiecki i Beskid Mały:

- reglowe łąki mieczykowo-mietlicowe *Gladiolo-Agrostietum capillaris*,
- psiary reglowe *Hieracio-Nardetum*,
- młaki górskie *Valeriano-Caricetum flavae*,
- kwaśne młaki *Carici canescentis-Agrostietum caninae*,

b) funkcjonowanie korytarzy ekologicznych, ciągłość szlaków migracyjnych, a w szczególności system powiązań ekologicznych pomiędzy poszczególnymi kompleksami obszarów Natura 2000,

c) rośliny i zwierzęta rzadkie i zagrożone oraz podlegające ochronie gatunkowej,

d) warunki wodne i glebowe siedlisk, procesy erozyjne, a także właściwości hydrobiologiczne

e) zróżnicowanie mikrosiedlisk istotnych dla zachowania bioróżnorodności ekosystemów leśnych (miejsca gniazdowania ptaków dziuplastych, żerowania i wylęgu owadów saprofagicznych, rozrodu płazów itp.),

f) drzewa, grupy drzew, wychodnie skalne i obiekty jaskiniowe chronione jako pomniki przyrody oraz inne spełniające kryteria do uznania za pomniki przyrody.

Należy zaznaczyć, że informacje i analizy zawarte w Prognozie winny odnosić się do rzeczywistych charakterystyk przyrodniczych poszczególnych rejonów Nadleśnictwa Jeleśnia, w kontekście faktycznie zaplanowanych w projekcie PUL czynności gospodarczych. Analizy o charakterze uniwersalnym, dotyczące obowiązujących w strukturach administracji leśnej w skali całego kraju zasad użytkowania drzewostanów, w bardzo ograniczonym zakresie dostarczają przesłanek pozwalających na potwierdzenie, że zaplanowane na terenie danego nadleśnictwa zabiegi gospodarcze nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na siedliska i gatunki chronione.

Przedstawiony powyżej zakres uzupełnień określony został w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Krakowie.

dr Mirosława Mierczyk-Sawicka

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie
2. Nadleśnictwo Jeleśnia

9.2. Uzgodnienie PUL na lata 2025-2034 dla Nadleśnictwa Jeleśnia w części dotyczącej otuliny Babiogórskiego Parku Narodowego

Zawoja, dnia 20.11.2024 r.

sygnatura dokumentu

DOP.071.3.2024.JF

Zawoja 1403 | 34-222 Zawoja | tel. tel. +48 507 784 217 | fax. (0 33) 8775 554 | <https://bgon.gov.pl/> | e-mail: park@bgon.pl

Biuro Urządzania Lasu
i Geodezji Leśnej
Oddział w Krakowie
ul. Senatorska 15
30 - 106 Kraków

Po analizie okazanego projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Jeleśnia na okres gospodarczy od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r., a w szczególności operatów „Opis Ogólny Lasu Elaborat”, „Program Ochrony Przyrody”, „Prognoza Oddziaływania Na Środowisko” oraz map: Mapa Przeglądowa Form Ochrony Przyrody, Mapa Sytuacyjno-Przeglądowa Walorów Przyrodniczo - Kulturowych dokonuję uzgodnienia projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Jeleśnia na okres gospodarczy od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r.

Uzasadnienie

W projekcie Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Jeleśnia na okres gospodarczy od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r. zostały zawarte elementy dotyczące ochrony przyrody, w tym Babiogórskiego Parku Narodowego i jego otuliny, obszaru Natura 2000 Babia Góra, obszaru Natura 2000 Ostoja Babiogórska, rezerwatu Biosfery Babia Góra i korytarzy ekologicznych.

Planowana działalność w Nadleśnictwie Jeleśnia nie wpłynie negatywnie na przyrodę Babiogórskiego Parku Narodowego oraz obszarów Natura 2000 Ostoja Babiogórska i obszaru Natura 2000 Babia Góra.

Do wiadomości:

Nadleśnictwo Jeleśnia, ul. Suska 5, 34-340 Jeleśnia

Z poważaniem

Dokument
podpisany przez
Tomasz
Proszchek
Data: 2024.11.20
13:14:58 CET

10. LITERATURA

- Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Warszawa 2009, Ostoje ptaków w Polsce - wyniki inwentaryzacji;
- Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., (red.), 2009, „Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasia”, GIOŚ, Warszawa,
- Ciach M., „Ekspertyza ornitologiczna na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 OSO Beskid Żywiecki”, Kraków-Katowice, 2012,
- Cichocki J., Niedbach J., Ważna A., „Ekspertyza zoologiczna (w zakresie myszowatych) dla SOO Beskid Żywiecki”, Katowice, RDOŚ,
- Cyzman W. 2007, „Metodyka wyznaczania zbiorowisk leśnych o znaczeniu wspólnotowym”,
- Cyzman W. 2008. „Gospodarowanie na siedliskach leśnych o znaczeniu wspólnotowym”,
- DGLP, Zarządzenie 11A DGLP z dnia 11 maja 1999 r. w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych,
- Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 - <http://natura2000.gdos.gov.pl/natura2000/pl/>,
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska „Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody”,
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska „Geoserwis - Mapy - informacje geoprze-strzenne o formach ochrony przyrody”,
- Gromadzki (red.), 2004, „Ptaki. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny”, Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 7 (cz. I) i T. 8 (cz. II),
- Głowaciński Z. 2002. „Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce”, PAN - Instytut Ochrony Przyrody, Kraków,
- Głowaciński Z. 2004. „Polska Czerwona Księga Zwierząt”, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa,
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska „Dane monitoringu przyrody uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska”,
- Gwiazdowicz M., Kancelaria Sejmu Biuro Studiów i Ekspertyz, „Strategiczne Oceny oddziaływania na Środowisko w Polsce oraz w Unii Europejskiej”,
- Herbich J. i inni, 2004, Lasy i Bory, „Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - poradnik metodyczny”, Ministerstwo Środowiska, Warszawa,
- Inspekcja Ochrony Środowiska „Monitoring gatunków roślin. cz.1,2,3. Przewodnik metodyczny.”, 2010, GIOŚ, Warszawa,
- Inspekcja Ochrony Środowiska „Monitoring gatunków zwierząt. cz.1,2,3. Przewodnik metodyczny.”, 2010, GIOŚ, Warszawa,
- Inspekcja Ochrony Środowiska „Monitoring siedlisk przyrodniczych. cz.1,2,3. Przewodnik metodyczny.”, 2010, GIOŚ, Warszawa,
- Instrukcja Ochrony Lasu, 2012, PGL LP,
- Instrukcja Urządzania Lasu, 2012, DGLP,
- Jaworski A., 2000 „Zasady hodowli lasów górskich na podstawach ekologicznych”,
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce”. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011,
- Kapuściński R., 2009, „Ochrona przyrody w lasach”, PWRiL,
- Kolk A. Starzyk J., 2009, „Atlas owadów uszkadzających drzewa leśne t.1, 2.” MUL-TICO,
- Kondracki J. 2002 r. „Geografia regionalna Polski”, PWN, Warszawa,
- Kujawa-Pawlaczyk J., Pawlaczyk P., 2003, „Ochrona rzadkich i zagrożonych roślin w lasach”, Wyd. Klubu Przyrodników, Świebodzin,
- LP, 2007, Inwentaryzacja przyrodnicza w Lasach Państwowych,
- LP, 2024, Nadleśnictwo Jeleśnia, Inwentaryzacja leśnych siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk grzybów, roślin i zwierząt chronionych, rzadkich oraz zagrożonych,
- LP, 2024, Nadleśnictwo Jeleśnia, Aktualizacja informacji PUL,

- Matuszkiewicz J.M., 2001, „Zespoły leśne Polski”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa,
- Matuszkiewicz J. M., „Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski”, Monografie JG i PZ PAN 2007 r. z załącznika w zapisie numerycznym i regionalne składy gatunkowych drzewostanów w typach siedliskowych lasu i zespołach leśnych,
- Metodyka inwentaryzacji leśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Lasach Państwowych, 2007,
- Mirek Z., Piękoś-Mirek H., Zając A., Zając M., 1995, „*Vascular plants of Poland a checklist*” Polish botanical studies No. 15, Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, Kraków,
- Mysłajek R., Pierużek-Nowak S., „Ekspertyza w zakresie dużych drapieżników – niedźwiedzia brunatnego, rysia euroazjatyckiego i wilka, na potrzeby planu zadań ochronnych dla SOO Beskid Żywiecki PLH240006”, Wildlife Consulting,
- Nejfeld P., „Rozpoznanie obszaru występowania i identyfikacja zagrożeń oraz określenie warunków ochrony i zakresu monitoringu, przedmiotów ochrony związanych ze środowiskiem wodnym, na terenie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Beskid Żywiecki”,
- „Opracowanie siedliskowe z dodatkowym wykorzystaniem metodyki określania wartości siedliskowego indeksu glebowego (SIG) dla Nadleśnictwa Jeleśnia”. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Krakowie, 2023, Kraków.
- Pancer-Kotejowa R., Ćwikowa A., Różański W., Szwagrzyk J., 1996, „Rośliny naczyniowe runa leśnego”, skrypt Akademii Rolniczej im. H. Kołłątaja, Kraków,
- Pawlaczek P., 2008, „Natura 2000, Niezbędnik leśnika”, Wydawnictwo Klubu Przyrodników, Świebodzin,
- Pawlaczek P., „Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu - jak zrobić to najlepiej”,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, Katowice,
- Praca zbiorowa, 1990, „Siedliskowe podstawy hodowli lasu”, PWRiL, Warszawa,
- Plan Ochrony dla części obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 (pokrywającej się z Parkiem Krajobrazowym Beskidu Małego,
- Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona do „Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Jeleśnia na okres od 1.01.2015 do 31.12.2024 r., BULiGL Oddział w Krakowie,
- Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Jeleśnia na okres od 1.01.2015 do 31.12.2024 r., BULiGL Oddział w Krakowie,
- Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Jeleśnia na okres od 01.01.2025 do 31.12.2034 r., BULiGL Oddział w Krakowie,
- Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia na okres od 1.01.2025 do 31.12.2034 r., Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie,
- Rąkowski G. i in. 2004, „Parki krajobrazowe w Polsce”, Instytut Ochrony Środowiska, Warszawa,
- Rykowski K. (red.), 1997, „Ochrona leśnej różnorodności ekologicznej”, IBL, Warszawa,
- Rzońca Z., Ocena jakości biotopu głuszca w oparciu o indeks HSI wraz z planem zarządzania dla ostoi „Romanka” w Nadleśnictwie Jeleśnia, 2011,
- Standardowy Formularz Danych Natura 2000 dla Obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006,
- Standardowy Formularz Danych Natura 2000 dla Obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023,
- Standardowy Formularz Danych Natura 2000 dla Obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 (ptasi),
- Strony internetowe: Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Środowiska, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska; miasta Żywiec,
- Sudnik-Wójcikowska B., Werblan-Jakubiec H. (red.), 2004, „Gatunki roślin. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny”, Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 9,
- Szujewski A., 1980, „Ekologia owadów leśnych”, PWN, Warszawa,

- Szujewski A., 1998, „Entomologia leśna”, SGGW, Warszawa,
- Trampler T., Kliczkowska A., Dmyterko E., Sierpińska A., 2010, „Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych”, PWRiL, Warszawa,
- Wiśniewski J., Gwiazdowicz D.J., 2004, „Ochrona przyrody”, Wydawnictwo Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu,
- Woś A., „Klimat Polski”, 1999, PWN,
- Zarządzenie MOŚZNiL w sprawie uznania za ochronne lasów Nadleśnictwa Jeleśnia,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 30.04.2014 r. poz. 2606),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 czerwca 2016 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH240006 (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 21.06.2016 r. poz. 3402),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Mały PLH240023 (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 21.12.2022 r. poz. 8679),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 29.04.2014 r. poz. 2575),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 25 lutego 2016 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z 29.02.2016 r. poz. 1322),
- „Zasady Hodowli Lasu”, 2012, DGLP,
- Zawadzka D. 2002, „Ochrona przyrody w Lasach Państwowych”, Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.

11. Oświadczenie autora prognozy

Kraków, dnia, 30 września 2024 r.

mgr inż. Marek Szeremeta
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Krakowie
ul. Senatorska 15, 30-106 Kraków

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Jako autor Prognozy oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jeleśnia na okres gospodarczy od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r.

OŚWIADCZAM,

że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022 poz. 1029 z późniejszymi zmianami), tj. - ukończyłem w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w zakresie nauk leśnych.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Taksator specjalista

mgr inż. Marek Szeremeta

